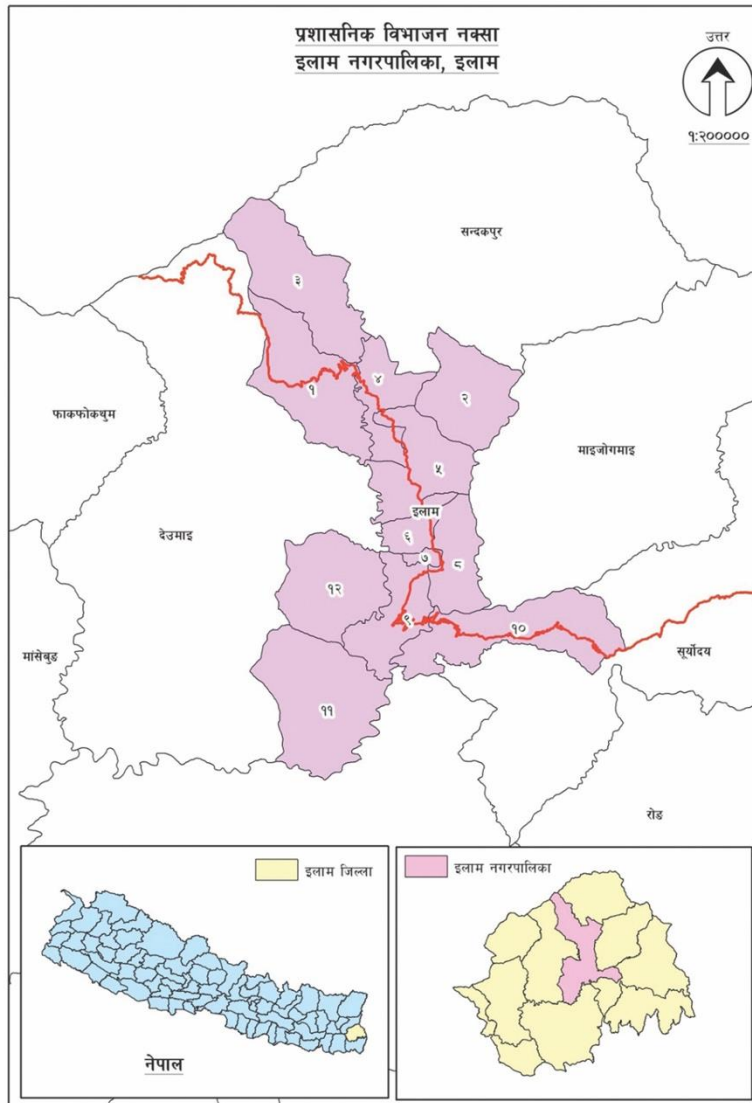

आवधिक नगर विकास योजना (अद्यावधिक)

(आ.व.२०७८/०७९ देखि २०८३/०८४ सम्म)

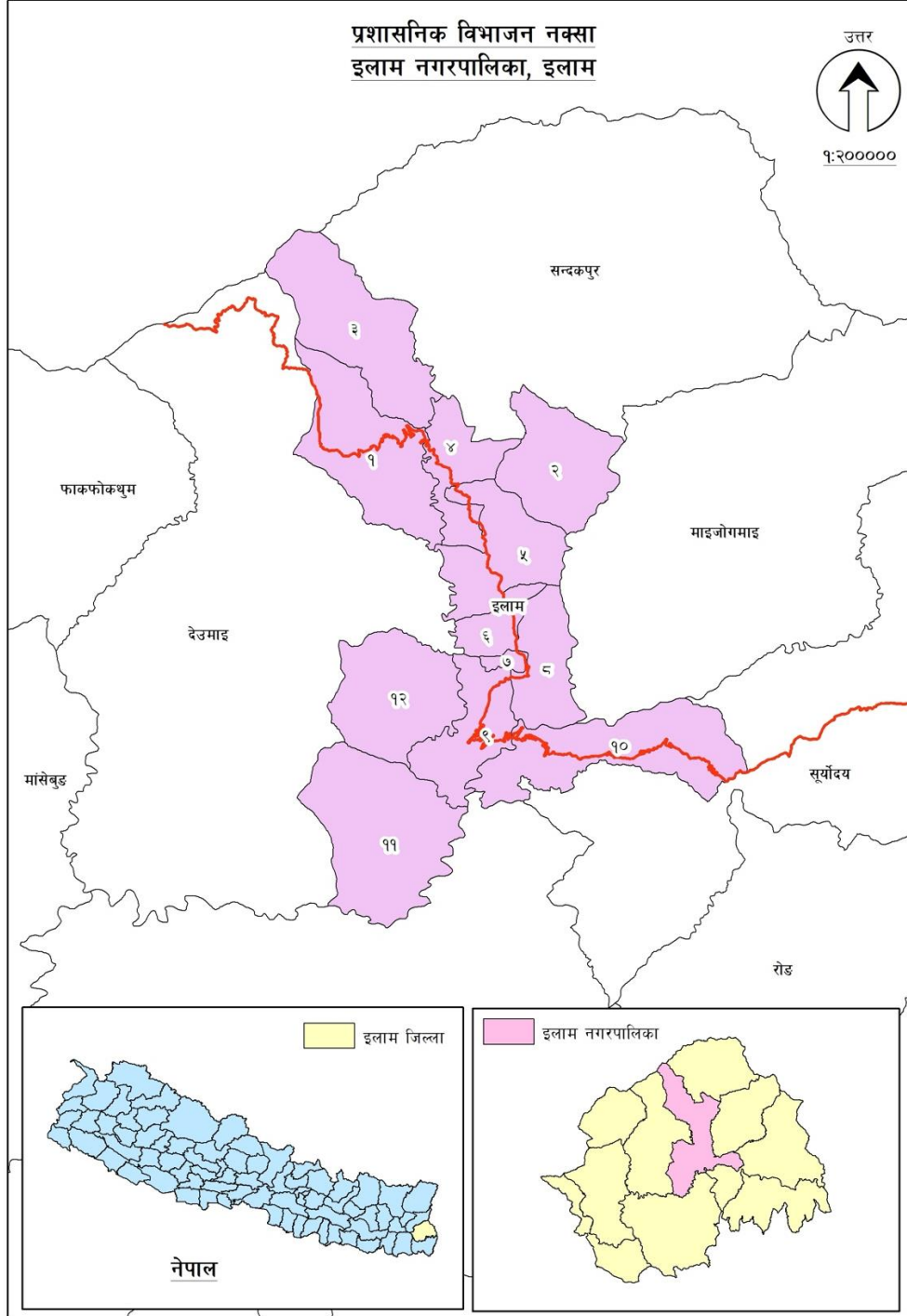

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
इलाम नगरपालिका
कोशी प्रदेश, इलाम
२०८१ असार

आवधिक नगर विकास योजना (अध्यावधिक)

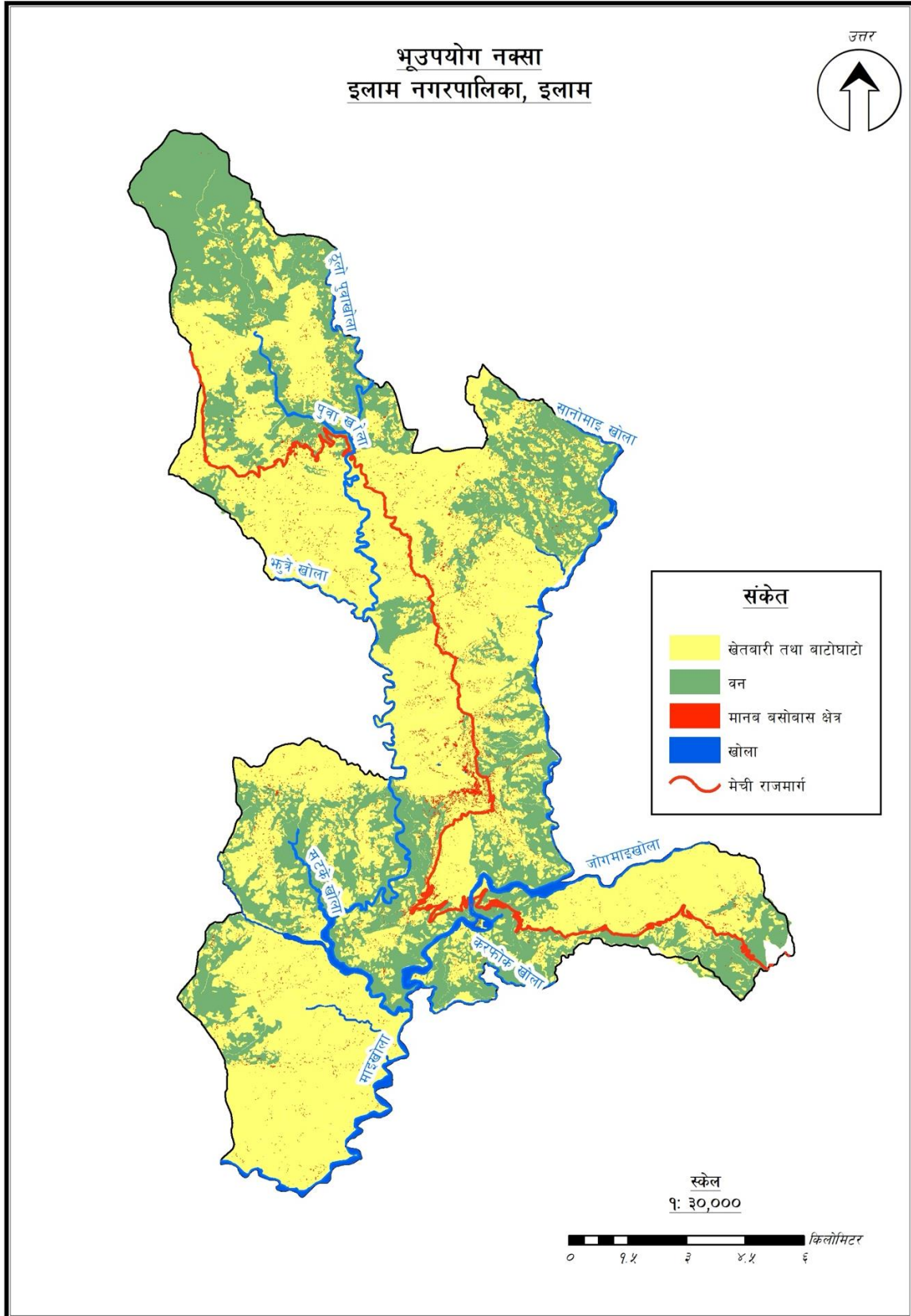
(आ.व. २०७८/०७९ देखि २०८३/०८४ सम्म)

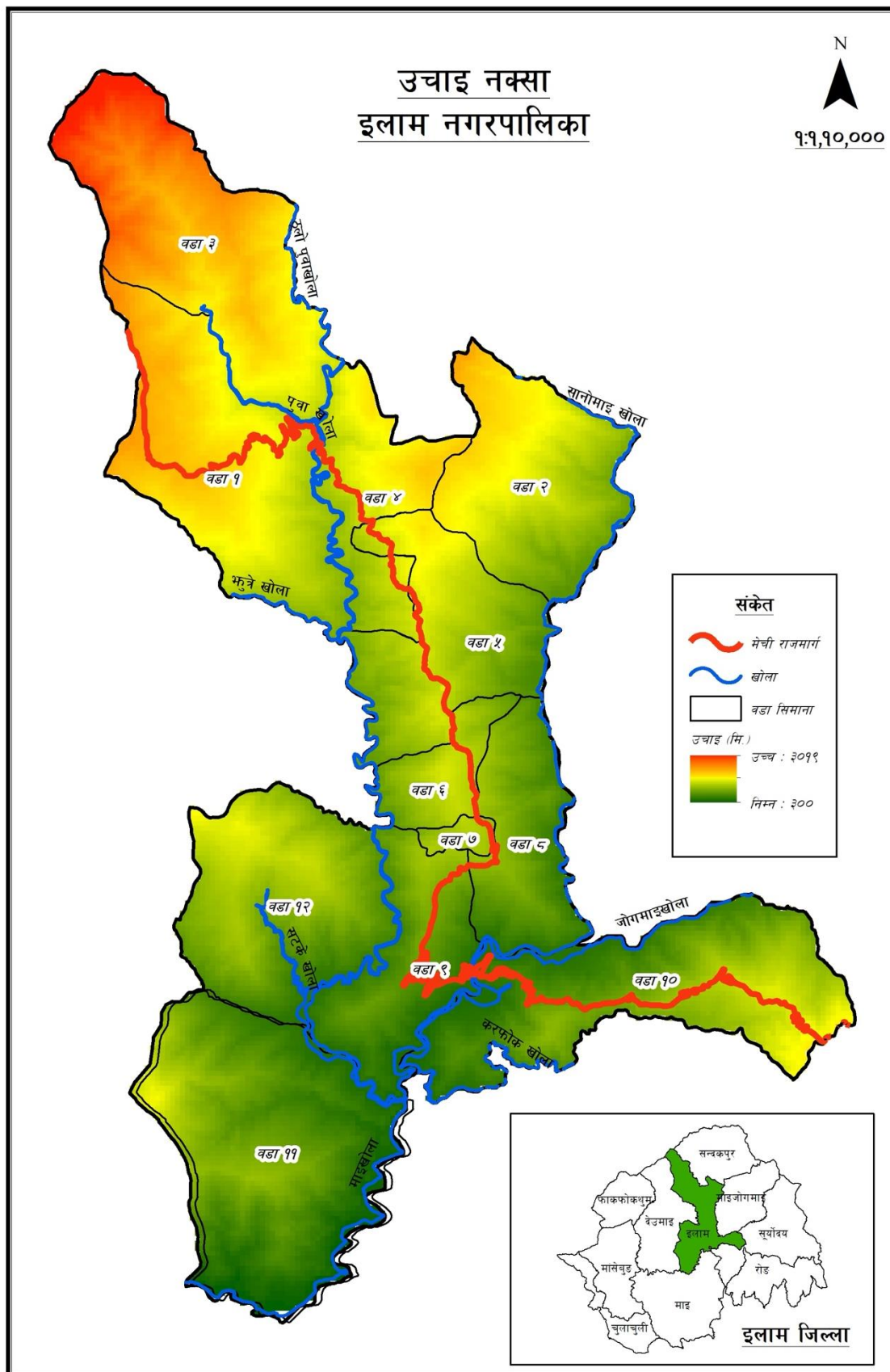
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
इलाम नगरपालिका, कोशी प्रदेश, इलाम
२०८१ असार

इलाम नगरपालिका क्षेत्रको सामाजिक तथाराजनैतिक विभाजनको नक्सा

इलाम नगरपालिका क्षेत्रको उचाई नक्सा

विषय सूची

इलाम नगरपालिकाको संक्षिप्त जानकारी	1
परिच्छेद १: परिचय	3
१. पृष्ठभूमि	6
२. आवधिक नगर विकास योजनाको कार्यान्वयन र बजेट परिचालनको अवस्था	6
२.१ आवधिक नगर विकास योजना कार्यान्वयनको समग्र अवस्था विश्लेषण	6
२.२ राजश्व परिचालनको अवस्था (हजारमा) वार्षिक योजनाको आधार	7
३. अध्यावधिक आवधिक नगर विकास योजना खाका	7
४. आवधिक नगर विकास योजना इलामको संक्षिप्त खाका र समृद्धिको संबाहक क्षेत्रहरु	8
४.१ आवधिक नगर विकास योजना इलामको संक्षिप्त खाका (तर्कवद्ध ढाँचा)	8
५. इलाम नगरपालिकाको समृद्धिका सम्बाहक क्षेत्रहरु	9
६. इलाम नगरपालिकाको समग्र (SWOT) विश्लेषण	9
७. इलाम नगर विकासको परिमाणात्मक लक्ष्य	11
७.१ आर्थिक विकास	12
७.२ सामाजिक विकास	12
७.३ भौतिक पूर्वाधार विकास	13
७.४ वन वातावरण र विपद	13
७.५ सुशासन र संस्थागत विकास	13
८. आवधिक नगरविकास योजनाको क्षेत्रगत खाका	14
८.१ आर्थिक विकास क्षेत्रको योजना खाका	14
८.१.१ कृषि:	14
८.१.२ पशुपालन	15
८.१.३ उद्योग व्यापार व्यवसाय	15
८.१.४ पर्यटन	16
८.१.५ बैंक, वित्तीय संस्था र सहकारी	19
८.१.६ श्रम तथा रोजगार	19
८.२ सामाजिक विकास क्षेत्रको योजना खाका	20
८.२.१ शिक्षा	20
७.२.२ स्वास्थ्य	23
८.२.३ खानेपानी तथा सरसफाई	25
८.२.४ लक्षित वर्ग तथा सामाजिक समावेशीकरण	25
८.२.५ युवा तथा खेलकुद	26
८.२.६ कला, भाषा, संस्कृति र सम्पदा	27
८.३ पूर्वाधार विकासको खाका	27
८.३.१ सडक यातायात, पुल पुलेसा	27

८.३.२ आवास, वस्ती तथा शहरी विकास.....	30
८.३.३ सिंचाई.....	30
८.३.४ सूचना तथा सञ्चार प्रविधि.....	31
८.३.५ विद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जा.....	31
८.४ वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन क्षेत्रको योजना खाका.....	32
८.४.१ वन तथा जैविक विविधता.....	32
८.४.२ भू तथा जलाधार व्यवस्थापन.....	32
८.४.३ वातावरण तथा स्वच्छता.....	33
८.४.४ विपद तथा जलवायु परिवर्तन.....	33
८.५ सुशासन तथा संस्थागत विकासको योजना खाका.....	34
८.५.१ सुशासन तथा ऐन कानून.....	34
८.५.२ वित्तीय श्रोत परिचालन.....	34
८.५.३ संस्थागत विकास र सेवा प्रवाह.....	35
८.५.४ मानव संसाधन विकास तथा व्यवस्थापन.....	36
९. बजेट व्यवस्थापन.....	36
९.१ वित्तीय हस्तान्तरण:.....	36
९.२ आन्तरिक आय:.....	36
९.३ अन्य आय.....	37
१०. अनुगमन मूल्यांकन.....	38
११. निष्कर्ष तथा सुझावहरू.....	39
१२. नगरस्तरीय प्राथमिकता प्राप्त आयोजना तथा कार्यक्रमहरू (योजना बैंक):.....	40
१३. वडागत प्राथमिकता प्राप्त प्रमुख आयोजना तथा कार्यक्रमहरू (योजना बैंक).....	42
१४: वडास्तरीय क्षेत्रगत योजनाहरू (योजना बैंक).....	45

इलाम नगरपालिकाको संक्षिप्त जानकारी

१. भौगोलिक अवस्थिति

- अक्षांश : २६°४८'४९" देखि २७°०३'५६" उत्तरी अक्षांश
- देशान्तर : ८७°५०'३९" देखि ८८°०'५६" पूर्व देशान्तर
- उचाई : समुद्र सतह बाट ५०० मिटर देखि ३२०० मिटर सम्म
- क्षेत्रफल : १७३.३२ वर्ग किलोमिटर
- सिमाना : पूर्व: माईजोगमाई गाउँपालिका र सूर्योदय नगरपालिका, पश्चिम: देउमाई नगरपालिका, उत्तर: सन्दकपुर गाउँपालिका र पाँचथर जिल्ला, दक्षिण: माईनगरपालिका र सूर्योदय नगरपालिका

२ हावापानी : समशितोष्ण (सरदर तापक्रम २ देखि ३५ डिग्री । औषत बर्षा ३७५ मि.मि. ।)

३ जनसंख्या : ५००८५ (महिला २५६७४, पुरुष २४४११ जना)

४ घरधुरी : १२९५२

५ मुख्य पेशा : कृषि (६५.५ प्रतिशत)

गैहकृषि : ३४.५

६ विद्यालय संख्या : ७५ वटा (सामुदायिक ४९, संस्थागत २६)

७ प्रारम्भिक बालविकास केन्द्र संख्या: ७१ वटा

८ कूल साक्षरता : ९८.२५ प्रतिशत (महिला ९७.१० प्रतिशत र पुरुष ९९.४० प्रतिशत)

९ मुख्य धर्म : हिन्दू, किराँत, बौध र ईसाई ।

१० मठमन्दिर : माईस्थान, सिंहवाहिनी, सिद्धदेवी, नारायणस्थान, त्रिकन्या सेतीदेवी, वज्रदेवी, शंकरदेवी, सेतीदेवी, सिंहदेवी, कान्छी सिंहवाहिनी, माइली पाथीभरा, माईभगवती, जलकन्या, प्रणामी मन्दिर, महाकालेश्वर, लक्ष्मीनारायण, नारायण मन्दिर, बालिकन्या मन्दिर, गुम्बाडाँडा, सिद्धेश्वर शिव मन्दिर, तामाङगाउँ, रक्सेगुम्बा, किरातेश्वर आदि ।

११ मुख्य बोलिने भाषा : पर्वते नेपाली, राई, लिम्बु, सुनुवार, तामाङ आदि ।

१२ मुख्य जातजाति : राई, लिम्बु, ब्राम्हण, क्षेत्री, तामाङ, मगर, नेवार, सुनुवार, विश्वकर्मा, दर्जी, मिभार, लाप्चा आदि

१३ प्रमुख पर्यटकीय वा ऐतिहासिक स्थल संख्या : १५ वटा

१४. बैंक तथा लघुवित्त संस्था संख्या : २६ वटा

१५. नगरमा क्रियाशील सहकारी संख्या : १०८ वटा

१६. होटल तथा लज संख्या: (होटल ६०, होमस्टे ५०)

१७. बैदेशिक रोजगारीमा संलग्न जनसंख्या : ६.२ प्रतिशत

१८. प्रमुख खोलाहरु : माई, जोगमाई, पुवामाई

:

१९ प्रमुख व्यापारिक केन्द्र : इलाम बजार, विब्ल्याटे, नेपालटार, पुवाखोला, गोलाखर्क र घट्टा भन्ज्याङ्ग

२०. स्थानीय व्यावसायिक कृषि फर्म संख्या : ६५ वटा

२१. पहिलो उद्योग इलाम चिया कारखाना (वि.स. १९३५)

२२. विमानस्थल फाल्गुनन्द सुकिलुम्बा विमानस्थल इनपा ९

२३. मेला बजार : माईवेनी, सटके, गुनगुने मेला आदि

२४. नगरक्षेत्रका क्याम्पसहरु : महेन्द्र रत्न बहुमुखी क्याम्पस, मोर्डन क्याम्पस, रत्नकुमार वान्तवा बहुप्राविधिक शिक्षालय, इलाम सामुदायिक कृषि क्याम्पस
२५. सामुदायिक सिकाई केन्द्र : बरबोटे सामुदायिक, गोदक सामुदायिक, सोयाक सामुदायिक, हिमचुली सामुदायिक केन्द्र
२६. बिद्यालय खुद भर्नादर : ९० प्रतिशत
२७. ब्यवस्थित कम्प्युटर प्रयोगशाला भएको बिद्यालय संख्या : २१ वटा
२८. इन्टरनेट सुविधा भएको बिद्यालय : ३७ वटा
२९. स्वास्थ्य बीमा सेवामा आवद्ध परिवार संख्या : ६४७७
३०. कालोपत्रे सडक : ७३ कि.मि
३१. ग्राभेल सडक : ११६ कि.मि.
३२. कच्ची धुले सडक : ६७१ कि.मि
३३. सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति संख्या : २८ वटा
३४. बिद्युत सेवा पुगेको घरधुरी : ९७.८ प्रतिशत
३५. स्थानीय एफ एम स्टेसन संख्या : ३ वटा (इलाम एफएम, रेडियो नेपालबाणी एफएम, चियावारी एफएम)
३६. भू उपयोगमा कृषि क्षेत्र : ३८.५३ प्रतिशत (६६११ हेक्टर)
३७. भू उपयोगमा वन क्षेत्र : ५५.६४ प्रतिशत (९५४१ हेक्टर)
३८. मुख्य खाद्यन्न बाली : धान, मकै, गहुँ र कोदो
३९. तरकारी बाली : आलु, स्कूस, सिमी, बोडी, रायो, मूला, टमाटर, मटरकोसा, काँक्रा, लौका, फर्सी, काउली, ब्रोकाउली, बन्दाकोपी, गाजर, करेला, तीते विहीं, बाँसको तामा, भिण्डी, सजिवन, बेथे, पालुङ्गोसाग आदि
४०. नगदेबाली : अम्लिसो, अदुवा, अलैंची, आलु, ओलन (दुध), चिया, कफी, लसुन, अकबरे खोर्सानी, बेसार, सुपारी, ताजा फलफूल तथा तरकारीहरु
४१. फलफूल : सुन्तला, कागती, अम्बक, नास्पाती, आँप, मेवा, अनार, केरा, लिची, रुख कटहर, भूईँ कटहर, एभोकाडो, किवी
४२. मुख्य पाल्तु पशुपंक्षी : गाई, गोरु, भैंसी, बाखा, सुंगुर, बंगुर, घोडा, कुखरा

परिच्छेद १: परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

इलाम नगरपालिकाको आवधिक नगर विकास योजना आ.व.२०७८/७९ देखि २०८३/८४ सम्म ५ वर्ष अवधिका लागि तर्जुमा भई आ.व.२०७८/७९ बाट कार्यान्वयनमा आएको छ । इलामको आवधिक नगर विकास योजनाको संवाहक र प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रको रूपमा पर्यटन, कृषि, शिक्षा र स्वास्थ्य क्षेत्र पहिचान भएका छन् । योजनाको सफल कार्यान्वयनका लागि यसलाई आवश्यकता अनुसार सहज रूपमा कार्यान्वयनमा लैजान समय सापेक्ष परिमार्जन गर्न आवश्यक ठानिएको हो । सो कार्य गर्न इलाम नगर कार्यपालिका बैठकको निर्णय अनुसार समुदायस्तर देखि वडासमिति हुँदै नगरस्तर सम्म छलफल तथा अन्तरक्रिया गरी अध्यावधिक गरिएको छ । यस योजनामा नगरले राखेका लक्ष्य तथा उद्देश्यहरू हासिल गर्न र कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सहज हुने गरी सबै पक्षको सक्रिय सहभागीतामा समीक्षा र पुनरावलोकन गरिएको हो ।

१.२ उद्देश्य

आवधिक योजनाको कार्यान्वयनको समग्र अवस्था र सान्दर्भिकतालाई विश्लेषण गरी योजनाको पुनरावलोकन गर्नु यस समीक्षाको प्रमुख उद्देश्य रहेको छ । यसका उद्देश्यहरू देहाय वमोजिम छन् ।

- आवधिक योजनाको कार्यान्वयनमा सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति एवं कार्यक्रम, आयोजनाको अवस्था र सान्दर्भिकताको विश्लेषण गर्नु ।
- आवधिक योजनाको लक्ष्य र उपलब्धिको अवस्था विश्लेषण मार्फत समय सापेक्ष बनाउनु ।
- आवधिक योजनाको कार्यान्वयनमा देखिएका सबल र सुधारात्मक पक्षहरू पहिचान गरी योजनाको पुनरावलोकन गर्नु ।
- नगरको आवधिक योजनाको सफल कार्यान्वयनका लागि सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखीकरण गर्नु ।

१.३ आवधिक योजनाको समीक्षा विधि

इलाम नगर विकास योजनाको समीक्षाको प्रयोजनको लागि समीक्षात्मक छलफल र विश्लेषण मार्फत आवधिक योजनाले निर्दिष्ट गरेका लक्ष्य उद्देश्य अनुरूपका रणनीति, कार्यक्रम तथा आयोजना र सूचकहरूको सहभागितात्मक विधि मार्फत छलफल विश्लेषण गरिएको हो ।

१.४. आवधिक योजना समीक्षाको प्रक्रिया

यस आवधिक योजनाको समीक्षा प्रतिवेदन तयारीका लागि अवलम्बन गरिएका विधि र प्रक्रिया देहाय वमोजिम रहेका छन् ।

१.४.१ दस्तावेज अध्ययन तथा समीक्षा

आवधिक योजनाको समीक्षा अवधिमा योजनाहरूको कार्यान्वयन अवस्था र लक्ष्य तथा उद्देश्यहरूसँगको तालमेलमा तथ्य प्रमाणहरू संकलन गर्न आवधिक योजना, वार्षिक योजना, वार्षिक प्रतिवेदन, मध्यकालीन खर्च संरचना, वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमहरू अध्ययन गरी समीक्षा गरियो ।

१.४.२ नगरस्तरमा आवधिक योजनाको समीक्षाको प्रारम्भिक छलफल

आवधिक योजनाको समीक्षाको तयारीको लागि नगरका सबै वडामा छलफलका लागि कार्ययोजना तयार गरियो । नगरबाट प्राप्त पृष्ठपोषणको आधारमा नगरक्षेत्रको १२ वटै वडाहरूमा १ दिने समीक्षा कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न गरियो ।

१.४.३ वडास्तरमा आवधिक योजनाको समीक्षा

इलाम नगरपालिकाको नगरक्षेत्रको १२ वटै वडाहरूमा आवधिक योजना समीक्षा सम्बन्धी सरोकारवालाहरूसँग छलफल गरियो । उक्त छलफलमा आवधिक योजना कार्यान्वयनको हालसम्मको प्रगति, कार्यान्वयनको क्रममा देखिएका समस्या एवं नयाँ सन्दर्भमा थप गर्नुपर्ने क्रियाकलापहरू पहिचान गरियो । समीक्षाको आधारमा तय भएका वडागत योजनाहरू अनुसूचीमा समावेश गरिएको छ ।

।

१.४.४ वडागत रुपमा योजना कार्यान्वयनको ट्राफिक लाईट विश्लेषण

वडागत रुपमा छलफलबाट प्राप्त योजना कार्यान्वयनको अवस्थालाई ट्राफिक लाईट विश्लेषण मार्फत सरोकारवालाहरूसँग वडास्तरमा १ दिने छलफल गरियो । उक्त विश्लेषणको आधारमा योजना कार्यान्वयनमा वजेटको उपलब्धता, श्रोतको सुनिश्चितता, आन्तरिक आयको अवस्था र योजनाबाट प्राप्त उपलब्धिको समीक्षा गरिएको छ । वडास्तरीय समीक्षा गोष्ठीको सहभागिताको विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

तालिका १: आवधिक योजना समीक्षा तथा छलफल कार्यशालामा भएको उपस्थिति विवरण

वडा नं.	मिति	स्थान	जम्मा उपस्थिति
१	२०८१/१/१९	वडा भवन	५८
	२०८१/२/९	वडा भवन	१३
२	२०८०/१२/१९	वडा भवन	९८
	२०८१/२/११	वडा भवन	३१
३	२०८१/२/३	वडा भवन	५०
	२०८१/२/२०	वडा भवन	२६
४	२०८१/१/२२	वडा भवन	८१
	२०८१/२/६	वडा भवन	२५
५	२०८०/१२/१८	वडा भवन	६४
	२०८१/१/२६	वडा भवन	११
६	२०८१/१/२१	वडा भवन	८२
	२०८१/२/८	वडा भवन	१३
७	२०८०/१२/७	वडा भवन	५२
	२०८१/२/१६	वडा भवन	२८
८	२०८१/२/१	वडा भवन	५२
	२०८१/३/५	वडा भवन	९
९	२०८१/१/२७	वडा भवन	६५
	२०८१/१/२८	वडा भवन	२६
१०	२०८१/१/१८	वडा भवन	४५
	२०८१/२/८	वडा भवन	१४
११	२०८१/१/२८	वडा भवन	७८
	२०८१/२/२२	वडा भवन	३३
१२	२०८१/१/२६	वडा भवन	७२
	२०८१/२/२४	वडा भवन	१९
नगरस्तर	२०८१/३/१	नगरपालिका	४२
जम्मा			

१.४.५ नगरस्तरीय कार्यशाला गोष्ठी

आवधिक योजनाको समीक्षाका लागि वडास्तरबाट प्राप्त विवरणहरूको आधारमा मिति: २०८१/०३/०१ गते नगरस्तरीय सरोकारवाला, नगरप्रमुख, उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित सबै कार्यपालिका सदस्यहरू, विषयगत शाखा प्रमुखहरू, विषयगत समितिका पदाधिकारी र कर्मचारीहरूको सक्रिय सहभागीतामा समीक्षा तथा परामर्श गोष्ठी सम्पन्न गरियो । उक्त गोष्ठीमा ४५ जनाको सहभागिता रहेको थियो । गोष्ठीमा नगर आवधिक योजनाको दीर्घकालीन सोच, लक्ष्य, उद्देश्य र कार्यक्रमहरूमा आवश्यक संशोधन, परिमार्जन सहित यो सारांश खाका तयार पारिएको छ । छलफल मार्फत अध्यावधिक योजना बारेमा सबैको साझा बुझाई कायम गरिएको थियो ।

१.४.६ आवधिक योजनाको समीक्षा प्रतिवेदन मस्यौदा तयारी

नगरस्तरीय गोष्ठीबाट प्राप्त सुझावहरूलाई एकीकृत गरी आवधिक योजनाको मस्यौदा तयारी गरियो । तयारी मस्यौदालाई आवश्यक पृष्ठपोषणका लागि नगरस्तरमा पेश गरियो ।

१.४.७ अन्तिम दस्तावेज प्रकाशन

नगरपालिकाबाट प्राप्त सुझावहरूलाई समावेश गरी यो परिमार्जित इलाम नगरपालिकाको नगरस्तरीय आवधिक योजना दस्तावेज प्रकाशन गरिएको छ ।

परिच्छेद २: आवधिक नगर विकास योजना

१. पृष्ठभूमि

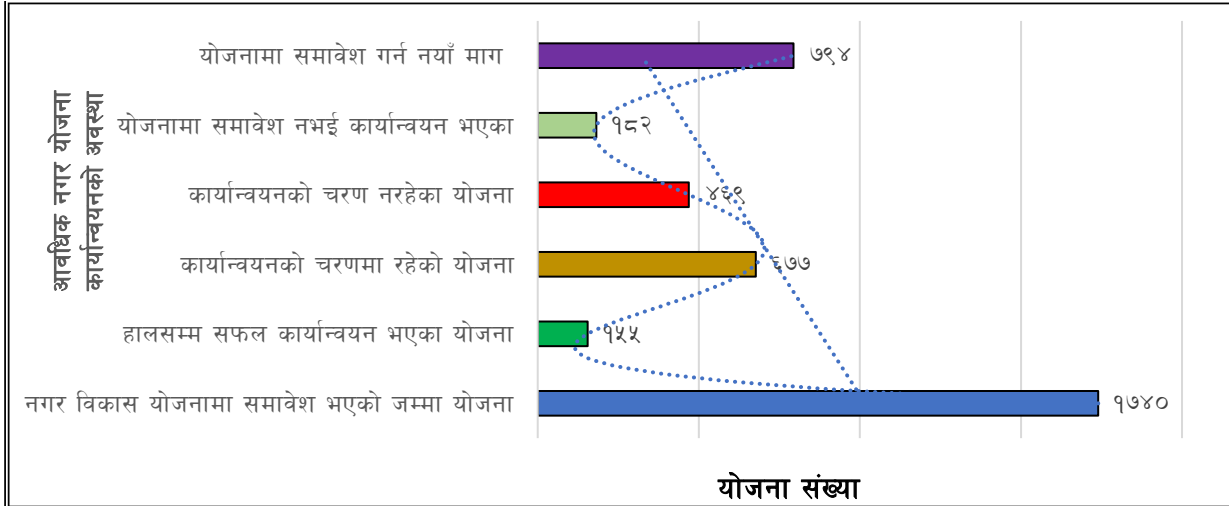
इलाम नगरपालिकाले “समुन्नत र सभ्य हरित नगर आधुनिक इलाम शहर” को दीर्घकालीन सोचका साथ आवधिक योजना अध्यावधिक (२०७८/७९ देखि २०८३/८४) गरी नगरको समुन्नति र बृहद् सामाजिक आर्थिक रुपान्तरणको मार्गचित्र प्रस्तुत गरेको छ। नगरले आवधिक योजना अध्यावधिक गर्ने क्रममा दिगो विकास लक्ष्य, नेपालको संघीय र प्रादेशिक आवधिक योजनासँग सामन्जस्यता कायम गरी योजना कार्यान्वयनको सहकार्य, समन्वय र सहअस्तित्वको सिद्धान्तलाई आत्मसात गरेको छ। योजना अवधिमा इलाम नगरपालिकाले विविध चुनौतीहरूका बावजूद आवधिक योजनाको कार्यान्वयनमा सन्तोषजनक उपलब्धि हासिल गरेको छ।

विगतको प्रवृत्ति र उपलब्धिहरूको विश्लेषण गर्दै वर्तमानको आवश्यकता तथा सामर्थ्यताको आधारमा आगामी आवधिक योजनाका लागि मार्गदर्शन प्रदान गर्न समीक्षाको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको छ। आवधिक योजनाको सवल तथा सुधारात्मक पक्षहरूको लेखाजोखा गरी कार्यान्वयनको अवस्था विश्लेषण गरिएको छ। यसका साथै प्रस्तावित कार्यक्रमको सान्दर्भिकता एवं परिमार्जनका आधारहरूमा छलफल गरी यो अध्यावधिक योजना तयार पारिएको छ। यस समीक्षा मार्फत तर्जुमा भएको आवधिक योजनाले आगामी आ.व.हरूको वार्षिक तथा क्षेत्रगत योजना तर्जुमा कार्यमा सहजता ल्याउने छ।

२. आवधिक नगर विकास योजनाको कार्यान्वयन र वजेट परिचालनको अवस्था

आवधिक नगर विकास योजनाको आधारमा इलाम नगरपालिकाले आ.व. ०७८/७९ देखि हालसम्म कार्यान्वयन गरेका आयोजना तथा कार्यक्रमहरूको समीक्षा गरेको हो। यसमा नगरभित्रका सबै वडामा संचालन भएका विकास योजनाहरूको कार्यान्वयनको अवस्था अध्ययन गरी विश्लेषण गरिएको छ। नगर तथा वडास्तरमा गरिएका छलफल, अन्तरक्रिया र प्राप्त सूचनाहरूको आधारमा आवधिक नगर विकास योजना कार्यान्वयन र वार्षिक वजेटको समग्र अवस्था अध्ययन गरी सोको आधारमा समीक्षा गरिएको छ।

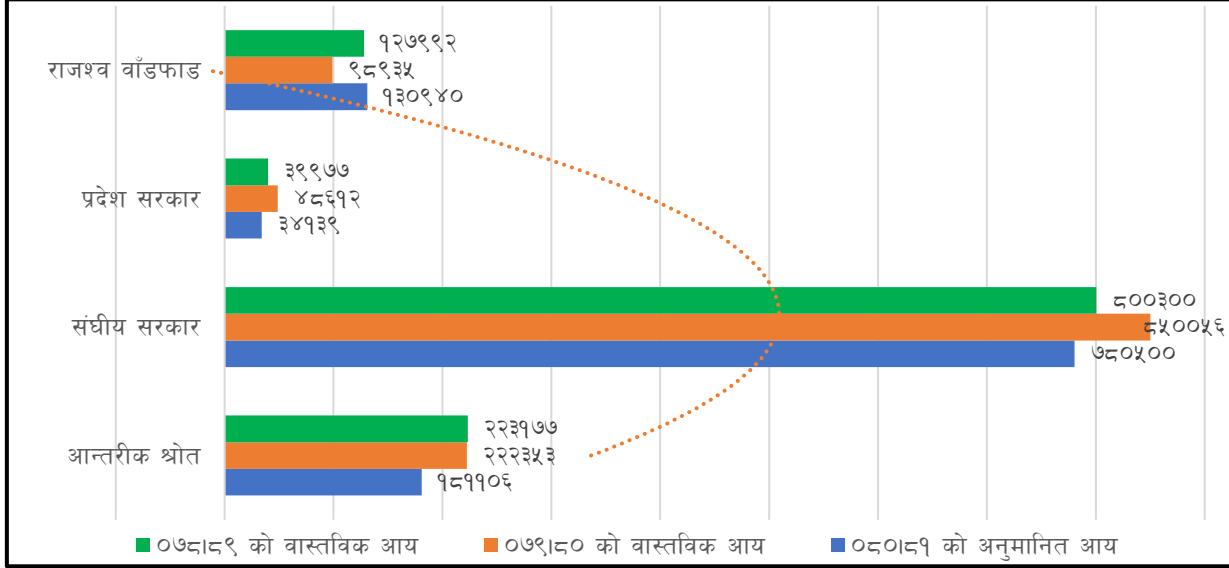
२.१ आवधिक नगरविकास योजना कार्यान्वयनको समग्र अवस्था विश्लेषण

उक्त चार्ट र वार्षिक वजेटको आधारमा इलाम नगरपालिकाको आवधिक नगर विकास योजनाको अध्यावधिक गरिएको हो। योजना अवधिको कार्यान्वयनको अवस्थालाई विश्लेषण गरी योजनाहरूको पुनरावलोकन गरिएको छ। वडा र नगरस्तरको छलफल तथा अन्तरक्रियाको निचोडको आधारमा बाँकी अवधिमा कार्यान्वयन गर्न सकिने सम्भाव्य योजनाहरू समावेश गरिएको छ।

२.२ राजश्व परिचालनको अवस्था (हजारमा) वार्षिक योजनाको आधार

उक्त अवस्थालाई मध्यनजर गर्दा यस आवधिक योजनामा समावेश भएका योजना तथा कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनमा कमी भएको र आगामी दिनमा समेत वार्षिक योजना तर्जुमा कार्यमा गम्भीर हुनुपर्ने अवस्था देखिन्छ। आन्तरीक श्रोतमा कमी हुदै आएकोले केन्द्रीय बजेटमा निर्भरता बढेको देखिन्छ, यद्यपि केन्द्रीय तथा प्रादेशिक बजेट समेत घटदै आएको अवस्था विद्यमान छ।

३. अध्यावधिक आवधिक नगर विकास योजना खाका

इलाम नगरपालिकाको जननिर्वाचित प्रतिनिधिहरुको पहिलो कार्यकालमा यो आवधिक योजना तर्जुमा भएको थियो। स्थानीय तहको दोस्रो कार्यकालका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुबाट यो योजनाको कार्यान्वयन शुरु भएको हो। यस योजना कार्यान्वयन अवधिमा देखिएका विभिन्न पक्षहरुलाई विश्लेषण गरेर योजना अध्यावधिक भएको छ। अध्यावधिक योजना सरल र सक्षेपीकृत गरी सवैलाई सहज होस भन्ने उद्देश्यले तयार पारिएको छ। अध्यावधिक गर्ने क्रममा नगरको आवधिक योजनामा उल्लेख भएका महत्वपूर्ण पक्षहरुलाई सम्बन्धित शीर्षकहरुमा समायोजन गरिएको छ। यस अध्यावधिक योजना खाकामा निम्न विषयवस्तुहरु समावेश गरिएका छन्।

क. आवधिक योजनाको समष्टिगत तर्कबद्ध खाका सारांश एक पेजमा प्रस्तुत गरिएको छ। उक्त सारांश पेजमा नगरको दीर्घकालीन सोंच, लक्ष्य उद्देश्य, रणनीति र प्रमुख आयोजनाहरु समावेश छन्। आवधिक योजनाले पहिचान गरेका नगरको समृद्धिका संवाहक क्षेत्रहरु समावेश छन्।

ख. नगरको सवल पक्ष, सुधारात्मक पक्ष, संभावना तथा चुनौतीहरुको विश्लेषण

ग. नगर विकासको परिमाणात्मक लक्ष्य

घ. आवधिक नगर विकास योजनाको क्षेत्रगत खाका: यसमा विषयगत क्षेत्र र सोको उपक्षेत्रहरुको उद्देश्य, प्रमुख योजना र प्राथमिकता प्राप्त कार्यक्रमहरु समावेश गरिएको छ।

ङ. आवधिक योजनाको बजेट व्यवस्थापन तथा श्रोत प्राप्तिको अवस्था

च. वडागत प्राथमिकता प्राप्त आयोजना तथा कार्यक्रमहरु

छ. अनुगमन मूल्यांकन खाका

ज. निष्कर्ष तथा सुझावहरु

अनुसूची १: वडास्तरमा पहिचान भएका योजना बैंक(अनुसूची)

४. आवधिक नगर विकास योजना इलामको संक्षिप्त खाका र समृद्धिका संबाहक क्षेत्रहरु

४.१ आवधिक नगर विकास योजना इलामको संक्षिप्त खाका (तर्कवद्ध ढाँचा)

इलाम नगरको दीर्घकालीन सोच(Vision): “समुन्नत र सभ्य हरित नगर आधुनिक इलाम शहर”

सोच	लक्ष्य	उद्देश्य	रणनीति	नगरका प्रमुख आयोजनाहरु
“समुन्नत र सभ्य हरित नगर आधुनिक इलाम शहर”	स्वच्छ, समृद्ध इलाम नगर	१. कृषिमा औद्योगिकीकरण २. पर्यटन केन्द्रको रुपमा इलाम ३. विशेषज्ञ स्तरको स्वास्थ्य सेवा ४. व्यावसायिक तथा प्राविधिक शिक्षा केन्द्रको रुपमा इलाम ५. उद्यमशीलतामा आधारित स्वरोजगारमूलक अर्थतन्त्र ६. वातावरणमैत्री पूर्वाधार ७. उत्तरदायीपूर्ण सार्वजनिक सेवा	१. अन्तर सरकार समन्वय २. सहभागीतामूलक र समतामूलक कार्य पद्धति ३. कृषिमैत्री प्रविधि ४. नतिजामुखी योजनामा आधारित विकास ५. समुदायको जलवायू अनुकूलन क्षमता विकास ६. दिगो विकासको प्रारम्भविन्दु वातावरणमैत्री पूर्वाधार ७. दिगो विकास लक्ष्यको स्थानीयकरण	१. अग्र्यानिमक अर्थोडक्स चिया उद्योग (१५), दुग्धजन्य उद्योग (२०) र स्थानीयताको आधारमा ५ प्रकारका नगदेवाली (चिया, अदुवा, अलैची, कुचो, अकवरे, किवी, सुपारी) उत्पादनलाई यान्त्रिकीकरण, औद्योगिकीकरण र बजारीकरणमा सहयोग गर्ने । २. नगरसँग छिमेकी पालिका र नगरकै अन्तर वडाकेन्द्र जोडने प्रमुख १२ वटा सडकहरु अलवेदर बनाउने । ३. पहिचान भएका नगर र आसपासका ५ वटा पर्यटकीय गन्तव्यहरुको (मनोरञ्जन पर्यटन) प्रवर्द्धन गर्ने । ४. इलाम अस्पताललाई विशेषज्ञ डाक्टर तथा उपकरण सहित पूर्ण क्षमतामा संचालन गर्ने । ५. इलामलाई स्वास्थ्य शिक्षाको केन्द्रको रुपमा विकास गर्न मेडिकल कलेज स्थापनाका लागि जग्गा व्यवस्थापन, बाटोको पहुँच, विश्वविद्यालय सम्बन्धन र भवन पूर्वाधारको प्रारम्भिक कार्य सम्पन्न गर्ने । ६. इलामलाई शिक्षाको केन्द्रको रुपमा विकास गर्न नगरका ५ वटा सामुदायिक र संस्थागत प्रतिस्पर्धी विद्यालयहरुलाई प्राविधिक, व्यावसायिक एवं आर्कषक शिक्षालयको रुपमा विकास गर्ने । ७. सीप तथा नवप्रवर्तनमा आधारित आर्थिक विकास सभेक्षण तथा योजना तर्जुमा गरी ५०० उद्यमी प्रोत्साहन कार्यक्रम संचालन गर्ने ८. नगरको आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई पूर्ण क्षमतामा संचालन गरी नगरका सवै वडामा विपद पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना गर्ने । ९. नगर स्तरीय जलवायू अनुकूलन योजना तर्जुमा तथा पहिचान भएका नमूना योजना कार्यान्वयन गर्ने । १०. कृषि क्षेत्रमा देखिएको मानव बन्त्यजन्तु द्वन्द्व न्यूनीकरणका लागि कम्तिमा १० वटा नमुना कार्यक्रम संचालन गर्ने । ११. नगरपालिका र सवै वडामा प्रविधिमैत्री डिजिटल सेवा विस्तार (राजश्व, सेवा शुल्क, गुनासो, सिफारिस, नागरिक बडापत्र आदि) गर्ने । १२. इलाम बजार क्षेत्रलाई उत्थानशील शहरको रुपमा विकास गर्न विस्तृत सभेक्षण, अध्ययन अनुसन्धान गरी ५ वटा नमुना योजना कार्यान्वयन गर्ने । १३. इलाम नगरपालिकालाई वातावरणमैत्री तथा बालमैत्री नगरपालिकाको रुपमा पूर्वसर्त पूरा गरी घोषणा गर्ने । १४. इलामको ऐतिहासिक चियाबारी सौन्दर्यीकरण गर्ने । १५. इलामको भविष्यसँग जोडिएको गोलाखर्क भञ्ज्याङ्ग-बेलासे-माइनगरपालिका औद्योगिक मार्ग निर्माण सम्पन्न गरी संचालनम ल्याउने ।

५. इलाम नगरपालिकाको समृद्धिका सम्बाहक क्षेत्रहरु

१. पर्यटन प्रवर्द्धन	२. कृषि तथा पशुपंक्षी पालन	३. शिक्षा	४. स्वास्थ्य
आकर्षक र मनमोहक प्राकृतिक सुन्दरताले भरिपूर्ण इलाम नेपालकै उत्तम पर्यटकीय गन्तव्यमा पर्दछ । ऐतिहासिक इलाम चिया वगान लगायत नगर र आसपासको क्षेत्रमा अन्य रमणीय पर्यटकीय स्थलहरु छन् । नगर क्षेत्रमा यातायात पूर्वाधारको विकास गरी शहरी सौन्दर्यीकरण र पर्यटनमैत्री व्यवसायहरुको प्रवर्द्धनवाट आर्थिक समृद्धि हासिल गर्न सकिन्छ ।	इलाम नेपालकै एक अग्रणी हरित कृषि जिल्लाको रूपमा परिचित छ । विशेषगरी नगदेवाली चिया, दुग्ध, कुचो, अकवरे, अलैची अदुवाको व्यावसायिक उत्पादनले स्थानीय अर्थतन्त्रमा ठूलो योगदान गरेको छ । यी उत्पादनहरु अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा समेत परिचित छन् । इलाम नगरपालिकाले योजनावद्ध रूपमा इलामको कृषि क्षेत्रको औद्योगिकीकरण मार्फत नगरको रोजगारी वृद्धि र समृद्धिमा योगदान गर्ने छ ।	बसोवासका लागि उपयुक्त हावापानी, स्वच्छ वातावरण, शिक्षित एवं सक्रिय समाजका कारण इलाम नगर शैक्षिक केन्द्रको रूपमा परिचित छ । प्राविधिक तथा व्यावसायिक विषयहरुको पठनपाठनका कारण वाह्य जिल्लावाट अध्ययनका लागि इलाम आउँछन् । शैक्षिक संस्थाहरुको समयानुकूल गुणस्तर वृद्धि र प्रतिस्पर्धी बनाई इलामलाई पूर्व क्षेत्रकै शिक्षाको प्रमुख शैक्षिक केन्द्रको रूपमा विकास गर्न सकिन्छ ।	इलाम नगरपालिका पूर्वी पहाडका अधिकांश क्षेत्रसंग सडक संजालमा जोडिएको छ । नगरमा रहेको इलाम जिल्ला अस्पतालमा आधारभूत पूर्वाधारहरु उपलब्ध छन् । विशेषज्ञ र प्रविधि सहितको स्वास्थ्य सेवा विस्तार एवं इलामको चिकित्सा शिक्षा विकासले नगरको गतिशीलता र समृद्धिमा योगदान पुग्नेछ ।

६. इलाम नगरपालिकाको समग्र (SWOT) विश्लेषण

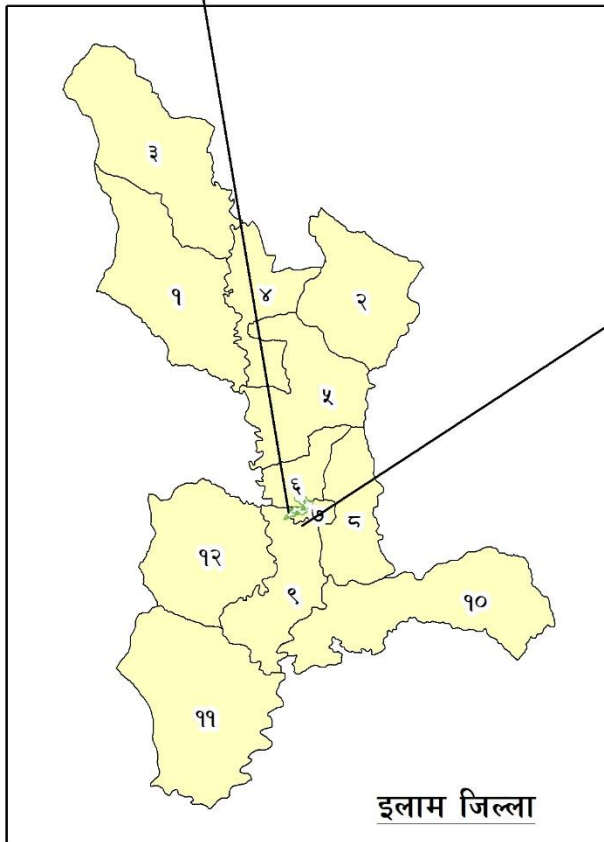
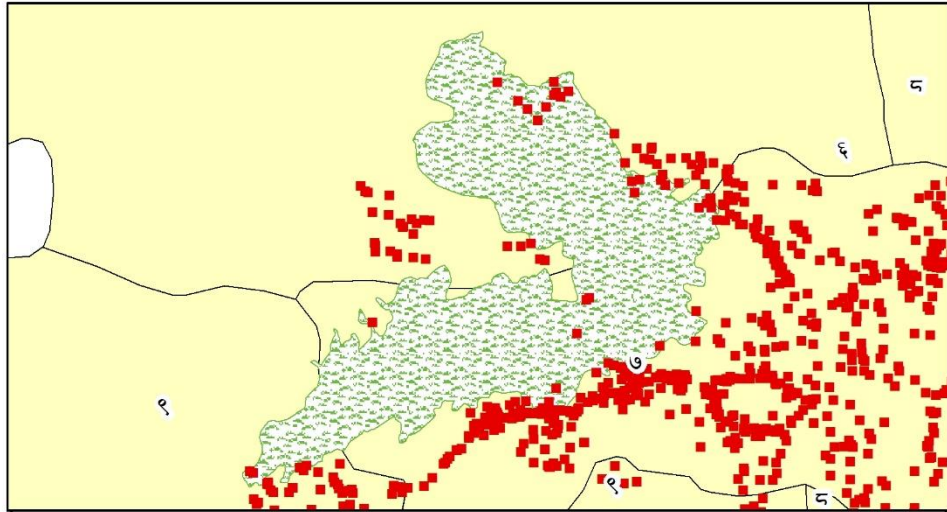
सबल पक्ष(Strength)	सुधार गर्नुपर्ने पक्ष(Weakness)
<ul style="list-style-type: none"> जिल्लाको सदरमुकाम, व्यापारिक केन्द्र र जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी सबै सेवाहरुको केन्द्रस्थल हो । नगदेवाली (अर्थोडक्स चिया, अदुवा, अलैची, जडिबुटी, वनपैदावर, दुग्ध, तरकारी तथा फलफूल) उत्पादनले स्थानीय अर्थतन्त्रमा ठूलो योगदान गरिरहेको छ । नेपालको पहिलो उद्योगको रूपमा स्थापित चिया कारखाना रहेको नगर हो । इलामको अर्थोडक्स चियाले विश्वमा उत्कृष्ट पहिचान बनाउन सफल भएको छ । सुकिलुम्बा विमानस्थल मार्फत हवाई यातायातले समेत सहज भएको छ । पहाडकी रानीको रूपमा परिचित इलाममा प्रशस्त पर्यटकीय स्थलहरु छन् । शैक्षिक अग्रणी जिल्लाको रूपमा परिचित इलाम प्राविधिक र व्यावसायिक शैक्षिककेन्द्रको रूपमा समेत परिचित छ । मेची राजमार्गले अधिकांश वडालाई चिरेर गएकाले यातायातको पहुँच सहज छ । ग्रामीण सडक संजाल विकास, कृषिमा व्यावसायिकीकरण र औद्योगिकीकरणमा अगाडि बढिरहेको छ । उत्पादनहरुको ठूलो बजार क्षेत्र तराई र छिमेकी देश भारतका बजारहरु नजिकमा रहेका छन् । 	<ul style="list-style-type: none"> अन्तरपालिका समन्वय र साभेदारी विकासको अभ्यास प्रवर्द्धन गर्नुपर्ने । सबै वडा, पालिका तथा मुख्य पर्यटकीय केन्द्र जोडने सडकहरु दिगो, भरपर्दो र वर्षेभरी चल्नेगरी निर्माण गर्नुपर्ने । नतिजामा आधारित अनुगमन प्रणालीको सुधार गर्नुपर्ने । कृषिमा व्यवसायिकीकरण, उद्यमशीलता विकास र उत्पादनको अभिलेख व्यवस्थापन प्रणालीको विकास गर्नुपर्ने । मानव सिर्जित कारणबाट हुने भूक्षय नियन्त्रण र न्यूनीकरण गर्नुपर्ने । घरेलु हिंसा, सम्बन्ध विच्छेद, बालश्रम, आत्महत्या जस्ता घटना र व्यवहारहरुको न्यूनीकरणका लागि प्रभावकारी कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने ।

अवसर(Opportunity)	चुनौती(Threat)
<ul style="list-style-type: none"> • इलाम मुलुककै एउटा पर्यटकीय गन्तव्य स्थलको रुपमा ख्याति कमाईसकेको छ । • इलाम बजारको गतिशीलता वृद्धिका लागि पर्यटन प्रवर्द्धन र विविधीकरण मार्फत सन्ध्याकालीन बजार विकासको संभावना रहेको छ । • इलाम द्रुतमार्ग सडक (भापा - दानावारी -वेलासे - भन्ज्याङ्ग) निर्माण कार्यले गति लिईसकेको हुनाले नगर क्षेत्रको मानव चहलपहल र अर्थतन्त्र सुधार हुनेछ । • इलाम सामुदायिक कृषि कलेजलाई प्राविधिक जनशक्ति उत्पादन एवं अनुसन्धान केन्द्रको रुपमा स्थापना गर्न सकिने छ । • निर्माणाधिन स्टेडियम मार्फत खेल पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न सकिने । • विशेषज्ञ जनशक्ति र स्वास्थ्य उपकरणहरु थप गरी इलाम जिल्ला अस्पतालवाट उच्चस्तरीय विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवा दिन सकिने संभावना छ । • सार्वजनिक निजी साभेदारी मार्फत नगर विकासका थप गतिविधि संचालन गर्न सकिने छ । 	<ul style="list-style-type: none"> • जलवायुजन्य विपद् • अनियन्त्रित वसाई सराई रोकथाम । • नसर्ने रोगको रोगथाम, जटिल रोगको स्वास्थ्य उपचार तथा अस्वस्थकर जीवनशैलीमा सुधार । • खेतीयोग्य जमिन बाँझोमा परिणत । • अनुत्पादक क्षेत्रमा बढ्दो खर्चको न्यूनीकरण । • प्राकृतिक श्रोतहरुको दिगो परिचालन । • खेतीवालीमा जंगली जनावर (वाँदर, वनेल आदि) को प्रकोप न्यूनीकरण • नगरको आन्तरिक श्रोत वृद्धि, करको दर र दायरा सन्तुलन • संघीय सरकारवाट प्राप्त हुने अनुदानमा कटौती । • लागू औषध दुर्व्यसन न्यूनीकरण

इलाम चियाबारी सौन्दर्यीकरण योजना नक्सा
इलाम नगरपालिका, इलाम

संकेत	
■	घरघुरी
🌿	इलाम चियाबारी क्षेत्र
■	वडा/नगरपालिका सिमाना

७. इलाम नगर विकासको परिमाणात्मक लक्ष्य

७.१ आर्थिक विकास

सि.नं	सूचकहरू	इकाई	आधार वर्ष २०७८/७९	लक्ष्य (२०८३/८४)
१	गरिवी दर	प्रतिशत	६	५
२	आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या	प्रतिशत	६०	७०
३	वेरोजगारी दर	प्रतिशत	६	५
४	वैदेशिक रोजगारी	प्रतिशत	६.२	५.५
५	कृषि क्षेत्रको योगदान	प्रतिशत	४८	५०
६	गैरकृषि क्षेत्रको योगदान	प्रतिशत	१३.७	११.७
७	सेवा क्षेत्रको योगदान	प्रतिशत	३८.३	३८.३
८	व्यावसायिक रूपमा कृषिमा संलग्न जनसंख्या	प्रतिशत	१३.५	३८
९	व्यावसायिक रूपमा पशुपालनमा संलग्न घरधुरी	प्रतिशत	१८.५	४७.५
१०	कृषि तथा पशु बीमा	प्रतिशत	२०	५५
११	बैंक र वित्तीय संस्था	संख्या	१२६	१५९
१२	उद्योग क्षेत्रको रोजगारी	प्रतिशत	१.७	१०
१३	व्यवस्थित होमस्टे र पर्यटकीय नगर	संख्या	१७	४२
१४	पर्यटकीयस्तरको होटेल तथा रेष्टुरेण्ट	संख्या	४०	१००
१५	व्यवस्थित पर्यटकीय गन्तव्य	संख्या	२२	३२
१६	सङ्ग्रहालय	संख्या	३	५

७.२ सामाजिक विकास

सि.नं	सूचकहरू	इकाई	आधार वर्ष २०७८/७९	लक्ष्य (२०८३/८४)
१	आधारभूत तह (कक्षा १ देखि ८ सम्म) को खूद भर्नादर	प्रतिशत	९०	१००
२	साक्षरता दर	प्रतिशत	९८	१००
३	बालमैत्री पूर्वाधार भएका सावर्जनिक विद्यालयको संख्या	प्रतिशत	५०	१००
४	विश्वविद्यालय स्थापना	संख्या	०	१
५	प्राविधिक विषयमा उच्च शिक्षा दिने शिक्षण संस्थाहरूलाई सहयोग	संख्या	१	२
६	३० मिनेट भित्र अस्पतालको पहुँचमा भएको जनसंख्या	प्रतिशत	५०	६०
७	बालबालिकाको खोप कभरेज	प्रतिशत	७४.४	१००
८	दक्ष प्राविधिकबाट प्रसूति गराईएको जन्म	प्रतिशत	९०	१००
९	२५०० ग्राम भन्दा कम जन्म तौल भएका शिशु	प्रतिशत	२.९	०
१०	मातृमृत्यु दर	प्रति हजार	०	०
११	नवजात शिशुमृत्यु दर	प्रति हजार	०	०
१२	स्वास्थ्य बीमा विस्तार	प्रतिशत	५५.६	१००
१३	पिछडीएका तथा सीमान्तकृत समुदायको रोजगारीको अवस्था	प्रतिशत	४२.७	९०
१४	लैंगिक हिंसा र छुवाछुत सम्बन्धी घटना (वार्षिक)	प्रतिशत	३०	१५
१५	अपाङ्गमैत्री भौतिक संरचना निर्माण	प्रतिशत	३५	५५
१६	आवश्यकतामा आधारित सीप र उद्यमशीलता विकास तालिम	जना	३००	७००
१७	व्यवस्थित खेलमैदान	संख्या	८	१०
१८	कवर्ड हल	संख्या	३	५
१९	नगरपालिकास्तर खेलाडी	संख्या	५०	१००
२०	स्तरान्ति गरिएका पर्यटकीय सम्पदा	संख्या	१०	१५

७.३ भौतिक पूर्वाधार विकास

सि.नं	सूचकहरु	इकाई	आधार वर्ष २०७८/७९	लक्ष्य (२०८३/८४)
२	सर्वयाम सडकसँग आबद्ध स्थानीय तह	संख्या	१२	१५ वटा सडक स्तरोन्नति
३	कालोपत्रे सडक	कि. मि.	५९.०७	७५
४	पक्की पुल	संख्या	७	२०
५	सिंचित क्षेत्र	प्रतिशत	८	२०
६	पक्की कुलो	मिटर	९८७.७	१२००
७	कच्ची कुलो	मिटर	१४३०	२०००
८	भवन मापदण्ड अनुसारको घर	प्रतिशत	८०	१००
९	आधारभूत खानेपानी पुगेको जनसंख्या	प्रतिशत	९९	१००
१०	रिजर्भ ट्याङ्की निर्माण	संख्या	७	१२
११	पानी परीक्षण प्रयोगशाला	संख्या	१	२
१२	फलस भएको शौचालय	प्रतिशत	९९	१००
१३	सार्वजनिक शौचालय	संख्या	७	१०
१४	विद्युत सेवावाट लाभान्वित जनसंख्या	प्रतिशत	९६	१००
१५	स्थानीय विद्युत उत्पादन क्षमता	किलोवाट	५०,०००	५५,०००
१६	इन्टरनेट सेवा पुगेको वडा कार्यालय	संख्या	१२	स्तरोन्नति गर्ने
१७	डिजिटल सूचना केन्द्र	संख्या	१	२

७.४ वन वातावरण र विपद

सि.नं	सूचकहरु	इकाई	आधार वर्ष २०७८/७९	लक्ष्य (२०८३/८४)
१	वन जंगलले ढाकेको क्षेत्र	प्रतिशत	४८	४९
२	कृषियोग्य भूमि	प्रतिशत	४४.८	४५
३	समुदायवाट व्यवस्थापन भएको वन समूह	संख्या	२७	व्यवस्थापन गर्ने
४	धार्मिक वनक्षेत्र	संख्या	१	व्यवस्थापन गर्ने
५	निजी वनक्षेत्र	संख्या	४	व्यवस्थापन गर्ने
६	निष्काशित फोहोरमैलाको औषत परिमाण	टन/दिन	११	१०
७	विपद व्यवस्थापनमा क्रियाशील संघ संस्था	संख्या	७	१२
८	विपद व्यवस्थापन तालिम प्राप्त स्वयंसेवक	जना	१५	५०

७.५ सुशासन र संस्थागत विकास

सि.नं	सूचकहरु	इकाई	आधार वर्ष २०७८/७९	लक्ष्य (२०८३/८४)
१	नगरपालिकाको सेवा प्रवाहवाट सन्तुष्ट अनुभूति गर्ने सेवाग्राही	प्रतिशत	-	१००
२	सीप विकास सम्बन्धी तालिम प्राप्त जनसंख्या	संख्या	२४८३	५०००
३	सुचारु सेवा तथा स्रोत केन्द्र (कृषि, पशु, शिक्षा, स्वास्थ्य, सुचना)	संख्या	१६	२०
४	प्रतिव्यक्ति वार्षिक बजेट लगानी	रु.हजारमा	२४.०५	३०

८. आवधिक नगर विकास योजनाको क्षेत्रगत खाका

८.१ आर्थिक विकास क्षेत्रको योजना खाका

८.१.१ कृषि:

लक्ष्य उद्देश्य	प्रमुख योजना	कार्यक्रमहरू
कृषिजन्य कच्चा पदार्थमा आधारित उद्योग व्यवसाय प्रवर्द्धन गर्ने	<ol style="list-style-type: none"> ईलाम सामुदायिक कृषि क्याम्पसमा कृषि अनुसन्धान केन्द्र स्थापना गर्ने । कृषि उपज बेच बिखन केन्द्र, चिस्यान केन्द्र, संकलन केन्द्र स्थापना र कृषि बजार व्यवस्थापन गर्ने (३५) वाली उत्पादन क्षमता र स्थानीय सम्भाव्यताको आधारमा कृषि उत्पादन क्षेत्र (पकेट, ब्लक) विकास गर्ने (७) साना तथा मझौला उद्योगहरूको स्थापना तथा संचालनमा निजीक्षेत्रसँग साभेदारी गर्ने । 	<ol style="list-style-type: none"> कृषि अनुसन्धान केन्द्र (सामुदायिक कृषि क्याम्पस) मार्फत नयाँ ज्ञानसीप र प्रविधिको विकास (५०%) कृषि शिक्षालाई क्षमतावान बनाई १ वडा १० कृषि जनशक्ति उत्पादन गर्ने व्यवस्था (१२०जना) स्थानीय गुणस्तरीय तथा अर्गानिक कृषि उत्पादनलाई पर्यटनसँग जोड्दै दिगो र आकर्षक कृषि पर्यटन प्रवर्द्धन (५ प्याकेज) आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक भित्रयाउन कृषि उपजहरूको ५ बँगैचा स्थापना गरी आकर्षक बनाइने । बजार प्रवर्द्धनका लागि APPS को माध्यमबाट बेचबिखन (५०%) पोषण सुरक्षाका लागि एक घर एक करैशावारी प्रांगारिक मल उत्पादन र वायोग्यास उत्पादन तालिम तथा कार्यक्रम (५ तालिम, ३४८० मे.ट. मल उत्पादन) नयाँ प्रविधिमा आधारित सिंचाईको विस्तार (१५%) व्यावसायिक कृषिका लागि एक घर एक कृषि उद्यमी कृषि तथ्याङ्क प्रणालीको व्यवस्थापन (१००%) इलामको साखेंजुङ्गमा टि टेष्टिङ्ग प्रयोगशाला सहित चिया म्यूजीयम स्थापना कृषक वर्गीकरणको आधारमा विऊ विजन, कृषि उत्पादन र उपकरणमा अनुदान (३४%) तुलनात्मक लाभ हुने वाली वस्तुहरूको लागि सहूलियतपूर्ण कृषि ऋण र बीमा(५०%) माटो परीक्षण शिविर रैथानेवाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम प्राङ्गारिक मल उत्पादन पूर्वाधार निर्माण सुन्तला जात फलफूल विस्तार खाद्यवाली उन्नत विऊ अनुदान अकबरे खुसानी पकेट विकास कार्यक्रम

नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	योजनाको उपलब्धि
प्रभाव	कृषि व्यवसाय रोजगारको प्रमुख आकर्षणको रुपमा स्थापित भई खाद्य आत्मनिर्भरताको प्रत्याभूति भएको हुनेछ ।	व्यावसायिक उत्पादनमा संलग्न कृषक	संख्या	६७६०	८०००
		स्थानीय व्यावसायिक कृषि फार्म	संख्या	६५	१००
		सक्रिय व्यावसायिक कृषक सूमह	संख्या	२३	९५
असर १	कृषि उत्पादकत्व वृद्धि भएको हुनेछ ।	खाद्यान्न (धान, मकै, गहुँ र कोदो) उत्पादन	मे. ट.	१५९५०	२००००
		व्यावसायिक तरकारी उत्पादन क्षेत्र	हेक्टर	४६०	५००
		तरकारी उत्पादन	मे.ट.	६४३५	१२०००
		फलफूल उत्पादन	मे.ट.	९७२	१८००
		कृषि सहकारी संस्था	संख्या	४१	५०
असर १	कृषि क्षेत्रमा उल्लेख्य रोजगार सृजना भएको हुनेछ ।	दर्ता भएका कृषि उद्योग	संख्या	३५	५०
		कृषि उद्योगमा कार्यरत जनसंख्या	संख्या	१२०	३००

८.१.२ पशुपालन

लक्ष्य उद्देश्य	प्रमुख योजना	कार्यक्रमहरु
नशलसुधार सहित व्यावसायिक पशुपालनको विकास गर्ने ।	<ol style="list-style-type: none"> एक वडा एक पशुपंक्षी पकेटक्षेत्र विकास गरी उत्पादनमा जोड दिने । पशुपंक्षीको स्वास्थ्य परीक्षणको लागि भेटनेरी क्लिनिक संचालन गर्ने(५) पशुपंक्षीको जात विशेष नमुना उत्पादन, प्रदर्शन र सीप विकास स्रोत केन्द्रको स्थापना गर्ने (५) प्रत्येक वडामा घुमि भेटनेरी डाक्टर सेवा 	<ol style="list-style-type: none"> पशुपंक्षी व्यवसायको व्यावसायिकीकरण निजी क्षेत्रलाई पशुदाना उत्पादन गर्ने कारखाना खोल प्रोत्साहन (५ वटा) डालेघाँस तथा भूँइघाँस प्रवर्द्धन कार्यक्रमको विकास (१२०० हेक्टर) कृत्रिम तथा प्राकृतिक गर्भाधान सेवा थप विस्तार गरी १३ स्थानमा निर्माण पशु बीमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता (६०%) पशुपंक्षीजन्य उत्पादनको वजारीकरणका लागि उत्पादनकर्तालाई अनुदान कार्यक्रम (६ वटा उद्योग) दूध, मासु जस्ता उच्चमूल्यका निर्यातमूलक पशुपंक्षीजन्य उत्पादनमा आधारित ६ उद्योग प्रवर्द्धन सम्भावित पशुजन्य उत्पादनको पहिचान र उत्पादन वृद्धि गरी उक्त उत्पादनको ६ ब्रान्ड प्रवर्द्धन पशुपंक्षी क्षेत्रमा निजी, सहकारी तथा सरकारी क्षेत्रको लगानी अभिवृद्धि गर्ने नीति तथा कार्यक्रम

नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	योजनाको उपलब्धि
प्रभाव	पशुपालन व्यवसाय कृषकहरुको दिगो आयस्रोतको रुपमा स्थापित भई गरिवी न्यूनीकरण भएको हुनेछ ।	सक्रिय पशुपालन समूह	संख्या	२	८
		व्यावसायिक पशुपालन फार्म	संख्या	१५०	२००
असर १	पशुजन्य वस्तुको उत्पादकत्वमा वृद्धि भएको हुनेछ ।	बार्षिक खरिद विक्री भेडा, खसी, बोका	संख्या	२५०००	४००००
		गाई फार्म	संख्या	३०	५०
		दुध उत्पादन	मे.ट.	१५०००	२५०००
		मह उत्पादन	के.जी	५००	१०००
असर २	पशुपंक्षी व्यवसायबाट आयआर्जन वृद्धि भएको हुनेछ ।	व्यावसायिक पशुपालनमा संलग्न घरधुरी	संख्या	२२००	३०००

८.१.३ उद्योग व्यापार व्यवसाय

लक्ष्य उद्देश्य	प्रमुख योजना	कार्यक्रमहरु
स्थानीय स्रोत, सीप साधनमा आधारित उद्योग, व्यापार, व्यवसायहरुको दिगो प्रवर्द्धन गर्ने ।	<ol style="list-style-type: none"> संकटमा रहेका उद्योगहरु उपयुक्त विधि र प्रक्यावाट सञ्चालन वा व्यवस्थापन (५) स्थानीय स्रोत तथा सीपको उपयोग गरी लघु, घरेलु, साना, मझौला तथा ठूला उद्योगको स्थापना र सञ्चालन(२५) दुग्ध परिकार उद्योगको स्थापना । पाँच“अ”कृषि तथा व्यावसायिक केन्द्र निर्माण (वडा ७) इलाम नगरलाई उत्थानशील नगरको रुपमा विकास । 	<ol style="list-style-type: none"> नयाँ उद्योग स्थापना र संचालनका लागि प्रोत्साहन तथा प्रवर्द्धन गर्ने (६ तालिम) वडा नं ८ को वुङ्गनामेटारमा औद्योगिक क्षेत्रको स्थापना र सञ्चालनमा सहजीकरण वाह्य लगानी प्रवर्द्धन गर्न लगानी सम्मेलनको आयोजना (हरेक वर्ष १ पटक) स्थानीय सीप र प्रविधिमा आधारित उद्यम विकास कार्यक्रम (११ प्याकेज) दुग्ध परिकार उद्योगको स्थापना गर्न सहजीकरण र साभेदारी गर्ने (५ वटा) घरेलु पेय पदार्थलाई ब्रान्डीङ्ग गरी उद्योग सञ्चालन गर्ने (१ वटा) घरेलु उद्योग संचालनमा अनुदानको व्यवस्था गरी वजारीकरण प्रवर्द्धन गर्ने(५०%) स्थानीय उत्पादन प्रदर्शनी कक्ष तथा कोसेली घरको स्थापना र संचालन गर्ने(५ वटा) इलाम वजार क्षेत्रको व्यवसाय सुधार सम्बन्धी अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन खाका निर्माण र कार्यान्वयन गर्ने । वजार क्षेत्रका होटल, लज तथा रेष्टुरेन्टहरुको स्तरीकृत वर्गीकरण गर्ने । लघुउद्यम विकास कार्यक्रम संचालन छुपी प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन नगरयूवा परिषद मार्फत सीप विकास कार्यक्रम संचालन

नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	योजनाको उपलब्धि
प्रभाव	उद्योग व्यवसाय क्षेत्रको पूर्वाधार विकास भई औद्योगिक नगर इलामको रूपमा रूपान्तरण भएको हुनेछ।	औद्योगिक क्षेत्रमा रोजगारी	प्रतिशत	१.७	५
असर १	स्थानीय कच्चा पदार्थ, स्रोत, साधन र सीपको प्रयोग गर्दै उद्योग तथा व्यापारको प्रवर्द्धन गरी उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि भएको हुनेछ।	घरेलु उद्योग	संख्या	५४	१००
		चालु मझौला उद्योग	संख्या	२०	३०
		चालु ठूला उद्योग	संख्या	१०	१२
		उद्यम विकास सम्बन्धी तालिम प्राप्त उद्यमी	संख्या	२५०	५००
असर २	स्थानीय कच्चा पदार्थ, स्रोत, साधन र सीपको प्रयोग गर्दै उद्योग तथा व्यापारको प्रवर्द्धन गरी रोजगारी वृद्धि भएको हुनेछ	व्यावसायिक क्षेत्रको रोजगारी	प्रतिशत	१५	२०

८.१.४ पर्यटन

लक्ष्य उद्देश्य	प्रमुख योजना	कार्यक्रमहरू
पर्यटकीय पूर्वाधार विकास सहित पर्यटन सेवा विस्तारका लागि अनुकूल वातावरण सिर्जना गर्ने।	१. पर्यटकीय गन्तव्यमा पुग्ने सडक तथा पदमार्गहरू बाँड्ने महिना सञ्चालन हुने व्यवस्था । २. पर्यटन उद्योगसँग सम्बन्धित सरोकारवाला (होटल रेस्टुरेन्ट, व्यवसायी, ट्रेकिङ तथा गाइड व्यवसायी लगायत) को क्षमता अभिवृद्धि । ३. नगरका प्रमुख पर्यटकीय क्षेत्रहरूको गुरुयोजना तयारी । ४. सामुदायिक वनक्षेत्रमा खुला चिडियाखाना सञ्चालन गर्न सम्भाव्यता अध्ययन । ५. ग्रामीण क्षेत्रमा होमस्टे संस्कृतिको प्रवर्द्धन । ६. इनपा १ र ३ मा पर्ने भालुपानीमा प्रधानमन्त्री राष्ट्रिय पार्क निर्माण ।	१. ऐतिहासिक चिया कमान संरक्षण तथा सौन्दर्यीकरण २. स्थानीय होटल तथा रेस्टुरेन्टहरूमा स्थानीय उत्पादनमा आधारित खाद्य परिकार प्रवर्द्धन ३. एक वडा एक पर्यटकीय गन्तव्य तथा उपजको अवधारणा अनुसार पर्यटन प्रवर्द्धन ४. नगर पर्यटन नीति तर्जुमा ५. पर्यटनको विकास र प्रवर्द्धनका लागि उपयुक्त संस्थागत संरचनाको विकास ६. नगर क्षेत्रभित्र पार्क तथा जलाशय निर्माण (१०) ७. प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक पर्यटकीय गन्तव्य र उपजहरूको दिगो उपयोग र संरक्षण (१००५) ८. पर्यटन उद्योगसँग सम्बन्धित सरोकारवाला (होटल रेस्टुरेन्ट व्यवसायी, यातायात व्यवसायी, ट्रेकिङ तथा गाइड व्यवसायी लगायत) लाई आतिथ्य सत्कार तालिम (५ वटा) ९. पाटेनागी क्षेत्रमा रेडपाण्डा संरक्षण, गुँरास तथा जडीबुटी पार्क निर्माण सहितको कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयन । १०. पर्यटकीय गन्तव्य र पदमार्गमा सूचना, सुरक्षा र आपतकालीन उद्धारका लागि आवश्यक पूर्वाधारहरू निर्माण (५ स्थान) ११. पर्यापर्यटन, कृषि पर्यटन, खेल र जल पर्यटन, धार्मिक तथा साँस्कृतिक पर्यटन र साहसिक पर्यटनको सम्भाव्यता अध्ययन १२. पर्यटन सूचना केन्द्रको व्यवस्था १३. मेची राजमार्गको हरेक चौकमा नजिकको बस्ती तथा पर्यटकीय गन्तव्यको दिशा र दूरी उल्लेखित बोर्ड राख्ने (१५० स्थान) १४. मेची राजमार्गको छेउमा हरेक १०० मि उचाई फरकमा उचाई स्तम्भ राख्ने । १५. पर्यटन गन्तव्य तथा वस्तुहरूको विज्ञापनको लागि वेबसाइट, प्रचारप्रसारका सामग्री तथा सामाजिक सञ्जालको प्रयोग १६. आन्तरिक पर्यटक आकर्षण गर्न सार्वजनिक तथा निजी क्षेत्रसँगको सहकार्यमा वर्षको एक पटक आर्थिक प्याकेज सहितको भ्रमण कार्यक्रमहरू सञ्चालन (५ प्याकेज) १७. ग्रामीण क्षेत्रमा घरबासको संख्या विस्तार तथा सञ्चालनमा रहेका घरबासको गुणस्तर वृद्धि (४२ वटा) १८. पाटेनागी पर्यटन प्रवर्द्धन तथा वृक्षारोपण

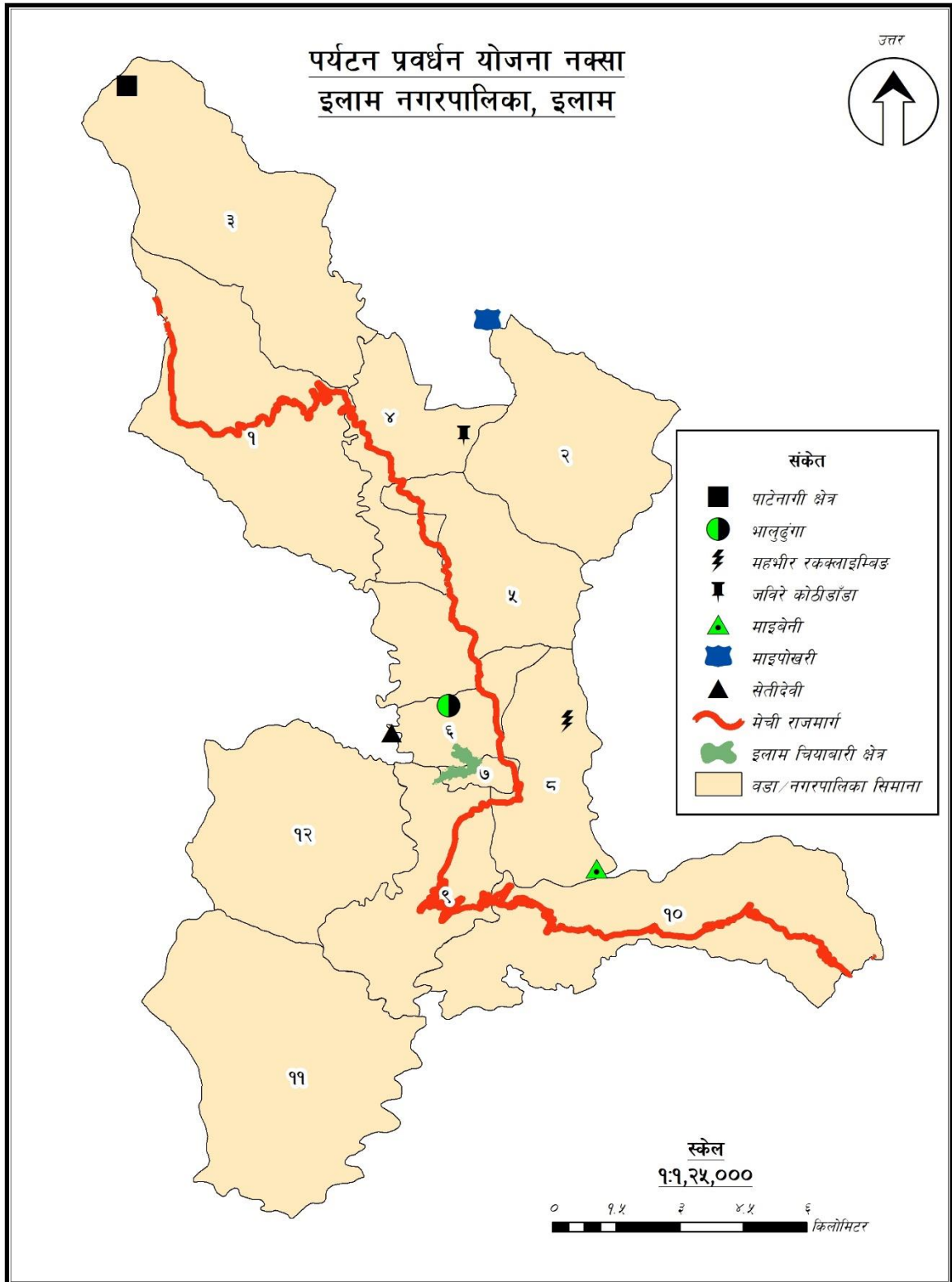
नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	योजनाको उपलब्धि
प्रभाव	दिगो पर्यटन विकासबाट रोजगारीमा वृद्धि गरी आर्थिक स्थिति सुदृढ भएको हुनेछ।	व्यवस्थित पर्यटकीय स्थान व्यवस्थित होमस्टे सहितका पर्यटकीय क्षेत्र	संख्या	२२	३२
असर १	पर्यटन पूर्वाधारको विकास गरी कृषि	पर्यटकीय स्तरको होटल तथा रेस्टुरेन्ट	संख्या	१७	४२
			संख्या	४०	१००

	उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि भएको हुनेछ ।	औषत दैनिक पर्यटक आगमन (विदेशी)	संख्या	२	१०
		औषत दैनिक आन्तरिक पर्यटक आगमन	संख्या	१००	५००
		पर्यटकको औषत बसाई	दिन	२.५	५
		कृषि पर्यटन संचालन स्थान	संख्या	४	१०
		व्यवस्थित वनभोज तथा पार्क	संख्या	१५	२०
असर २	पर्यटन मार्फत जनताको आय र रोजगारीमा वृद्धि भएको हुनेछ ।	व्यवस्थित पर्यटकीय स्थान तथा स्थल	संख्या	५	१२
		होटलको दैनिक पर्यटक राख्न सक्ने क्षमता	संख्या	१५००	५०००
		तालिम प्राप्त कुक तथा वेटर	संख्या	३००	५५०
		तालिम प्राप्त टुर गाइड	संख्या	१०	२०

८.१.५ वैक, वित्तीय संस्था र सहकारी

लक्ष्य उद्देश्य	प्रमुख योजना	कार्यक्रमहरु
वित्तीय सेवाका क्षेत्रहरुमा नागरिक पहुँच अभिवृद्धि गर्ने ।	१. कृषि तथा पशुपंक्षीमा आधारित उत्पादन, भण्डारण, प्रशोधन, बजारीकरण तथा कृषि सामग्री आपूर्तिको लागि स्थापना गरिएको सहकारी उद्योग /व्यवसायलाई सहूलियतपूर्ण ऋण तथा अनुदानको व्यवस्था । २. विकासका आयामहरुमा सहकारी सेवालाई अन्तर सम्बन्धित गर्ने ।	१. सहकारी संस्था सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड निर्माण २. मापदण्ड पुगेका सहकारीहरुको एकीकरण । ३. सहकारी संस्था तथा सहकारीकर्मीहरुको अभिलेख राख्ने र अद्यावधिक (१००%) ४. सहकारी ऐन नियम बमोजिम सहकारी संस्थाहरुको निरीक्षण, अनुगमन तथा नियमन (१००%) ५. सहकारी संस्था मार्फत स्थानीय उत्पादन, प्रशोधन, बजारीकरणको कार्यमा लगानीकर्ताको सम्बन्ध बढाउने (५०%) ६. सहकारी संस्थाका सदस्य तथा पदाधिकारीहरुको क्षमता विकास (५ तालिम) ७. स्वास्थ्य, शिक्षा, पर्यटन, बीमा, वातावरण संरक्षण, आवास जस्ता क्षेत्रमा सहकारीको प्रवर्द्धनलाई प्रोत्साहन (५०%) ८. कृषि तथा पशुपंक्षीमा आधारित उत्पादन, भण्डारण, प्रशोधन, बजारीकरण र कृषि सामग्री आपूर्तिको लागि स्थापना गरिएको सहकारी उद्योग/व्यवसायलाई सहूलियतपूर्ण ऋण तथा अनुदान (५०%) ९. सुपथ मूल्य पसलको लागि अनुदान (५०%)

नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	योजनाको उपलब्धि
प्रभाव	वैक तथा सहकारी क्षेत्रको लगानीलाई उच्च पूँजी निर्माणको क्षेत्रमा परिचालित गरी आर्थिक समृद्धि हासिल भएको हुनेछ ।	कृषि तथा औद्योगिक क्षेत्रमा वित्तीय लगानी	प्रतिशत	५०	७५
		उत्पादन र बजारीकरण सहकारी संस्था	संख्या	८४	१३४
		उद्यम विकास सम्बन्धी तालिम प्राप्त उद्यमी	संख्या	२५०	१०००
असर १	प्रभावकारी वित्तीय संस्थाहरुमा पहुँच वृद्धि भएको हुनेछ।	सुचारु वैक तथा वित्तीय संस्था	संख्या	२२	२५
		सहकारी	संख्या	१०४	१३४
		सहकारीमा पहुँच	प्रतिशत	२५	५०
		सहकारीमा आवद्ध कृषक	संख्या	१४३५	२०००
असर २	कृषि तथा उद्योग क्षेत्रको विकासमा वित्तीय क्षेत्रको पहुँच बढेको हुनेछ ।	कृषि तथा पशु वीमाले समेटेको जनसंख्या	प्रतिशत	२०	५०

८.१.६ श्रम तथा रोजगार

लक्ष्य उद्देश्य	प्रमुख योजना	कार्यक्रमहरु
स्वरोजगारमूलक सीपयुक्त मानव संशाधन विकास गर्ने ।	१. वास्तविक बेरोजगार पहिचान गर्दै लगत संकलन गरी अद्यावधिक गर्ने २. बेरोजगारलाई प्राविधिक, सीपमूलक तथा व्यावसायिक तालिम दिई दक्ष स्वरोजगारतर्फ उत्प्रेरित गर्ने । ३. वैदेशिक रोजगारीबाट प्राप्त ज्ञान, सीप, अनुभव र पूँजीलाई उत्पादनमा लगाउन प्रोत्साहन गर्ने ४. नव प्रवर्द्धनमा आधारित स्थानीय आर्थिक विकास कार्यक्रम अन्तर्गत	१. वास्तविक बेरोजगार पहिचान गरी लगत संकलन र अद्यावधिक गर्ने (५०%) २. रोजगार सूचना केन्द्र स्थापना गरी श्रम बजारको माग अनुसार श्रमशक्तिको आपूर्ति गर्ने ३. चिया बगान लगायत विभिन्न उद्योग तथा व्यवसायमा स्वास्थ्य तथा सुरक्षा सम्बन्धी मापदण्ड लागू गर्ने ४. वैदेशिक रोजगारीका कारण उत्पन्न मानसिक समस्यामा रहेका युवा लक्षित मनोसामाजिक परामर्श सेवालाई नगरपालिकाको स्वास्थ्य शाखा अन्तर्गत आन्तरिकीकरण गर्ने ५. सुरक्षित वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी सचेतनामूलक (रिटर्नी स्वयंसेवक परिचालन र जानकारीमूलक होर्डिङ्गबोर्ड, पर्चा वितरण) कार्यक्रम संचालन ६. विप्रेषणको उत्पादनमूलक (उद्यमशीलता) उपयोगका लागि कार्यक्रम संचालन (१००%) ७. वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरुलाई उद्यम स्थापना र विकासका लागि सहयोग कार्यक्रम तथा सहजीकरण (१००%) ८. वित्तीय साक्षरता कक्षा संचालन गरी उद्यम विकासमा सहयोग (१००० परिवार) ९. वैदेशिक रोजगार बोर्डबाट प्रदान गरिने आर्थिक सहायता सम्बन्धी सेवा प्रवाहमा सहजीकरण (१००%) १०. बेरोजगारलाई प्राविधिक, सीपमूलक तथा व्यावसायिक तालिम दिई दक्ष स्वरोजगारतर्फ उत्प्रेरित गर्ने (७०० जना) ११. वैदेशिक रोजगारीमा जानेहरुको अभिलेख राखी वैदेशिक रोजगारीलाई सुरक्षित, व्यवस्थित एवम् मर्यादित बनाउने १२. वैदेशिक रोजगारीबाट प्राप्त ज्ञान, सीप, अनुभव र पूँजीलाई उत्पादनमा लगाउन प्रोत्साहन गर्ने (२० तालिम)

	उपप्रमुख उद्यमशीलता विकास कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	१३. नव प्रवर्तनमा आधारित व्यवसायीहरूको वार्षिक सम्मेलन गर्ने र उद्यम व्यवसायीलाई वीउ पूँजी उपलब्ध गराउने । १४. नगरपालिकाको छट्टै रोजगार रणनीति तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने ।
--	--	---

नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	योजनाको उपलब्धि
प्रभाव	देशको श्रमशक्तिलाई उत्पादनशील क्षेत्रमा संलग्न गरी बेरोजगारी न्यूनीकरण भएको हुनेछ	बेरोजगारी दर	प्रतिशत	६	५
		वैदेशिक रोजगारीमा गएको जनसंख्या	प्रतिशत	६.२	५.५
		सीपमूलक तालिम लिएर वैदेशिक रोजगारीमा गएका जनसंख्या	प्रतिशत	८.२	४०
		सुरक्षित वैदेशिक रोजगारका लागि सूचना प्रवाह	प्रतिशत	१५	१००
		विप्रेषणलाई उद्यम र आयमूलक क्षेत्रमा परिचालन	प्रतिशत	३	२५
		विप्रेषणलाई उद्यम र आयमूलक क्षेत्रको परिचालनमा वित्तीय साक्षरता	परिवार	२००	१०००
		वैदेशिक रोजगारी संलग्न घरपरिवारलाई उद्यम विकास सहयोग	संख्या	१००	५००
		वैदेशिक रोजगारका कारण उत्पन्न मानसिक समस्याहरूमा मनोसमाजिक परामर्श सेवा प्रदान (व्यक्तिगत र सामुहिक परामर्श)	प्रतिशत	१५	१००
		विप्रेषण (रुपैया)	(करोड)	२९.४५	४०
असर १	बेरोजगारलाई स्वरोजगार तथा रोजगारका अवसरहरू विस्तार भएको हुनेछ ।	सार्वजनिक तथा निजी क्षेत्रमा नयाँ रोजगार सिर्जना हुने	संख्या	२४८३	५०००
		श्रमशक्ति सहभागिता दर	प्रतिशत	१४.८	२०
		रोजगारी र जनसंख्याको अनुपात	प्रतिशत	२०	३०
असर २	जनशक्तिको दक्षता वृद्धि भएको हुनेछ	दक्ष जनशक्ति	प्रतिशत	५०	७५

८.२ सामाजिक विकास क्षेत्रको योजना खाका

८.२.१ शिक्षा

लक्ष्य, उद्देश्य	प्रमुख कार्यक्रम	कार्यक्रम
पूर्वाधार सम्पन्न व्यावसायिक एवम् स्वरोजगारमूलक शैक्षिक अवसरहरू सिर्जना गर्ने ।	१. व्यावसायिक सम्भाव्यतामा आधारित प्राविधिक विद्यालयको स्थापना र संचालन गर्ने । २. मापदण्डका आधारमा विद्यालय गाभ्ने, तह संशोधन र नक्साङ्कन गर्ने । ३. शैक्षिक संस्थाहरूको पूर्वाधार स्तरोन्नति गरी थप कक्षाकोठा, शौचालय, प्रयोगशाला तथा पुस्तकालयहरूको व्यवस्थापन गर्ने । ४. नगरस्तरीय कृषि अनुसन्धान केन्द्र स्थापना गर्ने ५. सामुदायिक विद्यालयमा छात्राहरूलाई निशुल्क	१. बालमैत्री विद्यालय सञ्चालन गर्ने (१०) २. प्रारम्भिक कक्षामा मातृभाषा शिक्षण, स्थानीय पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तकको विकास गर्ने (३ पाठ्यक्रम) ३. गुणस्तरीय दिवा खाजाको व्यवस्थापन (१००%) ४. सामुदायिक विद्यालयमा अपाङ्गमैत्री बाल तथा लैङ्गिकमैत्री पूर्वाधार निर्माण (८०%) ५. सबै विद्यालयमा स्तरीय खेलमैदान तथा बाल उद्यान/बगैचा निर्माण र घेरावारा (३०) ६. माध्यमिक विद्यालयमा पर्यटन, कृषि, जडीबुटी र पेशा व्यवसाय जस्ता विषय समावेश गर्ने गरी स्थानीय पाठ्यक्रम तर्जुमा गर्ने । ७. व्यावसायिक सम्भाव्यतामा आधारित प्राविधिक विद्यालयको स्थापना र संचालन (३ वटा) ८. विद्यालय तहका शिक्षकहरूको क्षमता तथा पेशागत विकासका लागि आवश्यकता प्रक्षेपण गरी विषयगत शिक्षकको माग र आपूर्तिबीच सन्तुलन कायम गर्न शैक्षिक विकास योजना लागू गर्ने । ९. शैक्षिक क्षेत्रलाई व्यवस्थित तथा थप गुणस्तरीय बनाउन शिक्षकलाई आवश्यक तालिम (१० तालिम) १०. शिक्षामा सहजता ल्याउन डिजिटल पाठ्य सामग्री विकास गर्ने (१००%) ११. ईलाम मेडिकल कलेज स्थापनाका लागि संघीय सरकारसँग समन्वय गर्ने (२५%) १२. इलाम सामुदायिक कृषि क्याम्पसलाई कृषि अनुसन्धान केन्द्रको रूपमा विकास गर्ने (१००%) १३. महेन्द्ररत्न बहुमुखी क्याम्पसलाई विश्वविद्यालय बनाउन संघीय सरकारसँग समन्वय गर्ने (१०%)

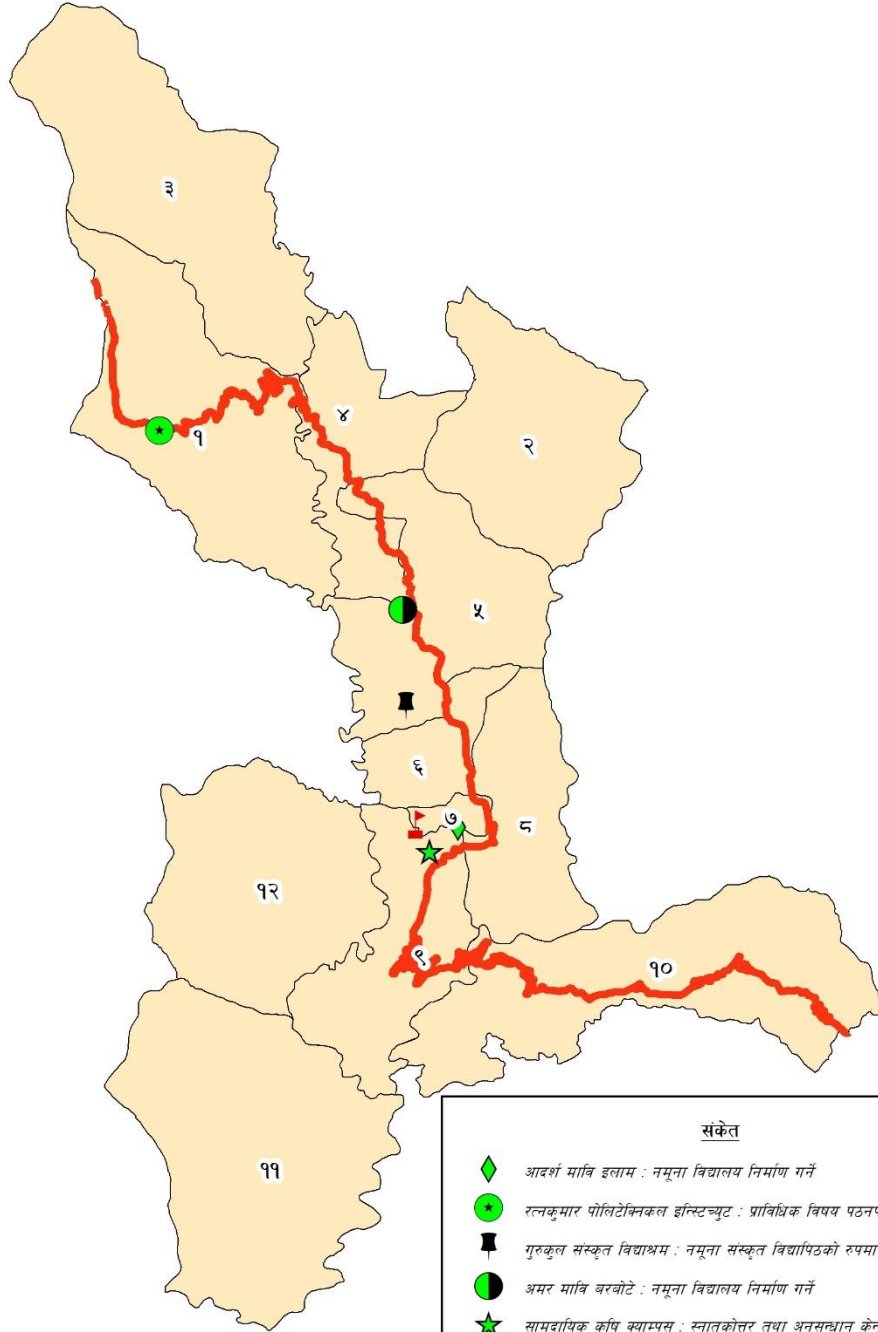
	सेनेटरी प्याड व्यवस्थापन ६. दिवाखाजा अनुदान	१४. कक्षाकोठा डायरी कार्यक्रम १५. स्थानीय पाठ्यक्रम छपाई र लागू १६. आध्यात्मिक चिन्तन प्रशिक्षण कार्यक्रम (विद्यालय तहमा) १७. विद्यालयमा डिजिटल सिकाई सामग्री व्यवस्थापन १८. विद्यालय शैक्षिक गुणस्तर सुदृणीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित अनुदान १९. नमूना विद्यालयमा विज्ञान विषय पठनपाठन संचालन
--	--	---

नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	योजना उपलब्धि
प्रभाव	विद्यालय शिक्षा मा सबै समुदायको समान पहुँच का साथै दक्ष र क्षमतावान विद्यार्थी उत्पादन भएको हुनेछ ।	प्राविधिक र व्यावसायिक विद्यार्थी उत्पादन गर्ने विद्यालय	संख्या	४	८
असर १	शिक्षण संस्थाहरुमा उत्पादनमुखी, व्यावसायिक र प्रतिस्पर्धात्मक जनशक्ति उत्पादन गर्न क्षमता वृद्धिको लागि भौतिक एवम् अन्य पूर्वाधारको विकास भएको हुनेछ ।	संरचनात्मक सुधार भएका विद्यालय	प्रतिशत	५०	१००
		विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिका	प्रतिशत	०	०
		बाल कक्षमा अध्ययनरत बालबालिका	प्रतिशत	७५	१००
		आधारभूत तह कक्षा ८ सम्म खुद भर्ना दर	प्रतिशत	९०	१००
		माध्यमिक तह १२ कक्षा खुद भर्ना दर	प्रतिशत	७५	१००
		कक्षा १० को उत्तिर्ण दर	प्रतिशत	९०	१००
		कक्षा १२ को उत्तिर्ण दर	प्रतिशत	६०	१००
		कक्षा ८ सिकाई उपलब्धि दर	प्रतिशत	४५	७५
		कक्षा १० को सिकाई उपलब्धि दर	प्रतिशत	५०	७५
		कक्षा १२ को सिकाई उपलब्धि दर	प्रतिशत	४५	७५
		कक्षा ८ को निरन्तरता दर	प्रतिशत	८०	१००
		कक्षा १० को निरन्तरता दर	प्रतिशत	८०	१००
		कक्षा १२ को निरन्तरता दर	प्रतिशत	७०	१००
		स्नातक तहको निरन्तरता दर	प्रतिशत	६०	८५
		महिलाको साक्षरता दर	प्रतिशत	९५	१००
		पुरुषको साक्षरता दर	प्रतिशत	९७	१००
		बालमैत्री सिकाई विधि प्रयोग गर्ने विद्यालय	प्रतिशत	५०	१००
बालमैत्री आधारभूत पूर्वाधार र सुविधा उपलब्ध	प्रतिशत	५०	१००		
पक्की शौचालय भएका विद्यालय	प्रतिशत	९०	१००		
लैङ्गिकमैत्री (महिला पुरुष अलग अलग) शौचालय कक्ष भएका विद्यालय	प्रतिशत	६०	१००		

सामुदायिक तथा संस्थागत शैक्षिक संस्था विकास योजना नक्सा
इलाम नगरपालिका, इलाम

स्केल
१:३०,०००

० १.५ ३ ६ किलोमिटर

संकेत

- ◆ आदर्श मावि इलाम : नमूना विद्यालय निर्माण गर्ने
- रत्नकुमार पोलिटेक्निकल इन्स्टिच्यूट : प्राविधिक विषय पठनपाठन विस्तार गर्ने
- गुरुकुल संस्कृत विद्याश्रम : नमूना संस्कृत विद्यापिठको रूपमा विकास गर्ने
- अमर मावि बरबोटे : नमूना विद्यालय निर्माण गर्ने
- ★ सामुदायिक कृषि क्याम्पस : स्नातकोत्तर तथा अनुसन्धान केन्द्र स्थापना गर्ने
- ▲ मरुव क्याम्पस : विश्वविद्यालय निर्माण गर्ने
- ▲ मेची राजमार्ग
- वडा / नगरपालिका सिमाना

७.२.२ स्वास्थ्य

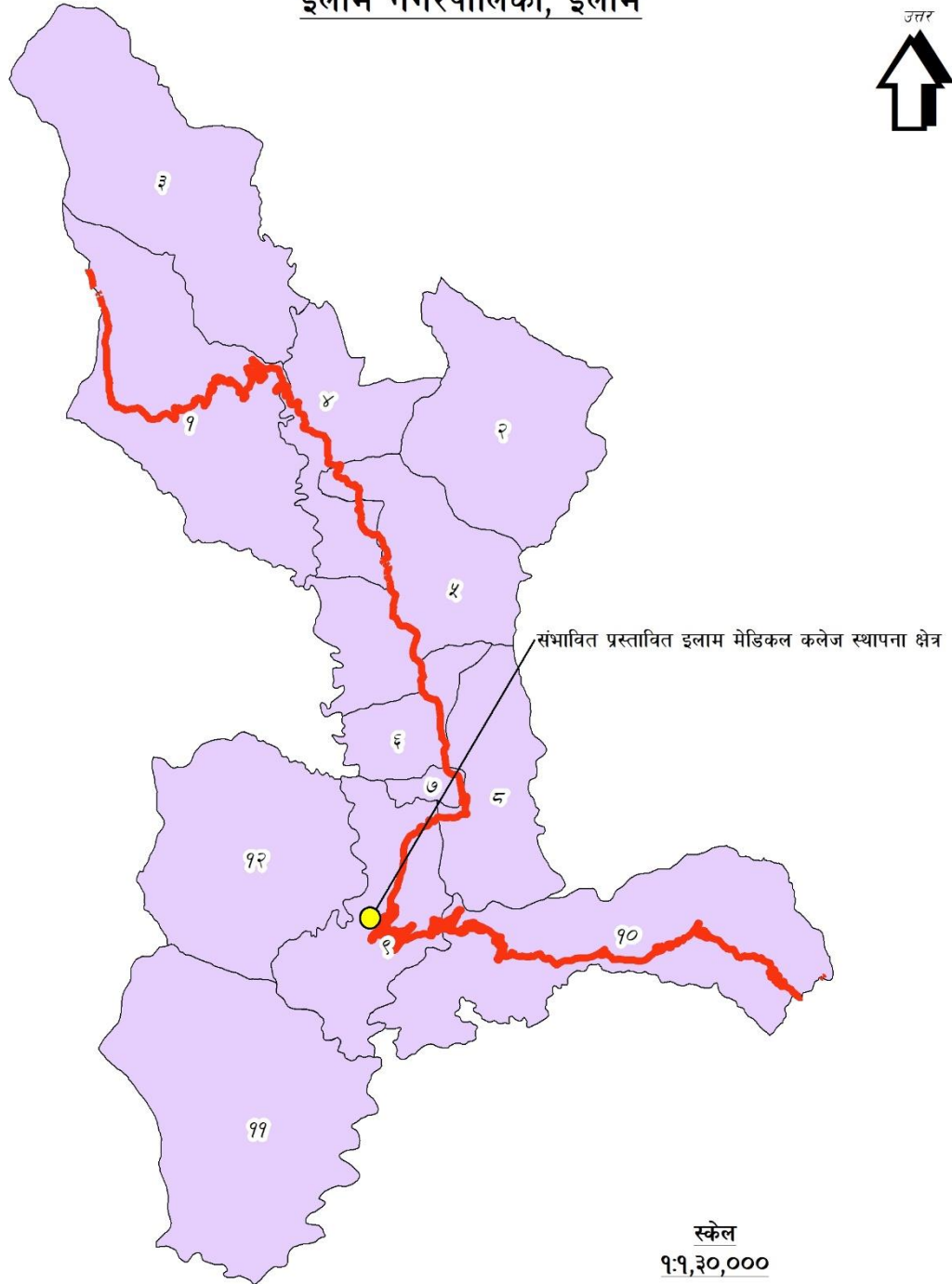
लक्ष्य, उद्देश्य	प्रमुख कार्यक्रम	कार्यक्रम
गुणस्तरीय सार्वजनिक स्वास्थ्य सेवामा नागरिक पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।	१. इलाम अस्पताललाई आधुनिक प्रविधि तथा दक्ष चिकित्सक सहित विशेषज्ञ सेवा प्रदान गर्ने ३०० शैयाको अस्पतालमा स्तरोन्नति गर्ने । २. स्वास्थ्य वीमा कार्यक्रममा सबैको पहुँच वृद्धि गर्ने । ३. मापदण्ड अनुसार दक्ष कर्मचारीको दरबन्दी व्यवस्था गर्ने	१. स्वास्थ्य संस्थाहरूको संस्थागत क्षमता, पूर्वाधार र पोर्टेबल उपकरणहरू (एक्सरे, भिडियो एक्सरे, प्रयोगशाला आदि) विस्तार (६ वटा) २. इलाम अस्पतालमा टूमा सेन्टर निर्माण ३. स्वास्थ्य सेवाहरूलाई ज्येष्ठ नागरिक, लैङ्गिक तथा अपाङ्गमैत्री बनाउने (१००%) ४. स्वास्थ्य संस्थामा मापदण्ड अनुसार दक्ष कर्मचारीको दरबन्दी व्यवस्था (१००%) ५. वडास्तरमा आपतकालीन सेवा (एम्बुलेन्स) विस्तार (१००%) ६. विशेषज्ञ घुम्ती स्वास्थ्य सेवा तथा शिविर कार्यक्रमको सञ्चालन (१० शिविर) ७. खोप केन्द्र र गाउँघर क्लिनिकलाई व्यवस्थित बनाउने (१५ वटा) ८. आयुर्वेदिक चिकित्सालाई प्रत्येक वडामा पुऱ्याइ सबैलाई सेवाको पहुँचमा आवद्ध गर्ने (१००%) ९. अस्पताल तथा अन्य स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट सिर्जना हुने फोहरको उचित व्यवस्थापन (१००%) १०. स्थानीय रूपमा उपलब्ध पौष्टिक खाना तथा पोषण प्रवर्द्धन (१००%) ११. स्वास्थ्यकर्मीहरूको क्षमता अभिवृद्धि १२. किशोरावस्थाको गर्भ, असुरक्षित गर्भपतन र बालविवाह न्यूनीकरण सम्बन्धी कार्यक्रम (१० वटा) १३. गर्भवती र सुत्केरी महिलालाई कम्तीमा एक वर्षसम्म मासिक न्यूनतम पोषण भत्ता (१००%) १४. निशुल्क औषधिको आपूर्तिमा सुनिश्चितता, निरन्तरता, गुणस्तरीयता प्रदान (१००%) १५. स्वास्थ्य केन्द्र मार्फत सूचना व्यवस्थापन प्रणालीको विकास १६. पोषणमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन १७. इलाम सामुदायिक आँखा अस्पतालको नियमित संचालन र विशेषज्ञ सेवाको स्तरोन्नति

नतिजा खाका

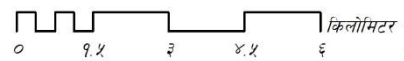
नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	योजना उपलब्धि
प्रभाव	गुणस्तरीय सुविधायुक्त स्वास्थ्य क्षेत्रमा सबैको पहुँच वढेको हुनेछ ।	विरामी पर्दा सर्वप्रथम स्वास्थ्य चौकी / प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र/अस्पताल जाने जनसंख्या	प्रतिशत	९९	१००
		अस्पतालको सहज पहुँचमा भएको जनसंख्या	प्रतिशत	५०	६०
असर १	स्वास्थ्य सेवालार्इ गुणस्तरीय, प्रभावकारी तथा कम खर्चिलो बनाई सुविधायुक्त स्वास्थ्य सेवाको प्रत्याभूति भएको हुनेछ ।	२५०० ग्राम भन्दा कम जन्म तौल भएका शिशु	प्रतिशत	२.९	०
		स्वास्थ्य संस्थामा प्रसूति गराउने गर्भवती महिला	प्रतिशत	९०	१००
		दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट प्रसूति गराइएको जन्म	प्रतिशत	९०	१००
		भाडा पखालाको संक्रमण दर (प्रति हजारमा)	संख्या	९६६.६	७००
		स्वास प्रश्वासको संक्रमण (ARI) दर (प्रतिहजारमा)	संख्या	३८७.८	३२०
		स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मी	संख्या	४३	९०
		भिटामिन ए प्राप्त गर्ने बालबालिका	प्रतिशत	९०	१००
		सबै खोप लिएका बालबालिका	प्रतिशत	७४.४	१००
		परिवार नियोजनका साधनको प्रयोग दर	प्रतिशत	३२	८२
		स्वास्थ्य वीमा गर्ने घर संख्या	प्रतिशत	५५.६	१००
		क्रियाशील महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका	संख्या	१२५	१५०
		सुविधा सम्पन्न अस्पताल	संख्या	१	२
		आधारभूत सुविधा (खानेपानी, शौचालय, बर्थिङ्ग वार्ड र परामर्श केन्द्र आदि) उपलब्ध स्वास्थ्य संस्था	संख्या	१	६
		आयोडिनयुक्त नुन प्रयोग गर्ने जनसंख्या	प्रतिशत	९५	१००
स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन	पटक	१२	३०		

संभावित प्रस्तावित इलाम मेडिकल कलेज स्थापना क्षेत्र नक्सा
इलाम नगरपालिका, इलाम

स्केल
 १:१,३०,०००

८.२.३ खानेपानी तथा सरसफाई

लक्ष्य, उद्देश्य	प्रमुख कार्यक्रम	कार्यक्रम
शुद्ध र सफा खानेपानी सहित सरसफाईमा सहज नागरिक पहुँच अभिवृद्धि गरी समृद्ध शहर निर्माण गर्ने ।	१. स्थानीय पानीका स्रोतहरूको उचित संरक्षण गरी सुरक्षित खानेपानीको आपूर्ति गर्ने । २. खानेपानी वितरणमा पानी उपचार (ट्रिटमेण्ट प्रणाली) को निर्माण गर्ने । ३. फोहोर तथा ढल व्यवस्थापन गुरुयोजना कार्यान्वयन गर्ने ।	१. स्थानीय पानीका स्रोतहरूको संरक्षण र स्वच्छ खानेपानीको आपूर्ति गर्ने (१००%) २. एकीकृत खानेपानी व्यवस्थापन गुरुयोजना तयार पारी लागू गर्ने ३. अव्यवस्थित खानेपानीको पाइपलाइनलाई व्यवस्थित (७०%) ४. खानेपानी आयोजनाको दिगो संचालनका लागि उपभोक्ता, समुदाय र कर्मचारी क्षमता विकास (१००%) ५. पानीका मुहानहरूको पहिचान गरी संरक्षणका लागि उपभोक्ता तथा समुदायलाई परिचालन गर्ने (१००%) ६. खानेपानीका मुहानहरूको गुणस्तर परीक्षण गर्ने ७. फोहरमैला संकलन वर्गीकरण, प्रशोधन र ल्याण्डफिल्डको पूर्वाधार विस्तार (१००%) ८. शहरी ढल तथा सडक नाली व्यवस्थापन कार्यक्रम (१००%) ९. दिशाजन्य लेदोको सुरक्षित व्यवस्थापन: ढलबाट मल उत्पादन कार्यक्रम (१००%) १०. स्रोतमा फोहर वर्गीकरण (जिरो वेस्ट म्यानेजमेण्ट/किचन) मार्फत फोहर व्यवस्थापन (१००%) ११. फोहरमैला व्यवस्थापन केन्द्रलाई प्राङ्गारिक मल उत्पादन केन्द्रको रूपमा रूपान्तरण (१००%) १२. फोहरमैला संकलन तथा ढुवानीका लागि साना तथा मझौला सवारी साधनको प्रवन्ध ।

नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	जम्मा उपलब्धि
प्रभाव	नगरपालिका भित्र बसोबास गर्ने सबै नागरिकहरूलाई सफा, स्वच्छ र सुरक्षित खानेपानी उपलब्धता र फोहर व्यवस्थापनको दिगो सेवा उपलब्ध भएको हुनेछ	उपचार गरिएको वा सुरक्षित खानेपानी सुविधा प्राप्त घरधुरी	प्रतिशत	९०	१००
		फोहरमैलाको स्रोतमा वर्गीकरण गर्ने घर परिवार संख्या	प्रतिशत	३०	९०
असर १	शुद्ध, सफा र सुरक्षित खानेपानीको पहुँच शत प्रतिशत बनाई, स्वस्थता सुनिश्चित भएको हुनेछ	सक्रिय खानेपानी सरसफाई उपभोक्ता समिति	संख्या		
		निजी धारा उपलब्ध घर परिवार	प्रतिशत	७०	९८
		आधारभूत खानेपानीको सेवामा पहुँच पुगेको जनसंख्या	प्रतिशत	९०	१००
असर २	फोहरमैला व्यवस्थापनको दिगो उपाय खोजी र वैज्ञानिक व्यवस्थापन भएको हुनेछ ।	सुरक्षित शौचालय भएका घरधुरी	प्रतिशत	९९	१००
		सार्वजनिक शौचालय	संख्या	७	१२

८.२.४ लक्षित वर्ग तथा सामाजिक समावेशीकरण

लक्ष्य, उद्देश्य	प्रमुख कार्यक्रम	कार्यक्रम
विकासमा लक्षित वर्गको मूलप्रवाहीकरण मार्फत समावेशीता, सामाजिक न्याय र सहभागिता सुनिश्चित गर्ने ।	१. लक्षित समूहलाई शिक्षा, स्वास्थ्य, पोषण लगायत सुविधा सामाजिक सेवा बीमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने २. घरेलु र सामाजिक हिंसामा परेका महिला तथा बेसहारा बालबच्चा र वृद्धहरूका लागि सहारा केन्द्र स्थापना गर्ने । ३. बहुआयामिक आय आर्जन सीपमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ४. उपप्रमुखसँग बालबालिका उत्थान कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	१. लैङ्गिक समावेशीकरण नीति तर्जुमा (१००%) २. लै.स.स.स सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि (१००%) ३. महिला लक्षित लोकसेवा तयारी कक्षा संचालन (१० वटा) ४. यौन तथा लैङ्गिक हिंसा न्यूनीकरण सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम (१० वटा) ५. महिला प्राविधिक तथा सामाजिक परिचालन अभिवृद्धि कार्यक्रम कार्य CTEVTतालिम (१० वटा) ६. लक्षित समूहलाई शिक्षा, स्वास्थ्य, पोषण लगायत सुविधा सामाजिक सेवा विमा कार्यक्रम (६०%) ७. ज्येष्ठ नागरिकलाई सहज जीवनयापन गर्न ज्येष्ठ नागरिक स्याहार कार्यक्रम सञ्चालन (१००%) ८. घरेलु हिंसा, महिला, बेसहारा बालबच्चा र वृद्धहरूका लागि सहारा केन्द्र स्थापना (१००%) ९. लक्षित वर्ग सीपमूलक कार्यक्रम सञ्चालन (१५ वटा) १०. उद्यमशीलताको माध्यमबाट पिछडिएका तथा विपन्न वर्गको आर्थिक सशक्तीकरणका लागि जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम सञ्चालन (१००%) ११. सुत्केरी महिलालाई ५ हजार भत्ता ६ महिनासम्म सुत्केरी सुविधा दिई सुनौलो हजार दिनको समयमा महिला स्वास्थ्य स्वयम्सेविकाहरू मार्फत घरेलै सेवा उपलब्ध गराउने । १२. ज्येष्ठ दलित विपन्न समुदायलाई निःशुल्क स्वास्थ्य बीमा सहयोग कार्यक्रम १३. राहसल बाल अनाथाश्रम संचालन तथा व्यवस्थापनको स्तरोन्नती १४. माईभगवती वृद्धाश्रम व्यवस्थापन १५. राष्ट्रपति महिला सशक्तीकरण परियोजना

नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	जम्मा उपलब्धि
प्रभाव	समाजका हरेक तह र तप्काका नागरिकको सम्मानजनक जीवन यापनको प्रत्याभूति भएको हुनेछ ।	पिछडिएका तथा सीमान्तकृत समुदायको सीप विकास तथा रोजगारीको अवस्था	प्रतिशत	४२.७	५०
असर १	आर्थिक सम्पन्नता सहितको लैंगिक समानता कायम भएको हुनेछ	लैंगिक हिंसा र छुवाछुत सम्बन्धी घटना (वार्षिक)	प्रतिशत	३०	१५
		सामाजिक सुरक्षाबाट लाभान्वित जनसंख्या	संख्या	३००९	
		अपाङ्गता मैत्री भौतिक संरचनाको अवस्था	प्रतिशत	३५	५५
		महिला बालबालिका मैत्री भौतिक संरचना	प्रतिशत	५०	८०
		वालमैत्री वडा घोषणा	संख्या	०	१२
		सम्पत्तिमा महिलाको पहुँच	प्रतिशत	२०	४०

८.२.५ युवा तथा खेलकुद

लक्ष्य, उद्देश्य	प्रमुख कार्यक्रम	कार्यक्रम
युवाहरुको चौतर्फी क्षमता एवम् नेतृत्व विकासका लागि सार्वजनिक लगानी अभिवृद्धि गर्ने ।	१. औद्योगिक, कृषि तथा सामाजिक क्षेत्रको विकासका लागि युवाहरुलाई व्यावसायिक तालिम प्रदान गर्ने । २. मापदण्डयुक्त खेलमैदान निर्माण तथा स्तरोन्नति गरी खेल सामग्रीहरुको व्यवस्था गर्ने । ३. खेलकुद प्रशिक्षण केन्द्र स्थापना गर्ने ४. एक वडा एक व्यायाम पार्क निर्माण गर्ने ।	१. औद्योगिक कृषि र सामाजिक क्षेत्रको विकासमा युवाहरुलाई व्यावसायिक तालिम (१२) २. “युवासँग स्थानीय सरकार विशेष कार्यक्रम” सञ्चालन (निरन्तर) ३. प्राविधिक र व्यावसायिक सीपका माध्यमबाट युवावर्गको क्षमता वृद्धि (५प्याकेज) ४. विदेशबाट फर्किएका युवालाई लक्षित गरी विशेष कार्यक्रम सञ्चालन (५ वटा) ५. खेलकुद क्षेत्र विकासका लागि सरोकारवाला राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थासँग सहयोग र सहकार्य (१००%) ६. आर्थिक र सामाजिक विकासका लागि विद्यालयस्तरमा खेलकुद कार्यक्रम सञ्चालन तथा प्रोत्साहन (५ वटा) ७. बाल, महिला तथा अपाङ्गमैत्री खेलकुद पूर्वाधार निर्माण (१००%) ८. विभिन्न वर्गलाई समेट्ने गरी खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन (१०वटा) ९. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय एंव नगरस्तरीय खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन १०. इलाम टूलो टुँडीखेल र माईभगवती स्टेडीयम पूर्वाधार निर्माण

नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	जम्मा उपलब्धि
प्रभाव	खेलकुद तथा उद्यमशीलताका माध्यमबाट युवा वर्गको बहुआयामिक विकास भएको हुनेछ	अन्तर्राष्ट्रिय स्तर खेलाडी	संख्या	५	१०
		प्रदेश तथा राष्ट्रियस्तर खेलाडी	संख्या	१८	२५
		नगरपालिका स्तर खेलाडी	संख्या	५०	१००
असर १	खेलकुद, कृषि तथा औद्योगिक उद्यमशीलताका माध्यमबाट युवाको क्षमता अभिवृद्धि गर्दै रोजगारीका अवसरहरु सिर्जना भएको हुनेछ ।	नगर युवा परिषद्	संख्या	१	१
		कवर्ड हल	संख्या	३	५
		खेलकुद मैदान	संख्या	८	१२

द.२.६ कला, भाषा, संस्कृति र सम्पदा

लक्ष्य, उद्देश्य	प्रमुख कार्यक्रम	कार्यक्रम
नगरक्षेत्रका प्राकृतिक एवम् सांस्कृतिक सम्पदाहरूको संरक्षण, सम्बर्द्धन र प्रवर्द्धन गर्ने ।	१. ऐतिहासिक, प्राकृतिक एवम् पुरातात्विक सम्पदाहरूको मर्मत सम्भार तथा संरक्षण गर्ने । २. लोपोन्मुख भाषा र लिपीहरूको संरक्षण गर्ने । ३. विभिन्न जातजातिका कला संस्कृतिको संरक्षण गर्दै अस्तित्वमा रहेका संग्रहालयहरूको उचित व्यवस्थापन गर्ने ।	१. स्थानीय भाषा, कला र संस्कृतिको संरक्षण र सम्बर्द्धन । २. धर्म, भाषा, संस्कृति, कला, साहित्य र मौलिक परम्पराको विकासमा उल्लेखनीय योगदान गर्ने व्यक्तित्वहरूको नामबाट नगर संरचनाहरूको नामाकरण (३ वटा) ३. ऐतिहासिक, प्राकृतिक एवम् पुरातात्विक सम्पदाहरूको मर्मत सम्भार तथा संरक्षण ४. लोपोन्मुख भाषा संस्कृतिहरूको खोज अन्वेषण तथा संरक्षण ५. साहित्यिक तथा सांस्कृतिक कार्यक्रम सञ्चालन (१० वटा) ६. अरनिको संग्रहालयको स्तरोन्नति ७. धार्मिक तथा आध्यात्मिक सम्पदाहरूको व्यवस्थापकीय सुधार गरी दिगो रूपमा सञ्चालन ८. विभिन्न जातजातिसँग सम्बन्धित मौलिक एवम् स्थानीय सामग्रीहरू उत्पादन र प्रवर्द्धन ९. विभिन्न जातजातिका सांस्कृतिक रीतिरिवाज र परम्परा भल्काउने श्रव्य-दृष्य सामग्री उत्पादन तथा विद्यालय र समुदाय स्तरमा प्रदर्शन । १०. इलाम नाटकघरको स्थापना (२ वटा) ११. साहित्य कला, धर्म, संस्कृतिसँग सम्बन्धित संस्थाहरूको क्षमता विकास । १२. बहुधार्मिक सांस्कृतिक महोत्सव १३. इलाम साहित्य सम्मेलन १४. नगरस्तरीय प्रतिभा पहिचान र विकास कार्यक्रम

नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	जम्मा उपलब्धि
प्रभाव	नगरपालिका भित्रका भाषा, लिपी, साहित्य, कला तथा संस्कृतिको संरक्षण तथा विकास भएको हुनेछ ।	कला, संस्कृति, भाषा र साहित्यमा स्रष्टा सम्मान	संख्या	२०	५०
		स्तरोन्नति गरिएका धार्मिक, सांस्कृतिक पर्यटकीय सम्पदा	संख्या	१०	१५
असर १	स्थानीय भाषा, साहित्य तथा कलाको प्रवर्द्धन भएको हुनेछ ।	संरक्षित कला, भाषा र साहित्य	संख्या	१०	१५
		स्थानीय संस्कृति, कला, सम्पदा र साहित्य सम्बन्धी अध्ययन तथा अनुसन्धान	संख्या	५	१०
		स्थानीय कला, संस्कृति, सम्पदा, भाषा साहित्यमा आधारित प्रकाशन	संख्या	५	१०

द.३पूर्वाधार विकासको खाका

द.३.१ सडक यातायात, पुल पुलेसा

लक्ष्य, उद्देश्य	प्रमुख कार्यक्रम	कार्यक्रम
अन्तरपालिका र नगरका अन्तरवडा केन्द्र बीच सहज यातायात पूर्वाधार निर्माण गर्ने ।	१. प्रत्येक वडाको केन्द्र र पालिकासम्म जाने सडकहरू व्यवस्थित नाली निकास सहितका पक्की सडक निर्माण तथा सुधार गर्ने । २. नगर भित्रका पर्यटकीय स्थल, धार्मिक स्थल, कृषि क्षेत्र, उद्योग क्षेत्र आदि सम्म पुग्ने सडकहरू व्यवस्थित नाली निकास सहितका पक्की सडक निर्माण तथा विस्तार गर्ने । ३. इलाम नगरको यातायात चापको आधारमा विभिन्न स्थानहरूमा आधुनिक पार्किङको व्यवस्था गर्ने ।	१. नगर यातायात गुरुयोजना आवश्यकता अनुसार अद्यावधिक गरी सडकहरूको थप वर्गीकरण र कार्यान्वयन २. नगरका वडाकेन्द्र, पर्यटकीय स्थल, धार्मिक स्थल, कृषि क्षेत्र, उद्योग क्षेत्र आदि सम्म पुग्ने सडकहरू व्यवस्थित नाली निकास सहितका पक्की सडक निर्माण तथा विस्तार (४० कि.मि.) ३. छोटो दूरीबाट तराई तथा अन्य गाउँपालिका र नगरकेन्द्र जोड्ने सडकहरू व्यवस्थित पक्की सडक निर्माण तथा विस्तार (२५ कि.मि.) ४. सबै वर्गका सहरी सडकहरू नाली निकास सहितका पक्की सडक निर्माण तथा विस्तार (१५ कि.मि.) ५. सुकिलुम्बा विमानस्थललाई भरपर्दो र गुणस्तरीय सेवा उपलब्ध गराउन सहजीकरण (१००%) ६. सडक सञ्जाल पुग्न नसकेका ठाउँहरूमा सम्भाव्यताको आधारमा भोलुङ्गे पुल निर्माण गरी पहुँच अभिवृद्धि (७ वटा) ७. सडक निर्माणसँगै सडक दार्याँवाँया वृक्षारोपण गरी हरियाली सडक निर्माण (८०%) ८. व्यवस्थित यातायातको लागि रुट व्यवस्थापन, एकतर्फी यातायात, सडक फर्निचरहरू (क्याट आई, सडक मार्किङ्ग/लाईनिङ्ग ट्राफिक चिन्ह/संकेत, ट्राफिक लाइट तथा पार्किङ्गको व्यवस्था (१००%) ९. यातायात सेवा तथा नागरिक सुरक्षाका लागि सि.सि. क्यामेरा लगायतका अन्य द्रुत प्रविधिको व्यवस्था (५०%)

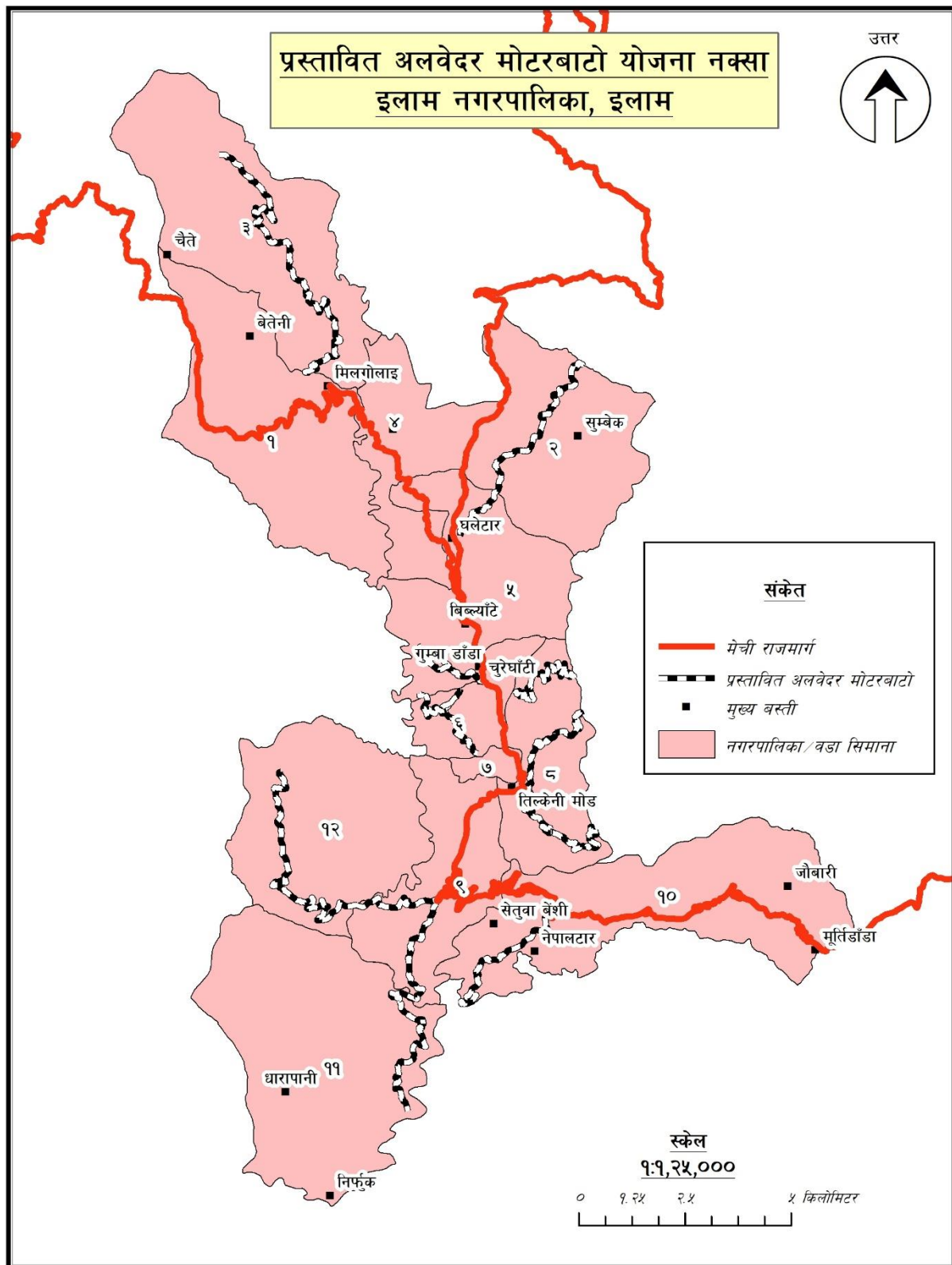

		<p>१०. नगरका मुख्य सडकहरूमा फुटपाथ तथा साईकल लेनको व्यवस्था/निर्माण (१५ कि.मि.)</p> <p>११. विद्युतीय सवारी साधनको प्रयोग प्रवर्द्धन ।</p> <p>१२. सार्वजनिक यातायात सञ्चालनमा निजी क्षेत्रसँग सहकार्य (१००%)</p> <p>१३. सडक छेउछाउका पहिरो तथा भूक्षय नियन्त्रण गर्न भौतिक संरचनाका साथसाथै बायो ईन्जिनियरिङ लगायतका गैरसंरचनात्मक वातावरण मैत्री प्रविधिहरूको प्रयोग (२०० कि.मि.)</p> <p>१४. इलामलाई अन्य पालिका र वडासँग जोड्ने प्रमुख सडकहरू (सुकिलुम्बा-माङ्गसेबुङ, इलाम माईपोखरी सन्दकपुर, रत्नचोक इन्टेक साडरुम्बा, बरबोटे सुम्बेक, सिङ्गफिङ्ग नयाँबजार, तिल्केनी बज्रदेवी नामसालिङ) स्तरोन्नति गरी अवलेदर बनाउने ।</p> <p>१५. एकीकृत शहरी विकास योजना अन्तर्गत सडक तथा यातायात क्षेत्रका विस्तृत योजना तयारी</p> <p>१६. मेची राजमार्गको वैकल्पिक राजमार्गको रूपमा सिमलगोलाई-माईवेनी, गोलाखर्क-बेलासे, राजदुवाली-चिसापानी) सडक निर्माणका लागि समन्वय</p> <p>१७. इनपा ६ र वडा न. ८ ठुटेवर टारगाउँ पंथेरी खोल्सी दुधाङ्ग सडक स्तरोन्नति</p> <p>१८. इनपा ६ चियाबारी, सिंहदेवी, भालुदुङ्गा पिपलबोटे कारागार सडक स्तरोन्नति</p> <p>१९. चतुरे मोड ग्रीनहिल चियाकारखाना घाट सडक स्तरोन्नति</p> <p>२०. टुँडीखेल खोलाखर्क भञ्ज्याङ्ग सडक स्तरोन्नति</p> <p>२१. संभाव्यताको आधारमा टिङ्गरोड (वडास्तरीय) निर्माण</p>
--	--	--

नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	जम्मा उपलब्धि
प्रभाव	दिगो सडक संजालको विस्तार गरी सडक यातायात सुविधामा इलाम नगरवासीको पहुँच वृद्धि भएको हुनेछ ।	कुल सडक	कि.मि.	७२७.४१	८००
		यातायात सुचारु सडक लम्बाई	कि.मि.	७२०	८००
असर १	सडक तथा पुल लगायतका पूर्वाधारहरू दिगो, भरपर्दो तथा गुणस्तरीय भएका हुनेछन	कालोपत्रे सडक	कि.मि	५९.०७	७५
		ग्राभेल सडक	कि.मि	४००	६२०
		धुले सडक	कि.मि	३२०	१००
		पक्की पुल	संख्या	७	१२
		भोलुङ्गे पुल	संख्या	२६	३२
		कल्भर्ट	संख्या	५	१०
		कच्ची नालीको लम्बाई	कि.मि	३२०	१००
		पक्की नालीको लम्बाई	कि.मि	७२.७७	९२
		नियमित मर्मत संभार भएको सडक (लम्बाइ)	कि.मि	६६	३००
		बायो इन्जिनियरिङ्ग प्रविधि र सडक दाँयाबाँया वृक्षारोपण	कि.मि	२०	२००
		व्यवस्थित ढल	कि.मि	३०	१००

८.३.२ आवास, वस्ती तथा शहरी विकास

लक्ष्य, उद्देश्य	प्रमुख कार्यक्रम	कार्यक्रम
वातावरणमैत्री व्यवस्थित एवम् पर्यटकीय नगर संरचनाहरू निर्माण गर्ने ।	<ol style="list-style-type: none"> व्यवस्थित एकीकृत वस्ती विकास गर्ने । विस्तारित इलाम बजारको सिटी प्लान तयार गरी उत्थानशील शहरको रूपमा विकास गर्ने । सार्वजनिक निर्माण, व्यावसायिक क्षेत्रलाई बाल, महिला, जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गमैत्री बनाउने । 	<ol style="list-style-type: none"> व्यवस्थित एकीकृत वस्ती/नगर विकास योजना तर्जुमा(१००%) निजी क्षेत्रबाट भइरहेको घडेरी र आवास विकास कार्यलाई उचित मापदण्डका आधारमा नियमन तथा प्रवर्द्धन(१००%) सुरक्षित आवास कार्यक्रम परम्परागत गोविन्दे शैलीका घर बनाउन प्रोत्साहन र आर्थिक सहयोग (१००%) सार्वजनिक जीर्ण भौतिक पूर्वाधारहरूको संरक्षण तथा मर्मत संभार (१००%) सुरक्षा संवेदनशील स्थान, मुख्य शहर, कार्यक्रम स्थल, पार्किङ्ग क्षेत्र र बढी भीडभाड हुने क्षेत्रमा स्मार्ट सिसिटिभी जडान (१००%) आवश्यकता अनुसार प्रहरी चौकी निर्माण एवम् स्तरोन्नति (३ स्थान) नगर क्षेत्रमा निर्माण भएका ठूला भौतिक संरचनाहरूको दिगो परिचालन मार्फत नगरको आय वृद्धि (५०%) स्थान विशेषका वस्ती र घरहरूमा पुष्पवाटिका (सार्वजनिक:१० र व्यक्तिगत ५००)

नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	जम्मा उपलब्धि
प्रभाव	भू-उपयोग योजना बमोजिम सुरक्षित, सभ्य, समावेशी तथा हरियाली वस्ती तथा आवासको निर्माण भएको हुनेछ	प्रवर्तित, व्यवस्थित तथा सुरक्षित नमुना आवास क्षेत्र	प्रतिशत	-	१००
असर १	नगरपालिका क्षेत्र भित्रका सार्वजनिक निर्माण, आवास तथा शहरी विकास संरचनाहरू समावेशी, वातावरणमैत्री तथा सुरक्षित भएका हुनेछन	भूकम्प प्रतिरोधी प्रविधि र मापदण्ड अनुसार निर्माण भएका नयाँ सार्वजनिक भवन तथा संरचना	प्रतिशत	५०	१००
		भूकम्प प्रतिरोधी प्रविधि र मापदण्ड अनुसार निर्माण भएका नयाँ आवास घर	प्रतिशत	८०	१००

८.३.३ सिंचाई

लक्ष्य, उद्देश्य	प्रमुख कार्यक्रम	कार्यक्रम
सिंचाई पूर्वाधारको प्रभावकारिता अभिवृद्धिका लागि मर्मत, जीर्णोद्धार र प्रविधिमा आधारित सेवाको स्तरोन्नति गर्ने ।	<ol style="list-style-type: none"> खेती अनुसार पानीको आवश्यकता र श्रोत पहिचान गरी सिंचाईको दीर्घकालीन गुरुयोजना निर्माण गर्ने । सिंचाई आयोजनाहरूको मुहान, सीमसार, तालतलैया र पोखरीहरूको संरक्षण गर्ने । 	<ol style="list-style-type: none"> परम्परागत सिंचाई कुलोहरूको स्तरोन्नति (६० वटा) सबै जीर्ण सिंचाई कुलोहरूको मर्मत संभार गरी नयाँ प्रविधियुक्त सिंचाईको सम्भाव्यता अध्ययन तथा कार्यान्वयन सिंचाई आयोजनाहरूको मुहान तथा पानी पुनर्भरण, तालतलैया, सीमसार र पोखरीको संरक्षण (५ पोखरी) सिंचाई उपभोक्ता संस्थाको संस्थागत क्षमता विकास (१००%) वैकल्पिक सिंचाई (आकाशे पानी संकलन, थोपा सिंचाई, लिफ्टिङ्ग सिंचाई ...) प्रवर्द्धन(४० वटा) वडा न. ४, वडा न. ८ तिल्केनी, वडा न. ९ वडा न. ११ सोयाक र वडा न. १२ को सुख्खा क्षेत्रमा सोलार पम्प सिंचाई (५) आर्पासिगे सिंचाई कुलो योजना

नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	जम्मा उपलब्धि
प्रभाव	सिंचित क्षेत्रको विस्तारसँगै कृषि उत्पादनमा वृद्धि भएको हुनेछ	१२ महिना सिंचाई हुने क्षेत्र	हेक्टर	३००	५००
असर १	कृषि क्षेत्रको उत्पादकत्व बृद्धि गर्न भरपर्दो आधुनिक सिंचाई सुविधा उपलब्ध भएको हुनेछ ।	कच्ची कुलो	मिटर	१४३०	१०००
		पक्की कुलो	मिटर	९८७.७	१५००

८.३.४ सूचना तथा सञ्चार प्रविधि

लक्ष्य, उद्देश्य	प्रमुख कार्यक्रम	कार्यक्रम
प्रविधिमैत्री नागरिक सूचना, सेवा विस्तार गर्ने ।	१. आधुनिक सूचना प्रविधिमा नागरिक पहुँच वृद्धि गर्ने	१. शिक्षण सिकाई क्रियाकलापमा आधुनिक सूचना प्रविधि प्रवर्द्धन (१० वटा) २. सार्वजनिक स्थलहरूमा डिजिटल बोर्डको स्थापना (३ स्थान) ३. स्थानीय तहमा युवा स्वरोजगार लक्षित सूचना प्रविधि सम्बन्धी तालिम र दक्षता अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन (५) ४. आधुनिक संचारका (टेलिफोन, मोबाइल, इन्टरनेट लगायत) सुविधा आम नागरिकको पहुँचमा पुर्याउन आवश्यक स्थानमा Free WiFi Zone को स्थापना (१५ स्थान) ५. सवै वडा कार्यालयहरूमा डिजिटल नागरीक वडापत्र स्थापना र संचालन ।

नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	जम्मा उपलब्धि
प्रभाव	भरपर्दो, विश्वसनीय एवं गुणस्तरीय सूचना तथा संचार सेवाको विकास र विस्तार भएको हुनेछ	संचारका कुनै एक साधन उपलब्ध परिवार	प्रतिशत	८०	१००
		इन्टरनेट सेवा प्रयोग गर्ने जनसंख्या	प्रतिशत	७०	९५
असर १	नगरपालिका क्षेत्रमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको पहुँच सहज र सरल भएको हुनेछ	मोबाइल बैकिङको सुविधा लिने जनसंख्या	प्रतिशत	२०	६०
		पत्रपत्रिका, टेलिभिजन प्रयोग गर्ने	प्रतिशत	७०	९५
		उच्चम व्यवसायमा सूचना प्रविधि प्रयोग गर्ने उद्यमी	प्रतिशत	२०	४०

८.३.५ विद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जा

लक्ष्य, उद्देश्य	प्रमुख कार्यक्रम	कार्यक्रम
वैकल्पिक तथा नविकरणीय ऊर्जामा नागरिकको पहुँच वृद्धि गर्ने ।	१. संघीय र प्रदेश सरकारसँग सहकार्य गरी यातायात, कृषि तथा उद्योगको आधुनिकीकरणमा विद्युतको उपयोग गर्ने नीतिगत व्यवस्था गर्ने । २. शहरी क्षेत्रमा रहेका थ्रि फेजका तारहरूलाई इन्सुलेटेड तारले विस्थापन गर्ने ।	१. ग्रामीण क्षेत्रहरूमा वायोग्यास/सुधारिएको चुल्हो लगायतलाई प्रोत्साहन (५०%) २. अव्यवस्थित/असुरक्षित विद्युत पोलहरूलाई व्यवस्थित गर्ने (१००%) ३. जडान भएका सौर्य सडक बत्तीहरूको नियमित मर्मत सम्भार (१००%) ४. आवश्यक स्थानहरूमा सडक बत्तीको दिगो व्यवस्थापन (१००%) ५. स्थानीय उद्योगमा प्रयोग हुने उर्जालाई विद्युतीय तथा वैकल्पिक उर्जा प्रयोगमा प्रोत्साहन (१००%) ६. घरघुरीहरूमा विद्युतीय (इन्डक्सन) चुलो प्रवर्द्धन (विद्युतीय भान्साघर प्रवर्द्धन) (२०%)

नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	जम्मा उपलब्धि
प्रभाव	विद्युत खपत तथा पहुँचको वृद्धि गर्दै गुणस्तरीय विद्युत सेवा सुनिश्चित भएको हुनेछ	विद्युत सेवा पुगेका घरपरिवार	प्रतिशत	९६	१००
		स्थानीय विद्युत उत्पादन	कि.वा	५००००	५५०००
		विद्युतीय खपत (प्रतिदिन औषत)	कि.वा	३००००	३३०००
		ग्रामीण क्षेत्रको विद्युतीय खपत (प्रतिदिन औषत)	कि.वा	१००००	१२०००
असर १	वैकल्पिक उर्जाको विकास र शतप्रतिशत विद्युतीय पहुँचसँगै कृषि तथा औद्योगिक अभ्यासहरू प्रविधिमैत्री भएको हुनेछ	खाना पकाउन विद्युतीय उर्जाको प्रयोग गर्ने परिवार	प्रतिशत	५	२०
		इन्सुलेटेड विद्युतीय तार प्रयोग भएको ट्रांसमिसन प्रसारण	प्रतिशत	०	५०

८.४ वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन क्षेत्रको योजना खाका

८.४.१ वन तथा जैविक विविधता

लक्ष्य, उद्देश्य	प्रमुख कार्यक्रम	कार्यक्रम
वातावरण तथा संकटापन्न जैविक विविधताहरूको संरक्षण गर्ने ।	१. नगरको उत्तरी क्षेत्रमा सम्भाव्यता रहेको जडीबुटी खेतीलाई विकास गर्ने । २. वृक्षारोपण कार्यक्रम संचालन गर्ने । ३. मानव र वन्य जन्तु बीचको द्वन्द्व न्यूनीकरण गर्ने ।	१. नगरको उत्तरी क्षेत्रमा सम्भाव्यता रहेको जडीबुटी खेती विकास (२५ हेक्टर) २. वनमा आधारित उद्योग, व्यवसायको विकास (५ उद्योग) ३. गैरकाष्ठ वन पैदावारको खेती विस्तार तथा बजारीकरण (५०%) ४. बाँझो जग्गा, तथा हैसियत विग्रिएका वन क्षेत्रमा फलफूल विरुवा रोपण(५० हेक्टर) ५. सामुदायिक वन संरक्षणका कार्यक्रम संचालन (१०) ६. वन डहेलो नियन्त्रणका लागि सामुदायिक वनहरूमा अग्नि रेखा निर्माण (५ वन) ७ जैविक विविधता संरक्षण सम्बन्धी स्थान विशेष कार्यक्रम संचालन (१०) ८. गुँरास संरक्षण अभियान संचालन (५ स्थान) ९. लोक्ता खेती (नेपाली कागज उत्पादन गर्ने) प्रवर्द्धन(५ स्थान) १०. Red Pandaको खाना मालिङ्गोको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन (१० हेक्टर) ११. स्थानीय ज्ञानमा आधारित मानव र वन्यजन्तु बीचको द्वन्द्व न्यूनीकरण कार्यक्रम प्रवर्द्धन (२५%)

नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	जम्मा उपलब्धि
प्रभाव	वन तथा जैविक विविधताको दिगो सम्बर्द्धन, प्रवर्द्धन र उपयोगवाट वातावरण मैत्री विकासमा टेवा पुगेको हुनेछ ।	रुख विरुवाले ढाकेको हरियाली वा वन क्षेत्र	प्रतिशत	४८	५५
असर १	सामुदायिक वन, वन्यजन्तुको संरक्षण गर्दै वनक्षेत्र पुँजी निर्माणको आधारको रूपमा विकास भएको हुनेछ ।	सामुदायिक वन क्षेत्र	संख्या	२७	व्यवस्थित गर्ने
		धार्मिक वन क्षेत्र	संख्या	१	व्यवस्थित गर्ने
		निजी वन क्षेत्र	संख्या	४	व्यवस्थित गर्ने
		भू-क्षय र बाढी संवेदनशील क्षेत्र	संख्या	१२	०

८.४.२ भू तथा जलाधार व्यवस्थापन

लक्ष्य, उद्देश्य	प्रमुख कार्यक्रम	कार्यक्रम
भूक्षय नियन्त्रण तथा जलाधार संरक्षणका लागि एकीकृत कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	१. हरित पार्क निर्माण तथा व्यवस्थापन गर्ने २. एक वडा एक पोखरी निर्माण गरी कृषिमा प्रयोग गर्ने ३. स्थानीय पानीका श्रोतहरूको संरक्षण	१. जोखिम संवेदनशील भू उपयोग योजना अनुसार वस्ती विकास (२५%) २. भूक्षय नियन्त्रणका लागि बायो इन्जिनियरिङ्ग कार्यहरू गर्ने (२५%) ३. समुदायमा आधारित जलवायु परिवर्तन अनुकूलन कार्यक्रम सञ्चालन (१२) ४. नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका जलाधार क्षेत्रहरू पहिचान, नक्सांकन र संरक्षण (५०%) ५. विभिन्न खोला तथा खोल्सावाट हुने कटान नियन्त्रणको लागि खोल्सी तथा गल्ली कटान नियन्त्रण कार्यक्रम(५०%) ६. नगरक्षेत्रका सीमसार तथा पोखरीको संरक्षण तथा उचित उपयोग (५०%) ७. जलवायु उत्पन्न प्रकोप व्यवस्थापन गर्न पूर्वतयारी तथा सचेतना निर्माण कार्य(१००%) ८. जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण (५०%) ९. पहिरो, भू-क्षय र खोला कटान नियन्त्रण (७०%) १०. एक वडा दुई रिचार्ज पोखरी निर्माण/पुनर्स्थापना (२४)

नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	जम्मा उपलब्धि
प्रभाव	भू तथा जलाधार क्षेत्रको दिगो उपयोग र जलवायु परिवर्तन अनुकूलन सम्बन्धी न्यूनीकरणका उपायहरू अवलम्बन गरी उत्थानशील नगर निर्माण भएको हुनेछ ।	पोखरी संरक्षण	संख्या	९	व्यवस्थित गर्ने
		माछा पोखरी	संख्या	४६	१००
असर १	प्राकृतिक श्रोतहरूको जलवायु उत्थानशीलता अभिवृद्धि भएको हुनेछ ।	जलवायु उत्थानशीलता अभिवृद्धि	प्रतिशत	१०	५०

८.४.३ वातावरण तथा स्वच्छता

लक्ष्य, उद्देश्य	प्रमुख कार्यक्रम	कार्यक्रम
वातावरणमैत्री, सफा, स्वच्छ र हरितनगर स्थापना गर्ने ।	१. फोहरमैला संकलन केन्द्रको विस्तार गर्ने २. फोहरमैला व्यवस्थापनका लागि आवश्यक प्रविधि सहितको गाडी तथा औजार खरीद गर्ने । ३. फोहरमैला व्यवस्थापन केन्द्रलाई आकर्षक पार्कको रूपमा विकास गरी पर्यटक आगमनमा वृद्धि गर्ने ४. वातावरणमैत्री स्थानीय तह घोषणा गर्ने ।	१. सवै वडामा टोल सरसफाई अभियान (६०) २. फोहरमैला व्यवस्थापन र सरसफाई अभियानमा सवै नागरिकलाई सक्रिय बनाउन जनचेतना अभिवृद्धि (१००%) ३. विद्यालयहरूमा क्लाइमेट क्लब गठन गरी वातावरण तथा स्वच्छताका क्षेत्रमा परिचालन (२५) ४. सफाइकर्मीहरूका लागि पेशागत स्वास्थ्य सुरक्षाको व्यवस्था (१००%) ५. फोहरमैला व्यवस्थापनका लागि आधुनिक प्रविधि सहितको गाडी तथा औजार खरीद (३) ६. फोहरबाट मोहर (मल, ग्यास उत्पादन), शून्य फोहर अभियान सञ्चालन (१००%) ७. फोहरमैला वर्गीकरण गरी संकलन (१००%) ८. प्लाष्टिक जन्य, सिसाजन्य फोहरको वैज्ञानिक एबम् सुरक्षित व्यवस्थापन (१००%) ९. हरेक वडाका मुख्य सार्वजनिक क्षेत्रहरूमा डस्टविन (१००%) १०. ल्याण्डफिल्ड साइटको पूर्वाधार स्तरोन्नति (१) ११. सडक दायँबायाँ सौन्दर्यीकरणका लागि वृक्षारोपण र पुष्पबाटिका निर्माण ।

नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	जम्मा उपलब्धि
प्रभाव	वातावरणमैत्री विकास मार्फत सफा स्वच्छ हरितनगरको समृद्धि हासिल भएको हुनेछ ।	वनले ढाकेको क्षेत्र वृद्धि हुने	प्रतिशत	४८	५५
		मनोरञ्जनस्थल, पार्क र हरित क्षेत्र	संख्या	१०	१५
असर १	वातावरणमा स्वच्छता, सुन्दरता र सन्तुलन कायम गर्न आवश्यक नीति, नियम तथा व्यवस्थापन प्रणाली विकास भएको हुनेछ ।	फोहरमैला व्यवस्थापन केन्द्र	संख्या	१	१
		कम्पोष्ट-विन र गावैज-पिट प्रयोग गर्ने परिवार	संख्या	१०००	२०००
		निष्काशित फोहरमैलाको औषत परिमाण	टन/दिन	११	१०
		परम्परागत उर्जा प्रयोग गर्ने घरधुरी	संख्या	८७२६	५०००
		नियमित सरसफाइको अभ्यास गर्ने घरधुरी	प्रतिशत	८०	१००
		घरभित्रको धुवाँमुक्त घरधुरी	प्रतिशत	७०	१००

८.४.४ विपद तथा जलवायु परिवर्तन

लक्ष्य, उद्देश्य	प्रमुख कार्यक्रम	कार्यक्रम
जलवायुजन्य विपद जोखिम न्यूनीकरणका लागि पूर्वाधार र संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।	१. जलवायुजन्य विपद जोखिम क्षेत्र पहिचान गरी नक्सांकन गर्ने र सोको आधारमा कार्यक्रम तयार गर्ने । २. समुदाय स्तरमा जलवायु अनुकूलन क्षमता अभिवृद्धि गर्ने	१. जलवायुमैत्री कृषि प्रविधि प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन (४००) २. विपद पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने ३. आधुनिक प्रविधि सहितको पहाडी क्षेत्रका लागि उपयोगी दमकलको व्यवस्थापन ४. विपद पूर्व सूचना प्रणालीलाई अत्याधुनिक प्रविधिमैत्री बनाउने (१००%) ५. आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्रमा आधुनिक प्रविधि, पर्याप्त उपकरण र दक्ष जनशक्तिको व्यवस्था (७०%) ६. जलवायुमैत्री गाउँ टोल (जलवायुमैत्री) बनाउने (१२) ७. घरधुरी तथा परिवार तहमा विपद जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम ८. खुल्ला क्षेत्र पहिचान तथा व्यवस्थापन ९. जलवायुको असर खप्न सक्ने कोदो, फापर तथा सिमलतरुल खेती प्रवर्द्धन (३० हे)

नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	जम्मा उपलब्धि
प्रभाव	प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपद एवम् जोखिम न्यूनीकरण भइ विपद उत्थानशील समाजको निर्माण भएको हुनेछ ।	विपदका घटनाहरूबाट मृत्यु हुनेको संख्या	संख्या		०
		विपद व्यवस्थापनमा क्रियाशील संघ संस्था	संख्या	७	१२
असर १	जोखिम न्यूनीकरणका लागि विपदका सम्भाव्य जोखिमको लेखाजोखा, पहिचान, अनुगमन र	खुल्ला क्षेत्र र स्थान	संख्या	९०	९५
		सुरक्षित, एकीकृत र व्यवस्थित वस्ती/आवास क्षेत्र	संख्या		
		तालिम प्राप्त स्वयंसेवक	जना	१५	५०

पूर्व- चेतावनी प्रणाली सुदृढ भएको हुनेछ ।	विपद् व्यवस्थापन स्थानीय कोष	रु.	५० लाख	२ करोड
	स्थानीय जलवायु अनुकूलन योजना	संख्या	०	१

८.५ सुशासन तथा संस्थागत विकासको योजना खाका

८.५.१ सुशासन तथा ऐन कानून

लक्ष्य, उद्देश्य	प्रमुख कार्यक्रम	कार्यक्रम
सार्वजनिक सुशासन प्रवर्द्धनका लागि आन्तरिक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।	१. वडा कार्यालयहरूको मर्मत सम्भार तथा पूर्वाधार स्तरोन्नति गर्ने । २. कर्मचारी र पदाधिकारीहरूको क्षमता विकास गर्ने । ३. नगरपालिकामा सूचना तथा अभिलेख केन्द्र स्थापना गर्ने ४. प्रविधिमा आधारित अन्तरशाखा सूचना संजाल स्थापना तथा संचालन गर्ने ।	१. विधि र कानूनहरूको निर्माण गरी संस्थागत कार्यप्रणालीको स्थापना २. संगठन तथा व्यवस्थापन अध्ययन गरी संगठनात्मक पुनरसंरचना (१००%) ३. दरबन्दी अनुसार कर्मचारीहरूको पदपूर्ति (१००%) ४. कर्मचारी र पदाधिकारीहरूको क्षमता विकास (१२५) ५. पर्यटनमैत्री नीति निर्माण/पर्यटनमैत्री आचार संहिता तथा मापदण्ड निर्माण ६. प्रविधिमा आधारित Profile तयार गरी वार्षिक अध्यावधिक (१००%) ७. नगरपालिकाको मध्यमकालीन खर्च संरचना तयारी ८. नगरपालिकाको आर्थिक सर्भेक्षण योजना तयारी ।

नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	जम्मा उपलब्धि
प्रभाव	नगरको सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा पारदर्शीता र सुशासन अभिवृद्धि भएको हुनेछ ।	नगरपालिका तथा वडा कार्यालय भवन	संख्या	१३	स्तरोन्नति गर्ने
		नगरपालिकामा कार्यरत मानव संसाधन	संख्या	२२९	२५०
		सुचारु सेवा तथा स्रोत केन्द्र (कृषि, पशु, शिक्षा, स्वास्थ्य, सूचना)	संख्या	१६	२०
असर १	संघीय, प्रादेशिक तथा स्थानीय ऐन, कानूनको परिपालनाबाट सेवाप्रवाहमा प्रभावकारीता एवं सुशासन अभिवृद्धि भएको हुनेछ ।	क्रियाशील नीतिगत समिति तथा संयन्त्र (विधायन, सुशासन, लेखा, राजश्व, योजना तथा बजेट तर्जुमा, अनुगमन आदि)	संख्या	१३	१५
		नगरपालिकामा पेश भएका सरकार संचालन तथा सेवा प्रवाह सम्बन्धी गुनासो सुनुवाई	संख्या		सम्बोधन गर्ने

८.५.२ वित्तीय श्रोत परिचालन

लक्ष्य, उद्देश्य	प्रमुख कार्यक्रम	कार्यक्रम
राजश्व तथा बजेट परिचालनको क्षेत्रमा सार्वजनिक पारदर्शीता अभिवृद्धि गर्ने ।	१. आन्तरिक आयको श्रोत पहिचान र श्रोत वृद्धि गर्ने । २. भगिनी सम्बन्ध भएका नगरपालिका र सिमाना जोडिएका नगरपालिकासँग सहकार्य गर्ने । ३. नगरपालिकाको आर्थिक विकासमा टेवा पुग्ने नाफामुलक क्षेत्रमा नीजि क्षेत्रलाई आकर्षण गर्ने ।	१. संस्थागत सुदृढीकरण गरी राजश्व परिचालनको क्षमता वृद्धि गर्ने (१००%) २. शून्य वेरजु कायम गर्न आवश्यक ऐन, नियम तर्जुमा ३. कार्यक्रमगत बजेट, कार्ययोजना, आवधिक प्रगति र जनसरोकारका निर्णयहरू वेबसाइट मार्फत नियमित रूपमा सार्वजनिक गर्ने (१००%) ४. नगरपालिकाको राजश्व सुधार योजना तर्जुमा ५. SUTRA प्रणालीमा आवद्ध रहेको नगरपालिकाको वित्तीय कारोवारलाई व्यवस्थित गर्ने (१००%) ६. करको दायरा र दरलाई समीक्षा गरी प्रगतिशील कर प्रणाली लागु गर्ने ७. पूँजी निर्माणको सम्भावना भएका क्षेत्रमा लगानी गर्न सहकारीसँग सहकार्य (१००%) ८. लाभहानीको सिद्धान्तलाई अवलम्बन गर्दै पर्यटकीय गतिविधि अभिवृद्धि हुने खालका पूर्वाधार निर्माणका लागि स्रोत परिचालन (१००%) ९. नगरपालिकाको संगठन संरचनामा पर्यटन क्षेत्रको शाखा, कर्मचारी र आवश्यक कार्यक्रम कार्यान्वयन (१००%)

नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	जम्मा उपलब्धि
प्रभाव	नगरको आर्थिक तथा वित्तीय व्यवस्थापनमा मितव्ययिता,	समयमा सम्पन्न आयोजना/कार्यक्रम संख्या	प्रतिशत	८०	१००

	प्रभावकारिता र नियमितता कायम भएको हुनेछ ।				
असर १	सहभागितामूलक कार्यपद्धति मार्फत राजश्व प्रणालीलाई पारदर्शी र सुदृढीकरण गर्दै नगरको सार्वजनिक वित्तीय सुशासन कायम भएको हुनेछ ।	स्थानीय गौरवका आयोजनाहरुको सूची	संख्या	-	१५
		तर्जुमा भएका विषयगत रणनीतिक योजना (विषय)	क्षेत्र	५	१०
		आयोजना/कार्यक्रम अनुगमन प्रतिवेदन संख्या (पटके, मासिक, चौमासिक, वार्षिक)	प्रतिशत	-	१००
		सहभागितामूलक योजना तर्जुमा तथा अनुगमन	प्रतिशत		१००
		नगरपालिकाको वार्षिक आन्तरिक आय रकम	हजारमा	३०३५३३.१६०	१०% वृद्धि
		संघीय/प्रदेशबाट राजश्व बाँडवाँटबाट प्राप्त रकम	हजारमा	१११९६९.८४	१०% वृद्धि
		प्रदेश सरकारबाट अनुदान	हजारमा	३९९९७	१०% वृद्धि
	संघीय सरकारबाट अनुदान	हजारमा	७५८०००	१०% वृद्धि	

८.५.३ संस्थागत विकास र सेवा प्रवाह

लक्ष्य, उद्देश्य	प्रमुख कार्यक्रम	कार्यक्रम
सहज र प्रभावकारी सेवाप्रवाहका लागि आन्तरिक संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।	१. नगरपालिकाको करदाता, जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुको क्षमता विकास गर्ने । २. अनलाइन सेवा मार्फत नागरिकलाई सहज सेवा प्रवाह प्रणालीको निर्माण गर्ने । ३. मेट्रिक सिस्टममा घर नम्बरिङ तथा ल्यान्ड डिजिटलाईजेसन गर्ने ।	१. नगरपालिकाको क्षमता विकास योजना वार्षिक रुपमा तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने (१००%) २. जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुलाई साधन श्रोत सम्पन्न गर्ने (१००%) ३. करदाता शिक्षा कार्यक्रम (१००%) ४. नगरको निर्णायक तहमा समावेशी सहभागीता सुनिश्चित गर्ने (१००%) ५. नगरका डिजिटल प्रोफायल तयार गर्ने (१००%) ६. नगरपालिकाको जेसी अडिट गर्ने (१००%) ७. नगरपालिकाको वेबसाइट नियमित रुपमा अध्यावधिक (१००%) ८. रेडियो कार्यक्रम मार्फत नगरपालिका सेरोफरो कार्यक्रमलाई संस्थागत गर्ने (१००%) ९. नागरिक बडापत्रलाई अध्यावधिक गरी डिजिटल नागरिक बडापत्रको कार्यान्वयन गर्ने (१००%) १०. गुनासो सुनुवाई, सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई जस्ता नागरिक उत्तरदायी संयन्त्रहरुलाई प्रभावकारी बनाउने (१००%) ११. बजेट, कार्यक्रम तथा कार्यप्रगतिहरुको नियमित रुपमा सार्वजनिकीकरण (१००%) १२. अन्तर तह तथा अन्तर निकाय समन्वय प्रभावकारी बनाउने (१००%) १३. नतिजामा आधारित सूचकहरु निर्माण गरी सूचकमा आधारित अनुगमन प्रणाली स्थापना (१००%) १४. एकीकृत सफ्टवेयर प्रणालीको प्रयोग (१००%) १५. व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको विकास (१००%) १६. नगरपत्रकारिता पुरस्कार कोष स्थापना १७. टोलविकास संस्था परिचालन कार्यक्रम

नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	जम्मा उपलब्धि
प्रभाव	स्थानीय तहको सेवा प्रवाह सरल, पारदर्शी र प्रविधिमैत्री भएको हुनेछ ।	प्रतिव्यक्ति वार्षिक बजेट लगानी	हजारमा	२४.०५	३०
		नगरपालिकामा उपलब्ध मानव संसाधन	संख्या	२२९	३००
असर १	ऐन, कानूनको परिपालनाबाट सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीता र सुशासन अभिवृद्धि भएको हुनेछ ।	नगरले स्वीकृत गरेको कानून तथा नीति	संख्या	२०	३०
		ऐन	संख्या	२९	३२
		नियम तथा विनियम	संख्या	१०	१५
		निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड	संख्या	४५	५०
		नीति तथा मार्गदर्शन	संख्या	२	५

८.५.४ मानव संसाधन विकास तथा व्यवस्थापन

उद्देश्य	प्रमुख कार्यक्रम	कार्यक्रम
समय सापेक्ष दक्ष जनशक्ति उत्पादन तथा दिगो परिचालन गर्ने	<ol style="list-style-type: none"> माग र आवश्यकताका आधारमा अल्प, मध्यम तथा लामो अवधिको व्यावसायिक तालिम सञ्चालन गर्ने । आर्थिक तथा सामाजिक हिसाबले पछि परेका समूहको क्षमता विकासका लागि प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षाको अवसरमा छात्रवृत्ति सुविधा प्रदान गर्ने । सीप, दक्षता र रोजगारमूलक तालिमका अवसरहरू सिर्जना गर्ने 	<ol style="list-style-type: none"> लामो तथा छोटो अवधिको स्वरोजगारमूलक तालिम सञ्चालन गर्ने (५००० जनशक्ति) विदेशबाट फर्केकाले सिकेको सीपको प्रयोग गरी स्वरोजगार हुन तथा रोजगारी सिर्जना गर्न प्रोत्साहन (५०%) टोल विकास संस्थाको संस्थागत क्षमता विकास भगिनी सम्बन्धका लागि प्रस्तावित नगर तथा पर्यटकीय नगरसँग सिकाई आदान प्रदान (५) सामाजिक परिचालक र महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकालाई क्षमता विकास तालिम (५) करदाता शिक्षा कार्यक्रम (कर प्रणाली, करदाता क्षमता अभिवृद्धि, पर्यटन प्रवर्द्धन, वातावरण, विपद् व्यवस्थापन) सञ्चालन (५) नगरपालिका संघ, पूर्वाञ्चल क्षेत्रीय अध्ययन केन्द्र र सिटीनेटमार्फत संस्थागत तथा क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन (५) पोलिटिकनक इन्स्टिच्युटको सहयोगमा प्राविधिक शिक्षा र सीप विकास कार्यक्रम सञ्चालन (१०) बजारको माग अनुसार स्वरोजगार चाहने नागरिकलाई आर्थिक, प्राविधिक एवम् व्यवस्थापकीय कार्यमा सहजीकरण (५०%) नगरभित्रका संचार माध्यमका प्रतिनिधिहरूलाई प्रभावकारी सूचना प्रवाह सम्बन्धी तालिम (५) सामुदायिक कृषि कलेजबाट उत्पादित प्राविधिक जनशक्तिलाई वडास्तरमा ओजेटी कार्यक्रम

नतिजा खाका

नतिजा स्तर	नतिजा	सूचक	इकाई	आधार वर्ष २०७७/७८	जम्मा उपलब्धि
प्रभाव	दिगो विकास र समृद्धिका लागि आवश्यक जनशक्तिको उत्पादन र परिचालन भएको हुनेछ ।	प्राविधिक जनशक्तिको उत्पादन र परिचालन	संख्या	०	३००
असर १	समग्र विकासका लागि भगिनी सम्बन्ध स्थापना भएको हुनेछ ।	भगिनी सम्बन्ध भएको नगर	संख्या	-	२
		टोल विकास संस्थाहरूको परिचालन	संख्या	१०	१२०

९. वजेट व्यवस्थापन

इलाम नगरपालिकाले आर्थिक समृद्धि हासिल गर्न सरकारी, गैरसरकारी, निजीक्षेत्र, सहकारी, सामुदायिक तथा विकास साभेदारको एकीकृत र समन्वयात्मक भूमिकालाई आधार मानेको छ । आवधिक योजनाको दीर्घकालीन सोच अनुसारका लक्ष्य तथा उद्देश्यहरू प्राप्तिका लागि पहिचान गरिएका कार्यक्रमहरूको प्राथमिकीकरण गरी आवश्यक स्रोतहरूको व्यवस्थापन गर्न सम्भाव्य स्रोतहरूको आंकलन र नयाँ स्रोतहरूको पहिचान गरी परिचालन तथा उपयोग गरिनेछ ।

९.१ वित्तीय हस्तान्तरण:

संविधान र अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐनद्वारा व्यवस्था गरिए बमोजिम नगरपालिकालाई संघ र प्रदेशबाट वित्तीय स्रोतहरू हस्तान्तरण भएको छ । इलाम नगरपालिकाले आ.वं ०७८/७९ को आधारमा हरेक वर्ष वढदै जाने अपेक्षा गरी वजेट प्रस्ताव गरेको थियो तर विगत आ.व. हरूको तुलनात्मक अध्ययन गर्दा वित्तीय हस्तान्तरण र आन्तरिक आयमा विगत आ.व. भन्दा हरेक आ.व.को वजेट कम हुँदै आएको देखिन्छ ।

९.२ आन्तरिक आय:

इलाम नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोत परिचालनबाट के कति रकम प्राप्त हुन्छ भन्ने विषयमा विगत देखि असुल गर्दै आएको आन्तरिक स्रोतलाई प्रक्षेपण गरे अनुरूप विविध कारणबाट आन्तरिक आय हरेक आ.व. मा घटदै गएको देखिन्छ । फलतः संघीय र

प्रादेशिक श्रोतमा भर पर्नुपर्ने अवस्था बढ्दै आएको छ । इलाम नगरपालिकाको राजश्व परिचालनको अनुमान आ.व. ०८०१०८१ भन्दा माथि आंकलन गर्ने अवस्था नभएकोले आगामी आ.व. हरूमा पनि सोही अनुसार बजेट तर्जुमा गर्नुपर्ने अवस्था विद्यमान छ ।

९.३ अन्य आय

अन्य स्थानीय तहबाट नगरपालिकामा राजस्व बाँडफाँट वा अन्य कार्यक्रम सञ्चालन गर्न प्राप्त हुने रकम तथा संघ र प्रदेशबाट यस नगरपालिका क्षेत्रमा सोभै लगानी हुने रकम: सहकारी क्षेत्र, सामुदायिक वन, र निजी क्षेत्रबाट यस नगरपालिका क्षेत्रमा लगानी हुने शीर्षक अर्न्तगत गत आ.व. हरूमा उल्लेख्य प्रगति भएको छैन । यद्यपि नगरपालिका लगानी अभिवृद्धि गर्न निरन्तर प्रयासरत भने रहेको छ ।

उक्त कुरालाई मध्यनजर गरी इलाम नगरपालिकाको सोच, लक्ष्य उद्देश्य प्राप्तिका लागि समृद्धिका संवाहक र प्राथमिकतामा आर्थिक क्षेत्रबाट कृषि र पर्यटन तथा सामाजिक क्षेत्रबाट शिक्षा र स्वास्थ्य उपक्षेत्रहरु छनौटमा परेका छन् । सोही अनुसार बजेट तर्जुमा गरी अन्य क्षेत्रहरुलाई समेत यी क्षेत्रहरुको कार्यक्रमहरुमा समायोजन गरिएको छ । बजेट बाँडफाँटलाई सहज बनाउन पूर्वाधार, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन र सुशासन क्षेत्रका कार्यक्रमहरु समेत विकासका संवाहक क्षेत्रमा समायोजन गरी योजना तर्जुमा गरिएको छ ।

आवधिक योजनाको क्षेत्रगत वजेट तर्जुमा

सि.नं	विषय क्षेत्र	आवधिक योजना तर्जुमा गर्दाको आधार	आवधिक योजनाको समीक्षा पछिको प्रस्तावित
१	आर्थिक विकास	१८%	३०%
२	सामाजिक विकास	१८%	२५%
३	पूर्वाधार विकास	५२%	२५%
४	वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	१०%	१५%
५	सुशासन तथा संस्थागत विकास	२%	५%
	जम्मा	१००%	१००%

वजेट बाँडफाँट को अवस्था (वार्षिक योजनाको आधार) र आगामी आ.व. को प्रस्तावित (रु हजारमा)

सि.नं	आय शिर्षक	आधार वर्ष (आ.व.०७८।७९)	आ.व. ०७९।८०	आ.व. ०८०।८१	आ.व. ०८१।८२	आ.व. ०८२।८३	आ.व. ०८३।८४
१	आन्तरिक श्रोत परिचालन	३०३,५३३	२०४,९८९	१८१,१०६	१६१,३८१	१६९,४५०	१७७,९२३
		२५%	१६.८ %	१६.१%	१४.६	१४.२	१४.२
२	संघीय सरकार (समानिकरण, सशर्त, विशेष र समपूरक अनुदान)	७५८,०००	८४२,८००	७८०,५००	७९,२१९५	८३१,८०५	८७३,३९५
		६२.५%	६८.९%	६९.१%	७०.५	६९.७	६९.७
३	प्रदेश सरकार (समानिकरण, सशर्त, विशेष र समपूरक अनुदान)	३९,९९७	४२,८०४	३४,१३९	४४,६१५	४६,८४५	४९,१८८
		३.३%	३.५ %	३%	३.१	३.९	३.९
४	राजश्व बाँडफाँट (संघ, प्रदेश)	१११,९६९	१३३,१०६	१३०,९४०	१३७,८०५	१४४,६९५	१५१,९३०
		९.२%	१०.९%	११.६%	११.८	१२.१	१२.१
५	जम्मा आय	१२,१३,५००	१२,२३,६९९	११,२६,६८५	११,३५,९९७	११,९२,७९६	१२,२४,३३६

१०. अनुगमन मूल्यांकन

आवधिक विकास योजनाको अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रक्रिया

सि.नं.	शिर्षक	जिम्मेवारी	समय	प्रक्रिया
१	कार्यक्रम वा प्रक्रिया अनुगमन	<ul style="list-style-type: none"> सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन समिति, वडा समिति, सरकारी, गै.स.सं. परियोजना 	<ul style="list-style-type: none"> पटकै, मासिक, चौमासिक वार्षिक 	<ul style="list-style-type: none"> स्थलगत अनुगमन गर्ने, चौमासिक कार्ययोजनाको लक्ष्य र प्रगति, विवरणको तुलना गर्ने
२	प्रतिफल अनुगमन	<ul style="list-style-type: none"> नगरकार्यपालिका, सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन समिति 	<ul style="list-style-type: none"> चौमासिक, अर्धवार्षिक, वार्षिक मध्यावधि 	<ul style="list-style-type: none"> स्थलगत अनुगमन गर्ने, वार्षिक कार्ययोजनाको लक्ष्य र प्रगति, विवरणको तुलना गर्ने, नतिजामूलक अनुगमन खाका अनुसार नतिजा मापन गर्ने
३	असर तह अनुगमन	<ul style="list-style-type: none"> सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन समिति तेश्रो पक्ष 	<ul style="list-style-type: none"> वार्षिक, मध्यावधि अन्तिम वर्ष 	<ul style="list-style-type: none"> सहभागितामूलक छलफल गर्ने, नतिजामूलक अनुगमन खाका अनुसार नतिजा मापन गर्ने, नमूना सर्वेक्षण गर्ने
४	प्रभाव तह अनुगमन	<ul style="list-style-type: none"> सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन समिति तेश्रो पक्ष 	<ul style="list-style-type: none"> मध्यावधि अन्तिम वर्ष 	<ul style="list-style-type: none"> नतिजामूलक अनुगमन खाका अनुसार नतिजा मापन गर्ने, सहभागितामूलक छलफल गर्ने, अध्ययन तथा सर्वेक्षण गर्ने

उक्त बमोजिमको अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रक्रियालाई आधार लिन आवश्यक छ । जसबाट आवधिक नगर विकास योजनाको उपलब्धि र नतिजाको अवस्थाको आधारमा योजनालाई परिमार्जन तथा अध्यावधिक गर्दै जान आवश्यक हुन्छ ।

११. निष्कर्ष तथा सुझावहरू

यस आवधिक योजनाको समीक्षावाट आगामी आ.व.हरूमा योजना कार्यान्वयनका लागि देहायका सुझावहरू प्रस्ताव गरिएको छ ।

- आवधिक योजना कार्यान्वयनमा सहजताका निम्ति स्थानीय तहको आवधिक योजना दिग्दर्शन अनुरूप वार्षिक योजना, मध्यकालीन खर्च संरचना र आवधिक योजना बीच तालमेल कायम ।
- दिगो विकास योजनाका लक्ष्यहरूको स्थानीयकरण ।
- आवधिक योजनामा निर्धारित लक्ष्यहरू प्राप्तिका लागि तालमेल भएका योजनाको निरन्तरता ।
- योजनामा उल्लिखित कार्यक्रमहरूको प्राथमिकता क्रमको आधारमा बजेट विनियोजन ।
- योजना कार्यान्वयनमा अन्तर सरकारी योजना कार्यान्वयनमा तालमेल ।
- संघीय सरकारको प्रतिवद्धता अनुसार बजेट प्राप्त गर्न समयमा नै योजना कार्यान्वयन ।
- योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन विषयमा आन्तरिक क्षमता विकास र अभिमुखीकरण ।
- श्रोत अनुमान तथा प्रक्षेपण तथ्यपरक र सुत्रमा आधारित बनाउनु पर्ने ।

१२. नगर स्तरीय प्राथमिकता प्राप्त आयोजना तथा कार्यक्रमहरु (योजना बैक):

इलाम नगरपालिकाका प्राथमिकता प्राप्त आयोजना तथा कार्यक्रमहरु यस शीर्षकमा समावेश गरिएको छ ।

सि. नं.	कार्यक्रमहरु	स्थान	कार्यान्वयन वर्ष	अनुमानित रु.	लाभान्वित घर/जनसंख्या
१	अर्ग्यानिक अर्थोडक्स चिया उद्योग (१५), दुग्धजन्य उद्योग (२०) र स्थानीयताको आधारमा ५ प्रकारका नगदेवाली (चिया, अदुवा, अलैची, कुचो, अकवरे, किवी, सुपारी) उत्पादनलाई यान्त्रिकीकरण, औद्योगिकीकरण र बजारीकरणमा सहयोग गर्ने ।	इलाम नगरक्षेत्रका विभिन्न वडाभित्र १. चिया उद्योग: वडा नं., १,२,३,४,५ २. दुग्धजन्य उद्योगहरु तथा अन्य नगदेवालीका लागि नगरपालिका क्षेत्रका सबै वडाका उपयुक्त गाउँ र समुदाय	२०८१ देखि निरन्तर	५० करोड	इलाम नगर तथा जिल्ला वासी
२	नगरसँग पालिका तथा वडा केन्द्र जोडने प्रमुख १२ वटा सडकहरु अलवेदर बनाउने ।	१. तिल्केनी - वज्रदेवी माईवेनी - नामसालिङ्ग, गोदक जोडने सडक २. तिल्केनी -महभिर -सोयाङ्ग - नयाँवजार जौवारी जोडने सडक ३. सिङ्गफिङ्ग -दुधाराङ्ग - सिरिसे - नयाँवजार जोडने सडक ४. रत्नचोक - इन्टेक - साङ्गरुम्वा - देउमाई जोडने सडक ५. इलाम गोलाखर्क भञ्ज्याङ्ग रिङ्गरोड सटके सोयाक जोडने सडक ६. इलाम -सुम्बेक - सुलुवुङ्ग - मावु,जमुना -सन्दकपुर जाने सडक ७. मिलगोलाई - विणापाणी पाटेनागी जाने सडक ८. इलाम बरभैया- सेतीदेवी - शातिडाडा हुदै मंगलबारे सडक ९. इलाम -जस्वरे -माईपोखरी-माईमभुवा -सन्दकपुर जाने सडक १०. गोलाखर्क - वेलासे - सोमवारे - दानावारी हुदै भापा सडक ११. चुरेघाँटी - तोरीवारी - शान्तिडाँडा हुदै देउमाई जाने सडक १२. राजदुवाली -चिसापानी -सोमवारे -माई नपा हुदै भापा सडक	२०८१ देखि निरन्तर	५ अर्व	इलाम नगर तथा जिल्ला वासी
३	पहिचान भएका नगर र आसपासका ५ पर्यटकीय गन्तव्यहरुको (मनोरन्जन पर्यटन) प्रवर्द्धन गर्ने ।	१. इनपा ७ को ऐतिहासिक चियावारी क्षेत्र सौन्दर्यीकरण २. इनपा ६ को भालुदुङ्गा र सेतीदेवी मन्दिर क्षेत्र ३. इनपा १ र ३ को प्रधानमंत्री पार्क र पाटेनागी क्षेत्र ४. इनपा वडा नं. ४ को जस्वरे कोठिडाँडा र माईपोखरी क्षेत्र ५. इलाम वडा नं ८ महभिरको रकक्लाईभ्वङ्ग र माईवेनी क्षेत्र	२०८१ देखि निरन्तर	५० करोड	इलाम नगर तथा जिल्ला वासी
४	इलाम अस्पताललाई विशेषज्ञ डाक्टर तथा उपकरण सहित पूर्ण क्षमतामा संचालन गर्ने ।	१. जिल्ला अस्पताल इलाममा डाक्टर तथा कर्मचारीको पूर्ण दरवन्दीको व्यवस्था, २. आवश्यक उपकरणको व्यवस्था र संचालन (डाइलिसिस, आईसीयू, भेण्डिलेटर, अक्सिजन प्लाण्ट तथा अन्य) ३. आवश्यक थप पूर्वाधारहरुको विकास (ट्रमा सेण्टर, अस्पताल शैया आदि)	२०८१ - २०८२	५० करोड	इलाम, पाँचथर र ताप्लेजुङ्ग
५	इलामलाई स्वास्थ्य, शिक्षाको केन्द्रको रुपमा विकास गर्न मेडिकल कलेज स्थापना	१. वडा नं. ९ को गोलाखर्क भन्ज्याङ्ग नजिकको क्षेत्रमा करीव ५०० रोपनी जग्गा व्यवस्थापन २. प्रस्तावित स्थानसम्म पुग्ने सहज वाटोको पहुँच, ३. सम्बन्धन प्राप्तिका लागि प्रक्रिया ४. भवन पूर्वाधारको प्रारम्भिक कार्य सम्पन्न गर्ने ।	२०८१ - २०८३	१ अर्व	पूर्वी नेपाल
६	इलामलाई शैक्षिक केन्द्रको रुपमा प्रवर्द्धन गर्न नगरका ५ वटा सामुदायिक र संस्थागत प्रतिस्पर्धी विद्यालयहरुलाई प्राविधिक, व्यावसायिक एवं आर्कषक शिक्षालयको रुपमा विकास गर्ने ।	१. म.र.व कलेजमा विज्ञान संकाय थप गर्ने, विश्वविद्यालय निर्माण, २. सामुदायिक कृषि कलेज इलाममा स्नातकोत्तर पढाई शुरु गर्ने, अनुसन्धान केन्द्र स्थापना ३. आदर्श मावि इलाम र अमर मा.वि वरवोटे लाई नमुना विद्यालयको रुपमा रुपान्तरण गर्ने । ४. गुरुकुल संस्कृत विद्याश्रम तोरीवारी माविलाई पूर्वी पहाडको आर्कषक नमुना संस्कृत विद्यापीठको रुपमा विकास गर्ने ५. रत्नकुमार वान्तवा पोलिटेक्निकल इन्स्टिच्यूटमा प्राविधिक विषयहरु थप गरी संचालन गर्ने ।	२०८१ देखि निरन्तर	१ अर्व ५० करोड	इलाम नगर तथा जिल्लावासी

		६. इलाम नगरक्षेत्रमा भएका संस्थागत विद्यालय, भाषा शिक्षा, प्राविधिक शिक्षालयहरूलाई प्रतिस्पर्धी बनाउन सहकार्य, समन्वय र आवश्यक सहयोग गर्ने ।			
७	सीप तथा नवप्रवर्तनमा आधारित प्रोत्साहनका लागि आर्थिक विकास सर्भेक्षण तथा योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन	१. सबै वडाका ग्रामीण तथा शहरी क्षेत्रमा ५०० उद्यमी लक्षित प्रोत्साहन कार्यक्रम संचालन गर्ने २. उद्यम विकास संचालनका लागि ३०० उद्यमीहरूलाई अनुदान सहयोग ३. युवा सरोजगार अन्तर्गत २००० युवा लक्षित रोजगार सिर्जना	२०८१ - २०८३	५० करोड	नगरवासी
८	नगरको आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई पूर्ण क्षमतामा संचालन गरी नगरका सबै वडामा विपद पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना गर्ने ।	१. विपदकोष स्थापना तथा संचालन २. आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्रको आवश्यक उपकरणको प्रवन्ध गरी नियमित संचालन ३. नगर तथा वडास्तरीय विपद व्यवस्थापन समितिको गठन तथा क्षमता विकास र परिचालन ४. प्रविधिमा आधारित पूर्व सूचना प्रणाली स्थापना र संचालन	२०८१	१ करोड	नगरवासी
९	जलवायु अनुकुलन योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	१. सबै वडामा १/१ समुदाय छनौट गरी जलवायु अनुकुलन योजना निर्माण र कार्यान्वयन	२०८१ - २०८३	२ करोड	नगरवासी
१०	कृषि क्षेत्रमा देखिएको बाँदर र वदेलको क्षति न्यूनीकरण सम्बन्धी १० वटा वैकल्पिक कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	वैकल्पिक नमुना कार्यक्रम १. वैकल्पिक खेती प्रवर्द्धन: चिया, कफि, अदुवा, अकवरे, अलैची आदि २. पशुपालन व्यवसाय प्रवर्द्धन ((गाई, भैसी, बाख्रापालन व्यवसायमा सहयोग, घाँस खेती, वृक्षारोपण, गोठ सुधार प्रविधि आदि) ३. मौरी पालन, माछापालन व्यवसाय प्रवर्द्धन ४. व्यावसायिक तरकारी खेती प्रवर्द्धन (टनेल खेती तथा जाली) ५. वाली बीमा र सामुदायिक तथा निजी वनहरूमा फलफूल खेती प्रवर्द्धन	२०८१ - २०८३	१० करोड	नगरवासी
११	नगरपालिका र सबै वडामा प्रविधिमैत्री सेवा विस्तार	नगरपालिका र १२ वटा सबै वडा कार्यालय र उपयुक्त सेवा केन्द्रहरूमा डिजिटल सेवा विस्तार (राजश्व, सेवा शुल्क, गुनासो, सिफारिस, नागरिक बडापत्र आदि)	२०८१ - २०८२	१० करोड	नगरवासी
१२	इलाम बजार क्षेत्रलाई उत्थानशील शहरको रूपमा विकास गर्न विस्तृत सर्भेक्षण, अध्ययन अनुसन्धान गरी ५ वटा नमुना योजना कार्यान्वयन गर्ने ।	इलाम नगरपालिकाको शहरीक्षेत्र १. शैक्षिक र स्वास्थ्य सेवाहरूको पहुँच वृद्धि र विस्तार २. पर्यटन प्रवर्द्धन ३. सडक संजाल विकास र नियमित यातायातको प्रवन्ध ४. सार्वजनिक सुविधाहरूको विस्तार र सेवा प्रवाह ५. सांस्कृतिक, धार्मिक सम्बृद्धि र सामुदायिक शसक्तिकरण	२०८१ - २०८४	१ अर्व	जिल्लावासी
१३	इलाम नगरपालिकालाई वातावरणमैत्री तथा बालमैत्री नगरपालिकाको रूपमा पूर्वसर्त पूरा गरी घोषणा गर्ने ।	१. बालमैत्री वडा घोषणा (१२) २. वातावरणमैत्री वडा घोषणा (१२) ३. बाल तथा वातावरणमैत्री नगरपालिका इलाम घोषणा	२०८१ - २०८३	६० लाख	नगरवासी
१४	इलामको ऐतिहासिक चियाबारी सौन्दर्यीकरण गर्ने ।	१. इलाम नगरपालिका वडा नं. ७			

१३. वडागत प्राथमिकता प्राप्त प्रमुख आयोजना तथा कार्यक्रमहरु (योजना बैक)

इलाम नगरपालिकाका सबै वडाबाट छनौट भई आएका प्राथमिकता प्राप्त (P1)आयोजना तथा कार्यक्रमहरु यस शीर्षकमा समावेश गरिएको छ। क्षेत्रगत रूपमा छनौट भएका योजना तथा कार्यक्रमहरु १४ नं. मा प्रस्तुत गरिएको छ।

अनुसूची १: वडाका प्रमुख योजनाहरु

सि. नं.	कार्यक्रमहरु	स्थान	कार्यान्वयन वर्ष	अनुमानित लागत (हजारमा)	लाभान्वित घर/जनसंख्या
	वडा नं. १				
१	ग्रीनभ्याली चिया कारखानाबाट डाडाँगाउँ, थापागाउँ, सरदारगाउँ सडक स्तरोन्नति	साखेजुङ्ग	२०८१	५०००	सबै वडावासी
२	चिया म्युजियम, टेस्टिङ्ग सेण्टर सहित चिया तथा किवी पकेट क्षेत्र कार्यक्रम	नेपालटार	२०८१	५०००	इलाम नगरवासी
३	आधुनिक तथा व्यावसायिक कृषि प्रवर्द्धन कार्यक्रम	वडा भरी	नियमित	५०००	सबै वडावासी
४	वडाका ३ वटा प्रमुख वाटोहरुलाई बाह्रमासे बनाउने	साखेजुङ्ग	नियमित	१००००	नगरवासी
५	बन्चरे गोलाई- जनता आ.वि.-थापागाउँ सडक कालोपत्रे	साखेजुङ्ग	२०८३	१००००	वडावासी
६	रत्नकुमार वान्तवा पोलिटेक्निक इन्स्टिच्युटलाई विशिष्टिकृत शिक्षालयको रूपमा विकास	रक्से	नियमित	१००००	इलामवासी
७	प्रधानमन्त्री पार्क निर्माण (वडा नं. १ र ३ को सिमाना)	दुधिलेडाँडा रक्से	२०८३	५०००	नगरवासी
८	चतुरे मोडबाट ग्रीनहिल चिया कारखाना हुदै देवेन्द्रघाट सडक स्तरोन्नति	साखेजुङ्ग	२०८२	५०००	वडावासी
९	बालमैत्री तथा वातावरणमैत्री वडा घोषणा	इ.न.पा. वडा नं १	२०८२	१०००	सबै वडावासी
	वडा नं. २				
१	चाँपगैरी हेपो, सिद्धविनायक, डाँडागाउँ, चित्रे रुलुक कृषि सडक स्तरउन्नति	सुम्बेक क्षेत्र	निरन्तर	५०००	इलामवासी
२	व्यावसायिक कृषि तथा पशु विकास कार्यक्रम	वडा भरी	नियमित	१०००	वडा भरी
३	सुम्बेक मा.वि.मा प्राविधिक विषय सहित नमूना विद्यालय विकास	सुम्बेक	निरन्तर	५०००	वडावासी सबै
४	खेलकुद प्रवर्द्धन एवम् कवर्डहल निर्माण	सुम्बेक	२०८२	५०००	वडावासी सबै
५	बरबोटे-सुम्बेक सडक कालोपत्रे गर्ने	बरबोटे, सुम्बेक	२०८१	५००००	उत्तरी इलाम
६	स्वास्थ्य चौकीको स्तरोन्नति तथा वर्थिङ्ग सेण्टर निर्माण	सुम्बेक	२०८१	१०००	वडावासी
७	चारखादे, दुङ्गानागाउँ चापगैरी सडक स्तरोन्नति	चापगैरी	२०८३	१०००	उत्तरी इलाम
	वडा नं. ३				
१	बाघखोर रिङ्गरोड सडक स्तरोन्नति	पुवामभुवा	निरन्तर	५०००	वडावासी
२	गैरकाष्ठ वन पैदावार प्रवर्द्धन कार्यक्रम (लोक्ता, अर्घेली, अन्य)	पटेनागी क्षेत्र	२०८१	५००	१०० घरधुरी
३	प्रमुख र पर्यटकीय मार्गहरु बाह्रमासे बनाउने	पुवामभुवा	निरन्तर	१००००	इलाम, पाँचथर
४	पर्यटकीय क्षेत्रमा पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	पाटेनागी	निरन्तर	१००००	इलाम, पाँचथर
५	सीमसार पोखरी संरक्षण तथा विस्तार	भोटेटार	२०८२	५००	वडा नं. ३
६	सुविधा सम्पन्न सभाहल निर्माण	वडा कार्यालय नजिक	२०८३	५०००	वडावासी
७	मिलगोलाइ-विणापाणी-बाल्मिकी-बिखे भन्ज्याङ्ग सडक पक्की गर्ने	पुवाभफुवा	निरन्तर	५००००	वडावासी
८	प्रधानमन्त्री पार्क निर्माण (वडा नं. १ र ३ को सिमाना) एवं बाघखोर बजार सौन्दर्यीकरण	बाघखोर	२०८१-८३	५०००	नगरवासी
	वडा नं. ४				
१	शिवमन्दिर, दावलीगाउँ, सोती कृषि सडक निर्माण	मलाले	२०८१	२०००	वडावासी
२	एकीकृत तथा आधुनिक पशु तथा कृषि विकास कार्यक्रम (दुध, अर्थोडक्स चिया, फलफूल, तरकारी)	वडाभरी	नियमित	५०००	वडावासी
३	प्रमुख तथा पर्यटकीय मार्गहरुको स्तरोन्नति र पूर्वाधारहरु निर्माण	कोठिडाँडा, सातखाल्डे	नियमित	५०००	इलाम जिल्ला
४	बालमण्डल मा.वि. आधुनिक पूर्वाधार सहित प्राविधिक शिक्षा संचालन	जस्विरे	नियमित	५०००	वडावासी
५	बालमैत्री तथा वातावरणमैत्री वडा घोषणा	वडा नं. ४	२०८१	५०००	नगरपालिका
६	अर्गानिक कृषि क्षेत्र प्रोत्साहन कार्यक्रम	वडाभरी	२०८१-८३	२०००	इलाम
७	बाँदर, बँदेल, मृग, दुम्सी, खरायो आदिको वासस्थान व्यवस्थापन तथा आहाराको लागि फलफूल वृक्षारोपण कार्यक्रम	सामुदायिक वन, सार्वजनिक जग्गा	२०८१	१०००	वडावासी
	वडा नं. ५				
१	रामजानकी मन्दिर-छागेखोला-बरडाँडा सिम्लेहुदै भुत्तेखोला सडक	वरबोटे, ओखे	२०८१	५०००	नगरपालिका

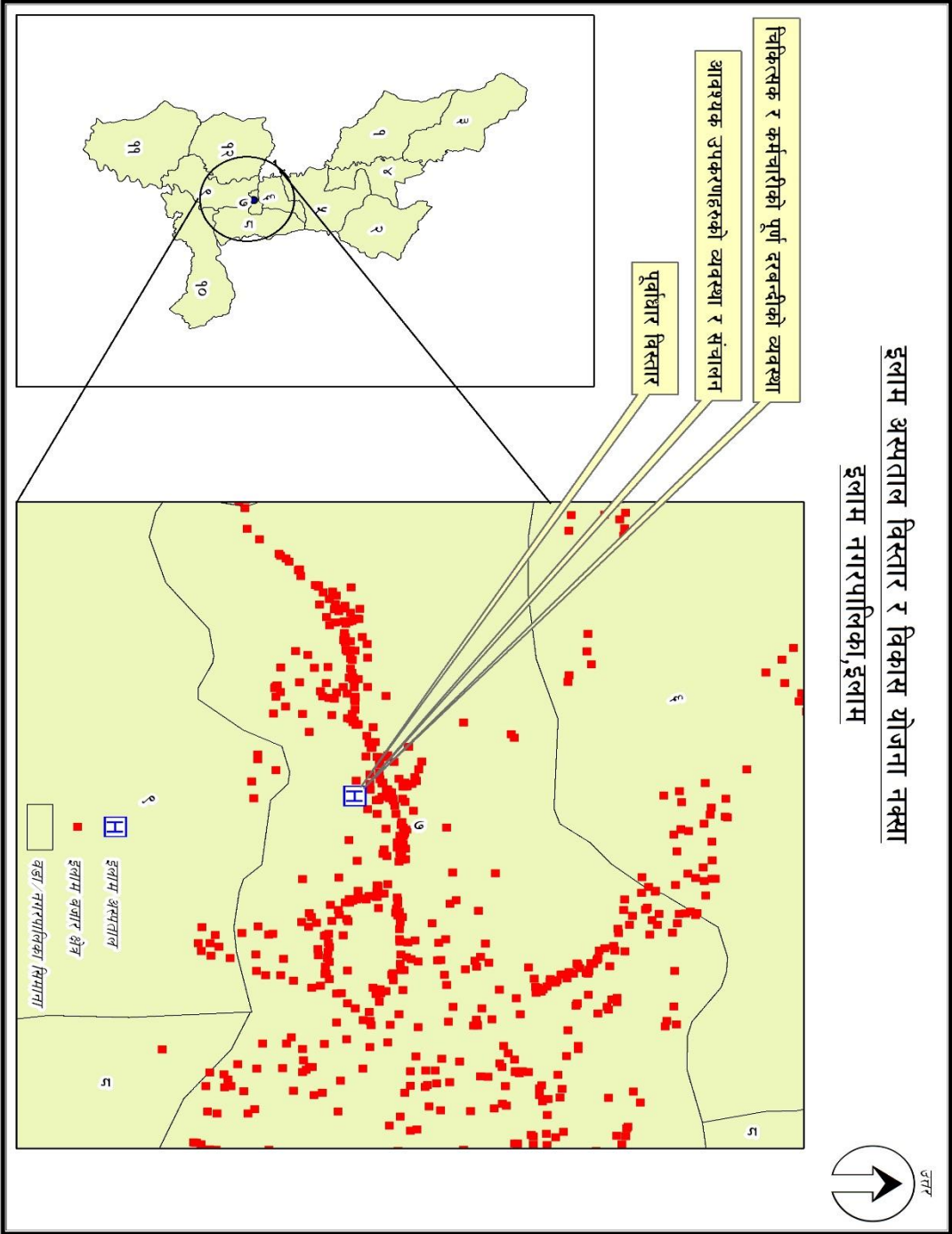

	स्तरोन्नति				
२	विब्ल्याँटे ० कि.मि.- मालबासे-सिमलडाँडा-गुरुकुल-चुरेघांटी रिङ्गरोड स्तरोन्नति	विब्ल्याँटे, तोरीवारी, चुरेघांटी	२०८१	५०००	नगरपालिका
३	व्यावसायिक तथा आधुनिक पशु तथा कृषि विकास कार्यक्रम	वडा भरी	नियमित	२०००	वडावासी
४	विब्ल्याँटे बजार व्यवस्थापन- सडकपेटी, नाली र सुविधा सम्पन्न व्यापारीक भवन निर्माण	विब्ल्याँटे बजार	२०८१ -८३	१००००	इलाम जिल्ला
५	एक वडा दुई रिचार्ज पोखरी निर्माण	गुरुङगाउँ, प्रणामी मन्दिर ओखे	२०८१-८३	१०००	वडावासी
६	विब्ल्याँटे किराँतचोक रुलुक सडक स्तरोन्नति	वरवोटे	नियमित	१००००	वडावासी
	वडा नं. ६				
१	सत्यनारायण मार्ग हुँदै देवकोटा आवि कृषि मार्ग स्तरोन्नति	पिपलवोटे	२०८१	५०००	नगरवासी
२	कृषि उत्पादन पकेट क्षेत्र कार्यक्रम	घोष, बालनगाउँ	२०८१	२०००	वडावासी
३	बी.पी. मार्ग कालोपत्र गर्ने	पिपलवोटे	२०८२	१००००	नगरवासी
४	सिंह सिद्धदेवी क्षेत्रमा बहुधार्मिक संग्रहालय निर्माण	सिङ्गफिङ्ग	२०८१-८४	२००००	इलाम जिल्ला
५	पर्यटकीय क्षेत्र प्रवर्द्धन कार्यक्रम	भालुहुंगा	२०८१-८४	२०००	इलाम भ्रमण गर्ने
६	सेतीदेवी र नारायणस्थान मन्दिरमा पूर्वाधार विकास तथा सेतीदेवी क्षेत्रको पुवाखोलामा साहसिक खेल पर्यटन प्रवर्द्धन	नारायणस्थान, पुवाखोलामा	२०८१-८४	५०००	इलाम भ्रमण गर्ने
७	सिङ्गफिङ्ग-फनपार्क-गुम्बाडाँडा-भालुहुंगा-सेतीदेवी ट्रेकिङ्ग रुट निर्माण	वडा ६	२०८२	१०००	पर्यटक
८	बालमैत्री तथा वातावरणमैत्री वडा घोषणा	वडा ६	२०८३	५०००	नगरपालिका
	वडा नं. ७				
१	इलामबजारमा नारायणस्थान - नेपालबैंक- प्रकाशपथ - चोकबजार- टुडिखेल-विपीपार्क सम्म फूटपात निर्माण एवं पार्किङको दिगो समाधान	इलाम बजार	२०८१-८२	१००००	इलाम नगर, जिल्ला र इलाम आउने सबै
२	ठूलो टुडिखेललाई आधुनिक रंगशालाको रूपमा विकास	इलाम टुडिखेल	२०८१-८४	५००००	इलाम जिल्ला
३	५ "अ" व्यावसायिक कृषि बजार केन्द्र स्थापना	इलाम बजार	२०८१	१००००	इलाम जिल्ला
४	म.र.ब. क्याम्पसमा थप प्राविधिक विषयको पठनपाठन तथा खुल्ला विश्वविद्यालयको रूपमा विकास	म.र.ब. क्याम्पस इलाम	२०८३	५०००	इलाम जिल्ला
५	ऐतिहासिक चियावारी संरक्षण तथा सौन्दर्यीकरण	इलाम चियावारी	२०८१-८३	१००००	इलामको पर्यटन
६	बजारक्षेत्रमा जोखिमयुक्त विद्युत्तार सुधार र सौन्दर्यीकरण	इलाम बजार	२०८१	५०००	इलाम नगर
७	दक्ष जनशक्ति तथा उपकरण सहित इलाम जिल्ला अस्पतालको स्तरवृद्धि	इलाम अस्पताल	२०८१-८४	५००००	इलाम, पाँचथर र ताप्लेजुङ जिल्ला
	वडा नं. ८				
१	खर्क पोखरी सीमसार क्षेत्र संरक्षण, सौन्दर्यीकरण तथा पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा विकास	तिल्केनी	२०८१	५०००	इलामको पर्यटन
२	तिल्केनी-बज्रदेवी नामसालिङ, तिल्केनी महभिर सोयाङ्ग र सिङ्गफिङ्ग नयाँबजार सडक स्तरोन्नति	तिल्केनी, नामसालिङ, महभिर,सिङ्गफिङ्ग	नियमित	५००००	इलाम जिल्लाको उत्तर पूर्वी क्षेत्र
३	बुडनामे टार क्षेत्रमा औद्योगिक ग्राम स्थापनाको पूर्वाधार तयारी	बुडनामे टार	२०८१-८४	२०००	नगरपालिका
४	रकक्लाइम्बिङ्ग पूर्वाधार सुधार सहित शाहसीक खेल प्रवर्द्धन ।	महभीर	नियमित	२०००	इलामको पर्यटन
५	कभर्डहल निर्माण तथा खेलकूल प्रवर्द्धन ।	सिङ्गफिङ्ग	२०८२	२०००	वडावासी
६	टुटेवर-टारगाउँ, तिम्सिना राया गाउँ दुधाङ्ग सडक स्तरोन्नति	सिङ्गफिङ्ग	२०८१-८२	५०००	नगरवासी, सोयाङ्ग
७	कृषि उत्पादन पकेट क्षेत्र	तिल्केनी, सिङ्गफिङ्ग, महभिर, मसार	नियमित	५०००	वडावासी
	वडा नं. ९				
१	कवर्डहल निर्माण	गोलाखर्क भञ्ज्याङ्ग	२०८१	५०००	गोलाखर्क भञ्ज्याङ्ग
२	टुडिखेल गोलाखर्क भञ्ज्याङ्ग सडक स्तरोन्नति	गोलाखर्क	२०८१	५०००	नगरवासी
३	इलाम सामुदायिक कृषि क्याम्पसमा स्नातकोत्तर कक्षा संचालनको लागि पूर्वाधार निर्माण	शेरा	नियमित	२०००	इलाम जिल्ला
४	सुकिलुम्बा पुवाखोला सोयाक देउमाई सडक स्तरोन्नति	निगुरे, सटके	नियमित	१००००	इनपा
५	गोलाखर्क भञ्ज्याङ्ग रिङ्गरोड हुँदै सटके सोयाक जाने वाटो स्तरोन्नति	निगुरे क्षेत्र	नियमित	२०००	नगरपालिका
६	व्यावसायिक कृषि तथा पशु विकास कार्यक्रम	वडा क्षेत्र	नियमित	२०००	वडावासी
७	खहरे पुवाजुङ्ग सामुदायिक वन क्षेत्रलाई खुल्ला चिडियाखानाको	पुवाजुङ्ग	०८१-८४	२०००	नगरवासी

	रुपमा विकास गर्न पूर्वाधार निर्माण				
८	सुकिलुम्बा क्षेत्रलाई धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा विकास	सुकिलुम्बा	०८१-८४	२०००	नगरवासी
	वडा नं. १०				
	सुनारे गोलाई सुबेदी गाउँ, जौबारी भञ्ज्याङ्ग रिङ्गरोड स्तरोन्नति - (जौबारी रिङ्गरोड)	गोदक	२०८२	५०००	२०० घरधुरी
१	सिमल गोलाई माईवेनी तिल्केनी बैकल्पिक मेची राजमार्ग स्तरोन्नति	माईवेनी	माईवेनी क्षेत्र	१००००	इलामवासी
२	जलवायुमैत्री आधुनिक तथा व्यावसायिक खेती तथा पशु विकास कार्यक्रम	गोदक	नियमित	५०००	वडावासी
३	भण्डारीबेंसी भञ्ज्याङ्ग सौक्तिम सडक स्तरोन्नति ।	तल्लो गोदक	नियमित	५०००	इलामवासी
४	माईभगवती रङ्गशाला निर्माण ।	राजदुवाली	नियमित	१००००	इलामवासी
५	सानो गोदक तथा बगैँचा क्षेत्रमा लिफ्ट सिंचाई योजना संचालन	राजदुवाली	२०८३	५०००	तल्लो गोदक
६	पूर्ण स्मारक मा.वि. मा पूर्वाधार विकास तथा प्राविधिक शिक्षाको पठनपाठन	गोदक	नियमित	२०००	गोदक
७	माईवेनी गौरामाई बहुउद्देश्यीय जलाशय निर्माण	माईवेशी	२०८२	१०००	इलामवासी
८	घट्टादेखि नन्दमावि सडक स्तरोन्नति	सानो गोदक	नियमित	१०००	इलामवासी
	वडा नं. ११				
१	नवमीडाँडा निरफोक सडक निर्माण	सोयाक	नियमित	५०००	माई, देउमाई
२	राकसे वडा कार्यालय सडक स्तरोन्नति	निन्दाखु	नियमित	५०००	वडावासी
३	सटकेखोला पक्की पुल निर्माण	सटके	२०८१-८२	१००००	नगरवासी
४	माइ जलाधारले समेटेको क्षेत्रलाई धान, सुपारी तथा केरा पकेट क्षेत्र कार्यक्रम	माईनदी फाँटका खेती योग्य जमिनहरु	२०८१-८४	२०००	नगरवासी
५	वडा कार्यालय आसपास सुविधा सम्पन्न सामुदायिक सभाहल निर्माण	सोयाक वडा कार्यालय	२०८३	१०००	वडावासी
६	सुख्खा क्षेत्रहरुमा बैकल्पिक प्रविधिमा आधारित खानेपानीको व्यवस्थापन	टोल नं. ७, १०	२०८२	१०००	वडावासी
७	स्वास्थ्य केन्द्रमा ल्याब सहित दक्ष जनशक्तिको व्यवस्थापन	सोयाक	२०८२	१०००	वडावासी
८	बालकन्या मा.वि. को स्तरोन्नति तथा प्राविधिक विषय पठनपाठन	सोयाक	२०८२	१०००	वडावासी
९	निरफुक सोलार पम्पिङ्ग सिंचाई आयोजना	निरफुक	२०८२	१०००	१०० घर
	वडा नं. १२				
१	रत्नचोक इन्टेक साङ्गरुम्बा सडक साथै दोकान टोल सटके पुवा खोला इ.न.पा.९ सडक स्तरोन्नति	साङ्गरुम्बा	निरन्तर	१००००	इलामवासी
२	सटके पिप्लिभञ्ज्याङ्ग दोकानटोल सडक निर्माण	साङ्गरुम्बा	२०८१	५०००	वडावासी
३	मा.वि. मा पूर्वाधार सुधार सहित प्राविधिक विषयको पठनपाठन	साङ्गरुम्बा मा.वि.	२०८२	२०००	वडावासी
४	ओफरा पुवा खोला पक्की पुल निर्माण	ओफरा साङ्गरुम्बा	२०८२	१००००	वडावासी
५	राते र घट्टे खोला बाट लिफ्टिङ्ग मार्फत बृहद खानेपानी योजना संचालन	साङ्गरुम्बा	२०८३	१०००	३०० घर
६	ईन्टेक नर्सिङ गाउँ सडक स्तरोन्नति	साङ्गरुम्बा	निरन्तर	१०००	वडावासी

१४: वडास्तरीय क्षेत्रगत योजना (योजना बैंक)

इलाम नगरपालिकाका सबै वडावाट छनौट भई आएका क्षेत्रगत आयोजनाहरु यस शीर्षक अन्तर्गत निम्नानुसार समावेश गरिएको छन ।

इलाम नगरपालिका वडा नं. १

आर्थिक विकास क्षेत्रको योजना

सि.नं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
कृषि					
१	दुधलाई Value add गरी बजारीकरण गर्ने, इलाम नगरपालिका क्षेत्रभित्र जंकफुडजन्य तयारी जुसहरुको विक्री वितरण न्यूनीकरण गरी दुधजन्य परिकारहरु प्रयोग गर्न विशेष कार्यक्रम संचालन	वडाभरी	५०००	११५० घर	२०८२
२	चिया म्युजियम सहित चिया तथा किवी पकेट क्षेत्रको रुपमा वडा नं. १ लाई विकास गर्ने	नेपालटार	४०००	११५० घर	२०८१
३	बाली बीमाको कार्यक्रम संचालन गर्ने	वडाभरी	१०००	११५० घर	२०८२
४	कृषि अनुसन्धान केन्द्रको स्तरोन्नति	रक्से	१२००	१२९० घर	२०८१
५	रैथानेबाली तथा स्थानीय जातका पशुवस्तुको संरक्षण कार्यक्रम	वडाभरी	५०००	११५० घर	नियमित
६	अर्गानिक मल उत्पादन केन्द्र स्थापना	सांखेजुङ्ग	१५००	१२०० घर	नियमित
७	अलैंची तथा चिया प्रशोधन केन्द्रको स्थापना	रक्से/नेपालटार	२८००	११५० घर	२०८२
८	चिया औद्योगिक क्षेत्र घोषणा	नेपालटार	२०००	११५० घर	नियमित
९	चिया बगानको सौन्दर्यीकरण र उत्कृष्ट कृषकहरुलाई वार्षिक पुरस्कारको व्यवस्था	वडाभरी	१०००	११५० घर	नियमित
११	कृषक समूह गठन गरी आधुनिक तथा व्यावसायिक कृषि प्रवर्द्धन कार्यक्रम	वडाभरी	८००	११५० घर	२०८२
१२	नेपालटार CTEVT क्षेत्रमा किवी खेती विस्तार तथा प्रवर्द्धन	नेपालटार	७००	५५० घर	२०८४
१३	कफीखेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन (साविक वडा नं. १,२,३)	सांखेजुङ्ग	९००	३८० घर	नियमित
१४	चिया पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने	वडाभरी	५००	२००० घर	नियमित
१५	व्यावसायिक तथा आधुनिक कृषिका लागि बीउबिजन, औजार उपकरण (यान्त्रीकरण) मा अनुदानको व्यवस्था (चिया टिप्ने मेसिन, प्लाष्टिक टनेल, हाते ट्र्याक्टर, च्याप कटर, पिसानी मिल, पावर टिलर म्याट आदि)	वडाभरी	१५००	११७८ घर	नियमित
पशुपालन					
१	पशु बीमाको कार्यक्रम संचालन	वडाभरी	४५०	११७८ घर	नियमित
२	दुग्ध औद्योगिक क्षेत्र घोषणा	वडाभरी	२२००	११७८ घर	२०८३
३	पशु विकास तथा नश्ल सुधार कार्यक्रम संचालन	वडाभरी	५००	११७८ घर	२०८२
४	प्राविधिक शिक्षालयको समन्वयमा नेपालटारमा पशुसेवा केन्द्र स्थापना	नेपालटार	१०००	११७८ घर	२०८४
संस्कृति तथा पर्यटन					
१	रक्सेको दधिले डाँडामा प्रधानमन्त्री पार्क निर्माण	रक्से	३०००	१५०० घर	२०८१
२	मौलिक होमस्टेको स्थापना तथा प्रवर्द्धन	रक्से, नेपालटार	१०००	११७८ घर	२०८२
३	पुवाखोला देखि रक्से खण्डमा मेची राजमार्गको सौन्दर्यीकरण	रक्से/नेपालटार	७००	११७८ घर	नियमित
४	पुवा खोला र बाघखोर गरी २ वटा प्रवेशद्वार निर्माण	पुवाखोला/बाघखोर	१०००	११०० घर	२०८४
५	पर्यटन सर्किट निर्माण तथा अन्तरपालिका समन्वय	वडाभरी	१२००	११०० घर	२०८३
६	इलामको सबैभन्दा होचो २८३ मि. देखि सबैभन्दा अग्लो ३०१९ मि. सम्म हरेक १०० मि. फरकमा राजमार्गस्थल उचाई स्तम्भ राख्ने	मेची राजमार्ग क्षेत्र	५००	१५००० जना	नियमित
७	हरेक वर्ष होटल तथा नीजि व्यवसायीलाई आतिथ्यता सत्कार सम्बन्धी ३ दिने तालिम	रक्से/नेपालटार	२००	११०० घर	नियमित
८	होमस्टे लगायत पर्यटन सम्बन्धी तालिम तथा प्रवर्द्धन	रक्से/नेपालटार	२००	५००० जना	२०८२
९	नेपालटार सांखेजुङ्ग आसापास बौधगुम्बा निर्माण तथा व्यवस्थापन	नेपालटार	१०००	५०० जना	२०८४
१०	सिद्धेश्वरी शिव मन्दिर, सिंहबाहिनी मन्दिर लगायत मठ मन्दिर तथा देवीस्थानहरुको मर्मत संभार तथा संरक्षण सम्बर्द्धन	सांखेजुङ्ग	७००	२०० घर	नियमित
११	साविक वडा नं. १ मा माडिहम स्थापना	साविक वडा १	८००	२५० घर	२०८४
१२	तामाङ्ग गाउँमा बौधगुम्बा निर्माण	सांखेजुङ्ग	८००	११०० घर	२०८४
१३	रक्से गुम्बा सिँढी निर्माण	रक्से	४००	११०० घर	२०८४
उद्योग, व्यापार तथा व्यावसाय					
१	कृषि उत्पादन संकलन केन्द्र तथा साप्ताहिक हाट व्यवस्थापन	नेपालटार/रक्से	३००	८५० घर	नियमित
२	निजी लगानीको सुनिश्चतता प्रदान गर्न तालिम आयोजना	वडाभरी	१००	११५० घर	नियमित
३	ब्लक उद्योग स्थापना तथा प्रवर्द्धन	पुवाखोला	४५०	५०० घर	२०८४

४	न्यूनतम रोजगारीको लागि बेरोजगारहरुको लगत अद्यावधिक तथा रोजगारी सिजना	वडा नं. १	५००	२५० घर	निरन्तर
सहकारी संस्था					
१	सहकारी संचालन तथा व्यवस्थापन तालिम कार्यक्रमहरु	वडाभरी	३५०	७०० घर	नियमित
२	संचालित कृषि सहकारी औद्योगीकरणका निमित्त तालिमको व्यवस्था	वडाभरी	२५०	७५० घर	नियमित
३	सहकारी संस्था मार्फत सुलभ सहकारी पसल संचालन	नेपालटार र रक्से	७५०	१२०० घर	२०८२
४	सहकारी कर्मचारीलाई लेखा तथा सफ्टवेयर सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	नेपालटार	१५०	३० जना	नियमित

सामाजिक विकास क्षेत्रका योजना

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
शिक्षा					
१	नेपालटार उच्च मा.वि.मा स्नातक तहसम्मको अध्ययनको व्यवस्था	नेपालटार	२०००	१००० घर	नियमित
२	रन्तकुमार वान्तवा पोलिटेक्निकल इन्स्टिच्युटलाई नमूना प्राविधिक शिक्षालयको रुपमा रुपान्तरणका लागि पहल	नेपालटार	१५००	७०० जना	२०८४
३	सबै विद्यालयलाई अंग्रेजी माध्यमबाट पठनपाठन गर्ने विद्यालय बनाउने	वडाभरी	१५००	११०० घर	२०८४
४	नेपालटार मा. वि. र जनता आ. वि.को पूर्वाधार स्तरोन्नति गर्ने	नेपालटार	१०००	९०० घर	२०८३
५	गैरीवास, जनता आ.वि. र नेपालटार मा.वि. गरी ३ स्थानमा खेलमैदान निर्माण	साखेजुड	३००	१००० घर	२०८३
स्वास्थ्य					
१	वडामा प्राविधिक स्वास्थ्यकर्मी सहित एम्बुलेन्सको व्यवस्था	वडाभरी	३५००	११०० घर	२०८३
२	साखेजुड स्वास्थ्य चौकीमा ल्याव, उपकरण सहितको भवन निर्माण र घेरावेरा	साखेजुड	१२००	११०० घर	नियमित
३	तल्लो साखेजुडमा आधारभूत स्वास्थ्य उपकेन्द्र स्थापना	साखेजुड	६००	७०० घर	२०८३
४	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रको लागि जनशक्ति व्यवस्थापन	नेपालटार	२३०		नियमित
५	साविक वडा नं. ५ मा गाउँघर क्लिनिक निर्माण, संचालन र व्यवस्थापन	साविक वडा ५	१२०	२५० घर	२०८३
खानेपानी तथा सरसफाई					
१	साखेजुड भरीमा १०० प्रतिशत घरमा खानेपानी पुऱ्याउने (रक्से, भालुपानी, साविक ५ को माथिल्लो क्षेत्र, थुम्केगाउँ, जौवारी, लेखबारी ढकालगाउँ, थापागाउँ)	वडाभरी	१६००	४५० घर	नियमित
२	व्यक्तिगत तथा सामुदायिक सरसफाई अभियान तथा जनचेतना कार्यक्रम	वडाभरी	३५०	११०० घर	नियमित
३	प्लाष्टिकमुक्त क्षेत्र बनाउन प्लाष्टिक बोटल, चाउचाउ तथा विस्कुटका खोलको व्यवस्थापन गरी शुन्य फोहर उत्पादन अभियान संचालन	वडाभरी	१५०	११०० घर	नियमित
लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीता					
१	दलित कार्यक्रम अन्तर्गत आधुनिक आरनमा सहूलियत कार्यक्रम	वडाभरी	४५०	१०० जना	२०८१
२	बालहिंसा, महिलाहिंसा, घरेलुहिंसा, मदिराजन्य पदार्थ सेवन न्यूनीकरण सचेतना कार्यक्रम	वडाभरी	१००	११०० घर	नियमित
३	बालमैत्री वडा घोषणाको लागि पूर्वाधारहरु तयारी	वडाभरी	२५०	११०० घर	२०८२
युवा, खेलकुद तथा अन्य					
१	दुर्व्यसनी र लागु औषध प्रयोग विरुद्ध युवा लक्षित कार्यक्रमहरु संचालन	वडाभरी	१५०	८०० घर	नियमित
२	कृषि तथा सांस्कृतिक पर्यटनलाई प्राथमिकतामा राखी युवा लक्षित स्वरोजगारका तालिमहरु संचालन	वडाभरी	३५०	१००० जना	नियमित
३	वैदेशिक रोजगारी लक्षित युवा शसक्तिकरण एवं सीपमूलक कार्यक्रम	वडाभरी	२५०	८००० जना	निरन्तर
४	नेपालटार खेलमैदानलाई क्षेत्रीयस्तरको खेलमैदानको रुपमा विकास	नेपालटार	२५००	४०० जना	२०८२
५	वडास्तरीय प्रतियोगितात्मक खेलकुद कार्यक्रम	साखेजुड	३००	८००० जना	नियमित
स्थानीय भाषा, कला तथा साहित्य					
१	लोपोन्मुख भाषा, कला, बाजा तथा साहित्यको संरक्षण कार्यक्रम	वडाभरी	३५०	४०० घर	नियमित
२	स्रष्टा तथा विशिष्ट योगदान गर्ने व्यक्तिहरुलाई सम्मान कार्यक्रम	साखेजुड	१५०	१०० घर	२०८३

पूर्वाधार विकास क्षेत्रको योजना

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
सडक तथा यातायात					
१	वडाका प्रमुख बाटोहरुलाई अलवेदर बनाउने	वडाभरी	७०००	११५० घर	नियमित
२	रक्से- भुत्रे दोभान साथै रक्से-पुवाखोला पुरानो पदमार्ग व्यवस्थापन र संचालन	रक्से/ पुवाखोला	१५००	२५० जना	

३	नेपालटार, रक्से, त्रिवेणी बजार क्षेत्रमा रेलिङ्ग सहित फूटपाथ निर्माण	नेपालटार, रक्से, त्रिवेणी	२०००	७०० घर	नियमित
४	नगर सडक विकास गुर्योजनामा समावेश भएका वडाक्षेत्र भित्रका ख र ग वर्गका सम्पूर्ण बाटोहरूलाई बाह्रमासे बाटो (All weather) बनाउने	वडाभरी	१००००	८०० घर	नियमित
५	नेपालटार मंगलबारे सडक कालोपत्रे तथा मर्मत संभार	नेपालटार	२००००	२०००० जना	२०८१
६	बन्चरे गोलाई-जनता आ.वि.-थापागाउँ सडक स्तरोन्नति (कालोपत्रे)	साखेजुड	५०००	५०० घर	२०८२
७	त्रिवेणी मंगलबारे सडक स्तरोन्नति (कालोपत्रे)	त्रिवेणी	१००००	१०००० जना	२०८३
८	सांग्रीला-बेतेनी-विणापाणी सडक स्तरोन्नति (कालोपत्रे)	इ.न.पा १ -३	२००००	५००० जना	२०८४
९	मिलगोलाई विणापाणी सडक स्तरोन्नति (कालोपत्रे)	इ.न.पा १-३	१००००	५००० जना	२०८३
१०	हिले दोभानबाट रक्सेको दुधिले डाँडासम्म सहायक पर्यटकीय मार्ग निर्माण	रक्से	२०००	२००० जना	नियमित
११	बन्चरे - भुत्रेखोला शान्ति डाँडा सडक ७ कि.मि.)	साखेजुड	७०००	४००० जना	२०८४
१२	हिमालयन सांग्रीला - पुवामभुवा सडक ७ कि.मि.)	साखेजुड	७०००	४००० जना	२०८३
१३	ढकाल खोप -पोखरी शेर्पा गाउँ -त्रिवेणी - साविक ५ को दे.न.पा. जोड्ने सडक	साखेजुड	५०००	३००० जना	नियमित
१४	नर्सरी गोलाई -भुत्रेखोला लिम्लीमा वस्ती साखेजुङ्ग १ हुँदै इ.न.पा. जाने बाटो	साखेजुड	४०००	२००० जना	२०८४
१५	हिमालय सांग्रीला-ढकालखोप- सानो मभुवा- तथा पुवामभुवा क्षेत्रमा पक्की पुल तथा कल्भर्टहरूको निर्माण	साखेजुड	४०००	१५०० जना	२०८४
१६	हिमालय सांग्रीला-बेतेनी सडकको हिले कार्तिके खोलामा कल्भर्ट निर्माण	कार्तिके खोला हिले	१५००	२५०० जना	२०८३
१७	हिमालय सांग्रीला-ढकालखोप-पोखरी-त्रिवेणी मोटरबाटोको हिलेखोला तथा चाम्लिङ्ग खोला क्षेत्रमा कल्भर्ट तथा कजवे निर्माण		५००	१५०० जना	२०८३
१८	नर्सरी गोलाई-पोखरी बाटोको चाम्लिङ्ग खोलामा ह्युमपाइप राख्ने	साखेजुड	१००	२००० जना	२०८१
१९	हिमालय सांग्रीला-बेतेनी बाटोको छोटीखोलामा ह्युमपाइप राख्ने	साखेजुड	१००	१८०० जना	२०८१
२०	सिद्धेश्वर शिव मन्दिर जाने बाटो स्तरोन्नति	नेपालटार	२००	९०० घर	नियमित
२१	चर्च जाने बाटो स्तरोन्नति	नेपालटार	२००	८०० घर	२०८४
२२	मलामी घाट जाने बाटो निर्माण	साविक वडा ७	२००	११०० घर	२०८३
२३	सिटिङ्गभीटी जाने सडक स्तरोन्नति तथा नाली निर्माण	नेपालटार	४००	११०० घर	२०८२
२४	चतुरे मोडबाट ग्रीनहिल चिया कारखाना हुँदै देवेन्द्रघाट सडक स्तरोन्नति	नेपालटार	५००	१००० घर	नियमित
पुल					
१	बन्चरे-डाँडागाउँ देवेन्द्रखोलामा पक्की पुल र भुत्रे खोला तल्लो खण्डमा समेत पक्की पुल निर्माण	साखेजुड	२००००	८००० जना	२०८३
२	सरदार गाउँ हुँदै पुवाखोला जोड्ने पक्की पुल निर्माण	पुवाखोला	१००००	नगरवासी	२०८२
३	भुत्रे खोला पक्की पुल निर्माण (इ.न.पा. १ र ६ जोड्ने)	पुवाखोला	२०००	नगरवासी	२०८४
४	फुलमाया दह - वडा नं. ४ जोड्ने भोलुङ्गेपुल निर्माण	फुलमाया दह	२०००	१५०० जना	२०८४
सिंचाई					
१	हिले खोला, पटपटे डाँडा तल्लो गुरुङ्गाउँ सिंचाई कुलो	गुरुङ्गाउँ	५००	६० घर	२०८२
२	वर्खेडाँडा लेकबारी कुलो मर्मत संभार तथा व्यवस्थापन	वर्खेडाँडा लेकबारी	४००	४५ घर	नियमित
३	हिले खोला - खत्री गाउँ - सुवेदी गाउँ सिंचाई आयोजना (साविक वडा ६ जाने)	खत्रीगाउँ, सुवेदीगाउँ	४००	१२० घर	२०८३
४	देवेन्द्र खोला पण्डित गाउँ जाने सिंचाई कुलोआयोजना	पण्डित गाउँ	४००	५० घर	२०८४
५	३ नं. खहरे तामाङ्ग गाउँ बेसी जाने सिंचाई कुलो आयोजना	तामाङ्गगाउँ	४००	६५ घर	२०८४
आवास , वस्ती विकास तथा सार्वजनिक निर्माण					
१	नेपालटार बजार क्षेत्रमा बहुउद्देशीय सामुदायिक भवन निर्माण	नेपालटार	४०००	३००० जना	२०८४
२	वडा कार्यालय परिसर घेरावारा तथा सौन्दर्यीकरण	नेपालटार	४०००	वडावासी	नियमित
३	टि टेप्टिङ्ग ल्याव स्थापना	नेपालटार	५०००	इलाम जिल्ला	२०८१
४	सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम अन्तर्गत विपन्न आवास सहयोग कार्यक्रम	वडाभरी	३०००	२०० घर	२०८१
सुरक्षा					
१	नेपालटारमा रहेको प्रहरी बटलाई प्रहरी चौकीको रूपमा स्तरोन्नति	नेपालटार	५००	६०० घर	२०८४
२	रक्से चौकीलाई इलाका प्रहरी चौकीको रूपमा स्तरोन्नति	रक्से	६००	५५० घर	२०८४
विद्युत तथा बैकल्पिक उर्जा					
१	नेपालटार बजार र त्रिवेणी, CTEVT आसपासमा विद्युतीय सडकबत्ती विस्तार	नेपालटार रक्से	७००	५०० घर	नियमित
२	वडाका सम्पूर्ण क्षेत्रहरूमा विद्युतको ए.वि.सि. केवल विस्तार	वडाभरी	२५००	११७५ घर	नियमित
३	दुई फेज को विद्युतलाई ३ फेज मा स्तरोन्नति	वडाभरी	१५००	३५० घर	नियमित
४	धुँवा रहित आधुनिक चुलो इण्डक्सन अनुदानको व्यवस्था	वडाभरी	३००	१००० घर	नियमित

वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन क्षेत्रको योजना

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको विवरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
वन वातावरण					
१	व्यावसायिक कालिज र अष्टिच पालन प्रोत्साहन	वडाभरी	४००	५० घर	नियमित
२	जलवायु अनुकूलित कृषि प्रवर्द्धन तालिम संचालन	वडाभरी	२००	९०० घर	२०८१
३	जंगली जनावरहरुको प्रकोप न्यूनीकरण सम्बन्धी कार्यक्रम	वडाभरी	३५०	७०० घर	२०८१
४	बाँदर, बँदेल, मृग, दुम्सी, खरायो आदिको वासस्थान व्यवस्थापन तथा आहाराको लागि जंगलमा फलफूल वृक्षारोपण	सम्पूर्ण सामुदायिकवन	३५०	८०० घर	नियमित
५	घेरावारा सहितको सामुदायिक वन संरक्षण कार्यक्रम	सामुदायिक वन	६००	५७५ घर	नियमित
६	विपद व्यवस्थापनको लागि पूर्वतयारी सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने (खुला क्षेत्र निर्माण)	साखेजुड	७००	१००० घर	
७	पुवाखोला पिपुल्स हाइड्रो भन्दा तल्लो क्षेत्र पुवाखोला नदी किनारमा भू संरक्षण कार्यक्रम	पुवाखोला	४५०	२५० घर	नियमित
८	साविक ७, ८, ९ हिले खोला क्षेत्रमा भू-संरक्षण	साखेजुड	२५०	३५० घर	२०८४
जलाधार संरक्षण					
१	CTEVT आसपास पोखरी सहितको पार्क निर्माण	रक्से	१५००	५००० जना	२०८३
२	वडाका उपयुक्त टोलहरुमा प्राकृतिक तथा कृत्रिम जलभण्डार निर्माण	साखेजुड	२०००	६०० घर	२०८४
३	पुवाखोला (लुतिमाई) जलाशय निर्माण	पुवाखोला	१५००	३०० घर	२०८२
३	पानीको मुहान संरक्षता तथा वृक्षारोपण	साखेजुड	११००	१००० घर	नियमित
फोहरमैला व्यवस्थापन					
१	साविक १, ४, ६ र ७ मा शवदाह घाट व्यवस्थापन	साखेजुड	१२००	३५० घर	२०८२
२	त्रिवेणी, पुवाखोला, CTEVT आसपासमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण	साखेजुड	१५००	५००० जना	२०८३
३	रक्से ढल व्यवस्थापन	रक्से	९००	७०० घर	२०८१
४	आगलागी अन्तर्गत किचेन सुरक्षा सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	साखेजुड	२००	९८० घर	नियमित
५	विपद व्यवस्थापन पूर्वतयारी सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	साखेजुड	१५०	१००० घर	नियमित
६	वडास्तरीय मेलमिलाप समिति तथा टोल विकास समितिको क्षमता विकास कार्यक्रम	साखेजुड	१५०	११०० घर	नियमित

इलाम नगरपालिका २

आर्थिक विकास विकास क्षेत्रको योजना

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
कृषि					
१	कृषक नायक कार्यक्रम मार्फत प्रतिस्पर्धी कृषक तयारी	वडाभरी	३००	६१५ घर	नियमित
२	जंगली जनावरहरुबाट कृषकहरुलाई राहत दिन कृषि बीमा तथा वाली बीमाका कार्यक्रम संचालन	वडाभरी	४५०	६१५ घर	२०८४
३	एभोकाडो, जुनारखेतीको शुरूवात तथा कफीखेती विस्तार तथा प्रवर्द्धन	वडाको तल्लो क्षेत्र	९००	३५० घर	निरन्तर
४	मत्स्यपालन व्यवसाय प्रवर्द्धन	वडाभरी	७००	१०० घर	२०८३
५	जडीबुटी प्रशोधन केन्द्रको स्थापना	सुम्बेक माथिल्लो क्षेत्र	९००	३०० घर	२०८४
६	सुम्बेक बजार क्षेत्रमा साप्ताहिक कृषि तथा पशुहाटको व्यवस्था	सुम्बेक	४५०	५५० घर	२०८३
७	व्यावसायिक तथा आधुनिक कृषिको निमित्त वीउबिजन, औजार उपकरणमा अनुदानको व्यवस्था (चिया कटिङ मेसिन, प्लाष्टिक टनेल, हाते ट्रक्टर, च्याप कटर, पिसानी मिल, पावर टिलर म्याट आदि)	वडाभरी	११००	६१५ घर	नियमित
पशुपालन					
१	दुग्धजन्य उत्पादनको बजारीकरण सम्बन्धी विशेष कार्यक्रम	वडाभरी	७५०	४५० घर	नियमित
२	बाखा, गाई, सुँगुर, बँगुर, कखुरापालनमा अनुदानको व्यवस्था	वडाभरी	१२५०	५५० घर	२०८१
३	बाखापालन तथा खोर सुधार कार्यक्रम	वडाभरी	१०००	३०० घर	२०८२
४	गाईपालन तथा गोठ सुधार कार्यक्रम	वडाभरी	१०००	२०० घर	नियमित
५	पशुजन्य उपज औद्योगिकीकरण कार्यक्रम	वडाभरी	२०००	३०० घर	नियमित
६	पशु बीमा कार्यक्रम	वडाभरी	५००	६५० घर	२०८२
संस्कृति तथा पर्यटन					
१	जुगी छाँगोमा पर्यटन पूर्वाधार र प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरु संचालन	जुगीछाँगो	१०००	६०० घर	२०८४
२	इलाम जिल्लाकै सवैभन्दा ठूलो बरपिपल रहेको स्थल बरिपरी पार्क निर्माण गरी पर्यटन प्रवर्द्धन।	गैरी गाउँ	१०००	३७५ घर	२०८३
३	माइखोला (जलपार्क सहित) माइपोखरी क्षेत्रविकास कार्यमा एकीकृत पहल	सुम्बेक	५०००	५००० जना	२०८३
४	श्री महाकालेश्वर शिव मन्दिर परिसरमा सत्सङ भवन निर्माण	सुम्बेक	१५००	२०० घर	२०८२
५	सिद्धे, दाप्ती भन्ज्याङ्ग सौन्दर्यीकरण	सिद्धे	५००	२७५ घर	२०८३
६	हरेक वर्ष होटल र गाडी व्यवसायी लक्षित आतिथ्य सत्कार ३ दिने तालिम	सुम्बेक	२००	१०० घर	नियमित
७	होमस्टे लगायत पर्यटन सम्बन्धी तालिम तथा प्रवर्द्धन	सुम्बेक	२५०	८० घर	नियमित
८	सुम्बेक-कोठी डाडाँ पदमार्ग निर्माण गरी होमस्टे प्रवर्द्धन	सुम्बेक/कोठीडाँडा	७५०	१५० घर	२०८३
उद्योग व्यापार तथा व्यवसाय					
१	पशुदाना उद्योग स्थापना र संचालन (निजीक्षेत्र प्रोत्साहन)	सुम्बेक	१०००	६०० घर	२०८४
२	किवी प्रशोधन केन्द्र स्थापना	सुम्बेक देखि माथि	१२००	४५० घर	२०८३
३	चिया तथा जडीबुटीजन्य साना उद्योग प्रवर्द्धन	वडाभरी	९००	३०० घर	नियमित
४	निजी लगानीको सुनिश्चतता गर्न पि पि पि मोडेल तालिमको व्यवस्था	सुम्बेक	२००	५०० घर	२०८१
५	न्यूनतम रोजगारीको लागि बेरोजगारको लखगत अद्यावधिक तथा रोजगारी सिर्जना	वडाभरी	५००	२४० घर	निरन्तर
सहकारी संस्था					
१	सहकारी संस्था मार्फत बजार व्यवस्थापन	चाँपगौरी/सुम्बेक	३५०	३५० घर	२०८४
२	सहकारी संस्था मार्फत कृषि उपज संकलन केन्द्र संचालन	चाँपगौरी/सुम्बेक	२५०	६१५ घर	२०८३
३	सहकारी संचालन तथा व्यवस्थापन तालिम कार्यक्रमहरु	सुम्बेक	७५०	३०० घर	नियमित
४	सहकारी क्षमता विकास कार्यक्रम	सुम्बेक	१५०	३०० घर	नियमित
५	सहकारीमा आबद्ध कृषकलाई अवलोकन भ्रमण	सुम्बेक	३५०	३५० घर	२०८१
६	सहकारी लेखा तथा सफ्टवेयर सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	सुम्बेक	१५०	३० जना	नियमित

सामाजिक विकास क्षेत्रको योजना

सिन	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
शिक्षा					
१	सुम्बेकमा कक्षा ११ र १२ थप साथै प्राविधिक विषयको अध्ययन अध्यापन	सुम्बेक	१२००	१५०० जना	२०८४
	सुम्बेक मा.वि.मा विज्ञानको प्रयोगशाला तथा प्रयोगात्मक हलको व्यवस्था	सुम्बेक	१५००	१५०० जना	२०८३
२	अतिरिक्त क्रियाकलापको रूपमा विद्यार्थीहरूलाई खेलकुद प्रवर्द्धन तथा बुकफि फ्राईडे	सम्पूर्ण विद्यालय	२००	४०० जना	नियमित
३	सुम्बेक मा.वि. मा ईलाइवेरीको व्यवस्था	सुम्बेक	४००	१५०० जना	२०८१
४	स्थानीय नगरसेरोफेरो पाठ्यपुस्तक पठनपाठन	सम्पूर्ण विद्यालय	१५०	१००० जना	२०८४
५	लागू औषध तथा कुलत नियन्त्रणका लागि विशेष कार्यक्रम	वडाभरी	१५०	१००० जना	नियमित
६	सबै विद्यालयलाई प्रविधिमैत्री बनाई शैक्षिक सुधार कार्यक्रम	सम्पूर्ण विद्यालय	२५०	१७०० जना	नियमित
७	सबै विद्यालयलाई अङ्ग्रेजी माध्यम पठनपाठन शिक्षालयको रूपमा रुपान्तरण	सम्पूर्ण विद्यालय	३६०	१७०० जना	२०८३
स्वास्थ्य					
१	नसर्ने तथा जटिल रोगहरूको रोकथामका लागि शिविर तथा जनचेतानामूलक कार्यक्रमहरू संचालन	वडाभरी	२५०	२४५० जना	नियमित
२	वडामा प्राविधिक स्वास्थ्यकर्मी सहित एमबुलेन्सको व्यवस्था	सुम्बेक	३०००	२४०० जना	२०८३
३	सुम्बेक स्वास्थ्य चौकीमा वर्थिङ्ग सेण्टर स्थापना	सुम्बेक	१५००	१६०० जना	२०८२
४	निःशुल्क औषधीको दायरामा वृद्धि गर्ने	वडाभरी	५००	२४५० जना	नियमित
५	सबैलाई स्वास्थ्य बीमा शत प्रतिशत गर्ने	वडाभरी	३००	२४५० जना	२०८१
६	ढुङ्गाना गाउँ खोप केन्द्रलाई सहरी स्वास्थ्य केन्द्रमा रुपान्तरण	ढुङ्गाना गाउँ	३००	७०० जना	२०८३
७	सुम्बेक स्वास्थ्य चौकीको भवन निर्माण गरी जनशक्ति सहित प्रयोगशाला तथा स्वास्थ्य सामग्रीको व्यवस्थापन	सुम्बेक	२२५०	२००० जना	२०८४
खानेपानी तथा सरसफाई					
१	वडा नं २ को सबै क्षेत्रमा खानेपानीको उचित व्यवस्थापन, पानीको गुणस्तर मापन तथा संरक्षणका कार्यक्रमहरू र एक घर एक धारा कार्यक्रम संचालन	वडाभरी	५५००	२४५० जना	२०८२
२	इस्टविन वितरण गरी फोहरमैला व्यवस्थापन	वडाभरी	३००	१५०० जना	२०८१
लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशिता					
१	अपाङ्गहरूको लागि वडावाट लिइने सबै किसिमका दस्तुर निशुल्क गर्ने व्यवस्था	वडाभरी	१००	२०० जना	२०८१
२	सुम्बेकमा बाल उद्यान निर्माण	सुम्बेक	१२००	३०० जना	२०८४
३	स्वास्थ्य चौकी परिसरमा जेष्ठ नागरिक मिलनकेन्द्र पुनर्निर्माण	सुम्बेक	४००	२५० जना	२०८३
४	अपाङ्गमैत्री व्यावसायिक सीप विकास तालिम तथा सहायक सामग्री वितरण	वडाभरी	३००	१०० जना	२०८२
५	महिला रोग, स्तन क्यान्सर र पाठेघर सम्बन्धी घुम्ती शिविर संचालन	वडाभरी	४००	१२०० जना	२०८१
६	कृषि पशुपालन र घरेलुउद्योग सम्बन्धी सीप विकास तालिम संचालन	वडाभरी	६००	१००० जना	नियमित
७	ज्येष्ठ नागरिक लक्षित घुम्ती शिविर संचालन	वडाभरी	२५०	४०० जना	नियमित
८	बालमैत्री वडा तयारीका लागि पूर्वाधार विकास	वडाभरी	२००	६०० घर	२०८२
युवा, खेलकुद तथा अन्य					
१	सुम्बेकमा खेल मैदान (रंगशाला) निर्माणका लागि सम्भाव्यता अध्ययन सहित विस्तृत परियोजना प्रस्ताव तयारी	सुम्बेक	३५०	२४०० जना	२०८४
२	सुम्बेकमा कभर्ड हल निर्माण	सुम्बेक	४०००	६०० जना	२०८३
३	कृषि तथा सांस्कृतिक पर्यटनलाई प्राथमिकतामा राखी युवा लक्षित स्वरोजगारका तालिमहरू संचालन	वडाभरी	३५०	५७५ जना	नियमित
४	युवाका लागि सीपमूलक तालिमको व्यवस्था (इलेक्ट्रिकल, मिस्त्री, ड्राइभिङ, मोटरसाइकल वर्कसप, कन्सट्रक्सन, सिकर्मी, डकमी.... आदि)	वडाभरी	४५०	६५० जना	नियमित
५	सुरक्षित वैदेशिक रोजगारीका लागि युवा शसक्तिकरण कार्यक्रम	सुम्बेक	१५०	७०० जना	२०८१
स्थानीय भाषा, कला तथा साहित्य					
१	लोपोन्मुख भाषा, कला, बाजा तथा साहित्यको संरक्षण कार्यक्रम	वडाभरी	२४०	४०० जना	२०८२
२	पञ्चेबाजा प्रशिक्षण तथा संरक्षण कार्यक्रम	वडाभरी	२५०	६०० जना	नियमित
३	सुम्बेकमा साकेलाथान निर्माण	सुम्बेक	५००	३४५ जना	२०८४
४	सुम्बेकमा बौध्दगुम्बा निर्माण	सुम्बेक	७००	१९० जना	२०८३
५	पाथीभरा देवीस्थान मर्मत संभार	सुम्बेक	५००	६०० जना	२०८४

पूर्वाधार विकास क्षेत्रको योजना

सिन	आयोजना/ कार्यक्रमको विवरण	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
सडक तथा यातायात					
१	वडाका प्रमुख बाटोहरुलाई बाह्र महिना चल्ने बनाउने	वडाभरी	१००००	३००० जना	नियमित
२	रिक्स सुम्बेक बाटो कालोपत्रे	रिक्स सुम्बेक	२००००	७००० जना	२०८२
३	रामजानकी हुँदै छाँगैखोलामा पक्की पुलका साथै कालो पत्रेमा स्तरोन्नति	ओखे	२५०००	२५०० जना	नियमित
४	विज्याँटे छाँगै रलुक सडक कालोपत्रे	सुम्बेक	१५०००	१००००	२०८४
५	चाँपगैरी सुम्बेक हेल्थपोष्ट रलुक सडक कालोपत्रे	चापगैरी	१५०००	१२०००	२०८२
६	रामजानकी छाँगै सिद्धिविनायक बिक्री टारी सडक कालोपत्रे	टारी	२००००	५००० जना	२०८४
७	चित्रेचोक-केरावारी-देशीबगर (हाइड्रोपावर) सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति	सुम्बेक	८०००	३००० जना	नियमित
८	सुम्बेक बजार हुँदै जस्विरे चिया विस्तार आयोजना सम्म पदमार्ग निर्माण	सुम्बेक	२०००	२००० जना	२०८३
९	चारखाँदे हुँगाना गाउँ, चाँपगैरी गति नियन्त्रणका लागि स्पिडब्रेकर तथा सूचना बोर्ड राख्ने	सुम्बेक	५००	३५०० जना	२०८२
१०	खेलमैदान विजय तामाङ्को घर निरौला गाउँ मोटर बाटो निर्माण	सुम्बेक	१०००	१८०० जना	२०८२
११	ठुटेवर खतिवडा गाउँ खोर्साने प्याङ्ग मोटरबाटो निर्माण	सुम्बेक	१०००	३५०० जना	२०८३
१२	प्रतिमान डाँडा मालबाँसे नयाँ मोटरबाटो निर्माण	सुम्बेक	१२००	१५०० जना	२०८४
१३	रिक्स सुम्बेक -सन्दकपुर सडक कालोपत्रे (७ कि.मि.)	सुम्बेक	१५०००	१५००० जना	२०८१
१४	हुंगाना सीम, मेगेन्द्रवारी मन्दिरचोक सडक स्तरोन्नति	सुम्बेक	३०००	१२०० जना	नियमित
१५	प्रतिमान डाँडा, हेल्थपोष्ट सानीमाई सडक स्तरोन्नति	सुम्बेक	२०००	१००० जना	नियमित
१६	चारघरे सिमले मोटर बाटो स्तरोन्नति	सुम्बेक	३०००	११०० जना	२०८३
१७	छाँगै, राई गाउँ पसले गैरी सडक स्तरोन्नति	सुम्बेक	२०००	१२०० जना	२०८२
१८	दियाली गाउँ-बुथुरे बाँस बोहोरीबोटे मोटरबाटो स्तरोन्नति	सुम्बेक	१०००	१४०० जना	नियमित
१९	नमूना संस्था गुरुङ्गाउँ सडक स्तरोन्नति	सुम्बेक	१०००	१२०० जना	२०८२
२०	जिरो कि.मि. सानीमाई सडक स्तरोन्नति	वडा न. २	१२००	१२०० जना	नियमित
पुल					
१	रितुङ्ग भीर पक्की पुल निर्माण	वडा न. २	१००००	३००० जना	२०८४
२	बर डाडाँ-पाखे डाँडा पक्की पुल निर्माण सम्पन्न गर्ने	सुम्बेक	५०००	३५०० जना	२०८४
सिंचाई					
१	दिल्पाली गाउँ सिंचाई कूलो निर्माण	दिल्पाली गाउँ	५००	१५० घर	२०८२
२	चिहान डाँडा पोखेल गाउँ सिंचाई कूलो	पोखेल गाउँ	५००	१२० घर	२०८१
आवास ,वस्ती विकास तथा सार्वजनिक निर्माण					
१	वडा कार्यालय परिसरमा वाइफाई फि क्षेत्र तथा डिजिटल वडापत्र बनाउने	सुम्बेक	२००	२००० जना	२०८१
२	सुम्बेक स्वास्थ्य चौकीमा ढल निकास तथा घेराबारा	सुम्बेक	१२००	२४०० जना	२०८२
३	सुम्बेक मा.वि. तथा वडा कार्यालयमा ढल निकास तथा घेराबारा	सुम्बेक	१२००	१५०० जना	२०८२
४	वडा कार्यालय परिसरमा कम्पाउण्ड बाल निर्माण	सुम्बेक	४००	२४०० जना	२०८१
५	सिंहदेवी आ.वि. भवन स्तरोन्नति (रेक्टोफिटिङ्ग)	सिंहदेवी टोल	१२००	२०० जना	२०८३
६	सुम्बेकबजार र सुम्बेक स्वास्थ्य चौकीमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण	सुम्बेक	६००	४००० जना	२०८४
७	सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम	वडा न. २	१२००	१०० घर	२०८१
सुरक्षा					
१	सुम्बेक बजारमा प्रहरी चौकी स्थापना	सुम्बेक	३००	१५०० जना	२०८३
विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा					
१	वडा क्षेत्रका विजुलीका सम्पूर्ण काठेपोल विस्थापन गरी स्टिलपोल जडान	वडाभरी	९५०	६०० घर	नियमित
२	वडाको सम्पूर्ण क्षेत्रमा ABC केवल विस्तार	वडाभरी	१२००	६१५ घर	नियमित
३	हरेक चोक तथा वाक्लो वस्तीमा सडक बत्तीको व्यवस्था	वडाभरी	२००	४०० घर	२०८२
४	दुई फेजको विद्युतलाई ३ फेज मा स्तरोन्नति	वडाभरी	८००	६०० घर	२०८३
५	धुँवारहित आधुनिक चुलो र विद्युतीय चुलो (इण्डक्सन) अनुदान	वडाभरी	३५०	५०० घर	२०८१
सूचना तथा संचार प्रविधि					
१	वडा कार्यालय लगायत अन्य सरकारी कार्यालयलाई प्रविधिमैत्री बनाउने	सुम्बेक	४४०	२४०० जना	२०८३
२	सरकारी कार्यालय, सार्वजनिक क्षेत्रमा सि.सि.टि.भि.जडान	वडाभरी	२५०	२००० जना	२०८२

वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्रको योजना

सिन	आयोजना/ कार्यक्रमको विवरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
१	जलवायु अनुकूलन कृषि प्रवर्द्धन तालिम सहयोग	सुम्बेक	२५०	१८०० जना	नियमित
२	जंगली जनावर बाँदरको रोकथाम र न्यूनीकरण कार्यक्रम	सुम्बेक	४००	१५०० जना	२०८१
३	सामुदायिक वन, सार्वजनिक जग्गामा वृक्षारोपण गर्ने	सामुदायिक वन क्षेत्र	२५०	१००० जना	२०८३
४	माईखोला क्षेत्र बृहत वृक्षारोपण (वर, पिपल)	माई नदी क्षेत्र	१००	८०० जना	२०८४
जलाधार संरक्षण					
१	सुम्बेक क्षेत्रमा सार्वजनिक पोखरी निर्माण	सुम्बेक	७००	२००० जना	२०८३
२	मुहान संरक्षण (सुकवीर पुछार भारी शिकारी धारा, भाँडी खोला दिलपाली गाउँ गडतौला गाउँ, कमार खोल्सी, टिउटिउ मुहान, रेडकस खानेपानी लाप्चे खोला मुहान, छाङ्गे मुहान)		२२००	४०० घर	नियमित
३	भूक्षय नियन्त्रण	छाङ्गे, चित्रेचोक, लामीटार, छाङ्गेखोला	३००	२०० घर	२०८२
४	भूमिसुधार (वैज्ञानिक नापी र जग्गा लगतकट्टा), जग्गाको वर्गीकरण	वडाभरी	४००	६१५ घर	नियमित
फोहरमैला व्यवस्थापन					
१	शवदाह घाट व्यवस्थापन तथा पूर्वाधार निर्माण: ह्याडघाट, रलुकघाट, चियान डाँडा तथा भाँडीखोला घाट व्यवस्थापन	वडा न. २	४५०	६०० घर	२०८२/०८३
२	व्यक्तिगत तथा सामुदायिक सरसफाई अभियान तथा जनचेतना कार्यक्रम	वडाभरी	३००	५०० घर	नियमित
३	प्लाष्टिक मुक्त क्षेत्र बनाउन प्लाष्टिक बोटल, चाउचाउ तथा विस्कुटका खोलको व्यवस्थापन गर्ने (फोहरको स्रोतमा वर्गीकरण आनीबानी सुधार)	वडाभरी	२००	५०० घर	नियमित
विपद् व्यवस्थापन					
१	विपद् पूर्वतयारी र सामग्रीहरुको व्यवस्थापन (खुल्ला क्षेत्र पहिचान तथा निर्माण)	वडाभरी	२००	२००० जना	२०८१
२	विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारीका लागि तालिमको आयोजना	वडाभरी	१५०	२७ जना	२०८२
३	किचन सुरक्षा सम्बन्धी गृहिणीहरुलाई तालिम आयोजना	वडाभरी	१५०	१००० जना	२०८३
वित्तीय स्रोत परिचालन					
१	विद्यालयस्तरमा पर्यटन सम्बन्धी पाठ्यक्रम तथा चेतनामूलक प्रचारप्रसार सामग्री उत्पादनका लागि स्रोत परिचालन, स्थानीय पाठ्यपुस्तक पढाई	वडाभरी	२००	१७०० जना	२०८१
२	लाभहानीको सिद्धान्तलाई अवलम्बन गर्दै पर्यटकीय गतिविधि अभिवृद्धि हुने खालका पूर्वाधार निर्माणका लागि स्रोत परिचालन	वडाभरी	१५०	२३०० जना	२०८३
३	वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम	वडाभरी	१२०	३०० जना	नियमित
संस्थागत विकास र सेवा प्रवाह					
१	जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुलाई विभिन्न तालिमको व्यवस्था	वडाभरी	२००	२० जना	नियमित
२	नागरिक वडापत्रलाई अध्यावधिक गरी डिजिटल नागरिक वडापत्र कार्यान्वयन	वडा कार्यालय	१००	२४५० जना	२०८१
३	एकीकृत अनलाईन सफ्टवेयरको प्रयोग गरी एकद्वार सेवा तथा कार्यालयको एकीकृत अभिलेख अद्यावधिक	वडा न. २	२५०	२४५० जना	नियमित
४	सडक गुरुयोजना अनुसार बाटोको किताकाट गरी व्यवस्थापन	वडाभरी	५००	२००० जना	२०८३

इलाम नगरपालिका वडा नं.३

आर्थिक विकास क्षेत्रको योजना

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
कृषि					
१	अगैली तथा लोक्ता खेती विस्तारका लागि उन्नत जातका विरुवाहरु वितरण कार्यक्रम तथा खेती प्रवर्द्धन	वडाभरी	६००	३०० घर	नियमित
२	व्यावसायिक तथा आधुनिक कृषिका लागि बीउविजन, औजार उपकरणमा अनुदानको व्यवस्था (चिया कटिङ मेसिन, प्लाष्टिक टनेल, हाते ट्राक्टर, च्याप कटर, पिसानी मिल, पावर टिलर म्याट आदि)	वडाभरी	११००	७०० घर	नियमित
३	साना कृषक समूह गठन गरी आधुनिक तथा व्यावसायिक कृषि प्रवर्द्धन कार्यक्रम	वडाभरी	२००	६२० घर	२०८२
४	पुवामभुवा क्षेत्रलाई अर्गानिक खेती विस्तार गरी कृषि पर्यटन क्षेत्र विकास	वडाभरी	४५०	७३० घर	नियमित
५	किवी तथा आलु उत्पादन जोन घोषणा र प्राविधिक तालिमको व्यवस्था	वडाभरी	२५०	२५० घर	२०८१
६	बाघखोर बजारमा कृषि उपज संकलन केन्द्र	बाघखोर	३६०	४०० घर	२०८४
पशुपालन					
१	बाखा, गाई, सुँगुर, बँगुर, भेडा र कुखुरापालनमा अनुदान	वडाभरी	५००	७०० घर	नियमित
२	बाखापालन तथा खोर सुधार कार्यक्रम	वडाभरी	६००	४५० घर	नियमित
३	गाईपालन तथा गोठ सुधार कार्यक्रम	वडाभरी	९००	४५० घर	२०८२
४	उन्नत जातको गाई वितरण कार्यक्रम तथा गाई ब्लक क्षेत्र निर्माण	वडाभरी	१२००	२०० घर	२०८३
५	वडा कार्यालय आसपास प्राविधिक सहित पशु सेवा केन्द्र निर्माण	वडा न. ३	८५०	६५० घर	२०८४
६	पुवामभुवाको माथिल्लो क्षेत्रमा चौरी पालन व्यवसाय प्रवर्द्धन	वडा न. ३	१२००	२५० घर	२०८४
संस्कृति तथा पर्यटन					
१	अन्तरवडा तथा अन्तरपालिका पर्यटन सर्किट निर्माण	वडाभरी	३५००	१०००० जना	नियमित
२	वडाका विभिन्न पर्यटकीय स्थानहरुमा उचाई स्तम्भ तथा सो क्षेत्रको जानकारीमूलक होर्डिङ बोर्डहरु राख्ने	वडाभरी	२५०	१०००० जना	२०८२
३	कुईभीर पाटेनागी क्षेत्रमा पर्या-पर्यटनको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन (प्याराग्लाइडिङ सहित)	पाटेनागी	२०००	१५००० जना	नियमित
४	कुईभीर पाटेनागी क्षेत्रमा धार्मिक पर्यटकीय स्थल निर्माण	पाटेनागी	४५००	१५००० जना	२०८२
५	होमस्टे लगायत पर्यटन सम्बन्धी तालिम तथा प्रवर्द्धन	बाघखोर	२५०	१५० जना	२०८३
६	दिदी बहिनी भ्रमण सौन्दर्यीकरण	वडा न. ३	५५०	५००० जना	नियमित
७	पौवा भञ्ज्याङ - पाटेनागी - बिखे भञ्ज्याङ - सन्दकपुर - जौवारी - गोर्खे पर्यटकीय पदमार्ग निर्माण		३५००	१५००० जना	२०८३
उद्योग, व्यापार तथा व्यावसाय					
१	निजी लगानीको सुनिश्चतता प्रदान गर्न तालिम	पुवामभुवा	१५०	१५० जना	नियमित
२	स्थानीय नगदेवाली चियामा आधारित घरेलु उद्योग प्रवर्द्धन	पुवाखोला क्षेत्र	७५०	४०० घर	२०८२
३	कृषि, पशुपालन र घरेलु उद्योग सम्बन्धी सीप विकास तालिम संचालन	वडाभरी	२५०	६०० घर	२०८१
४	न्यूनतम रोजगारीका लागि बेरोजगारहरुको लगत अद्यावधिक तथा रोजगारी सिजना	वडाभरी	५००	२४० घर	निरन्तर
सहकारी संस्था					
१	सहकारी संचालन तथा व्यवस्थापन तालिम कार्यक्रमहरु	वडाभरी	१५०	५० जना	नियमित
२	सहकारी क्षमता विकास कार्यक्रम	वडाभरी	२००	५० जना	नियमित
३	सहकारीमा आवद्ध कृषकलाई भ्रमण तथा अध्ययन अवलोकन भ्रमण	वडाभरी	१५०	२०० जना	२०८१
४	सहकारी कर्मचारीलाई लेखा तथा सफ्टवेयर सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	वडाभरी	१५०	३० जना	२०८२
५	सहकारी संस्थाबाट कृषि संकलन केन्द्र संचालन	बाघखोर,पुवामभुवा, वेतेनी, वडा कार्यालय आसपास	७५०	७०० घर	२०८३

सिन	आयोजना/ कार्यक्रमको विवरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
शिक्षा					
१	सबै विद्यालयहरुमा प्राविधिक विषय थप गर्ने	वडाभरी	२०००	१८०० जना	२०८२
२	प्राविधिक शिक्षामा २ विद्यार्थीलाई पूर्ण छात्रवृत्तिको व्यवस्था	वडाभरी	५००	२ जना	नियमित
३	सबै विद्यालयलाई प्रविधिमैत्री बनाई शैक्षिक सुधार	वडाभरी	६५०	१८०० जना	नियमित
४	विद्यालयमा स्थानीय पाठ्यक्रम थप गरी पाठ्यपुस्तक वितरण	वडाभरी	२५०	२००० जना	२०८३
५	सबै विद्यालयलाई अङ्ग्रेजी माध्यमको बनाउने	वडाभरी	४००	२००० जना	२०८४
६	विद्यालयमा मा. वि. मा प्राविधिक शिक्षा थप	पुवामभुवा	१२००	३५० जना	२०८४
७	शारदा मा. वि. र बाल्मिकी मा. वि. मा बहुतले भवन निर्माण	बेतनी/पुवामभुवा	४५००	४५० जना	२०८३
स्वास्थ्य					
१	साँखेजुङ्ग स्वास्थ्यलाई दक्ष जनशक्ति सहित सुविधायुक्त स्वास्थ्य केन्द्रको रूपमा स्तरोन्नति	पुवामभुवा	१२५०	७२० घर	२०८२
२	निःशुल्क औषधीको दायरा वृद्धि	वडाभरी	२००	३१०० जना	नियमित
३	सबैलाई स्वास्थ्य बीमा शतप्रतिशत गर्ने	वडाभरी	२५०	३१२० जना	२०८१
४	वडामा प्राविधिक स्वास्थ्यकर्मी सहित एमबुलेन्सको व्यवस्था	वडाभरी	३०००	७३० घर	२०८२
५	पुवामभुवा स्वास्थ्य चौकीको स्तरोन्नति	पुवामभुवा	१२००	७३० घर	२०८४
६	बाघखोर डाँडे शहरी स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना	बाघखोर	१२५०	३५० घर	२०८४
खानेपानी तथा सरसफाई					
१	वडाका सबै खानेपानीका श्रोत तथा मुहानहरुको संरक्षण कार्यक्रम	वडाभरी	११५०	७३५ घर	नियमित
२	चनौटे खानेपानी आयोजना	चनौटे	१५००	१५० घर	२०८२
३	स्थानीय खानेपानी मुहान संरक्षण (साविक ६, ७, ८, ९, इनपा १, २)	वडा न. ३	१२००	५०० घर	२०८३
४	डस्टबिन वितरण गरी फोहरमैला व्यवस्थापन	वडाभरी	१५०	७०० घर	२०८१
लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीता					
१	जेष्ठ तथा अशक्त नागरिक सम्मान कार्यक्रम	वडाभरी	१२०	६० जना	नियमित
२	अपाङ्गमैत्री व्यावसायिक सीपविकास तालिम तथा सामग्री वितरण	वडाभरी	१८०	५० जना	नियमित
३	ज्येष्ठ नागरिक लक्षित घुम्टी स्वास्थ्य शिविर संचालन	वडाभरी	१५०	८० जना	२०८१
४	थल्यले आसपास ज्येष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र (मन्दिर सहितको पार्क) स्थापना	थल्यले	१६००	५० जना	२०८४
५	बालमैत्री वडा घोषणाको लागि पूर्वाधार तयारी	वडाभरी	२००	६०० घर	२०८१
युवा, खेलकूद तथा अन्य					
१	लागू औषध दुर्व्यसन विरुद्धमा सचेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन	वडाभरी	१५०	१००० जना	नियमित
२	कृषि तथा सांस्कृतिक पर्यटनलाई प्राथमिकतामा राखी युवा लक्षित स्वरोजगारका तालिमहरु संचालन	वडाभरी	३५०	२००० जना	२०८२
४	युवाका लागि सीपमूलक तालिमको व्यवस्था (इलेक्ट्रिकल, मिस्त्री, ड्राइभिङ, मोटरसाइकल वर्कसप, कन्सट्रक्सन, सिकर्मी.....आदि)	वडाभरी	३५०	६० जना	नियमित
५	सीपयुक्त सुरक्षित वैदेशिक रोजगारीका लागि युवा शसक्तिकरण कार्यक्रम	वडाभरी	४५०	१००० जना	नियमित
६	थल्यले खेलमैदान स्तरोन्नति	थल्यले	७५०	३०० जना	२०८२
७	बाल्मिकी खेलमैदान स्तरोन्नति	बाल्मिकी मा.वि.	७५०	३५० जना	२०८३
८	वडा कार्यालय आसपास कवर्ड हल तथा भलिबल कोर्ट निर्माण	पुवामभुवा	३५००	४०० जना	२०८२
९	विद्यालयहरुमा फूटबल तथा भलिबल खेल मैदान निर्माण	वडाभरी	६००	१८०० जना	नियमित
१०	भोटेटार खेलमैदान स्तरोन्नति	भोटेटार	४५०	२५० जना	२०८३
स्थानीय भाषा, कला तथा साहित्य					
१	सुनुवार संग्रहालयमा स्यादर चण्डी थान निर्माण	चैते	७५०	२०० जना	२०८३
२	सार्वजनिक शौचालय निर्माण	बाघखोर र वडा कार्यालय आसपास	३००	५००० जना	२०८२
३	लोपोन्मुख भाषा, कला, बाजा तथा साहित्यको संरक्षण कार्यक्रम	भोटेटार	२५०	५०० घर	नियमित
४	सांस्कृतिक स्थलहरु र पुराना मन्दिरहरुको संरक्षण तथा मर्मत सम्भार	वडाभरी	८८०	३००० जना	नियमित
५	इनपा ३ चैतेमा सुनुवार सङ्ग्रहालय निर्माण	चैते	१२००	२०० घर	२०८३
६	इगयूरुङ्मा सम्बुवछोलिङ गुम्बामा बौद्ध शिक्षालय निर्माण	वडा न. ३	४५०	१५० जना	२०८४
७	किराँत तथा राईयायोखा भाषा तथा संस्कृति संरक्षण	वडा न. ३	५५०	१००० जना	नियमित
८	पुवामभुवा गुरुङ्ग बस्तीमा बौद्धगुम्बा निर्माण तथा स्तरोन्नति	पुवामभुवा	१२००	वडावासी	२०८३

पूर्वाधार विकास क्षेत्रको योजना

सिर्न	आयोजना/ कार्यक्रमको विवरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
सडक तथा यातायात					
१	पुवामभुवा रिङरोडलाई पक्की निर्माण गर्ने	पुवामभुवा	२५०००	६००० जना	नियमित
२	वडाका सम्पूर्ण बाटोहरूलाई अलवेदर गर्ने	वडाभरी	१५०००	३१०० जना	नियमित
३	पुवाखोला, नेपाली गाउँ गुम्बु डाँडा हुँदै विखे भन्ज्याङ्ग सडक स्तरोन्नति	वडा नं. ३	८०००	५००० जना	२०८२
४	खगेन्द्र गोलाई गुम्बा डाँडा तिनतले सन्दकपुर जोडने बाटो स्तरोन्नति	वडा नं. ३	७०००	१५००० जना	२०८२
५	गुम्बाडाँडा देखि लामा गाउँ महाटार हुँदै कातिके गुरुङ्ग गाउँ हुँदै ठूलो भन्ज्याङ्ग जाने मोटरबाटो स्तरोन्नति.	वडा नं. ३	८०००	५००० जना	२०८३
६	रक्से देखि भोटेटार बेतेनी जोडने बाटो मर्मत संभार	वडा नं. ३	४०००	३००० जना	२०८३
७	बाघखोर हुँदै ओडारे जाने बाटो मर्मत संभार	वडा नं. ३	३०००	२००० जना	नियमित
८	बाघखोर जौवारी हुँदै जाने रिङ्गरोड साविक पुवामभुवा ९ र ५ को वीचमा सानो पुवाखोलामा पक्की पुल निर्माण	वडा नं. ३	१००००	५००० जना	२०८३
९	पुवा खोला, नेचाली गाउँ, गुम्बाडाँडा हुँदै वडा कार्यालय जोडने सन्दकपुर १ आलुवारी हुँदै विखे भन्ज्याङ्ग लुङ्गुपा पाँचथर सम्म जोडने सडक स्तरोन्नति	वडा नं. ३	५०००	३००० जना	नियमित
१०	साविक वडा नं. ४ को गुम्बाडाँडा सीमखर्क सडक स्तरोन्नति	वडा नं. ३	५०००	२००० जना	२०८४
११	पुवाखोला हुँदै सन्दकपुर देखि पाँचथर सम्म जोडने कन्चनजंघा कृषि सडक स्तरोन्नति	वडा नं. ३	४५००	१५००० जना	नियमित
१२	मिल गोलाई - विणापानी - वाल्मिकी - काल पोखरी - विखे भन्ज्याङ्ग सडक (१८ कि.मि.) (पाँचथर जिल्ला जोडने सडक)	वडा नं. ३	४०००	१५००० जना	नियमित
१३	हिमालयन सांगीला - बेतेनी - वडा कार्यालय - नेचाली गाउँ - खोलाटार पुवाखोला सडक (२२ कि.मि.)	वडा नं. ३	८०००	१२००० जना	२०८२
१४	बाघखोर - जौवारी - धामी गाउँ - आलुवारी - देउराली सडक (१८ कि.मि.) (सन्दकपुर गाउँपालिका जोडने सडक)	वडा नं. ३	८०००	१०००० जना	२०८२
१५	दिदी बहिनी भरना - धिरेन चौतारा - फुसे भन्ज्याङ्ग - मुलडाँडा सडक (१२ कि.मि.)	वडा नं. ३	७५००	१०००० जना	२०८३
१६	बाघखोर - चैते - चिमाले - कुइभर - पाटेनागी सडक (७ कि.मि.)	वडा नं. ३	४५००	१५०००० जना	२०८४
पुल					
१	कन्चनजंघा अल्से खोलामा पक्की पुल, नदी आसपास क्षेत्रमा ग्याविङ्गुवाल र तारजाली गर्ने	पुवामभुवा	५०००	५००० जना	२०८२
२	सिमखर्क - आलो तर्ने ठूलो पुवाखोला पक्की पुल	पुवामभुवा	१००००	१०००० जना	२०८३
३	दालवारी - मिल गोलाई तर्ने सानो पुवाखोला भोलुङ्गे पुल	पुवामभुवा	४४००	१२०० जना	२०८४
४	उजेली - सुवारो तर्ने सानो पुवाखोला भोलुङ्गे पुल	पुवामभुवा	४५००	१००० जना	२०८४
५	कन्चनजंघा कृषि सडक अन्तर्गत पुवाखोलामा कल्मेट स्तरोन्नति	पुवामभुवा	६५००	६०० घर	२०८१
सिंचाई					
१	ताल खर्क - जल उपभोक्ता संस्था पुवामभुवा मार्फत सिंचाई योजना संचालन	तालखर्क	५००	१५० घर	२०८२
२	ठूलो पुवाखोला - जल उपभोक्ता संस्था सिंचाई कूलो आयोजना	वडा नं. ३	५००	२०० घर	२०८३
३	ताल खर्क - तीन दोबाने सिंचाई कूलो आयोजना	तालखर्क, तिनदोबाने	६००	१३० घर	२०८४
आवास, वस्ती विकास तथा सार्वजनिक निर्माण					
१	वडा आसपास सुविधा सम्पन्न सभाहल तथा सामुदायिक भवन निर्माण	पुवामभुवा	३००००	३००० जना	२०८३
२	२ वटा सामुदायिक भवन निर्माण साविकको वडा नं. ६, ८, ७, ९ र १, २, ३, ४, ५ को वीच भाग	पुवामभुवा	३५००	२००० जना	२०८४
३	वडा कार्यालय आसपास बहुतले सामुदायिक भवन निर्माण	पुवामभुवा	३५००	३१०० जना	२०८४
४	बाघखोर तथा वडाकार्यालय क्षेत्रमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण	पुवामभुवा	१२००	५००० जना	२०८१
५	वडा कार्यालय भवन स्तरोन्नति	पुवामभुवा	२५००	८०० घर	२०८१
६	सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम	वडा नं. ३	७५०	१०० घर	२०८१
७	तालखर्क र अल्छे आसपास शवदाह घाट व्यवस्थापन	तालखर्क र अल्छे	४५०	१२०० जना	२०८३
८	भन्ज्याङ्गमा शवदाह गृह निर्माण	भन्ज्याङ्ग	४५०	१००० जना	२०८४
सुरक्षा					

१	सरकारी कार्यालय, विद्यालय, स्वास्थ्य तथा पर्यटन क्षेत्रमा सि.सि.टि.भि को व्यवस्थापन	वडाभरी	२५०	२० वटा	नियमित
विद्युत तथा बैकल्पिक उर्जा					
१	सरकारी कार्यालय, सार्वजनिक स्थल वरपर विद्युतीय सडकवती व्यवस्थापन	वडाभरी	४५०	१०० वटा	२०८२
२	दुई फेज को विद्युतलाई ३ फेज मा स्तरोन्नति तथा एविसी तारको व्यवस्था	वडाभरी	२५००	५०० घर	नियमित
३	धुँवा रहित आधुनिक चुलो र विद्युतीय चुलोमा अनुदान सहित प्रवर्द्धन	वडाभरी	५५०	७०० घर	२०८२
सूचना तथा संचार प्रविधि					
१	वडा कार्यालय लगायत अन्य सरकारी कार्यालयलाई प्रविधिमैत्री बनाउने	वडा न. ३	६५०	२० वटा	नियमित
२	बाघखोर बजार वडा कार्यालय आसपास LED डिस्प्ले	बाघखोर/वडा कार्यालय	१५००	४ वटा	२०८४
३	दिदी बहिनी भरना क्षेत्रलाई FREE WIFI ZONE बनाउने	पुवामभुवा	२४०	५००० जना	२०८२

वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन विकास क्षेत्रको योजना

सिन	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
१	भोटेटार सीमसार पोखरी संरक्षण तथा विस्तार कार्यक्रम	भोटेटार	१२००	५००० जना	२०८३
२	बाँदर, बँदेल, मृग, दुम्सी, खरायो आदिको वासस्थान व्यवस्थापन तथा आहाराको लागि फलफूल वृक्षारोपण	वडाभरी	४००	३००० जना	नियमित
३	सामुदायिक वन, सार्वजनिक जग्गामा वृक्षारोपण	सामुदायिक वन	१५०	७०० घर	नियमित
४	Red panda संरक्षणका लागि मालिङ्गो लगायतका आहाराको व्यवस्थापन	सामुदायिक वन	३५०	सामुदायिक वन क्षेत्र	२०८१
५	जडीबुटी खेती (सेतो बिख्मा, चिराइतो, पाखन वेद, बुढो ओखती, ओते आलु, सत्वा, घ्यूपात) खेती प्रवर्द्धन	वडाको माथिल्लो क्षेत्र	११००	३०० घर	नियमित
६	पाटेनागी पर्यटकीय क्षेत्रमा गुराँस रोपण कार्यक्रम	पाटेनागी	२००	४०० घर	२०८१
७	पाटेनागीमा जडीबुटी पार्क निर्माण	पाटेनागी	७५०	५००० जना	२०८३
८	जलवायु अनुकूलन सम्बन्धी चेतनामूलक कार्यक्रम संचालन	वडाभरी	२५०	३१०० जना	नियमित
जलाधार संरक्षण					
१	जल्केनी आसपासमा भील निर्माण	जल्केनी	८८०	१५०० जना	२०८४
२	१ वडा दुई रिचार्ज पोखरी निर्माण तथा संरक्षण	कालपोखरी र भोटेटार	१२००	२००० जना	२०८३
फोहरमैला व्यवस्थापन					
१	व्यक्तिगत तथा सामुदायिक सरसफाई अभियान तथा जनचेतना कार्यक्रम	वडाभरी	४५०	२५०० जना	नियमित
२	प्लाष्टिक मुक्त क्षेत्र बनाउनमा प्लाष्टिक बोटल, चाउचाउ तथा विस्कुटका खोलको व्यवस्थापन	वडाभरी	१५०	२००० जना	नियमित
३	सार्वजनिक तथा पर्यटकीय स्थलमा डस्टबीनको व्यवस्था	वडाभरी	१५०	५००० जना	२०८१
बिपद् व्यवस्थापन					
१	पहिरो नियन्त्रण (जल्केनी, भुटाङ्ग्रे, नाके, सुनुवार गाउँ)	पुवामभुवा	७५०	२०० घर	२०८३
२	भू-क्षय नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन - ३५ घर जोखिम (दालबारी गाउँ, मभुवा गाउँ, चूली गाउँ, भोटाङ्गे)	पुवामभुवा	७५०	३५ घर	नियमित
३	विपद् व्यवस्थापनका लागि पूर्वतयारी र सामग्रीको व्यवस्थापन (खुला क्षेत्र निर्माण सहित)	वडाकार्यालय	२००	७०० घर	२०८२
४	विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	वडाभरी	१४०	५० जना	२०८१
५	आगलागी न्यूनीकरण अन्तर्गत किचेन सुरक्षा सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	वडाभरी	१००	५० जना	२०८२

सुशासन तथा संस्थागत विकास क्षेत्रको योजना

सिन	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
सुशासन तथा संस्थागत विकास					
१	वडाका कर्मचारी र वडा जनप्रतिनिधिहरुको क्षमता विकास	वडा	२५०	३० जना	नियमित
२	भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक, संस्थागत, लैङ्गिक लगायतका विषय क्षेत्रका	वडा	२००	७०० घर	२०८१

	खण्डिकृत तथ्याङ्क सहितको वस्तुगत विवरण तयारी				
बितीय श्रोत परिचालन					
१	राजश्व सुधार सम्भाव्यता अध्ययन	बडा	१००	७०० घर	नियमित
२	वित्तीय साक्षरता कक्षा संचालन	बडाभरी	१२०	८०० जना	२०८१
३	लाभहानीको सिद्धान्तलाई अवलम्बन गर्दै पर्यटकीय गतिविधि अभिवृद्धि हुने खालका पूर्वाधार निर्माणका लागि श्रोत परिचालन	बडाभरी	१००	७०० घर	नियमित
संस्थागत विकास र सेवा प्रवाह					
१	जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूलाई आवश्यकता अनुसार विभिन्न तालिमको व्यवस्था	बडान. ३	१५०	७३० घर	नियमित
२	नागरिक बडापत्रलाई अद्यावधिक गरी डिजिटल नागरिक बडापत्रको कार्यान्वयन	बडा न. ३	२५०	७३० घर	२०८१
३	एकीकृत अनलाईन सफ्टवेयरको प्रयोग गरी एकद्वार सेवा तथा कार्यालयको एकीकृत अभिलेख अद्यावधिक	बडा	१५०	७३० घर	२०८२
४	सडक गुरुयोजना अनुसार बाटोको कित्ताकाट र दिगो व्यवस्थापन	बडाभरी	१४०	७३० घर	२०८३

इलाम नगरपालिका वडा नं. ४

आर्थिक विकास क्षेत्रको योजना

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको विवरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
	कृषि				
१	कृषक समूह गठन गरी आधुनिक तथा व्यावसायिक कृषि प्रवर्द्धन कार्यक्रम	वडाभरी	२५०	७७० घर	नियमित
२	एक गाउँ एक उत्पादन (कुचो, अलैची, चिया, कफी, अकबरे, आलु, बेसार, लगायतका नगदे वाली र धान, मकै, गहुवाली र तेलहन तोरी)	वडाभरी	३००	७०० घर	नियमित
३	कृषक तथा गरीव परिचय पत्रको व्यवस्था गरी परिचयपत्र वितरण	वडाभरी	१००	४०० घर	२०८२
४	एकीकृत तथा आधुनिक पशु तथा कृषि विकास कार्यक्रम संचालन	वडाभरी	३५०	६०० घर	२०८३
५	कृषि उपजहरुको प्रशोधन उद्योग संचालन प्याकेजिंग, ब्राण्डिङ र गुणस्तर परीक्षण सहित बजार प्रवर्द्धन	जस्विरे/पुवाखोला	७००	७७० घर	२०८४
६	बेसार खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	वडाभरी	३००	२०० घर	२०८१
७	कृषक पाठशाला तथा आइ.पि.एम. कार्यक्रम	वडाभरी	२५०	७७० घर	२०८२
८	मत्स्यपालन (ट्राउट) व्यवसाय प्रवर्द्धनका लागि पूर्वाधार तयारी साभेदारी	पुवाखोला/भित्ते	७००	२०० घर	२०८३
९	सखर तयारीको लागि ग्यावरे उखु प्रवर्द्धन कार्यक्रम	मलाते	५००	१५० घर	२०८२
१०	कफी खेती प्रवर्द्धन	वडाभरी	५५०	२०० घर	नियमित
११	किवी, सुन्तला एभोकाडो कागती स्ट्रवेरी पकेट क्षेत्र कार्यक्रम, केरा खेती समेत पकेट, समूह र ब्लक, मेकाडोनियाँ नट खेती प्रवर्द्धन	वडाभरी	१२००	६०० घर	नियमित
१२	वडाको विभिन्न स्थानमा माटो परीक्षण तथा माटो उपचार शिविर संचालन	वडाभरी	३००	७५० घर	२०८१
१३	तरकारी संकलन तथा विक्री केन्द्र स्थापना र संचालन सहजीकरण	जस्विरे/पुवाखोला / बरबोटे	७५०	७५० घर	२०८३
१४	वडा क्षेत्रमा पशु चिकित्सक तथा पशु प्राविधिकको व्यवस्था	बरबोटे	४५०	६५० घर	२०८३
१५	प्राविधिक सहितको कृषि तथा पशु सेवा केन्द्र स्थापना	जस्विरे/पुवाखोला	९००	६५० घर	२०८४
१६	जलवायु अनुकूलन कृषि प्रवर्द्धन तालिम सहयोग	वडाभरी	२५०	४५० घर	२०८१
१७	घिउ, छुपी, ललिपप तथा चिज उद्योग निर्माणमा प्रोत्साहन तथा अनुदानको व्यवस्था, गुणस्तर बृद्धि, ब्राडिङ तथा बजार प्रवर्द्धन	वडाभरी	८००	२५० घर	नियमित
	पर्यटन				
१	पुवाखोला बजार फेदी-रामसारमा सूचिकृत माईपोखरी केवलकार मार्ग निर्माण सम्बन्धी सम्भाव्यता अध्ययन	पुवाखोला	७५०	१५००० जना	२०८४
२	पुवाखोला क्षेत्रमा जलकुण्ड निर्माण तथा संचालन (चर्मरोग न्यूनीकरण)	पुवाखोला	६५०	१०००० जना	२०८४
३	कोठी डाँडा पर्यटन क्षेत्रको (पिकनिक स्पट, होमस्टे, चिया पर्यटन, पुरातात्विक क्षेत्रको संरक्षण, सूर्योदय सूर्यास्त दृष्यावलोकन र बहुजातीय संग्रहालय सहित मूर्ति स्थापना, खुल्ला योगसाधना केन्द्रको (खानेपानी, शौचालय, सार्वजनिक विद्युत व्यवस्थापन सहित) रुपमा विकास	कोठीडाँडा	८०००	३०००० जना	२०८३
४	देवीथाने काभ्रे भरना सौन्दर्यीकरण साविक वडा नं. ५ बरबोटेको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयारी	साविक वडा नं. ५	५००	८००० जना	२०८२
५	एग्रो टुरिजमलाई प्रवर्द्धन	वडाभरी	४००	१०००० जना	नियमित
६	दावलीगाउँ पुछार सोती भोलुङ्गेपुल आसपासमा स्वीमीङ्ग पुल निर्माण	दावली गाउँ	१९००	५००० जना	२०८३
७	नरङ्गखोच भरना सौन्दर्यीकरण	नरङ्गखोला	७५०	५००० जना	२०८२
८	होमस्टे प्रवर्द्धन	सिद्धेश्वरी/जस्विरे पुवाखोला	५५०	१०० घर	नियमित
९	दावली गाउँको काभ्रे भरना देवीथाने क्षेत्रलाई पर्यटन क्षेत्रको रुपमा विकास	दावली गाउँ	२०००	४५०० जना	२०८२
१०	सानवीरे क्षेत्रमा डार्क टुरिजम प्रवर्द्धन	सानवीरे	२३००	८००० जना	२०८४
११	हरेक वर्ष होटल तथा यातायात व्यवसायी लक्षित आतिथि सत्कार, होमस्टे लगायत पर्यटन सम्बन्धी तालिम	सिद्धेश्वरी/जस्विरे पुवाखोला	१००	५० जना	नियमित
	उद्योग, व्यापार तथा व्यवसाय				
१	मलाते भित्ते, बरबोटे, आरुबोटे, मेची राजमार्ग र सन्दकपुर मार्ग क्षेत्र आसपास कृषि उपज संकलन केन्द्र निर्माण (चिया, तरकारी लगायत)	वडा नं. ४	४०००	७७० घर	२०८३
२	आधुनिक आरान घर संरक्षणका लागि अनुदानको व्यवस्था	वडाभरी	६००	२५ घर	२०८२

३	ब्लक उद्योग स्थापनामा अनुदानको व्यवस्था	पुवाखोला	४००	४०० घर	२०८४
४	दुग्धजन्य उद्योग स्थापना, उत्पादन विविधीकरण र स्तरोन्नति	मलाते/जस्वरे/भित्ते/बरबोटे	१२००	६०० घर	नियमित
५	न्यूनतम रोजगारीको लागि बेरोजगारको लगत अद्यावधिक तथा रोजगारी सिर्जन सहकारी	वडाभरी	५००	३०० घर	निरन्तर
१	सहकारी संस्था मार्फत उत्पादन खरीद तथा बिक्री वितरण सेवा प्रबर्द्धन	जस्वरे/पुवाखोला/बरबोटे	३००	७०० घर	नियमित
२	सहकारी संचालन तथा व्यवस्थापन तालिम कार्यक्रमहरु	वडाभरी	२५०	७०० जना	नियमित
३	सहकारी क्षमता विकास कार्यक्रम	वडाभरी	१५०	१००	नियमित
४	संचालित कृषि सहकारी औद्योगिकीकरणका लागि तालिमको व्यवस्था	वडाभरी	१५०	३५० जना	२०८२
५	सहकारीमा आबद्ध कृषकलाई भ्रमण तथा अध्ययन अवलोकन कार्यक्रम	वडाभरी	१७०	२०० जना	२०८१
६	सहकारी कर्मचारीलाई लेखा तथा सफ्टवेयर सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	वडाभरी	५०	३० जना	नियमित

सामाजिक विकास क्षेत्रको योजना

सिन	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
	शिक्षा				
१	बालमण्डल मा.वि.मा आधुनिक पूर्वाधार सहितको प्राविधिक शिक्षा संचालन	जस्वरे	९०००	२५० जना	२०८४
२	देवकोटा आधारभूत विद्यालयमा भवन, शौचालय, खानेपानी, खेलमैदान साथै घेराबाराको व्यवस्था	भित्ते	७०००	१५० जना	२०८३
३	रुक्मिणी आधारभूत विद्यालयमा भवन, शौचालय, खानेपानी, खेलमैदान साथै घेराबाराको व्यवस्था र शिक्षक दरबन्दीको समेत व्यवस्थापन	मलाते	२५००	१०० जना	२०८२
४	सूर्योदय आधारभूत विद्यालयमा भवन, घेराबारा तथा शौचालय निर्माण	घलेटार	१५००	१०० जना	२०८२
५	सिद्धेश्वरी आधारभूत विद्यालयमा भवन, घेराबारा तथा शौचालय निर्माण		१२००	१९० जना	२०८३
६	बालमण्डल मा.वि.मा भवन, घेराबारा र शौचालयको व्यवस्था	जस्वरे	११००	२५० जना	२०८१
७	देवकोटा आधारभूत विद्यालय भित्तेलाई कक्षा ८ सम्म स्तरोन्नति	भित्ते	७००	१८० जना	२०८२
८	सवै विद्यालयहरुमा शिक्षक तथा विद्यार्थीहरुसंग अभिभावक कार्यक्रम संचालन	सवै विद्यालय	२००	२००० जना	नियमित
९	विद्यालयहरुलाई खेलकुद सामग्री वितरण कार्यक्रम संचालन	सवै विद्यालय	१००	२००० जना	नियमित
१०	विद्यालय व्यवस्थापन समितिको क्षमता विकास तालिम संचालन	सवै विद्यालय	१५०	१०० जना	नियमित
११	सामुदायिक विद्यालयहरुमा विद्यार्थी भर्ना वृद्धि गर्न आवश्यक शिक्षा सुधारका उपायहरु अपनाउन विद्यालय सुधार योजना तर्जुमा	सवै विद्यालय	२००	२००० जना	नियमित
	स्वास्थ्य				
१	छुयार छुयारेमा खोप क्लिनिक स्थापना	छुयार छुयारे	८००	३५० घर	२०८२
२	स्वास्थ्य संस्थाहरुमा विशेषज्ञ डाक्टरको व्यवस्था		२५००	७०० घर	२०८३
३	निःशुल्क औषधीको दायरामा वृद्धि	वडाभरी	४००	३००० जना	नियमित
४	सवैलाई स्वास्थ्य वीमा शतप्रतिशत गर्ने	वडाभरी	५४०	३००० जना	नियमित
५	प्राविधिक स्वास्थ्यकर्मी सहित एमबुलेन्सको व्यवस्था	वडाभरी	३०००	३००० जना	२०८३
६	मलाते आधारभूत स्वास्थ्य चौकीमा सुविधायुक्त पूर्वाधार सहितको बर्थिङ सेन्टर निर्माण	मलाते	२५००	२००० जना	२०८१
७	जस्वरे (चारखाँदै कागतेपानी), भित्ते र बरबोटे (साविक ४ र ५) को बीचमा शहरी स्वास्थ्यकेन्द्र निर्माण	जस्वरे	२०००	१२०० जना	२०८२
	खानेपानी तथा सरसफाई				
१	भित्ते ओढारे, निभाघारी र देवकोटा विद्यालय आसपास छांगेखोलाबाट खानेपानीको व्यवस्थापन		१८००	१८० घर	२०८२
२	ढल व्यवस्थापन (पुवा खोला बजार र जस्वरे)	जस्वरे/पुवाखोला	४००	१०० घर	२०८१
३	बजार, मठमन्दिर, चर्च, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था लगायत सार्वजनिक स्थलहरुमा इस्टबिन वितरण गरी फोहरमैला व्यवस्थापनको प्रबन्ध	वडाभरी	५०	६०० घर	नियमित
४	साम्पाङ्ग गाउँ-सिरुडाँडा-डाइभर चोक- जलारी गाउँ खानेपानी योजना सम्पन्न	वडा नं. ४	५००	१०० घर	२०८२
५	जस्वरे, कार्की गाउँमा खानेपानीको व्यवस्थापन	जस्वरे	६००	२०० घर	२०८३

६	कोठीडाँडा –मलाते–पुवाखोला खानेपानी योजना सम्पन्न गर्ने	वडा नं. ४	१२००	१२० घर	२०८४
७	साविक वडा नं ३ को भित्तेमा बृहत खानेपानी योजना संचालन	साविक वडा नं. ३	२५००	१४० घर	२०८४
८	साविक वडा नं. ४ र ५ को मान्द्रेनी खानेपानी योजना सम्पन्न गर्ने	साविक ४ र ५ वडा	३०००	२०० घर	२०८३
९	स्थानीय श्रोत तथा मुहानहरुको संरक्षण गरी जलाधार, तथा देवीस्थानहरुको संरक्षण	वडाभरी	१२००	७०० घर	नियमित
१०	पुवाखोला बजारमा फोहर संकलन केन्द्र स्थापना	पुवाखोला	२००	२०० घर	२०८२
११	पुवाखोला बजार क्षेत्रमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण	पुवाखोला	१२००	१०००० जना	२०८१
लक्षित वर्ग तथा सामाजिक समावेशीकरण					
१	ज्येष्ठ नागरिक लक्षित घुम्ती स्वास्थ्य शिविर संचालन	वडाभरी	२००	२०० जना	नियमित
२	एकल पुरुषहरुका लागि सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको लागि पहल	वडाभरी	१५००	२०० जना	२०८३
३	अपाङ्गमैत्री व्यावसायिक सीप विकास तालिम तथा सहायक सामग्री वितरण	वडाभरी	५००	१०० जना	नियमित
४	महिला रोग स्तन क्यान्सर र पाठेघर सम्बन्धी घुम्ती स्वास्थ्य शिविर संचालन	वडाभरी	२५०	१००० जना	२०८२
५	बालमैत्री वडा घोषणाको लागि आवश्यक पूर्वशर्त तयारी		२००	६५० घर	२०८१
युवा तथा खेलकुद					
१	पुवाखोला बजार क्षेत्रमा खेलमैदान निर्माण	पुवाखोला	१८००	२५० घर	२०८४
२	जस्वरे र पुवाखोला क्षेत्रमा व्यायामशाला स्थापना	पुवाखोला/जस्वरे	२००	४०० घर	२०८४
३	स्वास्थ्य केन्द्र आसपास व्यायाम केन्द्र स्थापना	मलाते	२००	३०० घर	२०८३
४	सिद्धेश्वरी दावली गाउँमा नयाँ खेलमैदान निर्माण	दावली गाउँ	१३००	१०० घर	२०८२
५	पुवाखोला बहुउद्देशीय कभर्ड हल पुवाखोलामा निर्माण गर्ने	पुवाखोला	३०००	२५० घर	२०८२
६	युवा लक्षित नेतृत्व विकास तथा क्षमता विकास तालिम संचालन	वडाभरी	२५०	३००० जना	नियमित
७	हलो जस्वरे र सिद्धेश्वरी युवा क्लबसंगको सहकार्यमा खेलकुद गतिविधिहरु संचालन	वडाभरी	२००	२००० जना	नियमित
८	वडाको कुनै एक स्थानमा वाल उद्यान निर्माण	वडा	१२००	९०० जना	२०८३
९	युवाहरुलाई योग्यताको प्रमाण पत्रको आधारमा विना धितो व्यवसाय गर्नको लागि ऋण निकासको पहल	वडाभरी	७००	१००० जना	२०८४
१०	दुर्व्यसनी, लागु पदार्थ बहुविवाह, ट्राफिक नियम, यौन शिक्षा तथा कानूनी शिक्षाको बारेमा सचेतना तथा तालिमहरु संचालन	वडाभरी	२००	२५०० जना	नियमित
११	जस्वरे खेलमैदान, सिद्धेश्वरी खेलमैदान, पुवाखोला खेलमैदान, रुक्मिणी खेलमैदानको व्यवस्थित र स्तरोन्नति	वडा	१५००	१५०० जना	नियमित
१२	साविक प्रत्येक वडामा एक खेलकुद मैदान निर्माण तथा व्यवस्थापन	वडाभरी	२०००	३००० जना	२०८२
१३	खेलपर्यटन प्रवर्द्धनका लागि नगरस्तरीय वार्षिक खेलकुद प्रतियोगिता संचालन	वडाभरी	२५०	१००० जना	नियमित
१४	कृषि तथा सांस्कृतिक पर्यटनलाई प्राथमिकतामा राखी युवा लक्षित स्वरोजगारका तालिमहरु संचालन	वडाभरी	३५०	१५०० जना	नियमित
१५	युवाका लागि सीपमुलक तालिमको व्यवस्था (इलेक्ट्रिकल, मिस्त्री ड्राइभिड, मोटरसाइकल वर्कसप, कन्सट्रक्सन, सिकर्मी, डकमी.....आदि)	वडाभरी	२५०	१००० जना	नियमित
१६	हेल्लो जस्वरेको खुल्ला व्यायामशाला निर्माण तथा वडास्तरीय खेलकुद आयोजना	वडा	२५०	३५० घर	२०८३
भाषा, कला, संस्कृति					
१	आदिवासी जनजाती सामुदायिक भवन निर्माण	वडा नं. ४	१५००	३५० घर	२०८२
२	इ.न.पा ४ (साविक ३ भित्ते) गाउँमा साकेला थान निर्माण तथा व्यवस्थापन	भित्ते	९००	१२० घर	२०८३
३	दावली गाउँमा माइपूजास्थल निर्माण	दावली गाउँ	४००	१०० घर	२०८४
४	कागतेपानी गुरुङ्गबस्तीमा बौध्दगुम्बा निर्माण	कागतेपानी	१२००	५० घर	२०८३
५	आदिवासी संग्राहालय निर्माण	वडा नं. ४	२५००	४०० घर	२०८२
६	कार्की गाउँ मन्दिरको पूर्वाधार निर्माण	कार्की गाउँ	७००	६५० घर	२०८४

भौतिक पूर्वाधार विकास क्षेत्रको योजना

सिन	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
सडक यातायात					
१	जस्वरेमा फूटपाथ तथा पार्क निर्माण	जस्वरे	४५०	५००० जना	२०८२
२	गुर्दम ओढारे निवाघारी सन्दकपुर छाँगे जोडने सडक (४.५ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा नं. ४	९००	४००० जना	नियमित

३	नोरङ्खोला खोलाटार पावरहाउस सडक (१ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	२५०	१००० जना	नियमित
४	भित्ते वीचगाउँ नासेम खोला सडक (२ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	५००	१२०० जना	नियमित
५	काफ्लेटोल भेडीखोर स्वास्थ्य कार्यालय सडक (५ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	७००	१००० जना	नियमित
६	यामलाल मार्ग जौवारी भुत्ते डाँडा सडक (२.५ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	८००	८०० जना	नियमित
७	नासेम खोला छु घरे गाउँ चर्च जाने सडक भित्ते (२ कि.मि.) स्तरोन्नति	वडा न. ४	६००	५०० जना	नियमित
८	अनिरुद्र अविनारायण मार्ग दुलाल चोक स्वास्थ्य कार्यालय रुक्मिणी सडक (४.५ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	१०००	१००० जना	नियमित
९	स्वास्थ्य कार्यालय चिलाउने डाँडा मार्ग (१ कि.मि.) स्तरोन्नति	वडा न. ४	३००	७०० जना	नियमित
१०	लोकनाथ मार्ग दुलालचोक सिम्ले सा विसे सडक मलाते (३ कि.मि.) स्तरोन्नति	वडा न. ४	९००	१००० जना	नियमित
११	तीनतले भीर मलाते सडक (१ कि.मि.) स्तरोन्नति	वडा न. ४	३००	५०० जना	नियमित
१२	थरीमार्ग विङ्गले आहाल डाँडा सडक मलाते (२ कि.मि.) स्तरोन्नति	वडा न. ४	६००	८०० जना	नियमित
१३	चारखाँदे मेहेल डाँडा गुरुङ्ग गाउँ मलाते सडक (४.५ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	१३००	१५०० जना	नियमित
१४	पसल डाँडा भालुखोप सडक (२ कि.मि.) स्तरोन्नति	वडा न. ४	४००	५०० जना	२०८२
१५	युवराज भुपु मार्ग जस्वीरे गुरुङ्गधारा मलाते सडक (४.५ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	९००	१५०० जना	नियमित
१६	बल बहादुर बलाहाङ्ग मार्ग डाइभर चोक सिरुडाँडा सडक मलाते (३.५ कि.मि) स्तरोन्नति	पुवाखोला	३००	७०० जना	नियमित
१७	सिरु डाँडा साम्पाङ्ग गाउँ सडक मलाते (२ कि.मि) स्तरोन्नति		२००	६०० जना	नियमित
१८	सानवीरे जलारी डाँडा फूलमाया देवीथाने सडक (५ कि.मि.) स्तरोन्नति		९००	१५०० जना	नियमित
१९	सिरुडाँडा ढुंगेटार मार्ग मलाते सडक (१ कि.मि) स्तरोन्नति	मलाते	३००	५०० जना	नियमित
२०	नौ किलो बाँसबोटे सडक बरबोटे (१.५ कि.मि) स्तरोन्नति		२००	५०० जना	नियमित
२१	हेम बहादुर मार्ग अष्टयारे खोल्सी मुखियागाउँ सडक (२ कि.मि.) स्तरोन्नति	बरबोटे	३००	७०० जना	नियमित
२२	मेची राजमार्ग शिव मन्दिर दावली गाउँ सडक बरबोटे (६.५ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	१५००	१६०० जना	नियमित
२३	टिकाप्रसाद मार्ग गाउँबेंसी सडक बरबोटे (६ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	१२००	१७०० जना	२०८२
२४	मैदाने निरौला गाउँ सडक बरबोटे (२ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	७०००	८०० जना	२०८३
२५	दावली गाउँ सिरिसे सडक बरबोटे (१.५ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	३००	५०० जना	२०८३
२६	दावली गाउँ साकेला थान धनमाने सडक (२.५ कि.मि) स्तरोन्नति	दावलीगाउँ	३००	८०० जना	२०८३
२७	सुरवीर मार्ग घलेटार सानीटार सडक बरबोटे (५ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	१२००	१२०० जना	२०८२
२८	भम्क बहादुर मार्ग छात्रावास गुरुङ्ग पुल मार्ग बरबोटे (६ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	१३००	१५०० जना	२०८३
२९	विष्ट टोल निरौला गाउँ सडक बरबोटे (१ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	२००	५०० जना	२०८३
३०	काफ्ले गाउँ धनमाने सडक बरबोटे (६ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	१२००	११०० जना	२०८३
३१	विष्ट टोल जनार्दन गुरु अमले गोलाई सडक बरबोटे (१.५ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	२००	६०० जना	२०८२
३२	धनमाने गुरुङ्गपुल सातविसे सडक बरबोटे (१ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	२००	६०० जना	२०८३
३३	अमर मा.वि. सडक बरबोटे (०.७ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	८०	४०० जना	२०८२
३४	छ्यारछ्यारे डाँडा गाउँ सिमाना सडक बरबोटे (१.५ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	१२०	७०० जना	२०८४
३५	मेची राजमार्ग घिमिरे गाउँ घलेटार सडक बरबोटे (१.५ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	१५०	७०० जना	२०८४
३६	ढुंगाना गाउँ शिव मन्दिर कोठिडाँडा सडक जस्वीरे (२ कि.मि)	वडा न. ४	२००	१२०० जना	२०८४
३७	चारखाँदे सगरमाथा सडक कार्की गाउँ (१ कि.मि.) स्तरोन्नति	वडा न. ४	२००	४०० जना	२०८४
३८	ट्रिटमेण्ट प्लाण्ट कार्की गाउँ माइखोला सडक (३ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	६००	१००० जना	२०८४
३९	छेउघरे कागतेपानी सडक मलाते (०.७ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	१००	४०० जना	२०८४
४०	सिस्ने कागतेपानी सडक बरबोटे (१.५ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	१००	८०० जना	२०८४
४१	दावली गाउँ शीरिसे सडक बरबोटे (१.५ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	२००	६०० जना	२०८४
४२	जमुनाभीर दाहाल टोल सडक मलाते (१.५ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	३००	४०० जना	२०८४
४३	मेची राजमार्ग दुलालबेंसी पुवाखोला खनाल गाउँ सडक मलाते (२ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	२००	३५० घर	निरन्तर
४४	बुर्के चियाबारी लप्सिबोटे पावर हाउस सडक बरबोटे (६ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	८००	१००० जना	निरन्तर
४५	गंगामार्ग कोलडाँडा मलाते (०.६ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	२००	६०० जना	निरन्तर
४६	कागतेपानी मिलडाँडा तिल बहादुरकोवाट सिम्ले सडक (१.५ कि.मि) स्तरोन्नति	वडा न. ४	३००	८०० जना	निरन्तर
४७	वडा कार्यालय सिरुडाँडा स्वास्थ्य चौकी हुँदै भित्ते जाने नयाँ ट्याक निर्माण	वडा न. ४	२००	१००० जना	निरन्तर
४८	सातखाल्डे- सहीद मार्ग-पुवाखोला भित्ते-सन्दकपुर देउराली सडक स्तरोन्नति	वडा न. ४	२०००	२५०० जना	निरन्तर
पुल					
१	खोलाटार ठूलो पुवा खोला पक्की पुल निर्माण	पुवाखोला	१००००	५००० जना	२०८३

२	पुवा खोला लप्सीबोटे पक्की पुल निर्माण	पुवाखोला	१००००	४००० जना	२०८४
३	दुलालघाटबाट साँखेजुङ्ग बीच पुवाखोलामा पक्की पुल सम्भाव्यता अध्ययन	वडा न. ४	३००	१०००० जना	२०८२
४	दोभाने खोल्सी र सानवीरे खोल्सीमा कल्भर्ट निर्माण	वडा न. ४	४००	५००० जना	२०८१
५	मलाते थरी खोल्सा, नरङ्ग खोला भेडी चोक, मलाते भालुखोला (भालुचोक) मा ३ वटा अलग अलग कल्भर्ट निर्माण	वडा न. ४	४००	४००० जना	२०८३
६	दावली गाउँ साँखेजुङ्ग पक्की पुल निर्माण	दावलीगाउँ	१००००	४५०० जना	२०८२
७	फूलमाया दह भोल्ङ्गे पुल निर्माण	वडा न. ४	१००००	१२०० जना	२०८४
सिंचाई					
१	पुवाखोला लप्सीबोटेबाट साविक बरबोटे ४ र साविक माईपोखरी १ नरङ्गखोला छांगेखोलाबाट कार्कीगाउँ कागतेपानी, जस्वीरे सौर्य लिफ्टिङ्ग सिंचाई योजना सम्भाव्यता अध्ययन	वडा न. ४	३००	२५० घर	२०८२
२	पुवाखोला धनमाने काफ्लेगाउँ सौर्यपम्पिङ्ग सिंचाई योजना सम्भाव्यता अध्ययन	वडा न. ४	१५०	२०० घर	२०८१
३	पुवाखोला दावलीगाउँ सौर्यपम्पिङ्ग सिंचाई योजना सम्भाव्यता अध्ययन	वडा न. ४	१५०	१५० घर	२०८२
४	नरङ्गखोला मलाते दुलालबेंसी सिंचाई योजना सम्पन्न गर्ने	दुलालबेंशी	६००	१२० घर	२०८१
५	नरङ्गखोला भित्ते, वीच गाउँ हुँदै हाइड्रो सिंचाई योजनाको व्यवस्थापन	वडा न. ४	२००	१०० घर	२०८४
६	सानवीरे, ताकमारे हुँदै देवीथाने सिंचाई योजना सम्पन्न गर्ने	वडा न. ४	५००	१३० घर	२०८४
७	चमेरेखोला, विसाउने, भुण्टेडाँडा बाङ्गि गहिरा सिंचाई योजना सम्पन्न गर्ने	वडा न. ४	५००	१६० घर	२०८२
८	सिस्नेखोला अधिकारी डाँडा चामिङ्ग गाउँ सिंचाई योजना संचालन	वडा न. ४	४००	७० घर	२०८२
९	ज्यामिरे मुहान गैरीखेत सोति सिंचाई योजना सम्पन्न गर्ने	वडा न. ४	४००	८० घर	२०८३
१०	शीरिसे मुहान सिस्ने सिंचाई योजना सम्पन्न गर्ने	वडा न. ४	४००	५० घर	२०८१
११	ध्वाँगे खोल्सा आरुबोटे सिंचाई योजना सम्पन्न गर्ने	वडा न. ४	४००	५५ घर	०८३
१२	नरङ्गखोला गिरी गाउँ खोलाटार सिंचाई योजना पूर्ण रुपमा मर्मत संभार	वडा न. ४	५००	६० घर	०८३
१३	छांगेखोला ओडारे सिंचाई योजना सम्पन्न गर्ने	वडा न. ४	४००	१०० घर	०८३
१४	सानवीरे डाइभर चोक बेंसी सिंचाई योजना सम्पन्न गर्ने	वडा न. ४	४००	४४ घर	०८३
१५	सानवीरे आहाले दोभान सिंचाई योजना सम्पन्न गर्ने	वडा न. ४	४००	५५ घर	०८३
१६	सानवीरे आहाले बगरे सिंचाई योजना सम्पन्न गर्ने	वडा न. ४	४००	५० घर	०८३
१७	ढाइके खोल्सीबाट सानवीरे सिरुडाँडा सिंचाई योजना सम्पन्न गर्ने	वडा न. ४	४००	४५ घर	०८३
१८	आरुबोटे मुहान ढाडेबेंसी सिंचाई योजना सम्पन्न गर्ने	वडा न. ४	४००	५५ घर	०८३
१९	काभ्रे खोल्सी सोतिखेत बेंसी सिंचाई योजना सम्पन्न गर्ने	वडा न. ४	४००	६० घर	२०८४
२०	बाँसबोटे खोला डाँडाखेत सिंचाई योजना सम्पन्न गर्ने	वडा न. ४	४००	३५ घर	२०८४
२१	सिस्नेखोला धनमाने डाँडा खेत सिंचाई योजना सम्पन्न गर्ने	वडा न. ४	४००	४५ घर	२०८४
२२	नरङ्गखोला मलाते सिंचाई योजना व्यवस्थापन	वडा न. ४	४००	५० घर	२०८२
सार्वजनिक निर्माण		वडा न. ४			
१	वडा कार्यालयमा प्रतिकक्षालय निर्माण	वडा न. ४	१५०	३००० जना	२०८१
२	लप्सबोटे दुलाल गाउँ पुछारमा सामुदायिक भवन निर्माण	वडा न. ४	३०००	१००० जना	२०८४
३	वडा कार्यालय भवन स्तरोन्नति तथा कम्पाउण्ड निर्माण	वडा न. ४	४०००	७७० घर	२०८१
४	सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम	वडा न. ४	७००	१५० घर	२०८१
५	प्रहरी चौकी स्थापना	पुवाखोला	५००	४०० घर	२०८२
५	पुवाखोलामा सार्वजनिक शौचालय निर्माण	पुवाखोला	६००	१५०० जना	२०८१
विद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जा					
१	वडाको सबै क्षेत्रमा एविसी विद्युत तारको प्रशारण लाईन व्यवस्था	वडाभरी	२५००	७७० घर	२०८२
२	वायोग्यास प्लाण्ट जडान कार्यक्रमका लागि प्रोत्साहन	वडाभरी	७००	२०० घर	२०८३
४	संस्थागत तथा विद्युतीय चुलो प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन	वडाभरी	३५०	६०० घर	२०८१
५	दुई फेजको विद्युतलाई ३ फेज मा स्तरोन्नति	वडाभरी	२५००	४०० घर	नियमित
६	वडाका सबै टोलक्षेत्रका आवश्यक क्षेत्रमा नयाँ विद्युत लाइन विस्तार	वडाभरी	९००	१०० घर	नियमित
७	सार्वजनिक स्थल, मेची राजमार्ग र सन्दकपुर मार्ग क्षेत्रमासडक बत्ती विस्तार	वडा न. ४	४००	१५० वटा	नियमित
संस्थागत विकास					
१	वडा कार्यालयमा डिजिटल वडापत्र स्थापना र संचालन	वडा ४	१५०	१	२०८१
२	सार्वजनिक स्थलहरुमा सार्वजनिक महत्वको जानकारी दिने होर्डिङ्ग बोर्ड र सूचना पाटी राख्ने	वडा न. ४	१००	१० वटा	नियमित

३	वडा कार्यालय लगायत अन्य सरकारी कार्यालयलाई प्रविधिमैत्री बनाउने	वडा नं. ४	१५०	१५ वटा	नियमित
४	वडा कार्यालय र वडाका सार्वजनिक स्थलहरूलाई फ्रि वाईफाई क्षेत्र बनाउने	वडा नं. ४	२००	१५ स्थान	२०८२
५	सरकारी कार्यालय तथा विद्यालयमा सि.सि.क्यामेरा जडान	वडा नं. ४	२००	२५ स्थान	नियमित

वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्रको योजना

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको विवरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
वन तथा जैविक विविधता					
१	वन डढेलो नियन्त्रण सचेतना सहित टोल विकास संस्था र समुदाय परिचालन	वडाभरी	१५०	३००० जना	नियमित
२	बाँदर, बँदेल, मृग, दुम्सी, खरायो आदिको वासस्थान व्यवस्थापन तथा आहाराको लागि फलफूल वृक्षारोपण, सामुदायिक वन, सार्वजनिकजग्गामा वृक्षारोपण	वडाभरी	३००	६०० घर	नियमित
भू तथा जलाधार व्यवस्थापन					
१	पहिरो नियन्त्रण (अमर मा.वि. टोल, भित्ते गिरी गाउँ, मुखिया गाउँ, अफ्यारे खोल्सी, मलाते वीच गाँ, कागतेपानी क्षेत्र, दावली गाउँ चुच्चेहुंगा पर्युवोटे, मेची राजमार्गको दबिएका क्षेत्र)	वडा नं. ४	२५००	३५० घर	नियमित
२	चारखाँदे सीमसार क्षेत्रमा पोखरी निर्माण गर्नको लागि सम्भाव्यता अध्ययन	वडा नं. ४	२००	२००० जना	२०८२
३	नदी नियन्त्रण (पुवा खोला, नोरुड खोला, सानवीरे खोल्सी) क्षेत्रमा बाँस रोप्ने कार्यक्रम (परिमार्जन:नदी कटान,भूक्षय नियन्त्रण र सौन्दर्यीकरण सहित बाँस रोपण कार्यक्रम)	वडा नं. ४	४००	३०० घर	२०८३
४	अफ्यारे खोल्सी, मलाते वीच गाउँ, कागतेपानी, दवाले गाउँ चुच्चेहुंगा देखि पर्युवोटे सम्मको पहिरो, मेची राजमार्ग आसपासका क्षेत्रहरूको पहिरो, अमर मा.वि. बरवोटेको पहिरो र नक्कले खोल्सा बाढी नियन्त्रण कार्यक्रम	वडा नं. ४	१५००	३०० घर	२०८४
५	पुवाखोला बजार तथा जस्विरे बजारमा ढल व्यवस्थापन	वडा नं. ४	८००	२०० घर	२०८१
वातावरण तथा स्वच्छता					
१	घाट व्यवस्थापन (पुवा खोला-दुलालघाट, लप्सीवोटे घाट, सन्यासी घाट, सोती घाट, परिमार्जन धनमाने सामुदायिक वनको गुर्दुम चिहानडाँडा व्यवस्थापन	वडा नं. ४	१२००	२४० घर	२०८४
२	गाडीका यात्रुहरूले गर्ने फोहर व्यवस्थापनका लागि यातायात व्यवसायी, स्थानीय बासिन्दा र सरोकारवालाहरू वीच अभिमुखीकरण कार्यक्रम संचालन	पुवाखोला	९०	२००० जना	नियमित
३	व्यक्तिगत तथा सामुदायिक सरसफाई अभियान संचालन	वडाभरी	१००	३००० जना	नियमित
४	प्लाष्टिक मुक्त क्षेत्र बनाउनमा प्लाष्टिक बोटल, चाउचाउ तथा विस्कुटका खोलको व्यवस्थापन	वडाभरी	१००	५५० घर	नियमित
विपद् तथा जलवायु परिवर्तन					
१	आगलागी अन्तर्गत किचेन सुरक्षा सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	वडाभरी	१००	६५० घर	२०८२
२	जस्विरे बजार क्षेत्र, पुवाखोला बजारक्षेत्र मलाते र जस्विरेमा रहेका खेलमैदान तथा सम्पूर्ण विद्यालयका मैदानहरूलाई खुल्ला क्षेत्रको रूपमा विकास	वडा नं. ४	५०	५०० घर	२०८४
३	विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	वडा	२५०	२५० घर	२०८१
४	भवन संहिता, नक्सापास मापदण्ड, ग्री नबिलिडिङ अवधारणा सम्बन्धी तालिम	वडाभरी	१००	१५० घर	नियमित
५	सेवा निवृत्त मानव संशाधनहरूको सूचीकरण गरी सामाजिक तथा सुशासनका कार्यक्रमहरूमा परिचालन	वडाभरी	१५०	१५० घर	२०८२
वित्तीय श्रोत परिचालन					
१	नगरपालिका राजश्व सुधार सम्भाव्यता अध्ययनमा सहयोग	वडा	५०	५५० घर	नियमित
२	लाभहानीको सिद्धान्तलाई अवलम्बन गर्दै पर्यटकीय गतिविधि अभिवृद्धि हुने खालका पूर्वाधार निर्माणका लागि श्रोत परिचालन	वडा	१००	४५० घर	२०८२
३	वित्तीय साक्षरता कक्षा संचालन	वडा नं. ४	८०	३५० घर	२०८१
संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह					
१	जनप्रतिनिधि तथा न्यायिक समितिको क्षमता विकासका लागि तालिम	वडा नं. ४	१५०	४५ जना	नियमित
२	नागरिक बडापत्र अध्यावधिक गरी डिजिटल नागरिक बडापत्र कार्यान्वयन	वडा	१५०	६४० घर	२०८१
३	एकीकृत अनलाईन सफ्टवेयरको प्रयोग गरी एकद्वार सेवा तथा कार्यलयको एकीकृत अभिलेख अद्यावधिक	वडा	१५०	५९० घर	नियमित
४	सडक गुरुयोजना अनुसार बाटोको कित्ताकाट गरी व्यवस्थापन	वडाभरी	२५०	२४०० जना	२०८३

इलाम नगरपालिका वडा नं. ५ आर्थिक बिकास क्षेत्रको योजना

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
कृषि					
१	साविक बरबोटे (१, २, ६,८,९ नं. वडाको तल्लो क्षेत्र) वडामा अन्नवाली पकेट क्षेत्र	वडा नं. ५	५००	७०० घर	निरन्तर
२	साविक बरबोटे वडा नं. २, ३, ६ र ८ मा सुन्तला पकेट क्षेत्र विकास	वडा नं. ५	४००	३०० घर	२०८१
३	टोलस्तरीय माटो परीक्षण शिविर संचालन	वडाभरी	२००	१३०० घर	२०८२
४	काउसे सिमी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	वडाभरी	१५०	१२०० घर	२०८३
५	वडा नं. ५ को बिब्ल्याँटे बजारमा कोल्ड स्टोरको निर्माण	बिब्ल्याँटे	१००००	५००० जना	२०८४
६	केराखेती प्रवर्द्धन तथा केराको रेशाबाट कपडा उद्योग संचालन (साविक वडा नं. २) सहजीकरण	भोर्लेनी, दुधाङ्ग, तोरीबारी ओखे र आरुबोटे तल्लो क्षेत्र	३०००	१०० घर	२०८४
७	वडाको माथिल्लो क्षेत्रमा पोखरी निर्माण र मत्स्यपालन व्यवसायमा सहयोग	वडा नं. ५	२०००	५० घर	२०८४
८	व्यावसायिक तथा आधुनिक कृषिका लागि बीउविजन, औजार उपकरणमा अनुदानको व्यवस्था (त्रिया कटिङ्ग मेसिन, प्लाष्टिक टनेल, हाते ट्राक्टर, च्याप कटर, पिसानी मिल, पावर टिलर म्याट आदि)	वडाभरी	१०००	१२०० घर	निरन्तर
९	साना कृषक समूह गठन गरी आधुनिक तथा व्यावसायिक कृषि प्रवर्द्धन	वडाभरी	५००	१२०० घर	निरन्तर
१०	सहकारी संस्था मार्फत कृषि उपज संकलन केन्द्र स्थापना	बरबोटे, बिब्ल्याँटे	८००	५००० जना	२०८२
११	जलवायुमैत्री कृषि प्रणाली सम्बन्धी कृषकहरुलाई प्राविधिक तालिम	वडाभरी	२५०	१२०० घर	निरन्तर
१२	एक घर एक करेशावारी, एक घर एक उत्पादन विशिष्टीकरण कार्यक्रम	वडाभरी	६००	८५० घर	निरन्तर
पशुपालन					
१	ल्याब सहितको पशु सेवा केन्द्र निर्माण	बिब्ल्याँटे बजार	१८००	५००० जना	२०८३
२	बाखा, गाई गोरु, भैसी राँगा, सुँगुर, बँगुर र कुखुरापालनमा अनुदान	वडाभरी	९००	३००० जना	२०८२
३	बाखापालन तथा खोर सुधार कार्यक्रम	वडाभरी	७००	३००० जना	निरन्तर
४	गाईपालन तथा गोठ सुधार कार्यक्रम	वडाभरी	१९००	१५०० जना	निरन्तर
५	पशुनश्ल सुधार कार्यक्रम	वडाभरी	६००	९०० घर	निरन्तर
संस्कृति तथा पर्यटन					
१	होमस्टे लगायत पर्यटन सम्बन्धी तालिम तथा प्रवर्द्धन	वडाभरी	४००	१०० घर	२०८१
२	बरबोटे पर्यटन सूचना केन्द्र स्थापना	बिब्ल्याँटे	३५००	१५००० जना	२०८२
३	पुरानो बरपिपल तथा वनस्पती संरक्षण र पार्क निर्माण	बरबोटे	३००	३०० घर	२०८३
४	धारापानी क्षेत्रमा रहेको १०० वर्ष भन्दा पुरानो पाटी संरक्षण	धारापानी	८००	३५० घर	२०८४
५	लोपोन्मुख भाषा, कला, बाजा तथा साहित्यको संरक्षण कार्यक्रम	वडाभरी	२००	२००० जना	निरन्तर
६	सांस्कृतिक स्थलहरु र पुराना मन्दिरहरुको संरक्षण सम्बर्द्धन	वडाभरी	२८००	५००० जना	निरन्तर
७	चुम्लुङ्गहिम भवनलाई लिम्बु सङ्ग्रहालयको रूपमा स्तरोन्नति	बरबोटे	६००	४००० जना	निरन्तर
८	संगीत तथा नृत्य प्रशिक्षण केन्द्र स्थापना सहित स्थानीय संस्कृति संरक्षण तथा प्रवर्द्धन	बिब्ल्याँटे	५००	३००० जना	निरन्तर
९	बिब्ल्याँटे क्षेत्रमा डाइभर पोटर क्लव गठन गरी यातायात तथा अन्य पर्यटकीय गतिविधि संचालनका लागि सूचना केन्द्र स्थापना र संचालन	बिब्ल्याँटे	७००	१५००० जना	२०८४
१०	डाँडा गाउँ - भालुदुङ्गा जिपलाईन सम्भाव्यता अध्ययन	डाँडागाउँ	४००	१५००० जना	२०८३
११	गुरुङ्ग बस्तीमा बौध्दगुम्बा निर्माण तथा स्तरोन्नति	रिक्स	१०००		२०८२
उद्योग, व्यापार तथा व्यावसाय					
१	डेरी, चिया, कफी तथा किवीजन्य उद्योगलाई अनुदानको व्यवस्था	वडाभरी	१२००	७०० घर	२०८२
२	कृषि, पशुपालन र घरेलु उद्योग सम्बन्धी सीप विकास तालिम संचालन	वडाभरी	३००	८०० घर	निरन्तर
३	बिब्ल्याँटे बजार व्यवस्थापन तथा सुधार कार्यक्रम	बिब्ल्याँटे	३०००	३५० घर	२०८२
४	न्यूनतम रोजगारीका लागि बेरोजगारहरुको लगत अद्यावधिक तथा रोजगारी सिर्जना	वडाभरी	५००	३४० घर	निरन्तर
सहकारी संस्था					
१	सहकारी संस्थामार्फत सुपथ मूल्य पसल संचालन प्रबन्ध	वडा नं. ५	५००	१००० घर	२०८३

२	वडामा १ सहकारी भवन निर्माणमा अनुदानको व्यवस्था	बिब्ल्याँटे बजार	२५००	४००० जना	२०८४
३	सहकारी संचालन तथा व्यवस्थापन तालिम कार्यक्रमहरु	वडाभरी	२००	२०० जना	निरन्तर
४	सहकारी क्षमता विकास कार्यक्रम	वडाभरी	२००	१०० जना	निरन्तर
५	सहकारीमा आवद्ध कृषकको अध्ययन अवलोकन भ्रमण व्यवस्थापन	वडाभरी	१५०	४५ जना	निरन्तर
६	सहकारी कर्मचारीलाई लेखा तथा सफ्टवेयर सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	वडाभरी	८०	१५ जना	निरन्तर
७	सहकारी संस्थाबाट कृषिउपज संकलन तथा विक्रीकेन्द्र संचालन सहजीकरण	बिब्ल्याँटे, बरबोटे, धारापानी, भोर्लेनी, आरुबोटे	१८००	५००० जना	२०८३
शिक्षा					
१	जंकफूडको असर बारे विद्यालयहरुमा चेतनामूलक कार्यक्रम	सवै विद्यालयहरुमा	२००	१३१० घर	निरन्तर
२	सामुदायिक विद्यालयहरुमा मण्टेश्वरी प्रणालीको शिक्षण शुरुवात	सवै विद्यालयहरुमा	२०००	१३१० घर	निरन्तर
३	प्राविधिक शिक्षामा २ जना विद्यार्थीलाई पूर्ण छात्रवृत्तिको व्यवस्था	वडाभरी	१५००	४५० घर	निरन्तर
४	सवै विद्यालयहरुमा प्राविधिक शिक्षाको थालनी गरी शैक्षिक सुधार	सवै विद्यालयहरु	२०००	१३१० घर	निरन्तर
५	सवै विद्यालयलाई अङ्ग्रेजी माध्यमबाट पठनपाठन हुने विद्यालयको रुपमा रुपान्तरण	सवै विद्यालयहरु	१०००	१३१० घर	२०८२
६	अमर मा.वि.मा संचालन भइरहेको कम्प्युटर इन्जिनियरिङलाई स्तरोन्नति	अमर मा.वि.	१००००	१००० जना	२०८४
७	स्थानीय पाठ्यक्रम लागू तथा बुकफ्रि फ्राइडे अभियान संचालन	वडाभरी	४००	६७० घर	२०८१
स्वास्थ्य					
१	बरबोटेमा ल्याब सहितको स्वास्थ्य परीक्षण केन्द्र स्थापना	बरबोटे	१२००	१३०० घर	२०८२
२	आरुबोटे (कोतेडाँडा) स्वास्थ्य चौकी स्तरोन्नति	आरुबोटे	१०००	१००० घर	२०८३
३	निःशुल्क औषधीको दायरामा वृद्धि	वडाभरी	५००	५१०० जना	निरन्तर
४	सवैलाई स्वास्थ्य बीमा शतप्रतिशत गर्ने	वडाभरी	५००	५१०० जना	निरन्तर
५	ल्याब र दक्ष जनशक्ति व्यवस्थापन सहितको बरबोटेमा स्वास्थ्य चौकी निर्माण	बरबोटे	६०००	५००० जना	२०८२
खानेपानी तथा सरसफाई					
१	किराँत चोक खानेपानी मुहान संरक्षण तथा व्यवस्थापन	किराँत चोक	८०००	१५० घर	२०८३
२	चुम्लुङहिम क्षेत्रमा ढल व्यवस्थापन	चुम्लुङहिम क्षेत्र	४००	१०० घर	२०८२
३	स्थानीय खानेपानीका श्रोतहरुको संरक्षण तथा व्यवस्थापन	वडाभरी	१२००	१३१० घर	निरन्तर
४	किराँत चोक खानेपानी मुहान संरक्षण तथा व्यवस्थापन	किराँतचोक	४००	१२० घर	२०८४
५	डाँडागाउँ खानेपानी मर्मत तथा लाइन विस्तार	डाँडा गाउँ	६००	१४० घर	२०८२
६	तीनपाने खोल्सा मुहान - भोर्लेनी बस्ती खानेपानी आयोजना संचालन	भोर्लेनी	९००	१७ घर	२०८४
लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण					
१	बरबोटे साविक ७ मा बाल उद्यान/पार्क निर्माण	साविक वडा नं ७	१२००	२००० जना	२०८४
२	महिला रोग स्तन क्यान्सर र पाठेघर सम्बन्धी घुम्ती स्वास्थ्य शिविर	वडाभरी	३००	२००० जना	निरन्तर
३	अपाङ्गमैत्री व्यावसायिक सीपविकास तालिम र सहायक सामग्री वितरण	वडाभरी	३००	१०० जना	निरन्तर
४	ज्येष्ठ नागरिक लक्षित घुम्ती स्वास्थ्य शिविर संचालन	वडाभरी	३००	२०० जना	निरन्तर
५	बालमैत्री वडा घोषणाको लागि पूर्वधार तथा मापदण्ड सूचक पूरा गर्ने	वडाभरी	२००	११०० घर	२०८१
युवा, खेलकुद तथा अन्य					
१	युवाहरुका लागि निशुल्क कम्प्युटर तालिम कार्यक्रम	बरबोटे	२००	५० जना	२०८२
२	किराँत चोक-चुम्लुङहिम-लिटेटार-कभर्ड हल-मान्द्रेनी सडक ढल व्यवस्थापन		१२००	२०० घर	२०८२
२	खेल पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न नगरस्तरीय वार्षिक खेलकुद प्रतियोगिता संचालन	वडाभरी	४००	२५०० जना	निरन्तर
३	कृषि तथा सांस्कृतिक पर्यटनलाई प्राथमिकतामा राखी युवा लक्षित स्वरोजगारका तालिमहरु संचालन	वडाभरी	५००	३००० जना	निरन्तर
४	युवाका लागि सीपमूलक तालिमको व्यवस्था (इलेक्ट्रिकल, मिस्त्री, ड्राइभिङ, मोटरसाइकल वर्कसप, कन्सट्रक्सन, सिकमी, डकमी.....आदि)	वडाभरी	५००	३००० जना	निरन्तर
५	सुरक्षित वैदेशिक रोजगारी र सीपयुक्त जनशक्ति तयारीका लागि युवा शसक्तिकरण कार्यक्रम	वडाभरी	४००	३००० जना	२०८१
६	बिब्ल्याँटे बजार आसपास सुविधा सम्पन्न खेलमैदानको व्यवस्था (वडास्तरीय)	बिब्ल्याँटे	२५००	४००० जना	२०८३
७	लागु औषध तथा दुरव्यसन विरुद्ध चेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन (विद्यालय, संघ संस्था, समुदायस्तर)	वडाभरी	२००	३५०० जना	२०८२
सडक पूर्वाधार					

१	विप्ल्याँटे बजार क्षेत्रमा फूटपाथ, नाली निर्माण तथा बजार व्यवस्थापन	विप्ल्याँटे	४०००	१०००० जना	२०८१
२	रीङ्गरोड (देवीथान - भोलेनी - किराँत चोक) (७ कि.मि.)		१८००	१२००० जना	२०८२
३	विप्ल्याँटे-० कि.मि.-मालबाँसे -बराही मन्दिर- सिमलडाँडा- गुरुकुल- चुरेघाँटी रीङ्गरोड स्तरोन्नति		१००००	१०००० जना	२०८३
४	विप्ल्याँटे खेल मैदान (अमर मा. वि.) - पुवा खोला ढल व्यवस्थापन	वडा नं. ५	६००	५००० जना	२०८३
५	वडाका प्रमुख बाटोहरु वर्षभरी चल्ने बनाउने	वडाभरी	५०००	१३१० घर	निरन्तर
६	विप्ल्याँटे किराँत चोक रलुक सडक स्तरोन्नति		१०००		निरन्तर
७	कल्भर्ट - टुटेवर - घोस- भोलेनी - दुधाङ्ग - कुडुलेघाट हुदै सोयाड सडक (१२.४ कि.मि.)	वडा नं. ५	५०००	१२००० जना	२०८४
८	मान्द्रेनी डाँडा मन्दिर रलुक सडक स्तरोन्नति	वडा नं. ५	१२००	५००० जना	निरन्तर
सिंचाई					
१	रैकरे सिंचाई कूलो योजना	साविक वडा २ र ६	५००	३५ घर	२०८२
२	कैजले खोला - बीसपुरे ढुङ्गे बेसी सिंचाई आयोजना	वडा नं. ५	५००	९० घर	२०८३
३	भुत्तेखोला, ढुङ्गेबेसी सिंचाई कूलो	वडा नं. ५	५००	३० घर	२०८४
४	धारापानी क्षेत्रमा पानीको ड्याम बनाई सिंचाई सुविधा उपलब्ध गराउनका लागि सम्भाव्यता अध्ययन	धारापानी	१५०	२०० घर	२०८१
५	छांगे जर्मने (क) (ख) (ग) सिंचाई आयोजना	वडा नं. ५	३००	१५० घर	२०८२
६	सुतार (क) (ख) र (ग) सिंचाई कूलो आयोजना	वडा नं. ५	८००	४०० घर	२०८३
७	ओडारे पुवाखोला सिंचाई आयोजना	वडा नं. ५	५००	१५ घर	२०८४
८	पखेटे पुवाखोला सिंचाई आयोजना	वडा नं. ५	५००	३२ घर	२०८४
९	सिराने कूलो (क) (ख) सिंचाई आयोजना	वडा नं. ५	६००	४० घर	२०८१
१०	भोलेनी सिंचाई आयोजना	वडा नं. ५	६००	४२ घर	२०८१
आवास, बस्ती विकास तथा सार्वजनिक निर्माण					
१	विप्ल्याँटे बजार क्षेत्रमा बहुतले पार्किङ को सम्भाव्यता अध्ययन	विप्ल्याँटे	३००	१०००० जना	२०८२
२	सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम	विप्ल्याँटे	९००	१५० घर	२०८१
३	विप्ल्याँटेमा जेब्रा क्रसिङ निर्माण	विप्ल्याँटे	१००	१२००० जना	२०८१
सुरक्षा					
१	वडामा १ प्रहरी चौकी निर्माण तथा संचालन	विप्ल्याँटे	९००	१३१० घर	२०८३
२	विद्यालय क्षेत्र, सरकारी कार्यालय र बजार क्षेत्रमा CC Camera जडान	वडाका सबै	३००	४५०० जना	निरन्तर
विद्युत तथा बैकल्पिक उर्जा					
१	वडाको सबै क्षेत्रमा ABC विद्युत तार मार्फत जोखिमयुक्त विद्युत पोल व्यवस्थापन	वडाभरी	२५००	१३१० घर	निरन्तर
२	दुई फेज को विद्युतलाई ३ फेज मा स्तरोन्नति	वडाभरी	३५००	१३१० घर	निरन्तर
३	विप्ल्याँटे बजारमा विद्युतीय सडक बत्तीको व्यवस्थापन	विप्ल्याँटे	५००	२०० घर	२०८१
सूचना तथा संचार प्रविधि					
१	विप्ल्याँटे बजारमा एल.इ.डि. डिस्प्ले सहितको सूचना केन्द्र स्थापना	विप्ल्याँटे	१५००	१५००० जना	२०८२
२	वडा कार्यालय लगायत अन्य सरकारी कार्यालयलाई प्रविधिमैत्री बनाउने	सबै कार्यालयहरु	४००	१३१० घर	निरन्तर
३	विप्ल्याँटे बजारलाई FREE WIFI ZONE बनाउने	विप्ल्याँटे	२००	१०००० जना	निरन्तर

वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्रको योजना

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित गत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
	वन तथा जैविक विविधता				२०८३
१	वन डहेलो नियन्त्रण सम्बन्धी सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिसँगको सहकार्यमा अभिमुखीकरण कार्यक्रम संचालन	सबै सामुदायिक वन	१५०	१५०० जना	निरन्तर
२	जलवायु अनुकूलन गाउँ निर्माणका लागि आवश्यक तालिमको व्यवस्था	वडाभरी	२५०	८०० घर	२०८१
३	बाँदर, बँदेल, मृग, दुम्सी, खरायो आदिको वासस्थान व्यवस्थापन तथा आहाराको लागि फलफूल वृक्षारोपण	सबै सामुदायिक वन तथा नीजि वन	३००	१२०० घर	निरन्तर
४	सामुदायिक वन, सार्वजनिक जग्गामा वृक्षारोपण	सबै सा.ब.	२००	५००० जना	निरन्तर
५	साविक बरबोटे २ देउसाली माइलाको घर छेउ भूक्षय नियन्त्रण तथा	साविक वडा २	८५०	३०० घर	२०८३

व्यवस्थापन					
जलाधार संरक्षण					
१	साविक बरबोटे ६ कृष्ण प्रणामी मन्दिर नजिक पार्क सहितको पोखरी निर्माण	साविक वडा ६	२०००	७००० जना	२०८२
२	साविक वडा नं. ७ को धाप क्षेत्रमा जलाशय साथै ड्याम निर्माण	साविक वडा ७	३५००	१००० घर	२०८४
३	एक वडा दुई रिचार्ज पोखरी निर्माण	वडा न ५	२०००	६०० घर	२०८४
फोहरमैला व्यवस्थापन					
१	डस्टबिन वितरण गरी फोहोरमैला व्यवस्थापन र आनीबानी सुधार सचेतना	वडाभरी	२००	१३०० घर	निरन्तर
२	दुङ्गेबेंसी घाट र ओजेले घाट व्यवस्थापन	दुङ्गे बेंसी, आजेले घाट	२५०	५०० घर	२०८३
३	सरसफाई अभियान तथा जनचेतना कार्यक्रम	वडाभरी	१५०	१३०० घर	निरन्तर
४	प्लाष्टिक मुक्त क्षेत्र बनाउन प्लाष्टिक बोटल, चाउचाउ तथा विस्कटका खोलको व्यवस्थापन	वडाभरी	१५०	१००० घर	निरन्तर
५	व्यक्तिगत तथा सामुदायिक सरसफाईका लागि टोलविकास संस्था परिचालन	वडाभरी	२००	८५० घर	निरन्तर
बिपद व्यवस्थापन					
१	बिपद व्यवस्थापनको लागि पूर्वतयारी सामग्रीको प्रबन्ध (खुला क्षेत्र समेत)	वडा	३००	१३०० घर	निरन्तर
२	बिपद व्यवस्थापन पूर्वतयारी सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	वडाभरी	२५०	१३०० घर	२०८३
३	आगलागी अन्तर्गत किचेन सुरक्षा सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	वडाभरी	२५०	१३०० घर	२०८२

सुशासन तथा संस्थागत विकास क्षेत्रको योजना

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
संस्थागत विकास					
१	तालिम, वृत्ति विकास, अध्ययन अवलोकन भ्रमण जस्ता कुरालाई क्षमता विकास योजनाको माध्यमबाट प्राथमिकता	वडा	२५०	१२० जना	निरन्तर
२	जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारी एवं न्यायिक समिति पदाधिकारीहरुलाई क्षमता विकास तालिम	वडा	२५०	५० घर	निरन्तर
३	नागरिक बडापत्र अध्यावधिक गरी डिजिटल नागरिक बडापत्र कार्यान्वयन	वडा	४००	५९० घर	२०८१
४	सडक गुरुयोजना अनुसार बाटोको कित्ताकाट गरी व्यवस्थापन	वडाभरी	१२००	२२०० जना	निरन्तर
बितीय श्रोत परिचालन					
१	नगरपालिकाको राजश्व सुधार सम्भाव्यता अध्ययनमा सहयोग	नगरपालिका	२००	३५० घर	२०८१
२	विद्यालय स्तरमा पर्यटन सम्बन्धी पाठ्यक्रम तथा चेतनामूलक प्रचारप्रसार सामग्री उत्पादनका लागि स्रोत परिचालन	सवै विद्यालय	३००	६५० घर	२०८१
३	वित्तीय साक्षरता कक्षा संचालन	वडाभरी	१४०	१५० घर	निरन्तर

इलाम नगरपालिका वडा नं. ६

आर्थिक बिकास क्षेत्रको योजना

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
कृषि					
१	आधुनिक जलवायु मैत्री खेती प्रवर्द्धन तालिम	बालनगाउँ/सेतीदेवी	३००	३०० घर	२०८१
२	आधुनिक तथा व्यावसायिक कृषि प्रवर्द्धन कार्यक्रम	वडाभरी	१२००	८०० घर	निरन्तर
३	घोष, सिडफिङ्ग र बाह्रवस्ती क्षेत्रलाई कफी र एभोकाडो पकेट क्षेत्र तयारी	वडा न. ६	७००	५०० घर	२०८२
४	उन्नत जातका वीउविजन तथा यान्त्रीकरण सहयोग	वडाभरी	२०००	९०० घर	निरन्तर
५	एकघर एक करेशावारी प्रवर्द्धन	वडाभरी	१०००	७५० घर	२०८२
६	एकीकृत फलफूल खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	वडाभरी	८००	७५० घर	निरन्तर
पशुपालन					
१	बाखा, गाई, सुँगुर, बँगुर, र कुखुरापालनमा अनुदानको व्यवस्था	वडाभरी	१२००	७०० घर	२०८१
२	बाखापालन तथा खोर सुधार कार्यक्रम	वडाभरी	९००	२०० घर	निरन्तर
३	गाईपालन तथा गोठ सुधार कार्यक्रम	वडाभरी	२०००	२०० घर	निरन्तर
४	उन्नत जातको नश्ल सुधार केन्द्र निर्माण तथा संचालन	वडा	४००	९०० घर	२०८३
५	पशुवीमा कार्यक्रम	वडाभरी	२५०	८०० घर	निरन्तर
संस्कृति तथा पर्यटन					
१	सिंह सिद्धदेवी मन्दिर क्षेत्रमा बहुधार्मिक संग्रहालय निर्माण	सिडफिङ्ग	२०००	१०००० जना	२०८३
२	सिडफिङ्ग फनपार्क गुम्बा डाँडा-भालुङ्गा-सेतीदेवी ट्रेकिङ्ग रुटको विस्तार	वडा न. ६	२५००	१५००० जना	०८२
३	हरेक वर्ष होटल तथा यातायात व्यवसायीलाई आतिथ्य सत्कार सम्बन्धी ३ दिने तालिम	वडा	१००	१०० जना	निरन्तर
४	होमस्टे लगायत पर्यटन सम्बन्धी तालिम तथा प्रवर्द्धन	वडा	१५०	१०० जना	निरन्तर
५	पूर्वाधार निर्माण थप गरी भालुङ्गालाई प्राकृतिक पर्यटनको रूपमा विकास	भालुङ्गा	१०००	३०००० जना	२०८२
६	सेतीदेवीमा बन्जीजम्पको सम्भाव्यता अध्ययन पूर्वाधार तयारी	सेतीदेवी	५००	३५००० जना	२०८३
७	घेछेन छयोग ग्यूरलिङ्ग गुम्बामा पूर्वाधार सहित पार्क निर्माण	चुरेघाँटी	३०००	१०००० जना	२०८३
८	सिद्ध सिंहदेवी मन्दिर पार्क निर्माण गरी सौन्दर्यीकरण	सिडफिङ्ग	२०००	१०००० जना	२०८४
९	नारायणथान मन्दिर संरक्षण गरी सौन्दर्यीकरण	नारायणथान	१६००	१८५० घर	२०८२
१०	सेतीदेवी तथा गुम्बाडाँडामा पार्क तथा गोलघर निर्माण		१०००	१५५० घर	२०८१
११	बालन गाउँ होमस्टे माथि यलम्बरको शालिक सहितको सांस्कृतिक सव्गृहालय निर्माण	बालनगाउँ	४०००	५६० घर	२०८४
१२	गुम्बाडाँडा क्षेत्रको सौन्दर्यीकरण	गुम्बाडाँडा	१०००	१०००० जना	निरन्तर
१३	सेतीदेवी वन क्षेत्रमा चरा संरक्षण गरी चरा अवलोकन स्थल निर्माण	सेतीदेवी	२००	२५००० जना	२०८४
उद्योग, व्यापार तथा व्यावसाय					
१	बाँसबाट निर्मित हस्तकलाका लागि बाँस उद्योग स्थापनामा सहयोग	सेतीदेवी/घोष	६००	४०० घर	२०८३
२	मासु प्रशोधन उद्योग स्थापनाको लागि पहल	वडा न. ६	८००	३०० घर	२०८४
३	बेकरी तथा साना उद्योगलाई अनुदानको व्यवस्था	वडा न. ६	६००	१५० जना	२०८२
४	वडाभित्र भएका पसलहरूको लगत तयारी र वर्गीकरण	वडाभरी	२००	४५० घर	२०८१
५	न्यूनतम रोजगारीको लागि बेरोजगारहरूको लगत अद्यावधिक तथा रोजगारी सिर्जना	वडाभरी	५००	२०० घर	निरन्तर
सहकारी संस्था					
१	सहकारी सदस्यहरूलाई अनुदानको प्रक्रियामा लैजान साभेदारी बापत लगानी रकम सम्बन्धित सहकारीलाई ऋण प्रक्रियामा अनुबन्ध गर्ने	वडाभरी	५००	४५० घर	२०८२
२	संचालित कृषि सहकारी औद्योगिकीकरणका लागि तालिमको व्यवस्था	वडाभरी	१५०	४५० घर	निरन्तर
३	सहकारी संस्था मार्फत शुलभ पसलको स्थापना र संचालन	वडा न. ६	५००	८६० घर	२०८२
४	सहकारी संचालन तथा व्यवस्थापन तालिम कार्यक्रमहरू	वडा न. ६	२००	८६० घर	निरन्तर
५	सहकारी क्षमता विकास कार्यक्रम	वडा न. ६	२५०	१५० घर	निरन्तर
६	सहकारीमा आवद्ध कृषकलाई अध्ययन अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था	वडा न. ६	१५०	१६० घर	२०८३
७	सहकारी कर्मचारीलाई लेखा तथा सफ्टवेयर सम्बन्धी तालिम	वडा न. ६	१००	८० जना	निरन्तर

शिक्षा					
१	दूपादेवी आधारभूत विद्यालय व्यवस्थापन तथा पुन संचालन	बालनगाउँ	६००	४५० घर	२०८२
२	सवै विद्यालयलाई प्रविधिमैत्री बनाई शैक्षिक सुधार	वडाभरी	७००	७५० घर	निरन्तर
३	सवै विद्यालयलाई अंग्रेजी माध्यमको बनाउने	वडाभरी	१०००	८५० घर	निरन्तर
४	देवकोटा आ.वि. र सत्यनारायण आ.वि.मा पुस्तकालय व्यवस्थापन	वडा न. ६	४००	४५० घर	२०८४
५	स्थानीय पाठ्यक्रम लागू तथा बुक फ्रि फ्राईडे अवलम्बन	वडा न. ६	१५०	६५० घर	२०८१
स्वास्थ्य					
१	नसर्ने रोगको रोकथामका लागि चेतनामूलक कार्यक्रम	वडाभरी	२५०	३४०० जना	२०८१
२	सबैलाई स्वास्थ्य बीमा शतप्रतिशत गर्ने	वडाभरी	२००	४५० घर	निरन्तर
३	स्वास्थ्य सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत खोपकेन्द्रमा थप उपकरण प्रबन्ध	वडा न. ६	५००	६५० घर	२०८२
४	सवै टोल तथा विद्यालयहरुमा हरेक वर्ष स्वास्थ्य परीक्षण शिविर संचालन	वडाभरी	२५०	८००० जना	निरन्तर
५	गाउँघर क्लिनिक व्यवस्थापन	वडा न. ६	८००	६५०० जना	निरन्तर
६	निःशुल्क औषधीको दायरामा वृद्धि	वडाभरी	३००	४४०० जना	२०८२
खानेपानी तथा सरसफाई					
१	तीनपाने खानेपानी मुहान, नारायणस्थान मुहान, देउराली खोल्सा, सिरान कवा मुहान, पराजुली कवा मुहान संरक्षण तथा व्यवस्थापन	वडाभरी	१५००	७५० घर	निरन्तर
२	गुम्वाडाडा शवदाह स्थलको व्यवस्थापन तथा खानेपानीको व्यवस्था	गुम्वाडाडा	४००	५००० जना	२०८२
३	स्थानीय खानेपानी मुहानहरुको गुणस्तर परीक्षण तथा लगत तयारी	वडाभरी	२००	५४०० जना	२०८३
लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण					
१	अपांगमैत्री व्यावसायिक सीप विकास तालिम तथा सहायक सामग्री वितरण	वडाभरी	३००	१४० जना	२०८१
२	ज्येष्ठ नागरिक लक्षित घुम्ती स्वास्थ्य शिविर संचालन	वडाभरी	२५०	३७० जना	निरन्तर
२	महिला रोग, स्तन क्यान्सर र पाठेघर सम्बन्धी स्वास्थ्य शिविर संचालन	वडाभरी	१५०	७९० जना	२०८२
३	बाह्रवस्ती गुठीमा बाल उद्यान निर्माण	वाह्रवस्ती	१२००	४५०० जना	२०८४
४	बालमैत्री वडा घोषणाका लागि पूर्वशर्त तयारी	वडाभरी	२००	७००० जना	२०८१
युवा, खेलकुद तथा अन्य					
१	देवकोटा आ.वि.मा खेलमैदान निर्माण		२५०	४३०० जना	२०८३
२	कृषि, पशुपालन र घरेलुउद्योग सम्बन्धी सीप विकास तालिम संचालन	वडाभरी	३५०	७००० जना	निरन्तर
३	कृषि तथा सांस्कृतिक पर्यटनलाई प्राथमिकतामा राखी युवा लक्षित स्वरोजगारका तालिमहरु संचालन	वडाभरी	३६०	१५०० जना	निरन्तर
४	युवाका लागि सीपमूलक तालिमको व्यवस्था (इलेक्ट्रिकल, मिस्त्री, ड्राइभिङ्ग, मोटरसाइकल वर्कसप, कन्सट्रक्सन, सिकर्मी, डकमी.....आदि)	वडाभरी	३००	३८० जना	निरन्तर
५	सुरक्षित वैदेशिक रोजगारी प्रवर्द्धन र सीपमूलक तालिम मार्फत युवा शसक्तिकरण कार्यक्रम	वडाभरी	३००	५०० जना	२०८१
६	वडा क्षेत्रमा सुधार गृह निर्माणका लागि निजी क्षेत्रसँग समन्वय र पहल	वडाभरी	२००	३०० घर	२०८२
७	घरपालुवा र खुल्ला कुकुरहरुको व्यवस्थापन कार्यक्रम	वडाभरी	३००	७६० घर	२०८१
८	सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय गरी द्वन्दकालमा खडा गरिएका सुरक्षा अवरोधहरुको व्यवस्थापन	गडी, कारागार क्षेत्र	१००	९००० जना	२०८१
९	वडा/नगरस्तरीय खेलकुद प्रवर्द्धन तथा प्रोत्साहन	वडाभरी	२५०	६५०० जना	निरन्तर
स्थानीय भाषा, संस्कृति, कला तथा साहित्य					
१	लोपोन्मुख भाषा, कला, बाजा तथा साहित्यको संरक्षण कार्यक्रम	वडाभरी	१५०	४५०० जना	निरन्तर
२	दुई सय वर्ष पुरानो वस्तीको इतिहास संरक्षण	वडाभरी	१००	१५००० जना	२०८१
३	सांस्कृतिक स्थलहरु र पुराना मन्दिरहरुको संरक्षण तथा मर्मत सम्भार	वडाभरी	१२००	३८०० जना	निरन्तर
५	न्यूपी छोर्गा छोलिङ्ग गुम्बा निर्माण सम्पन्न साथै ट्रेकिङ्ग मार्गमा जोडने	वडा न. ६	१२००	२५०० जना	निरन्तर
६	कृष्ण मन्दिर निर्माण तथा स्तरोन्नति	वडा न. ६	८००	८८०० जना	२०८३
७	प्रतिभा पहिचान एवम् स्रष्टा सम्मान कार्यक्रम	वडाभरी	२००	१२० जना	२०८२
भैतिक पूर्वाधार विकास क्षेत्रको योजना					
सिन	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
सडक तथा यातायात					

१	भक्ति थापा मार्ग स्तरोन्नति गरी कालोपत्रे गर्ने	वडा न. ६	१००००	१२००० जना	निरन्तर
२	प्रज्ञा सदन मार्गको स्तरोन्नति	वडा न. ६	५०००	९००० जना	निरन्तर
३	कारागार मार्गको स्तरोन्नति	वडा न. ६	५०००	१०००० जना	निरन्तर
	होमस्टे मार्गको स्तरोन्नति	वडा न. ६	४००	३४० घर	२०८२
४	सन्सारी डाँडा मार्ग, कर्णेल मार्ग, वडा कार्यालय मार्ग, खानेपानी आसपास मार्ग, दृपादेवी मार्ग, कालीबुढी खोल्सी मार्ग, श्रमिक मार्ग, घिसिङ्ग खोल्सी मार्ग, हस्पिटल मार्ग, मासे देउराली मार्ग, जनभवन देखि दे.न.पा. जाने मार्ग, सिङ्गफिङ्ग हस्पिटल-घोषगाउँ- इ.न.पा. ५ मार्ग, पन्चकन्या मार्ग, सत्यनारायण मार्ग, वि.पी मार्ग, ओ.पि. चियाबारी-भालुढुंगा-चुरेघाटी ढलान तथा कालोपत्रेमा स्तरोन्नति	वडा न. ६	३००००	१५००० जना	निरन्तर
५	पक्विक हल जोरधारा हुँदै पुवाखोला सडक स्तरोन्नति	सेतीदेवी	१००००	५०० घर	२०८१
आवास, वस्ती विकास तथा सार्वजनिक निर्माण					
१	गुम्वाडाँडा र भालु ढुंगामा सामुदायिक भवन निर्माण	वडा न. ६	२५००	६००० जना	२०८४
२	चुरेघाँटी वजार, सेतीदेवी, गुम्वा डाँडा, भालु ढुंगा र नारायणथानमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण तथा व्यवस्थित संचालन प्रबन्ध	वडा न. ६	१०००	४००० जना	२०८३
३	सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम अन्तर्गत विपन्न समुदायको आवास निर्माण	वडा न. ६	७००	२५० घर	२०८१
४	सेतीदेवी धार्मिक क्षेत्र पूर्वाधार विकास	वडा न. ६	३५००	९००० जना	२०८३
सुरक्षा					
१	प्रहरी तथा सशस्त्र प्रहरी गस्ती परिचालन (भालुढुवा, खरेल डाँडा, बालन गाँउ, गढी)	वडा न. ६	०	५०० घर	निरन्तर
२	सडक बत्ती सहित वडाका मुख्य बाटो र चोकमा सि.सि.टि.भी. जडान	वडा न. ६	२५०	४९० घर	२०८२
विद्युत तथा बैकल्पिक उर्जा					
१	अव्यवस्थित विद्युत, इण्टरनेट, टि.भी. र टेलिफोन तारहरुको व्यवस्थापन तथा विस्तार	वडाभरी	४५००	६००० जना	निरन्तर
२	वडाका सबै टोलमा ABC विद्युत तारको व्यवस्थापन र विस्तार	वडाभरी	४०००	६००० जना	निरन्तर
३	दुई फेज को विद्युतलाई ३ फेज मा स्तरोन्नति	वडाभरी	३०००	६००० जना	निरन्तर
४	धुँवा रहित आधुनिक चुलो र विद्युतीय खाना पकाउने चुलोमा अनुदानको व्यवस्था सहित प्रबर्द्धन	वडाभरी	२५०	६०० घर	२०८२
५	सडक बत्ती जडान (करिब ३००)	वडाभरी	४५०	१२००० जना	निरन्तर
सूचना तथा संचार प्रविधि					
१	सरकारी कार्यालय, विद्यालय लगायत पर्यटकीय क्षेत्रमा free wifi zone	वडा न. ६	२००	६६०० जना	निरन्तर
२	वडा कार्यालयमा डिजिटल वडापत्र जडान र सेवा कार्यान्वयन	वडा न. ६	२५०	९०० घर	२०८१
विपद् व्यवस्थापन					
१	भोटेखोल्सी, व्यारेकबाट आउने तथा श्रमिक मार्ग देखि चियाबारी सम्म आउने भलवाढी नियन्त्रण	वडा न. ६	५००	३२० घर	२०८२
वन तथा वातावरण					
१	वडाका सामुदायिक वन तथा खुल्ला क्षेत्रहरुमा वृक्षारोपण कार्यक्रम	वडा न. ६	२६०	२८० घर	निरन्तर
२	बाँदर, बँदेल, मृग, दुम्सी, खरायो आदिको वासस्थान व्यवस्थापन तथा आहाराका लागि फलफूल वृक्षारोपण	वडाभरी	१५०	८९० घर	निरन्तर
३	सामुदायिक वन, सार्वजनिक जग्गामा वृक्षारोपण कार्यक्रम	सा.व.हरु	१००	१२०० घर	निरन्तर
४	सामुदायिक वनमा नर्सरी फलफूल सहितको उत्पादन व्यवस्थापन (सेतीदेवी, गुम्वा डाँडा सामुदायिक वन, महिला उपभोक्ता समिति, भालुढुंगा सामुदायिक वन)	सा.व.हरु	१७०	६००० जना	निरन्तर
जलाधार संरक्षण					
१	मुहान संरक्षण (जल्यादेवी मुहान, पिपलबोटे कुँवा, पञ्चकन्या धारा, पधेरी खोल्सी, भुतभुते गैरे मुहान, बुढाथोकी खोल्सी पट्टपटे मुहान, भालुढुंगा सामुदायिक वनको मुहान)	वडाभरी	१८००	३०० घर	निरन्तर
२	जोखिमयुक्त खोल्सी कटान नियन्त्रण	वडाभरी	१२००	२०० घर	निरन्तर
फोहरमैला व्यवस्थापन					
१	डस्टबिन वितरण गरी फोहरमैला व्यवस्थापन र आनीबानी परिवर्तन सचेतना	वडाभरी	१५०	४५० घर	निरन्तर

२	सरसफाई अभियान तथा जनचेतना कार्यक्रम ढल निकास (भोटे खोल्सी, पट्टपटे, पञ्चकन्या खोल्सी, गढी, पिपलबोटे, मेची राजमार्ग गढी	वडाभरी	१२०	३००० जना	निरन्तर
३	प्लाष्टिक मुक्त क्षेत्र बनाउन प्लाष्टिक बोटल, चाउचाउ तथा विस्कुटका खोलको व्यवस्थापन	वडाभरी	१२०	७०० घर	निरन्तर
४	ठूलो ट्र्याक्टर छिर्न नसक्ने ठाउँमा फोहर सकलन संयन्त्रलाई प्रभावकारी बनाउन साना ढुवानी साधनको व्यवस्था	वडा न. ६	४००	२२० घर	२०८१

वन वातावरण तथा विपद् क्षेत्रको योजना

सिन	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
बिपद् व्यवस्थापन					
१	भल निकास (गुम्बा डाँडा मेची राजमार्ग-देवकोटा आ.वि)	वडा ६	८००	८०० घर	२०८१
२	कृषि राजमार्ग, वि.पी मार्ग-कोइरालाको घर-सेतीदेवी मार्ग, वि.पी मार्ग- ताक्तेन- सिमल डाँडा-पुवा खोला क्षेत्र भल तथा नाली व्यवस्थापन	वडा न. ६	१२००	७०० घर	निरन्तर
३	विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी सामग्रीको व्यवस्थापन (खुला क्षेत्र समेत)	वडाभरी	१००	३५० घर	२०८२
४	विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	वडाभरी	१७०	२०० जना	निरन्तर
५	भवन संहिता, नक्सापास मापदण्ड, ग्रीनबिल्डिङ अवधारणा सम्बन्धी तालिम	वडाभरी	१२०	८९० घर	निरन्तर
६	आगलागी अन्तर्गत किचेन सुरक्षा सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	वडाभरी	१५०	१३० जना	२०८२
७	नारायणस्थान मन्दिरको गुरुयोजना कार्यान्वयनमा सहजीकरण	नारायणस्थान	३५००	९००० जना	निरन्तर
संस्थागत विकास					
१	वस्तुगत विवरण तयार गर्दा प्राकृतिक श्रोत र सेवा सुविधाहरूको पहुँच सहितको श्रोत नक्साहरू तयार गरी वार्षिक रूपमा अध्यावधिक गर्ने	वडा	३००	८५०० जना	२०८१
२	टोल विकास संस्थाहरूको संस्थागत क्षमता विकासका लागि लगानी	वडा न. ६	२००	६५०० जना	निरन्तर
३	पदाधिकारी, कर्मचारी तथा मेलमिलाप समितिको क्षमता विकास	वडा न. ६	३००	१५० जना	निरन्तर

इलाम नगरपालिका वडा नं.: ७

आर्थिक विकास क्षेत्रको योजना

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको विवरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
कृषि					
१	५ अ कृषि व्यावसायिक केन्द्र निर्माणका लागि पहल	इलामबजार	२५००	१५००० जना	निरन्तर
२	कौशीखेती र पुष्पखेतीलाई प्रोत्साहित गर्न गमला तथा विरुवा वितरण	वडा न. ७	५००	५५० घर	२०८१
३	इलाम बजारमा कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा हाट बजार व्यवस्थापन	वडा न. ७	४००	१२००० जना	२०८२
४	व्यावसायिक तथा आधुनिक कृषिका लागि वीउविजन, औजार उपकरणमा अनुदान व्यवस्था (प्लाष्टिक टनेल, हाते ट्रक्टर, च्याप कटर, पिसानी मिल, पावर टिलर म्याट आदि)	वडा न. ७	१२००	४०० घर	निरन्तर
पशुपालन					
१	बाखा, गाई, सुँगुर, बँगुर र कुखुरापालनमा अनुदान व्यवस्था	वडा न. ७	६००	३६० घर	निरन्तर
२	बाखापालन तथा खोर सुधार कार्यक्रम	वडा न. ७	५००	३६० घर	निरन्तर
३	गाईपालन तथा गोठ सुधार कार्यक्रम	वडा न. ७	३००	३६० घर	निरन्तर
४	पशु बीमा कार्यक्रम	वडा न. ७	१५०	३०० घर	२०८२
संस्कृति तथा पर्यटन					
१	एकीकृत पर्यटन सर्किट निर्माण	वडा न. ७	१२००	१०००० जना	निरन्तर
२	निशान पदमार्ग: (नागरीगढी भारत-कुटीडाँडा-करफोक खलङ्गा-हात्तीटार नामसालिङ-माईस्थान पदमार्ग) पहिचान, ट्रेल निर्माण र पर्यटनमैत्री पूर्वाधार साभेदारी	वडा न. ७	१०००	१५००० जना	२०८१
३	भापाबाट इलाम प्रवेश नाका क्षेत्र देखि नै विभिन्न स्थानहरूमा इलाम बजार तथा आसपासको पर्यटन क्षेत्रको बारेमा जानकारीमूलक होर्डिङ्गबोर्ड तथा डिजिटल डिस्प्ले हरु जडान तथा संचालन (जोरकलस, फिक्कल बजार, राजदुवाली क्षेत्र)	वडा न. ७	५००	८००० जना	२०८२
४	चियावगान क्षेत्र वरपर जीपलाईन लगायत शाहसिक खेलको सम्भाव्यता अध्ययन	वडा न. ७	२५०	१३००० जना	२०८२
५	वडा भित्रका धार्मिक, सांस्कृतिक एवं पर्यटकीय स्थानहरूको उचित व्यवस्थापन	वडा न. ७	५०००	१०००० जना	निरन्तर
६	ऐतिहासिक चियाबारी क्षेत्रको सौन्दर्यीकरण	चियाबारी	२००००	२०००० जना	२०८१
७	उद्योग बाणिज्य संघ, होटल व्यवसायी संघसँगको सहकार्यमा अतिथि सत्कार तालिम संचालन	वडा न. ७	३००	३०० जना	निरन्तर
८	होमस्टे लगायत पर्यटन सम्बन्धी तालिम तथा प्रवर्द्धन	वडा न. ७	३५०	३०० जना	निरन्तर
९	रोपाई जात्रा लगायतका स्थानीय संस्कृति प्रवर्द्धनमा सहयोग र साभेदारी	वडा न. ७	४००	४०००० जना	निरन्तर
१०	भ्यू टावर मर्मतसम्भार, संचालन व्यवस्थापन सहजीकरण	शिखरनगर	८००	८००० घर	२०८३
उद्योग, व्यापार तथा व्यवसाय					
१	इलामको कृषि उत्पादनहरूको अध्ययन तथा अनुसन्धान	वडा न. ७	१२००	१०००० जना	२०८४
२	निजीक्षेत्रको लगानीको प्रवर्द्धन गर्न तालिम, समन्वय तथा सहकार्य	वडा न. ७	५००	८९० घर	निरन्तर
३	कूचो, कफी तयारी, खाद्य परिकार बनाउने तालिम संचालन	वडा न. ७	६५०	६०० घर	२०८२
४	उद्यमशीलतामा आधारित सीप विकास तालिम संचालन	वडा न. ७	७५०	२००० जना	निरन्तर
५	निजी क्षेत्रसँगको सहकार्यमा सन्ध्याकालीन बजार संचालनका समन्वय र साभेदारी	वडा न. ७	४५०	३५००० जना	२०८२
६	इलामको साप्ताहिक हटियामा ग्रामीणक्षेत्रबाट आउने स्थानीय कृषिजन्य उत्पादन बिक्री कक्ष व्यवस्थापन	वडा न. ७	८००	१५००० जना	२०८१
७	न्यूनतम रोजगारीका लागि बेरोजगारहरूको लगत अद्यावधिक तथा रोजगारी सिजना	वडाभरी	५००	१५० घर	निरन्तर
सहकारी संस्था					
१	संचालित कृषि सहकारी औद्योगिकीकरणका लागि तालिमको व्यवस्था	वडा न. ७	२५०	८०० घर	२०८३
२	सहकारी संस्था मार्फत सुपथ मूल्य पसलहरू संचालन	वडा न. ७	४५०	११००० जना	२०८१
३	सहकारी संचालन तथा व्यवस्थापन तालिम कार्यक्रमहरू	वडा न. ७	५६०	२५० जना	निरन्तर
४	सहकारी क्षमता विकास कार्यक्रम	वडा न. ७	४००	८००० घर	निरन्तर
५	सहकारीमा आबद्ध कृषकलाई अध्ययन अवलोकन भ्रमण साभेदारी	वडा न. ७	१५०	४०० जना	निरन्तर
६	सहकारी कर्मचारीलाई लेखा तथा सफ्टवेयर सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	वडा न. ७	२००	२६० जना	२०८२

सामाजिक विकास क्षेत्रको योजना

सिन	आयोजना/ कार्यक्रमको विवरण नाम	स्थान	अनुमानित सागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
शिक्षा					
१	महेन्द्ररत्न बहुमुखी क्याम्पसमा विज्ञान संकाय थप गर्ने	वडा न. ७	५००००	३०००० जना	२०८३
२	व्यावहारिक शिक्षामा जोड दिई विद्यालयहरूमा कृषि, पर्यटन जस्ता विषय थप गर्ने	वडा न. ७	३००००	१०००० जना	२०८४
३	सामुदायिक विद्यालय विद्यार्थी लक्षित स्कूल बस संचालन	वडा न. ७	५०००	८०० घर	२०८३
४	जकफूडको असर बारे विद्यालय लक्षित जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू संचालन	वडा न. ७	२५०	३४०० जना	निरन्तर
५	सबै विद्यालयलाई प्रविधिमैत्री बनाई शैक्षिक सुधार गर्ने	वडा न. ७	१०००	३००० जना	निरन्तर
६	सबै विद्यालयलाई अब्ग्रेजी माध्यमबाट पठनपाठन हुने विद्यालयको रूपमा रूपान्तरण	वडा न. ७	२०००	५००० जना	२०८४
७	आदर्श मा.वि विकास योजना तजुमा र कार्यान्वयन सहजीकरण	सुन्तलाबारी	३०००	५००० जना	निरन्तर
८	स्थानीय पाठ्यक्रम लागू तथा बुक फ्री फ्राईडे अवधारणा कार्यान्वयन	वडा न. ७	२६०	८०० जना	निरन्तर
स्वास्थ्य					
१	दक्ष जनशक्ति, गुणस्तरीय उपकरण र ल्याब सहित इलाम जिल्ला अस्पतालको स्तरोन्नति	इलाम बजार	४००००	४०००० जना	निरन्तर
२	इलाम अस्पताललाई स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको रूपमा विकास गर्न पहल	इलामबजार	५००००	२०००० जना	२०८४
३	नसर्ने रोगहरू न्यूनीकरण सम्बन्धी चेतनामूलक कार्यक्रमहरू संचालन	वडा न. ७	३००	४००० जना	निरन्तर
४	स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी र भरपर्दो बनाउन पहल	वडा न. ७	५००	७९० घर	२०८१
५	हरेक टोलहरूमा व्यायाम पार्क निर्माण	वडा न. ७	११००	२००० जना	२०८३
६	निःशुल्क औषधीको दायरामा वृद्धि	वडा न. ७	३००	३००० जना	निरन्तर
७	सबैलाई स्वास्थ्य बीमा शतप्रतिशत गर्ने अभियान संचालन र लक्षितवर्ग सहयोग	वडा न. ७	६००	१२०० घर	२०८२
८	स्वस्थ जीवनका लागि अध्यात्म र योग शिविर संचालनमा साभेदारी				
खानेपानी तथा सरसफाई					
१	इलाम बजारको खानेपानीको उचित व्यवस्थापन	वडा न. ७	७००	२५००० जना	निरन्तर
२	इलाम चारखाँदे स्वच्छ खानेपानी शुद्धीकरण केन्द्रको स्तरोन्नतिका लागि साभेदारी	वडा न. ७	१५००	२५००० जना	२०८१
३	Recharge system सहितको स्थानीय पानीका मुहानहरूको संरक्षण	वडा न. ७	२५००	१२००० जना	२०८४
४	स्थानीय पानीका मुहानको गुणस्तर परीक्षण तथा मुहान संरक्षण	वडा न. ७	१२००	१००० घर	२०८३
५	प्लाष्टिक मुक्त क्षेत्र बनाउनमा प्लाष्टिक बोटल, चाउचाउ तथा विस्कुटका खोलको व्यवस्थापन	वडा न. ७	१५०	९०० घर	निरन्तर
६	घरायशी फोहरमैलाको बर्गीकृत निश्कासन र व्यवस्थापन	वडा न. ७	२०००	७०० घर	दैनिक
लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण					
१	अपांगमैत्री व्यावसायिक सीप विकास तालिम तथा सहायक सामग्री वितरण	वडा न. ७	४००	३०० जना	निरन्तर
२	महिला रोग स्तन क्यान्सर र पाठेघर सम्बन्धी घुम्ती स्वास्थ्य शिविर संचालन	वडा न. ७	४००	३०० जना	निरन्तर
३	कृषि, पशुपालन र घरेलु उद्योग सम्बन्धी लक्षितवर्ग सीप विकास तालिम संचालन	वडा न. ७	३००	५०० जना	निरन्तर
४	ज्येष्ठ नागरिक लक्षित घुम्ती स्वास्थ्य शिविर संचालन	वडा न. ७	४५०	४७० जना	निरन्तर
५	बालमैत्री वडा घोषणाको लागि पूर्वाधार तयारी	वडा न. ७	२००	१२०० घर	२०८१
युवा, खेलकुद तथा अन्य					
१	खेल पर्यटनलाई प्रवर्द्धन गर्न नगरस्तरीय वार्षिक खेलकुद प्रतियोगिता संचालन	वडा न. ७	५००	५००० जना	निरन्तर
२	कृषि तथा सांस्कृतिक पर्यटनलाई प्राथमिकतामा राखी युवा लक्षित स्वरोजगारका तालिमहरू संचालन	वडा न. ७	४५०	१२०० जना	निरन्तर
३	युवाका लागि सीपमूलक तालिमको व्यवस्था (इलेक्ट्रिकल, मिस्त्री, ड्राइभिङ्ग, मोटरसाइकल वर्कसप, कन्सट्रक्सन, सिकर्मी, डकमी.....आदि)	वडा न. ७	४५०	१००० जना	२०८१
४	युवा सशक्तिकरण कार्यक्रम	वडा न. ७	३५०	२५०० जना	निरन्तर
५	सुरक्षित वैदेशिक रोजगारीको परामर्श सेवा तथा प्राविधिक सीप विकास तालिम	वडा न. ७	५००	२५०० जना	निरन्तर
६	लागूऔषध नियन्त्रणका लागि विद्यालय प्रहरी साभेदारी कार्यक्रम मार्फत सचेतना	वडा न. ७	२५०	४००० जना	२०८२
स्थानीय भाषा, संस्कृति, कला तथा सहित्य					
१	सार्वजनिक स्थल, पाटीपौवा र चौताराहरूको व्यवस्थापन र सौन्दर्यीकरण	वडा न. ७	८००	१२०० घर	निरन्तर
२	भीमसेनस्थान मन्दिरको व्यवस्थापन	बजारक्षेत्र	२५००	८००० जना	२०८३
३	लोपोन्मुख भाषा, कला, बाजा तथा साहित्यको संरक्षण कार्यक्रम	वडा न. ७	४००	३००० जना	निरन्तर
४	दुई सय वर्ष पुरानो वस्तीको इतिहास संरक्षण	वडा न. ७	५००	१२००० जना	२०८१
५	साहित्यिक महोसत्व आयोजना	वडा न. ७	६००	२०००० जना	निरन्तर
६	नगरका प्रतिभा पहिचान तथा स्रष्टा सम्मान कार्यक्रम	वडा न. ७	४००	३०० जना	२०८२

७	अरनिको संग्रहालय व्यवस्थापन	वडा न. ७	१०००	५००० जना	निरन्तर
८	स्थानीय साहित्यिक संरक्षण संस्थाहरूसँग साभेदारी कार्यक्रम	वडा न. ७	५००	१२०० घर	निरन्तर
९	माईस्थान मन्दिर नित्य आरती र विशेष आरती प्रवर्द्धन	वडा न. ७	३००	८०० घर	निरन्तर

पूर्वाधार विकास क्षेत्रको योजना

सिन	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
सडक तथा यातायात					
१	वडा क्षेत्र भित्र रहेका पार्किङ्गस्थलहरूको दिगो व्यवस्थापन	वडा न. ७	३५००	२०००० जना	निरन्तर
२	बजार क्षेत्रमा सडक सुधार एवं स्तरोन्नति	वडा न. ७	४०००	२०००० जना	निरन्तर
३	धिरेन चेम्जोङ्गको घरदेखि चियावारी जोडने रिङ्गरोड स्तरोन्नति	वडा न. ७	१२००	४०० घर	२०८१
४	डम्बर लोरिङ्गदेनको घरदेखि चियावारी जोडने पैदल मार्ग रेलिङ्ग तथा स्तरोन्नति	वडा न. ७	८००	४५० घर	२०८२
५	बसपार्कको पछाडिबाट चियावारी निस्कने बाटो पूनर्निर्माण गरी संचालन	वडा न. ७	६००	८००० जना	२०८३
६	बजारक्षेत्रको बाटो पैदलमैत्री तथा साईकल यात्रीमैत्री बनाई मोटरबाटोको विकल्पको अध्ययन	वडा न. ७	१४००	३०००० जना	२०८२
७	सिँढी एवं ढलाई गरिएका वडास्तरीय सडकहरूको सौन्दर्यीकरण	वडा न. ७	५००	१४००० जना	निरन्तर
८	बजार क्षेत्रमा पैदलयात्री सहजताका लागि फूटपाथ निर्माण/स्तरोन्नति	वडा न. ७	४०००	२५००० जना	निरन्तर
९	समता स्कूल सुन्तलावारी हुँदै कम्पोष्ट पीट ग्रीनपार्क सडकको नाली स्तरोन्नति	वडा न. ७	२०००	१४००० जना	२०८१
१०	चारखोल सडक स्तरोन्नति	वडा न. ७	५००	१०००० जना	निरन्तर
११	सडकका व्यस्त स्थानहरूमा ट्राफिक संकेतीकरण निर्माण	वडा न. ७	२५०	२०००० जना	२०८२
१२	उषा चोक मेची राजमार्ग सम्म बाटो ढलाई	वडा न. ७	६००	७०० घर	२०८२
आवास, बस्ती विकास तथा सार्वजनिक निर्माण					
१	वडा कार्यालय भवन निर्माण तथा तला थप	वडा न. ७	३०००	१३०० घर	२०८२
२	गोविन्दे शैलीको भूयाल तथा काठे घरको संरक्षण तथा प्रवर्धन कार्यक्रम	वडा न. ७	१५००	३२०० जना	निरन्तर
३	बजार क्षेत्रमा रहेका पुराना तथा काम नदिने सरकारी भवनहरूको व्यवस्थापन	वडा न. ७	१०००	१२००० घर	निरन्तर
४	ल्याड पुलिंग आयोजनालाई प्राथमिकता साथ अगाडि बढाउने	वडा न. ७	७००	१५००० घर	निरन्तर
५	ब्रम्हकुमारी राजयोग सेवा केन्द्र भवन मर्मत सम्भार	कुलधारा	५००	८००० जना	२०८२
६	वडा कार्यालयमा स्तरपान कक्ष व्यवस्थापन	वडा न. ७	२००	७००० जना	२०८१
सुरक्षा					
१	बजारका महत्वपूर्ण स्थलहरूमा प्रहरी बिट निर्माण	वडा न. ७	५००	१२००० जना	निरन्तर
२	चियावारी क्षेत्रका हरेक पोलहरूमा सिसि क्यामेरा जडान	वडा न. ७	७००	१०००० जना	२०८२
३	विद्यालय क्षेत्र, सार्वजनिक स्थान, बजार क्षेत्र तथा चोकहरूमा सिसि क्यामेरा जडान	वडा न. ७	१२००	१०००० जना	२०८३
विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा					
१	विद्युतीय चुलो (विद्युतीय भान्साघर) प्रवर्द्धन	वडा न. ७	४००	७०० घर	२०८२
२	वडाका सम्पूर्ण क्षेत्रहरूमा विद्युतको ए.वि.सि. केवल विस्तार	वडा न. ७	२०००	१२०० घर	निरन्तर
३	बजार क्षेत्रको सडकमा ट्राफिक बतिको व्यवस्था	वडा न. ७	३५००	१२०० घर	निरन्तर
४	बजार क्षेत्रका अव्यवस्थित तारहरूको व्यवस्थापन	वडा न. ७	१०००	१००० घर	निरन्तर
सूचना तथा संचार प्रविधि					
१	इलाम बजार क्षेत्रलाई Free Wi-Fi Zone बनाउने	वडा न. ७	२४०	१२००० जना	निरन्तर
१	बजार क्षेत्रका सेफ्टी टैंकहरूको व्यवस्थापन	वडा न. ७	११००	७०० घर	२०८२
२	पशु वधशालाको सुधार तथा व्यवस्थापन	वडा न. ७	१२००	१३००० जना	२०८३
३	बजार क्षेत्रबाट निस्कने ढल तथा नालीहरूको व्यवस्थापन	वडा न. ७	१५००	६००० जना	निरन्तर
४	मालपोत अगाडिको पटागिनीमा पानी पुनर्भरण तथा परिसर सौन्दर्यीकरण	वडा न. ७	४५०	४००० जना	२०८३
५	चियावारी पोखरीको उचित व्यवस्थापन, विस्तार तथा सौन्दर्यीकरण	वडा न. ७	४५०	३००० जना	२०८३
६	नगरक्षेत्र भित्र रहेका छाडा कुकुरहरूको व्यवस्थापन	वडा न. ७	३५०	७८० घर	२०८१
७	सरसफाई अभियान तथा जनचेतना कार्यक्रम	वडा न. ७	२५०	८०० घर	निरन्तर

वन वातावरण तथा विपद् क्षेत्रको योजना

सिन	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
विपद् व्यवस्थापन					
१	आगलागी अन्तर्गत किचन सुरक्षा सम्बन्धी तालिमको आयोजना	वडा न. ७	२५०	१२०० घर	२०८१

२	विपद् व्यवस्थापनको लागि पूर्वतयारी (खुला क्षेत्र निर्माण, वडा संयन्त्र र सामग्री प्रबन्ध)	वडा नं. ७	५५०	१२०० घर	निरन्तर
३	विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	वडा नं. ७	२५०	४०० जना	२०८२
४	भवन संहिता, नक्सापास मापदण्ड, ग्रीनबिल्डिङ अवधारणा सम्बन्धी तालिम	वडा नं. ७	५५०	१२००० जना	निरन्तर
५	वडा नं. ७ लाई नमूना बस्ती वडाको रूपमा विकास	वडा नं. ७	१००००	१२०० घर	निरन्तर

इलाम नगरपालिका ८

आर्थिक विकास क्षेत्रको योजना

सि.नं	आयोजना/ कार्यक्रमको विवरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
कृषि					
१	व्यवस्थित कृषि तथा पशु वजारको प्रबन्ध	तिल्केनी/सिङ्गिङ्ग	२०००	सवै वडाबासी	२०८२
२	कृषि तथा पशु स्वास्थ्यका लागि टोलस्तरी घुम्ती शिविर संचालन	वडाभरी	२००	सवै वडाबासी	२०८१-०८३
३	किसानहरुको माटो परीक्षण शिविर	वडाभरी	२००	सवै वडाबासी	२०८१-०८३
४	अर्गानिक मल, वीउ विजन तथा विषादी उत्पादन तालिम	वडाभरी	२००	सवै वडाबासी	२०८१-०८३
५	साप्ताहिक कृषक पाठशालाको व्यवस्था (साविक वडा नं. ७)	वडाभरी	३००	३०० घर	२०८१
६	व्यावसायिक तथा आधुनिक कृषि प्रवर्द्धनका लागि वीउविजन, औजार उपकरणमा अनुदानको व्यवस्था, प्लाष्टिक टनेल, हाते ट्रक्टर, च्याप कटर, पिसानी मिल, पावर टिलर म्याट आदि)	वडाभरी	१०००	सवै वडाबासी	२०८१-०८३
७	साना कृषक समूह गठन गरी आधुनिक तथा व्यावसायिक कृषि प्रवर्द्धन कार्यक्रम	साविक ७ र ८	१०००	सवै वडाबासी	२०८१-०८३
८	३ वटा स्थानमा वीउविजन भण्डार केन्द्र निर्माण, व्यावसायिक कृषि तथा पशुपंछी पालनलाई प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन	उषाचोक, जनकल्याण आ.वि.र कोल्ड स्टोर क्षेत्र	१५००	सवै वडाबासी	२०८२
पशुपालन					
१	बाखा, गाई, सुँगुर, बँगुर, र कखुरापालनमा अनुदानको व्यवस्था	वडाभरी	१०००	सवै वडाबासी	२०८१
२	बाखापालन तथा खोर सुधार कार्यक्रम	वडाभरी	१०००	सवै वडाबासी	२०८१
३	गाईपालन तथा गोठ सुधार कार्यक्रम	वडाभरी	१५००	सवै वडाबासी	२०८१
४	निजीक्षेत्रको साभेदारीमा २ वटा भेटेनरी क्लिनिक संचालन	महभरी/सिङ्गिङ्ग	२०००	सवै वडाबासी	२०८३/०८४
संस्कृति तथा पर्यटन					
१	होमस्टे लगायत पर्यटन सम्बन्धी तालिम तथा प्रवर्द्धन	महभरी,धोविधारा	१५०	१०० घर	२०८१/०८२
२	गुर्दुम डाँडा मुनि रहेको छयाङ्छयाग्रे भरना संरक्षण, गुर्दुम डाँडा रातमाटे डाँडा जिप्लाइनको लागि सम्भाव्यता अध्ययन	गुर्दुम, रातमाटे	५००	नगरबासी	२०८२
३	बौद्ध पार्क स्तरोन्नति	बौधपार्क	५००	१५० घर	२०८२
४	खर्क पोखरी पार्क स्तरोन्नति	तिल्केनी	२०००	नगरबासी	२०८२-०८३
उद्योग, व्यापार तथा व्यवसाय					
१	अदुवा, अलैची, आलु, अम्लिसो र फलफूलजन्य उद्योग प्रवर्द्धन	धोविधारा,तिल्केनी	३०००	सवै वडाबासी	२०८२
२	दुग्ध पदार्थ उद्योग स्थापनाका लागि सहजीकरण	धोविधारा	४०००	नगरबासीहरु	२०८२
३	औद्योगिकग्राम स्थापना	बुडनामेटार	१००००	नगरबासीहरु	२०८३
४	ब्लक उद्योग स्थापनामा अनुदानको व्यवस्था	मसार, बौधपार्क, सिङ्गिङ्ग पुछार	१०००	सवै वडाबासी	२०८२
५	उद्योग संचालनमा विज्ञ प्राविधिकद्वारा अध्ययन तथा अनुसन्धान	वडाभरी	२००	सवै वडाबासी	२०८१
सहकारी संस्था					
१	सहकारी संचालन तथा व्यवस्थापन तालिम कार्यक्रमहरु	सवै सहकारीहरु	२००	सवै वडाबासी	२०८१
२	सहकारी क्षमता विकास कार्यक्रम	सवै सहकारीहरु	४००	सवै वडाबासी	निरन्तर
३	संचालित कृषि सहकारी औद्योगिकीकरणका लागि तालिमको व्यवस्था	सवै कृषि सहकारीहरु	२००	सवै वडाबासी	निरन्तर
४	सहकारीमा आवद्ध कृषकलाई अध्ययन, अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था	सवै सहकारीहरु	१०००	१०० जना	निरन्तर
५	सहकारीलाई लेखा तथा सफ्टवेयर सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	सवै सहकारीहरु	१०००	१५ जना	२०८१
६	सहकारी संस्थाबाट कृषि संकलन तथा विक्रीकेन्द्र संचालनका लागि साभेदारी	बौधपार्क,तिल्केनी र सिङ्गिङ्ग	२०००	सवै वडाबासी	२०८२
७	वडामा एउटा सहकारी भवन निर्माणमा अनुदान सहयोग	सिङ्गिङ्ग	३०००	२५० घर	२०८२

सामाजिक विकास क्षेत्रको योजना

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित ला (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
शिक्षा					
१	प्राविधिक शिक्षामा २ विद्यार्थीलाई पूर्ण छात्रवृत्तिको व्यवस्था	सवै विद्यालयहरु मध्येबाट	१०००		निरन्तर
२	सवै विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षण सिकाई प्रणाली सहित शैक्षिक सुधार	सवै विद्यालयहरु	३०००	सवै वडाबासी	२०८१/०८२
३	सवै विद्यालयलाई अङ्ग्रेजी माध्यममा पठनपाठन हुने विद्यालयमा रुपान्तरण	सवै विद्यालयहरु	२५००	सवै वडाबासी	०८१/०८२
४	प्राविधिक धारको शिक्षा संचालनका लागि बहुतले भवन निर्माण	जनकल्याणआ.वि.	१००००	सवै वडाबासी	२०८३/०८४
स्वास्थ्य					
१	निःशुल्क औषधीको दायरा वृद्धि गर्ने	नगर स्वास्थ्य केन्द्र	५००	सवै वडाबासी	२०८१
२	सवैलाई स्वास्थ्य बीमा शतप्रतिशत गर्ने	वडाभरी	१०००	सवै वडाबासी	२०८१/०८२
३	वडामा प्राविधिक स्वास्थ्यकर्मी सहित एमबुलेन्सको व्यवस्था	नगर स्वास्थ्य केन्द्र	४०००	सवै वडाबासी	२०८२
४	पुरानो वडा भवनको मर्मत सम्भार र खोप केन्द्रको रुपमा रुपान्तरण	तिल्केनी	१०००	३८० घर	२०८१
खानेपानी तथा सरसफाई					
१	खानेपानी आयोजना संचालन व्यवस्थापन	सिम्ले	५००	७० घर	२०८१/०८२
२	पञ्चेधारा खानेपानी आयोजना संचालन व्यवस्थापन	टारगाउँ,अधिकारी गाउँ, रायडाँडा	१०००	१५० घर	२०८१/०८२
३	वडाका सवैखानेपानी मुहानहरुको संरक्षण, मर्मत सम्भार, आयोजना संचालन व्यवस्थापन	वडाभरी	७०००	१२०० परिवार	२०८१-निरन्तर
लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण					
१	अपाङ्गमैत्री व्यावसायिक सीप विकास तालिम र सहायक सामग्री वितरण	वडाभरी	६००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
२	कृषि, पशुपालन र घरेलु उद्योग सम्बन्धी सीप विकास तालिम संचालन	वडाभरी	८००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
३	ज्येष्ठ नागरिक लक्षित घुम्ती स्वास्थ्य शिविर संचालन	सवै टोलहरुमा	५००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
४	समाज घर निर्माण	टारगाउँ	१५००	२०० घर	२०८२
५	बालविकास सामाजिक भवन निर्माण	मसार	१५००	१५० घर	२०८३
युवा, खेलकुद तथा अन्य					
१	कृषि तथा सांस्कृतिक पर्यटनलाई प्राथमिकतामा राखी युवा लक्षित स्वरोजगारका तालिमहरु संचालन	वडा कार्यालय	१०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
२	युवाका लागि सीपमुलक तालिमको व्यवस्था (इलेक्ट्रिकल, मिस्त्री, ड्राइभिङ, मोटरसाइकल वर्कसप, कन्सट्रक्सन, सिकर्मी, डकमी.....)	वडा कार्यालय	५००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
३	युवा सशक्तिकरण कार्यक्रम	वडाभरी	१०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
४	साविक वडा ७ को वडा कार्यालय (सिडफ्रिङ्ग) भएको जग्गामा कवर्ड हल निर्माण	सिडफ्रिङ्ग	३०००	३०० घर	२०८२/०८३
५	खेलमैदान स्तरोन्नति	महभीर	१०००	वडाबासी	२०८२
६	वडा क्षेत्रमा गायन र वाद्यवादन तालिमको व्यवस्था	वडा कार्यालय	५००	वडाबासी	२०८१
स्थानीय भाषा, संस्कृति, कला तथा साहित्य					
१	लोपोन्मुख भाषा, कला, बाजा तथा साहित्यको संरक्षण कार्यक्रम	सवै टोलहरुमा	१०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
२	दुई सय वर्ष पुरानो वस्तीको इतिहास संरक्षण	सवै टोलहरुमा	१०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
३	सांस्कृतिक स्थलहरु र पुराना पाटीपौवा, मन्दिर र आस्था केन्द्रहरुको संरक्षण	वडाभरी	३०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर

पूर्वाधार विकास क्षेत्रको योजना

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
सडक तथा यातायात					
१	ठुटेवर टारगाउँ हुँदै माइखोला जाने सडक स्तरोन्नति	ठुटेवर, टारगाउँ	१५०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
२	तिल्केनीबाट महभीर सानो सिडफ्रिङ्ग अधिकारी टोल हुँदै रायाडाँडा अंघेरी खोला जोडने सडक स्तरोन्नति	वडा नं. ८	५०००	सवै वडाबासी	२०८१-निरन्तर
३	व्यायाम पार्क निर्माण	तिल्केनी, सिडफ्रिङ्ग	५०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
४	ठुटेवर - बालविकास - टार गाउँ- माइखोला (अठारे) सडक (६ कि.मि.)	वडा नं. ८	५०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
५	तिल्केनी - बज्रदेवी सडक (७ कि.मि.) स्तरोन्नति	तिल्केनी-नामसालि	१५०००	१५०० घर	२०८१-निरन्तर

६	अधेरी खोल्सी (रायाडाँडा)- टार गाउँ - पुष्प डाँडा- बौद्ध पार्क - मसार - तिल्केनी - कृषि क्याम्पस सडक (१० कि.मि.)	वडा नं ८	९०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
७	तिल्केनी (महेन्द्रोदय आ. वि.) - बौद्ध पार्क - अर्चले सडक (६ कि.मि.)	वडा नं ८	६०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
८	धोबीधारा -बीचगाउँ - रक क्लाईम्बिङ्ग सडक (४ कि.मि.)	वडा नं. ८	५०००	३५० घर	२०८१-निरन्तर
९	जनकल्याण आ. वि. - अधिकारी डाँडा - अर्चले सडक (८ कि.मि.)	वडा नं. ८	७०००	४५० घर	२०८१-निरन्तर
१०	सन्दकपुर ट्रेकिङ्ग रुट निर्माण तथा स्तरोन्नति	माईखोला किनार	१००००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
पुल					
१	सोती बेसी काइला टार भोलुङ्गे पुल निर्माण	सोति बेसी	३०००		२०८२
२	अठारे भोलुङ्गे पुल निर्माण	अठारे	३०००		२०८३/०८४
सिंचाई					
१	साना सिंचाई प्रवर्धन कार्यक्रम	वडाभरी	४०००	वडावासी	२०८१-२०८४
आवास, बस्ती विकास तथा सार्वजनिक निर्माण					
१	एकीकृत बस्ती विकास	सिडाफ्रिङ्ग, तिल्केनी	५०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	सामुदायिक भवन निर्माण	सिडाफ्रिङ्ग	२५००	३०० घर	२०८२
३	सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम	वडाभरी	६०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
सुरक्षा					
१	२ स्थानमा ट्राफिक बिट निर्माण तथा संचालन	तिल्केनी, धोविधारा	१०००	वडावासी	२०८१
विद्युत तथा बैकल्पिक उर्जा					
१	दुई फेज को विद्युतलाई ३ फेज मा स्तरोन्नति	वडाभरी	१००००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	आधुनिक विद्युतीय चुलो (विद्युतीय भान्साघर) प्रवर्द्धन कार्यक्रम	वडाभरी	५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
३	वडाको सवै क्षेत्रमा ए.वि.सि विद्युत तारको व्यवस्थापन	वडाभरी	१००००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
४	सार्वजनिक स्थल, मेची राजमार्ग र राजमार्ग क्षेत्रमा विद्युतीय सडक बत्ती विस्तार	वडा नं ८	५००	वडावासी	२०८१
५	वडाका सघन बस्ती भएका टोल र बाटोहरुमा १०० थान सडक बत्ती को व्यवस्था	वडा नं. ८	५००	वडावासी	२०८१
सूचना प्रविधि					
१	वडा कार्यालय लगायत अन्य सरकारी कार्यालयलाई प्रविधिमैत्री बनाउने	सवै कार्यालयहरु	१०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	सार्वजनिक स्थलहरुमा सि.सि.क्यामेरा जडान तथा संचालन व्यवस्थापन	धोबीधारा, तिल्केनी, जिरो, सिडाफ्रिङ्ग	४००	सवै वडावासी	२०८१

वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित	कार्यान्वयन वर्ष
वन, वातावरण तथा जैविक विविधता					
१	खोल्सी व्यवस्थापन	वडाका सवै	४०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	सार्वजनिक खोल्सीहरुमा Bio-engineering तद्वन्धन गर्ने (धनराजे खोल्सी, धोबीधारा खोल्सी, भयाउकिरी खोल्सी, सिंहमाई खोल्सी, भुरे खोल्सी, अधेरी खोल्सी, खर्क पोखरीको निकास)	वडा नं. ८	५०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
फोहमैला व्यवस्थापन					
१	वर्गीकृत फोहर विसर्जन, सरसफाई अभियान तथा जनचेतना कार्यक्रम	वडाभरी	५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	प्लाष्टिक मुक्त क्षेत्र बनाउनमा प्लाष्टिक बोटल, चाउचाउ तथा विस्कटका खोलको व्यवस्थापन	वडाभरी	३००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
३	डस्टबिन वितरण गरी फोहोरमैला व्यवस्थापन र आनीबानी सुधार सचेतना	वडाभरी	२००	वडावासी	२०८१
विपद व्यवस्थापन					
१	विपद् व्यवस्थापन लागि पूर्वतयारी (खुला क्षेत्र, सामग्री, वडा जनशक्ति संयन्त्र प्रबन्ध)	वडा नं. ८	५००	वडावासी	२०८१/०८२
२	विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	वडाकार्यालय	२००	वडावासी	२०८१/०८२
३	आगलागी अन्तर्गत किचन सुरक्षा सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	वडा कार्यालय	५००	वडावासी	२०८१

सुशासन तथा संस्थागत विकास

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित	कार्यान्वयन वर्ष
वित्तीय श्रोत परिचालन					
संस्थागत विकास र सेवा प्रवाह					
१	तालिम, वृत्ति विकास, अध्ययन अवलोकन भ्रमण जस्ता कुरालाई क्षमता विकास योजनाको माध्यमबाट प्राथमिकता दिई कार्यान्वयन	वडा नं. ८	१०००	सवै वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूलाई आवश्यकता अनुरूप औजार उपकरण तथा सवारी साधनको व्यवस्था	वडा नं. ८	२५००	जनप्रतिनिधि, कर्मचारी	२०८१-निरन्तर
३	जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूलाई आवश्यकता अनुसार तालिमको व्यवस्था	वडा कार्यालय	५००	जनप्रतिनिधि	२०८१-निरन्तर
४	नागरिक वडापत्रलाई अध्यावधिक गरी डिजिटल नागरिक वडापत्र कार्यान्वयन	वडा कार्यालय	५००	वडावासी	२०८१

इलाम नगरपालिका ९

आर्थिक विकास

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
कृषि					
१	बाली तथा पशुमा लाग्ने रोगकीरा नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यक्रम	वडाभरी	५००	वडावासी	२०८१- निरन्तर
२	व्यावसायिक पशुपालन र कृषि कर्म गर्नेहरूको तथ्यांक संकलन गरी आवश्यक प्राविधिक तथा उपकरण सहयोग	वडाभरी	२०००	वडावासी	२०८१- निरन्तर
३	वडाको तल्लो क्षेत्रलाई केरा र सजिवन पकेटक्षेत्रको रूपमा विकास	साविक ४ र ५ नं.	३०००	६०० घर	२०८२/०८३
४	तरकारी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	वडाभरी	२०००	सवै वडावासी	२०८१- निरन्तर
५	अदुवाखेती प्रवर्द्धन र ब्लक क्षेत्र विकास	साविक ४ र ५ वडा	३०००	४०० घर	२०८३/०८४
६	उन्नत वीउविजन तथा यान्त्रिकीकरण कार्यक्रम	वडाभरी	३०००	सवै वडावासी	२०८१- निरन्तर
७	व्यावसायिक तथा आधुनिक कृषि प्रवर्द्धनका लागि वीउविजन, औजार उपकरणमा अनुदानको व्यवस्था (प्लाष्टिक टनेल, हाते ट्राक्टर, च्याप कटर, पिसानी मिल, पावर टिलर म्याट आदि)	वडाभरी	४०००	सवै वडावासी	२०८१- निरन्तर
८	साना कृषक समूह गठन गरी आधुनिक तथा व्यावसायिक कृषि प्रवर्द्धन कार्यक्रम	सवै टोलहरु	२०००	सवै वडावासी	२०८१- निरन्तर
९	फलफूल पकेट क्षेत्र (कागती, केरा, भुइकटर, रुखकटर)	केउरेनी र पुवाजुङ्ग	३०००	२०० घर	२०८२/०८३
१०	उत्पादन गुणस्तर वृद्धिका लागि प्राविधिक विज्ञद्वारा स्थलगत Soil Test शिविर संचालन	सवै टोलहरुमा	२००	सवै वडावासी	२०८१
पशुपालन					
१	बाखापालन तथा खोर सुधार कार्यक्रम संचालन	वडाभरी	३०००	८०० घर	२०८१- निरन्तर
२	वडाको माथिल्लो क्षेत्रलाई गाईपालन पकेट क्षेत्रको रूपमा विकास	साविक ३ र ४ वडा	४०००	३०० घर	२०८१- निरन्तर
३	गाईपालन तथा गोठ सुधार कार्यक्रम	वडाभरी	२५००	२५० घर	२०८१- निरन्तर
४	बाखा तथा कुखुरा पकेट क्षेत्र कार्यक्रम	निगुरे, केउरेनी र पुवाजुङ्ग	२५००	३५० घर	२०८१- निरन्तर
५	उन्नत नश्ल प्रवर्द्धन कार्यक्रम	वडाभरी	६००	वडावासी	२०८१- निरन्तर
संस्कृति तथा पर्यटन					
१	सुकिलुम्बा धार्मिक स्थल आसपास पर्यटन सर्किट निर्माण	सुकिलुम्बा	४०००	वडावासी	२०८२
२	हरेक वर्ष होटल, यातायात तथा पर्यटन व्यवसायीहरूलाई आतिथ्यता सत्कार सम्बन्धी तालिम संचालन	वडा कार्यालय	९००	३०० जना	२०८१- निरन्तर
३	होमस्टे तथा पर्यटन सम्बन्धी तालिम तथा प्रवर्धनात्मक कार्यक्रम	वडा नं. ९	६००	५० जना	२०८१
४	धार्मिक पर्यटन क्षेत्रमा बौध्दगुम्बा निर्माण	सुकिलुम्बा	३०००	नगरवासी	२०८२
५	पञ्चकन्या धार्मिक क्षेत्रको रूपमा विकास तथा प्रवर्द्धन	पञ्चकन्या	३०००	नगरवासी	२०८१- निरन्तर
६	सामुदायिक वनमा खुला चिडियाखाना निर्माणका लागि आवश्यक पूर्वाधार तयारी	खहरे पुवाजुङ्ग	५०००	जिल्लावासी	२०८१- निरन्तर

७	पिपलधारा धार्मिक क्षेत्र संरक्षण	पिपलधारा	२०००	जिल्लावासी	२०८१/०८२
८	काले दमाई बाल उद्यान पार्क विस्तार तथा सुधार	वडा नं. ९	१०००	वडावासी	२०८१
९	सिंहवाहिनी धार्मिक क्षेत्र पूर्वाधार विकास	सिंहवाहिनी	५०००	जिल्लावासी	२०८१- निरन्तर
उद्योग, व्यापार तथा व्यवसाय					
१	कृषि पशु बजार निर्माण	सटके तथा पुवाखोला	२४००	वडावासी	२०८२
२	व्लक उद्योग स्थापनाको लागि अनुदानको व्यवस्था	सटके, पुवाखोला, माइखोला	१५००	१५०० घर	२०८१/०८२
३	मभौला, लघु तथा साना घरेलु उद्योगहरु संचालन गर्नेहरुका लागि आवश्यक अनुदानको व्यवस्था	वडाभरी	३५००	२०० घर	२०८१- निरन्तर
सहकारी संस्था					
१	संचालित कृषि सहकारी औद्योगीकरणका लागि तालिमको व्यवस्था	वडा कार्यालय	२५०	वडावासी	२०८१
२	सहकारी संस्था मार्फत कृषि तथा पशु पसल संचालन सहयोग	वडा नं. ९	६००	वडावासी	२०८२
३	सहकारी संस्थाबाट कृषि उपज संकलन तथा बिक्री केन्द्र संचालन	वडा नं. ९	४००	वडावासी	२०८२
४	गोदावरी कृषि तथा पशुपक्षी सहकारी भवन निर्माणमा अनुदान	साविक ४ नं. वडा	२०००	२५० घर	२०८३
५	कृषि सहकारी भवन निर्माणमा अनुदान	कुमिटार	२०००	२०० घर	२०८३
६	कृषक समूह तथा सहकारीहरुको संस्थागत विकासमा सहयोग	सम्पूर्ण समूह,सहकारी	१०००	सहकारीहरु	२०८१- निरन्तर
७	सहकारी संचालन तथा व्यवस्थापन तालिम कार्यक्रमहरु	सम्पूर्ण सहकारीहरु	६००	सहकारीहरु	२०८१
८	सहकारी क्षमता विकास कार्यक्रम	सम्पूर्ण सहकारीहरु	३००	सहकारीहरु	२०८१
९	सहकारीमा आबद्ध कृषकलाई अध्ययन अवलोकन भ्रमण व्यवस्था	सम्पूर्ण सहकारीहरु	१०००	सहकारीहरु	२०८१- निरन्तर
१०	सहकारी कर्मचारीलाई लेखा तथा सफ्टवेयर तालिम संचालन	सम्पूर्ण सहकारीहरु	३००	सहकारीहरु	२०८२

सामाजिक विकास क्षेत्रको योजना

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको विवरण नाम	स्थान	लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
शिक्षा					
१	इलाम सामुदायिक कृषि क्याम्पसमा कृषि अनुसन्धान केन्द्र स्थापनाका लागि पहल र समन्वय	नगरस्तरीय		जिल्लावासी	
२	इलाम मेडिकल कलेज निर्माणका लागि समन्वय तथा सहकार्य			जिल्लावासी	
३	इलाम सामुदायिक कृषि क्याम्पसमा स्नातकोत्तर तहका लागि भवन तथा पूर्वाधार निर्माण			जिल्लावासी	
४	भगवती मा.वि. मा +२ प्राविधिक धारको शिक्षा संचालन तथा घेराबारा	गोलाखर्क	४०००	सवै वडावासी	२०८१/०८२
५	साजबोटे टोलमा बाल शिक्षा संचालन	साजबोटे	३००	१२० घर	२०८१
६	विद्यालयहरुमा लागुपदार्थ तथा दुर्व्यसन नियन्त्रणात्मक क्रियाकलाप संचालन	सवै विद्यालय	४००	सवै विद्यार्थीहरु	२०८१
७	विद्यालयहरुमा प्रविधिमैत्री शैक्षिक सुधार कार्यक्रम	सवै विद्यालय	५०००	सवै वडावासी	२०८१- निरन्तर
स्वास्थ्य					
१	सामुहिक स्वास्थ्य वीमाका लागि पहल	वडाभरी	१०००	सवै वडावासी	२०८१
२	बर्थिङ्ग सेण्टर सहित स्वास्थ्य चौकीको पूर्वाधार विस्तार सहित स्तरोन्नति	गोलाखर्क भन्ज्याङ्ग	८०००	सवै वडावासी	२०८२
३	सबैलाई स्वास्थ्य वीमा शतप्रतिशत गर्ने	वडाभरी	१०००	सवै वडावासी	२०८२
४	नसर्ने रोगहरुको बारेमा चेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन	वडाभरी	५००	सवै वडावासी	२०८१
खानेपानी तथा सरसफाई					
१	सेतिदेवी मुहान रहेको कुमिटार- केउरेनी खानेपानी योजना संचालन	कुमिटार,केउरेनी	१५००	१५० घर	२०८१
२	देवीथाने-केउरेनी खानेपानी योजना संचालन तथा व्यवस्थापन	देवीथाने, केउरेनी	१०००	११५ घर	२०८२
३	पन्चकन्या खानेपानी योजना	पन्चकन्या	६००	५५ घर	२०८२
४	भालुबाँसे भन्ज्याङ्ग खानेपानी योजना	भालुबाँसे	२०००	२५० घर	२०८३/०८४
५	स्थानीय मुहान संरक्षण गर्ने (चौहान धारा, नाग धारा, सिंहवाहिनी धारा, कँडेल धारा, भालुबाँसे धारा)	सम्पूर्ण मुहानहरु	२५००	सवै वडावासी	२०८१- निरन्तर
६	अव्यवस्थित फोहर संकलन केन्द्र (डम्पीङ्ग साईट) को आधुनिकीकरण गरी प्रदूषण नियन्त्रण	खाल्डे सा.व.	३५००	सवै वडावासी	२०८१- निरन्तर
७	डस्टविन वितरण गरी फोहरमैला व्यवस्थापन तथा आनीबानी सुधार	वडाभरी	४००	सवै वडावासी	२०८१

८	सरसफाई अभियान तथा जनचेतनामूलक कार्यक्रम	वडाभरी	३००	सवै वडाबासी	२०८१- निरन्तर
९	प्लाष्टिक मुक्त क्षेत्र बनाउन प्लाष्टिक बोटल, चाउचाउ तथा विस्कुटका खोलको व्यवस्थापन	वडाभरी		सवै वडाबासी	२०८१- निरन्तर
लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण					
१	सामुदायिक भवन निर्माण व्यवस्थापन	जोरधारा	१५००	३०० घर	२०८१
२	ज्येष्ठ नागरिक विश्राम स्थल निर्माण तथा व्यवस्थापन	जोरधारा	१०००	३०० घर	२०८१
३	अपाङ्गमैत्री व्यावसायिक सीप विकास तालिम र सहायक सामाग्री वितरण	वडा	१०००	सवै वडाबासी	२०८१
४	महिला रोग स्तनक्यान्सर र पाठेघर सम्बन्धी घुम्ती स्वास्थ्यशिविर संचालन	सवै टोलहरु	९००	सवै वडाबासी	२०८१- निरन्तर
५	कृषि, पशुपालन र घरेलु उद्योग सम्बन्धी सीप विकास तालिम संचालन	सवै टोलहरु	९००	सवै वडाबासी	२०८१-२०८२
६	ज्येष्ठ नागरिक लक्षित घुम्ती स्वास्थ्य शिविर संचालन	सवै टोलहरु	९००	सवै वडाबासी	२०८१- निरन्तर
७	राहसल बाल अनाथाश्रम संचालन तथा व्यवस्थापन सहयोग	साविक वडां. ४, ५	१५००	१०० जना	२०८२
युवा, खेलकुद तथा अन्य					
१	बहुउद्देश्यीय कवर्ड हल निर्माण तथा व्यवस्थापन	भन्ज्याङ्ग	५०००	सवै वडाबासी	२०८१
२	खेलमैदान निर्माण	पाङ्गेटार	१०००	२५० घर	२०८१
३	कृषि तथा सांस्कृतिक पर्यटनलाई प्राथमिकतामा राखी युवा लक्षित स्वरोजगारका तालिमहरु संचालन	सवै टोलहरु	१०००	सवै वडाबासी	२०८१- निरन्तर
४	युवाका लागि सीपमूलक तालिमको व्यवस्था (इलेक्ट्रिकल, मिस्त्री, ड्राइभिङ, मोटरसाइकल वर्कसप, कन्सट्रक्सन, सिकर्मी, डकमी.....आदि)	सवै टोलहरु	१२००	सवै वडाबासी	२०८१- निरन्तर
५	युवा सशक्तिकरण कार्यक्रम	वडाभरी	१३००	सवै वडाबासी	२०८१- निरन्तर
स्थानीय भाषा, कला संस्कृति तथा साहित्य					
१	लोपोन्मुख भाषा, कला, बाजा तथा साहित्यको संरक्षण कार्यक्रम		१२००		२०८१- निरन्तर
२	दुईसय वर्ष पुरानो वस्तीको इतिहास संरक्षण		९००		२०८१- निरन्तर
३	सांस्कृतिक स्थलहरु र पुराना मठमन्दिर, पाटीपौवा र आस्थाकेन्द्रहरु संरक्षण		१५००		२०८१- निरन्तर

पूर्वाधार विकास क्षेत्रको योजना

सिन	आयोजना/ कार्यक्रमको विवरण नाम	स्थान	लगत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
सडक तथा यातायात					
१	अमरे डाँडा - देवीथान - पुवा खोला सडक स्तरोन्नति	वडा नं. ९	१००००	सवै वडाबासी	२०८१- निरन्तर
२	लाबरको बोट - थिङ्ग गाउँ - यातायात कार्यालय सडक स्तरोन्नति	वडा नं. ९	६०००	जिल्लाबासीहरु	२०८१- निरन्तर
३	मेची राजमार्ग - मलामी जाने बाटो पाङ्गेटार सडक स्तरोन्नति	वडा नं. ९	१००००	वडाबासीहरु	२०८१- निरन्तर
४	मैनाली गोलाई - धापगरा - तिल्केनी सडक स्तरोन्नति	वडा नं. ९	७५००	वडाबासीहरु	२०८१- निरन्तर
५	मेची राजमार्ग-मगर बस्ती-पुवामाई टोल सम्मको बाटो स्तरोन्नति	वडा नं. ९	९०००		२०८१- निरन्तर
६	वडाका सवै कच्ची बाटोहरुमा ग्रावेल, ढलान तथा कालोपत्रे	वडा नं. ९	१५०००००	वडाबासीहरु	२०८१- निरन्तर
७	रिङ्गरोड कालोपत्रे गरी स्तरोन्नति	वडा नं. ९	१०००००	स वडाबासीहरु	२०८१
८	सडक विस्तार तथा स्तरोन्नति	रत्नचोक र थेवेचोक	६०००	६०० घर	२०८१- निरन्तर
९	रत्नचोक देखि पुवाखोला जोडने सडक निर्माण	इ.न.पा. ९	७०००	नगरवासी	२०८१- निरन्तर
१०	नागमन्दिरबाट रोशन बुढाथोकीको घर सम्मको बाटो स्तरोन्नति	इ.न.पा. ९	८०००	वडाबासीहरु	२०८१- निरन्तर
११	चम्पादेवी सडक इनपा ९-१० (बैकल्पिक मेची राजमार्ग) स्तरोन्नति	इ.न.पा. ९	१००००	नगरवासीहरु	२०८१- निरन्तर
१२	पुवामाई चोकबाट सेरा हुँदै इनपा ८ जोडने सडक स्तरोन्नति तथा विस्तार	इ.न.पा. ९	५०००	वडाबासीहरु	२०८१- निरन्तर
१३	जनता टोलबाट खाल्डे जोडने सडक स्तरोन्नति	इ.न.पा. ९	८०००	वडाबासीहरु	२०८१- निरन्तर
१४	लालीगुराँस चोक बाट खप्परेघाट गोरेटो बाटो व्यवस्थापन	इ.न.पा. ९	३०००	नगरवासीहरु	२०८१- निरन्तर
१५	मेची राजमार्ग रेशमखेती छेउबाट पाङ्गेटार जाने बाटो स्तरोन्नति	इ.न.पा. ९	७०००	वडाबासीहरु	२०८१- निरन्तर
पुल					
१	घटीटार साइरुम्बा पक्की पुल निर्माण	घटीटार	१००००	नगरवासी	२०८३/०८४
२	खप्परे बेसी - ज्यानेटार भोलुङ्गे पुल निर्माण	खप्परे बेसी	४०००	२५० घर	२०८२/०८३
सिंचाई					
१	पुवाखोला विद्युत केन्द्र अडिट १ बाट निगुरे, कुम्मिटार, केउरेनी र खाल्डे सम्मको सिंचाई योजना संचालन	इ.न.पा. ९	२०००	३०० घर	२०८२/०८३

२	हुंगेखोला सिंचाई योजना संचालन	चम्पादेवि टोल	५००	४३ घर	२०८२/०८३
३	गोलाखर्क स्प्रिङ्गकलर सिंचाई जलउपभोक्ता संस्थासँग समन्वय तथा सवलीकरण	गोलाखर्क	८००	४०० घर	२०८२/०८३
आवास, बस्तीविकास तथा सार्वजनिक निर्माण					
१	माईखोलामा सुविधा सम्पन्न दाहस्थल र मलामी घर निर्माण	राजदुवाली	८०००	नगरवासी	२०८२/०८३
२	स्थान पहिचान गरी सुविधा सम्पन्न वडाभवन निर्माणका लागि जग्गा व्यवस्थापन		४००००	वडावासीहरु	२०८३/०८४
३	सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम	वडाभरी	२५००	वडावासीहरु	२०८१- निरन्तर
सुरक्षा					
१	प्रहरी चौकी निर्माण	भञ्ज्याङ	१०००	वडावासीहरु	२०८१
२	सार्वजनिक संस्था, स्थलहरुमा सि.सी क्यामेरा जडान	वडाभरी	७००	वडावासीहरु	२०८१
विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा					
१	वडाक्षेत्रका विजुलीका काठेपोलहरु विस्थापन र फलामे पोल व्यवस्था	वडाभरी	२५००	वडावासीहरु	२०८१
२	माईखोला देखि सेरासम्म विद्युतीय सडकबत्ती व्यवस्था	माइखोला,सेरा	१२००	वडावासीहरु	२०८२
३	खत्री गोलाई देखि टुँडिखेल सम्म विद्युतीय सडकबत्ती व्यवस्था	इ.न.पा. ९	१२००	वडावासीहरु	२०८१
४	विद्युतीय चुलो (विद्युतीय भान्साघर) प्रवर्द्धन गरी एलपी ग्यास प्रतिस्थापन	वडाभरी	८०००	वडावासीहरु	२०८१- निरन्तर
५	दुई फेज को विद्युतलाई ३ फेज मा स्तरोन्नति	वडाभरी	२०००	वडावासीहरु	२०८१- निरन्तर
६	वडाका सवै क्षेत्रमा ए.वि.सि. विद्युत तारको व्यवस्थापन	वडाभरी	३०००	वडावासीहरु	२०८१- निरन्तर
सूचना तथा संचार प्रविधि					
१	वडा कार्यालय परिसर र गोलाखर्कमा free wifi zone स्थापना	वडा नं. ९	२५०	वडावासीहरु	२०८१
२	वडा कार्यालय लगायत अन्य सरकारी कार्यालयलाई प्रविधिमैत्री बनाउने	वडाभरी	१२००	वडावासीहरु	२०८१- निरन्तर
३	भञ्ज्याङ्ग चोक, कृषि क्याम्पस र विद्यालयहरुमा सि.सि.क्यामेरा जडान	वडा नं. ९	४००	वडावासीहरु	२०८१

बन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

सिन	आयोजना/ कार्यक्रमको विवरण नाम	स्थान	लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
१	चिलाउने बोट देखि घिमिरे धारा हुँदै बग्ने खोल्सी नियन्त्रण	घिमिरे धारा	७००	१२० घर	२०८२
२	खाल्डे र सिस्ने दुवै वनलाई सामुदायिक वनमा रुपान्तरण	खाल्डे र सिस्ने	५००	वडावासीहरु	२०८२
३	सामुदायिक वनमा सालक संरक्षण कार्यक्रम संचालन	सामुदायिक वनहरु	८००	नगरवासीहरु	२०८१- निरन्तर
४	जलवायु अनुकूलन कृषि प्रवर्द्धन तालिम सहयोग	सवै टोलहरुमा	५००	वडावासीहरु	२०८१
५	बाँदर, बँदेल, मृग, दुम्सी, खरायो आदिको वासस्थान व्यवस्थापन तथा आहाराको लागि फलफुल वृक्षारोपण	सवै सामुदायिक वनहरु	१०००	वडावासीहरु	२०८१- निरन्तर
६	गिद्ध संरक्षणका लागि सिमल रोपण कार्यक्रम	सामुदायिक वन	५००	नगरवासीहरु	२०८१- निरन्तर
७	सामुदायिक वन र सार्वजनिक जग्गामा वृक्षारोपण	वडा नं. ९	५००	वडावासीहरु	२०८१- निरन्तर
जलाधार संरक्षण					
१	एयरपोर्टबाट निस्केको भल व्यवस्थापन	एयरपोर्ट क्षेत्र	३०००	३०० घर	२०८२
२	जलवायु मापनकेन्द्र स्थापना (एयरपोर्ट आसपास)	एयरपोर्ट क्षेत्र	२०००	नगरवासीहरु	२०८२
३	सार्वजनिक खोल्सीहरुमा Bio-engineering प्रविधिमा आधारित जलाधार व्यवस्थापन: सिंहवाहिनी खोल्सी, सेरा खोल्सी (बसपार्क खोल्सी), खार खोला, जोरधारा खोला	वडाभरी	२५००	सवै वडावासीहरु	२०८१- निरन्तर
फोहरमैला व्यवस्थापन					
१	मेची राजमार्ग दाँयाबाँया र माईखोला देखि सिंहवाहिनी खोल्सीसम्म Avenue Plantation गर्ने	इ.न.पा. ९	६००	जिल्ला बासी	२०८१- निरन्तर
२	माईखोला घाट, भञ्ज्याङ्ग चोक, आसपास सार्वजनिक शौचालय निर्माण	माइखोला/ गोलाखर्क	३०००	नगरवासी	२०८३
बिपद् व्यवस्थापन					
२	बिपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	वडा कार्यालय	४००	वडावासीहरु	२०८१
३	आगलागी अन्तर्गत किचन सुरक्षा सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	सवै टोलहरु	३००	वडावासीहरु	२०८१
४	हेड ट्याङ्क आसपास पहिरो नियन्त्रण	हेड ट्याङ्क	६००	वडावासीहरु	२०८२
५	बिपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारीका लागि सामग्रीको व्यवस्थापन र खुल्ला क्षेत्र		१५००	वडावासीहरु	२०८१- निरन्तर

	निर्माण ((भन्ज्याङ्गक्षेत्र पन्चकन्या मन्दिर परिसर, पुरानो भगवती माविको जग्गामा)	वडा नं. ९			
६	सिंहवाहिनी मन्दिर क्षेत्रमा पहिरो नियन्त्रण	सिंहवाहिनी	१०००	जिल्लाबासी	२०८२
७	विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कर्मचारी र पदाधिकारीहरूको क्षमता विकास	नगरपालिका	६००	वडाबासीहरू	२०८१- निरन्तर
८	वस्तुगत विवरण तयार गर्दा प्राकृतिक श्रोत र सेवा सुविधाहरूको पहुँच सहितको श्रोत नक्साहरू तयार गरी प्रत्येकवर्ष अध्यावधिक	वडा कार्यालय	६००	वडाबासीहरू	२०८१
९	भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक, संस्थागत, लैङ्गिक लगायतका विषय क्षेत्रका खण्डित तथा सहितको वस्तुगत विवरण तयारी	वडा कार्यालय	१०००	वडाबासीहरू	२०८२

सुशासन तथा संस्थागत विकास

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको विवरण नाम	स्थान	लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
संस्थागत विकास र सेवा प्रवाह					
१	तालिम, वृत्ति विकास, अध्ययन अवलोकन भ्रमण जस्ता कुरालाई क्षमता विकास योजनाको माध्यमबाट प्राथमिकता	वडाभरी	१०००	३०० जना	२०८१- निरन्तर
२	जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूलाई आवश्यकता अनुरूप औजार उपकरण तथा सवारी साधनको व्यवस्था	वडा कार्यालय	२०००	२० जना	२०८१- निरन्तर
३	जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूलाई आवश्यकता अनुसार विभिन्न तालिमको व्यवस्था	वडा कार्यालय	६००	२० जना	२०८१- निरन्तर

इलाम नगरपालिका १०

आर्थिक विकास क्षेत्रको योजना

सिन	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	लगत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
कृषि					
१	कृषि तथा पशु उपज संकलन केन्द्र स्थापना	जौवारी, नारायण चोक घट्ट र सिलपुर	४०००	वडावासी	२०८१
२	अदुवा तथा वेसार खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम तथा अदुवा प्रशोधन उद्योग	नारायण चोक	८०००	वडावासी	२०८२
३	उन्नत डाले घाँस प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन (वीउ तथा विरुवा वितरण)	वडाभरी	१५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
४	वाली बीमा कार्यक्रम संचालन	वडाभरी	१०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
५	वडाका सम्पूर्ण टोलहरुमा माटो परीक्षण शिविर संचालन	वडाभरी	१०००	वडावासी	२०८१
६	कृषि तथा पशु उत्पादनको आधार मूल्य निर्धारण	वडाभरी	५००	वडावासी	२०८१
७	व्यावसायिक तथा आधुनिक कृषिका लागि बीउबिजन, औजार उपकरणमा अनुदानको व्यवस्था (त्रिया कटिङ्ग मेसिन, प्लाष्टिक टनेल, हाते ट्राक्टर, च्याप कटर, पिसानी मिल, पावर टिलर म्याट आदि)	वडाभरी	७०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
८	साना कृषक समूह गठन गरी आधुनिक तथा व्यावसायिक कृषि प्रवर्द्धन कार्यक्रम	वडाभरी	१५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
९	जौ वारी, घट्टा भञ्ज्याङ्ग, सिलपुर, पूर्णेश्वर मा.वि क्षेत्रमा कृषि तथा पशु उत्पादन संकलन केन्द्र स्थापना गर्ने	इ.न.पा. १०	३०००	वडावासी	२०८२
१०	कफी क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम	वडाभरी	१५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
पशुपालन					
१	प्राविधिक सहितको पशुपंक्षी सेवा केन्द्र स्थापना	तेसेँ गाउँ	८०००	वडावासी	२०८३
२	साविक वडा १,२,३,४ लाई बाखापालन पकेट क्षेत्र र साविक ४,५,६,७,८,९ लाई गाईपालन पकेट क्षेत्रको रुपमा रुपान्तरण	वडा नं. १०	२००००	वडावासी	२०८२-निरन्तर
३	बाखा, गाई, सुँगुर, बँगुर, र कुखुरापालनमा अनुदानको व्यवस्था	वडाभरी	५०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
४	बाखापालन तथा खोर सुधार कार्यक्रम	वडाभरी	४०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
५	गाईपालन तथा गोठ सुधार कार्यक्रम	वडाभरी	३०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
संस्कृति तथा पर्यटन					
१	नगरस्तरीय पर्यटन सर्किटमा वडाको आवद्धता	वडाभरी	४०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	होटल तथा यातायात व्यवसायीलाई आतिथ्यता सम्बन्धी ३ दिने तालिम	वडा कार्यालय	९००	१५० जना	२०८१-निरन्तर
३	होमस्टे लगायत पर्यटन सम्बन्धी तालिम र क्षमता विकास	वडा नं. १०	९००	२०० जना	२०८१-निरन्तर
४	घट्ट पनस्थापना गरी पर्यटन प्रवर्द्धन	घट्ट बजार	१०००	वडावासी	२०८१
५	बाह्रगोलाई सौन्दर्यीकरण	जौवारी	२०००	नगरवासी	२०८२
६	लाप्चा संग्रहालय स्थापना	जौवारी	२५००	वडावासी	२०८२
७	पूर्ण स्मारक मा.वि. परिसरमा पूर्ण बहादुर राई पार्क निर्माण	गोदक	३०००	वडावासी	२०८३
८	इलाम जिल्लाको दोश्रो अग्लो भरना संरक्षण सौन्दर्यीकरण र प्रवर्द्धन	असले	३०००	नगरवासी	२०८१-निरन्तर
९	पर्यटकीय पार्क निर्माण	जौवारी भञ्ज्याङ्ग	४०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
१०	सिलपुरको डाँडा आसपास सार्वजनिक चौतारा/यात्रु प्रतिक्षालय निर्माण	सिलपुर	६००	३००० जना	२०८१
११	माईखोला डाँडा गाउँमा सिंहदेवी मन्दिर परिसरमा वनभोजस्थल निर्माण	डाँडागाउँ	१०००	वडावासी	२०८२
उद्योग व्यापार तथा व्यवसाय					
१	दुग्ध उद्योग स्थापना	जौवारी, गोदक	४०००	वडावासी	२०८२
२	निजी लगानीको सुनिश्चितता प्रदान गर्न तालिमको व्यवस्था	वडा कार्यालय	३००	वडावासी	२०८१
३	कृषो उद्योग स्थापना र उत्पादन बजारीकरण सहयोग	जौवारी	३०००	वडावासी	२०८३
४	मौरीपालन तथा मह प्रशोधन उद्योगको लागि अनुदानको व्यवस्था	वडाभरी	२५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन	घट्ट बजार	३०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
७	कृषि बजार विस्तार	घट्ट बजार	१५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
सहकारी संस्था					
१	संचालित कृषि सहकारीहरुलाई औद्योगीकरणका लागि तालिम	वडा कार्यालय	१०००	सवै कृषि सहकारीहरु	२०८१-निरन्तर
२	सहकारी संस्था मार्फत शुलभ पसलहरु संचालन सहजीकरण	जौवारी, घट्टा, तेसेँ	२०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर

		गाउँ, गोदक			
३	सहकारी संचालन तथा व्यवस्थापन तालिम	वडा कार्यालय	६००	सवै सहकारी	२०८१
४	सहकारी क्षमता विकास कार्यक्रम	वडा नं. १०	६००	सवै सहकारी	२०८१
५	सहकारीमा आवद्ध कृषकलाई अध्ययन अवलोकन भ्रमण व्यवस्था	वडा नं. १०	१०००	सवै सहकारी	२०८१-निरन्तर
६	सहकारी कर्मचारीलाई लेखा तथा सफ्टवेयर सम्बन्धी तालिम	वडाभरीका	१५००	सवै सहकारी	२०८१-निरन्तर

सामाजिक विकास क्षेत्रको योजना

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको विवरण नाम	स्थान	लगत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
शिक्षा					
१	पूर्ण स्मारक मा.वि.मा भौतिक पूर्वाधार सहितको प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा संचालन	गोदक	५०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
२	वडाभरीका सवै सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थी लक्षित स्कूल बस संचालन	वडा नं. १०	१००००	वडाबासी	२०८३/०८४
३	महमाई आ.वि.को स्तरोन्नति तथा कक्षा विस्तार	महमाई आ.वि.	१०००	४०० जना	२०८२
४	सम्पूर्ण विद्यालयहरूमा स्थानीय पाठ्यक्रम अनुसारको पठनपाठन	वडाभरी	१०००	वडाबासी	२०८१
५	महमाई आ.वि., नारायण आ.वि. र नयाँ नमूना आ.वि. लाई सुविधा सम्पन्न बनाउने	वडा नं. १०	४०००	१५०० जना	२०८३
६	कक्षा १२ सम्मको शिक्षा नि:शुल्क गर्नको लागि आवश्यक पहल	वडाभरी	८०००	वडाबासी	२०८२
स्वास्थ्य					
१	सार्वजनिक निजी लागत साभेदारीमा वडामा प्राविधिक स्वास्थ्यकर्मी सहित एमबुलेन्सको व्यवस्था	गोदक	२०००	वडाबासी	२०८२
२	गोदक स्वास्थ्य चौकीको स्तरोन्नति गरी बर्थिङ्ग सेन्टर र ट्यूमा सेन्टर स्थापना	गोदक	१००००	वडाबासी	२०८३/०८४
३	स्वास्थ्य वीमा कार्यक्रम १०० प्रतिशत गर्ने	वडाभरी	५००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
खानेपानी तथा सरसफाई					
१	टापुमा खानेपानी विस्तार तथा व्यवस्थापन	राजदुवाली	१५००	१०० घर	२०८१
२	खानेपानी शुद्धीकरण केन्द्र निर्माण तथा संचालन व्यवस्थापन	साविक ७ र ९	४०००	३०० घर	२०८१
३	गल्फने धारा, खानेपानी आयोजना संचालन	गैरी गाउँ र सापकोटा गाउँ	१०००	१२० घर	२०८१
४	डाँडागाउँको बृहत खानेपानी योजना संचालन तथा व्यवस्थापन	साविक २ नं. वडा	५०००	४०० घर	२०८१
५	गाडीका यात्रुहरूले राजमार्गमा गर्ने फोहरहरूको व्यवस्थापन	मेची राजमार्ग	५००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
६	छोडे खोल्सी मुहान-सिलपुर काइलाटार खानेपानी मर्मत सम्भार व्यवस्थापन	सिलपुर	११५०	६० घर	२०८१
७	बजार, सार्वजनिक स्थल र विद्यालयमा दिगो डस्टबीन व्यवस्थापन	वडाभरी	५००	वडाबासी	२०८२
८	सरसफाई अभियान तथा जनचेतना कार्यक्रम	वडाभरी	५००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
९	प्लाष्टिक मुक्त क्षेत्र बनाउनमा प्लाष्टिक बोटल, चाउचाउ तथा विस्कट खोलको व्यवस्थापन र फोहर वर्गीकरण तथा निस्काशन सचेतना कार्यक्रम	वडाभरी	२००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
१०	सार्वजनिक शौचालय व्यवस्थापन	मेची राजमार्ग	६००	नगरबासी	२०८१-निरन्तर
लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण					
१	अपाङ्गमैत्री व्यावसायिक सीप विकास तालिम र सहायक सामग्री वितरण	वडाभरी	१०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
२	महिला रोग स्तन क्यान्सर र पाठेघर सम्बन्धी घुम्ती स्वास्थ्य शिविर संचालन	वडाभरी	९००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
३	कृषि, पशुपालन र घरेलु उद्योग सम्बन्धी सीप विकास तालिम संचालन	सवै टोलहरूमा	४००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
४	ज्येष्ठ नागरिक लक्षित घुम्ती स्वास्थ्य शिविर संचालन	सवै टोलहरूमा	९००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
युवा, खेलकूद तथा अन्य					
१	बाँसबाट विभिन्न फर्निचर र सजावट सामग्रीहरू तयार गर्ने तालिम संचालन	वडा कार्यालय	३००	वडाबासी	२०८२
२	लागु पदार्थ दुर्व्यसन रोकथाम कार्यक्रम संचालन	वडाभरी	४००	वडाबासी	२०८१
३	कभर्ड हल निर्माण	गोदक	३०००	४०० घर	२०८३/०८४
४	माइ भगवती रंगशाला निर्माणको लागि पहल	माइखोला	३५००	जिल्लाबासी	२०८१-निरन्तर
५	कृषि तथा सांस्कृतिक पर्यटनलाई प्राथमिकतामा राखी युवा लक्षित स्वरोजगारमूलक तालिमहरू संचालन	वडा कार्यालय	१२००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
६	युवाका लागि सीपमूलक तालिमको व्यवस्था (इलेक्ट्रिकल, मिस्त्री डाईभिङ्ग, मोटरसाइकल वर्कसप, कन्सर्टक्सन, सिकर्मी, डकमी.....आदि)	वडा कार्यालय	१२००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर

७	युवा सशक्तिकरण कार्यक्रम	वडाभरी	२०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
८	विद्यालय खेल मैदान स्तरोन्नति	नन्द मा.वि.	१०००	१२०० जना	२०८२
स्थानीय भाषा, संस्कृति, कला तथा साहित्य					
१	सिल्युरमा बौध्दगुम्बा निर्माण	सिल्युर	१५००	१०० घर	२०८२
२	साविक वडा नं. ८ को जौबारीमा बौध्दगुम्बा निर्माण	जौबारी	१५००	२०० घर	२०८३
३	लोपोन्मुख भाषा, कला, बाजा तथा साहित्यको संरक्षण कार्यक्रम	वडाभरी	९००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
४	दुईसय वर्ष पुरानो वस्तीको इतिहास संरक्षण	वडाभरी	५००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
५	सांस्कृतिक स्थलहरु र पुराना मठमन्दिर, गुम्बा, पाटीपौवा र आस्थाकेन्द्रहरुको संरक्षण	वडाभरी	१०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
६	राई जातिको साकेलाथान निर्माण	साविक ९नं वडा	७००	३०० घर	२०८१
७	तामाङ्ग समुदायको सवदाहस्थल निर्माण	सिल्युर	७००	१०० घर	२०८१

पूर्वाधार विकास क्षेत्रको योजना

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
सडक यातायात					
१	सुनारेगोलाई-सुवेदी गाउँ-जौबारी भन्ज्याङ्ग रिङरोड स्तरोन्नति (जौबारी रिङरोड	इ.न.पा. १०	५०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
२	कोशिला चोक बाट नन्द मा.वि. जाने बाटो स्तरोन्नति	इ.न.पा. १०	५०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
३	वडाक्षेत्र भित्रका महत्वपूर्ण बाटोहरुलाई १२ महिना संचालन प्रबन्ध	वडाभरी	१५००००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
४	भण्डारीवेसी भन्ज्याङ्ग-सोक्तिम गोलाई-माईवेसी सडक स्तरोन्नति	वडा नं. १०	७०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
५	सुकेपोखरी भोटेचोक-पूर्णमार्ग -मलबाँसे-जौबारी भन्ज्याङ्ग सडक स्तरोन्नति	वडा नं. १०	१००००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
६	लुङ्चेटार-खोलाटार-घट्टा-बोरुङ्गे गोलाई-असले भरना सुयोदय न.पा. जोड्ने सडक स्तरोन्नति	वडा नं. १०	१००००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
७	नारायण आ.वि.-असले दोभान-माईजोगमाई वडा ४ जोड्ने सडक स्तरोन्नति	वडा नं. १०	१५०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
८	घट्टा-लुङ्चेटार मोटर बाटो (छविबाल मार्ग) स्तरोन्नति	वडा नं. १०	५०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
९	नारायण आ.वि.-डावा गाउँ- सु.न.पा. ११ सुन्तले जोड्ने मोटरबाटो स्तरोन्नति	वडा नं. १०	७०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
१०	सिमल गोलाई-माइवेनी-तिल्केनी(बैकल्पिक मेची राजमार्ग) स्तरोन्नति	वडा नं. १०	२००००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
११	कोशिला चोक-२ नं. डाँडा (सिंहदेवी मार्ग) स्तरोन्नति	वडा नं. १०	५०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
१२	घट्टा- माइवेनी मार्ग स्तरोन्नति	वडा नं. १०	७०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
१३	बोरुङ्गे गोलाई - सिस्ने बाटो स्तरोन्नति	वडा नं. १०	४०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
१४	पिपलचोक-वडाकार्यालय- मेची राजमार्ग रीङ्गरोड ढलाई तथा स्तरोन्नति	वडा नं. १०	९०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
१५	नास्पाती गोलाई-भिरगाउँ बाटो स्तरोन्नति	वडा नं. १०	८०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
१६	वि.पि. मार्ग-मालबाँसे बाटो स्तरोन्नति	वडा नं. १०	६०००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर
पुल					
१	इ.न.पा १० र माई जोगमाई ४ जोड्ने पक्की पुल	जोगमाईखोला	१००००	नगरबासी	२०८३/०८४
२	लुङ्चेटार-खोलाटार पक्की पुल	अधेरीखोला	१००००	वडाबासी	२०८३/०८४
३	घट्टा-भुतेनी पक्की पुल	अधेरीखोला	१००००	वडाबासी	२०८३/०८४
सिँचाई					
१	अधेरी खोला-सानो गोदक डाँडा लिफ्ट सिँचाई योजना संचालन	सानो गोदक	८०००	२७५ घर	२०८२
२	डाँडा लिफ्ट सिँचाई योजना संचालन	बगैँचा	४०००	१६० घर	२०८३
३	कफोक खोला मुहान-कफोक वेसी-बगैँचा-लम्फरे वेसी सिँचाई व्यवस्थापन	वडा नं. १०	३०००	२०० घर	२०८१
४	माईवेसी काइलाटार-जानेटार कुलो व्यवस्थापन	माइवेसी	२०००	६० घर	२०८२
५	जोगमाईवेसी सिँचाई आयोजना संचालन	जोगमाईखोला	३०००	५० घर	२०८२
आवास, बस्ती विकास तथा सार्वजनिक निर्माण					
१	सामुदायिक भवन निर्माण	जौबारी,सिल्युर	८०००	वडाबासी	२०८३
२	वस्ती विकास योजना तजुमा	घट्टावजार	५००	वडाबासी	२०८१
३	मालबाँसे क्षेत्रको सि.आर.सि. भवन, गरिमा टोल को भवनहरुलाई सामुदायिक भवन मा रुपान्तरण तथा स्तरोन्नति	वडा नं. १०	३०००	१८० घर	२०८२
५	सिमल गोलाई र कम्पनी गोलाईमा प्रतिकालय निर्माण गर्ने	वडा नं. १०	२०००	वडाबासी	२०८१
६	वडा कार्यालय भवन तथा शौचालयको भौतिक सुधार	वडा नं. १०	५०००	वडाबासी	२०८२
७	सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम	वडाभरी	२५००	वडाबासी	२०८१-निरन्तर

सुरक्षा					
१	राजमार्ग र मुख्य चोकहरुमा सि.सि क्यामेरा सहितको सोलारबत्ती जडान	मेचीराजमार्ग	१०००	वडावासी	२०८१
२	प्रहरी चौकी स्थापना (वडा कार्यालय आसपास)	वडाकार्यालय	१०००	वडावासी	२०८२
विद्युत तथा बैकल्पिक उर्जा					
१	धुँवा रहित आधुनिक चुलो र विद्युतीय चुलोमा अनुदानको व्यवस्था	वडाभरी	१०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	वडा क्षेत्रभित्रका सम्पूर्ण विद्युतका तारहरु ए.वि.सि. तारमा रुपान्तरण	वडाभरी	३०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
३	घट्टा बजार, जौवारी तेर्सैगाउँ आसपास विद्युतीय सडकबत्ती बिस्तार (१००)	वडा नं. १०	५०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
सूचना तथा संचार प्रविधि					
१	वडा कार्यालय लगायत अन्य सरकारी कार्यालयलाई प्रविधिमैत्री बनाउने	वडा नं. १०	१०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	विद्यालय, सरकारी कार्यालय र मेची राजमार्ग क्षेत्रमा सि.सि.क्यामेरा. जडान	वडा नं. १०	५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
३	ई-लाइब्ररी/सामुदायिक सूचना केन्द्र स्थापना र प्रवर्द्धन	गोदक	५०००	वडावासी	२०८२

वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
वन वातावरण तथा जैविक विविधता					
१	जंगली जनावरहरुको आहारा तथा वासस्थान व्यवस्थापनका लागि वनहरुमा फलफूल तथा अन्य विरुवाहरु वृक्षारोपण	सवै सा.ब.हरु	९००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	बाँदर व्यवस्थापन र उसको आहाराका लागि जंगलमा गिट्टा तथा भ्यागुर रोपण	सवै सा.ब.हरु	९००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
३	गिट्टा संरक्षणका लागि सिमल रोपण कार्यक्रम संचालन	सवै सा.ब.हरु	६००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
जलाधार संरक्षण					
१	जलवायु अनुकूलन कृषि प्रवर्द्धन तालिम संचालन	वडा नं. १०	७००	वडावासी	२०८१
२	मुहान संरक्षण (साविक २ नंँ डाँडा खानेपानी मुहान)	साविक वडा नं. २	५००	१०० घर	२०८१
३	माइवेनी गौरीमाई जलाशय निर्माणका लागि सम्भाव्यता अध्ययन	माइवेनी	५००	जिल्लावासी	२०८३/०८४
विपद् व्यवस्थापन					
१	आगलागी अन्तर्गत किचन सुरक्षा सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	सवै टोलहरु	८००	वडावासी	२०८१
२	विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि तालिम, पूर्वतयारी सामग्रीहरुको व्यवस्थापन, खुला क्षेत्र व्यवस्थापन र जनशक्ति संयन्त्र विकास	वडा नं. १०	१०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
३	वडास्तरीय नागरिक वडापत्रको डिजिटल डिस्प्ले र कार्यान्वयन	वडाकार्यालय	१०००	वडावासी	२०८१

इलाम नगरपालिका वडा नं.११

आर्थिक विकास क्षेत्रको योजना

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
कृषि					
१	वडाको केन्द्रमा पशु तथा कृषि परामर्श केन्द्र स्थापना र संचालन	सोयाक	२०००	वडावासी	२०८२
२	कृषि उपजहरुको बाली वीमा कार्यक्रम	वडाभरी	१५००	वडावासी	२०८१
३	वडाको तल्लो क्षेत्र माइजलाधारले ओगटेको क्षेत्रलाई धान, सुपारी र केरा पकेट क्षेत्रको रुपमा प्रवर्द्धन	वडा नं. ११	१००००	४०० घर	२०८१-निरन्तर
४	वडाका उपयुक्त ठाउँहरुमा कृषि उपज संकलन, उच्चमशीलतामा आधारित प्रशोधन तथा उत्पादित वस्तुको मूल्य अभिवृद्धि (भ्यालुएड) सहितका उपभोग्य वस्तु बिक्री केन्द्र स्थापना र संचालन	सोयाक, निन्दाखु,वेलासी, निर्फुक	६०००	वडावासी	२०८१
५	कृषि क्षेत्रलाई प्रमुख प्राथमिकता दिई कृषिमा आधुनिकीकरण तथा औजारीकरणका लागि अनुदानको व्यवस्था	वडाभरी	४०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
६	व्यावसायिक कृषिका लागि वीउबिजन, औजार उपकरणमा अनुदानको व्यवस्था (चिया कटिङ्ग मेसिन, प्लाष्टिक टनेल, हाते ट्राक्टर, च्याप कटर, पिसानीमिल, पावर टिलर म्याट आदि)	वडाभरी	३५००	सवै वडावासी	२०८१-निरन्तर
७	साना कृषक समूह गठन गरी आधुनिक तथा व्यावसायिक कृषि प्रवर्द्धन कार्यक्रम	वडाभरी	२५००	वडावासी	२०८१
८	मौसमी र बेमौसमी तरकारी खेती कार्यक्रम	वडाभरी	२०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
९	कफी खेती कार्यक्रम	वडाभरी	१५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
१०	सुन्तला, कागती तथा केरा खेती कार्यक्रम	वडाभरी	३०००	३०० घर	२०८१-निरन्तर
११	तरकारी तथा दुधजन्य संकलन केन्द्र स्थापना (साविक ६ खरायोडाँडा)	खरायोडाँडा	२०००	७०० घर	२०८३
पशुपालन					
१	बाखा, गाई, सुँगुर, बँगुर र कुखुरापालनमा अनुदानको व्यवस्था	वडाभरी	३०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	गाईपालन तथा गोठ सुधार कार्यक्रम	वडाभरी	३०००	३०० घर	२०८१-निरन्तर
३	प्राविधिक सहितको पशुस्वास्थ्य सेवा केन्द्र स्थापना	प्रगती चोक, खरायो डाँडा	१००००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
४	बाखापालन तथा खोर सुधार कार्यक्रम	वडाभरी	३०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
संस्कृति तथा पर्यटन					
१	बालीकन्या मन्दिरलाई पर्यटकीय क्षेत्रको रुपमा विकास	बालीकन्या	४०००	नगरवासी	२०८१-निरन्तर
२	पर्यटकीय स्थलहरुको पहिचान गरी गुरु योजना तयारी	वडा नं. ११	१०००	वडावासी	२०८१
५	बालीकन्या क्षेत्र पर्यटन पूर्वाधार विकास	बालीकन्या	८०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
६	हड्सेटार-सिद्धथुम्का चुली पदमार्ग निर्माण	वडा नं. ११	२०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
७	छाङ्गे भरना सौन्दर्यीकरण	वडा नं. ११	१५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
उद्योग, व्यापार तथा व्यवसाय					
१	कफी प्रशोधन उद्योग स्थापना (वडा आसपास, प्रगति चोक)	प्रगति चोक	३०००	वडावासी	२०८२
२	उच्चमशीलतामा आधारित अदुवा, कूचो, केरा प्रशोधन उद्योग स्थापना र उत्पादन बिक्रीवितरण व्यवस्थापन सहजीकरण	सोयाक प्रगतिचोक	४०००	वडावासी	२०८२
३	हटिया बजार व्यवस्थापन	प्रगतिचोक, निन्दाखु, निर्फुक	१२००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
४	निजी लगानीको सुनिश्चतता प्रदान गर्न तालिमको व्यवस्था	वडा नं. ११	९००	उच्चमीहरु	२०८१
५	ब्लक उद्योग स्थापनामा अनुदानको व्यवस्था	वडा नं. ११	२०००	८०० घर	२०८२
सहकारी संस्था					
२	सहकारी संचालन तथा व्यवस्थापन तालिम कार्यक्रमहरु	वडा नं. ११	८००	सहकारीहरु	२०८१
३	सहकारी क्षमता विकास कार्यक्रम	वडा नं. ११	८००	सहकारीहरु	२०८१
४	संचालित कृषि सहकारी औद्योगीकरणका लागि तालिमको व्यवस्था	वडा नं. ११	६००	सहकारीहरु	२०८१
५	सहकारी संस्था मार्फत शुपथ मूल्य पसलहरु संचालन	वडा नं. ११	२०००	सहकारीहरु	२०८१-निरन्तर
६	सहकारीमा आवद्ध कृषकलाई अध्ययन अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था	वडा नं. ११	१०००	सहकारीहरु	२०८१-निरन्तर
७	सवै सहकारीलाई लेखा तथा सफ्टवेयर सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	वडा नं. ११	६००	सहकारीहरु	२०८१

सामाजिक विकास क्षेत्रको योजना

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
शिक्षा					
१	प्राविधिक शिक्षामा २ विद्यार्थीलाई पूर्ण छात्रवृत्तिको व्यवस्था	वडा नं. ११	२०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	सबै विद्यालयलाई प्रविधिमैत्री बनाई शैक्षिक सुधार कार्यक्रम	वडाभरी	२०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
३	विद्यालयमा स्थानीय पाठ्यक्रममा आधारित पाठ्यपुस्तक प्रबन्ध	वडाभरी	१०००	वडावासी	२०८१
४	बालकन्या मा.वि.मा बहुतले भवन निर्माण	सोयाक	१००००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
५	सिम्ले आ.वि.मा भवन निर्माण	सिम्ले	३५००	१४० घर	२०८१-निरन्तर
६	महेश्वरा आ.वि.मा बहुतले भवन निर्माण	निन्दाखु	९०००	२०० घर	२०८१-निरन्तर
७	बालकन्या मा.वि.मा प्राविधिक विषय सहित कक्षा ११ र १२ संचालन	सोयाक	८०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
स्वास्थ्य					
१	निःशुल्क औषधीको दायरा वृद्धि	वडाभरी	७००	वडावासी	२०८१
२	सबैलाई स्वास्थ्य बीमा शत प्रतिशत गर्ने	वडाभरी	१०००	वडावासी	२०८२
३	वडामा प्राविधिक स्वास्थ्यकर्मी सहित एमबुलेन्सको व्यवस्था	सोयाक	५०००	वडावासी	२०८३
४	निन्दाखु स्वास्थ्य इकाईको सुविधायुक्त भवन निर्माण	निन्दाखु	१००००	४५० घर	२०८१-निरन्तर
५	खोप केन्द्र निर्माण तथा व्यवस्थापन	लुङ्गुप्पा र निर्फुक	२०००	३०० घर	२०८१-निरन्तर
६	गाउँघर क्लिनिक भवन निर्माण तथा संचालन व्यवस्थापन	सिरकोट, सिम्ले राकसे	३०००	२५० घर	२०८१-निरन्तर
७	सोयाकमा मातृशीशु सेवा केन्द्र स्थापना	सोयाक	७०००	वडावासी	२०८२
८	स्वास्थ्य केन्द्रमा ल्याब सहित दक्ष जनशक्ति व्यवस्थापन	सोयाक	१००००	वडावासी	२०८२
९	नसर्ने किसिमका रोगहरुको बारेमा जनचेतनमूलक कार्यक्रम	वडाभरी	६००	वडावासी	२०८१
खानेपानी तथा सरसफाई					
१	छाडछाडे- लुङ्गुप्पा- निन्दाखु खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना व्यवस्थापन	वडा नं. ११	३०००	२०० घर	२०८१-निरन्तर
२	सोयाक खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना व्यवस्थापन	सोयाक	५०००	३०० घर	२०८१-निरन्तर
३	माथिल्लो सिरकोट- तल्लो सिरकोट-अम्बुके खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना सम्पन्न	वडा नं ११	३०००	१२० घर	२०८२
४	डस्टबिन वितरण गरी दिगो फोहरमैला व्यवस्थापन (विद्यालय, स्वास्थ्य चौकी, बजार क्षेत्र)	वडाभरी	७००	वडावासी	२०८१
५	खानेपानीका श्रोतहरुको पहिचान गरी संरक्षण तथा वितरण व्यवस्थापन	वडाभरी	६०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
६	सार्वजनिक स्थानहरुमा डस्टबिनको व्यवस्था र आनीबानी परिवर्तन	सार्वजनिक स्थल	५००	वडावासी	२०८१
७	साजबोटे खानेपानी योजना संचालन	साजबोटे	२०००	१४० घर	२०८१
८	बाहुनधारा खानेपानी योजना	बाहुनधारा	१५००	८० घर	२०८१
९	देवीथाने खानेपानी योजना	देवीथाने	१५००	८५ घर	२०८१
१०	सोलार खानेपानी योजना निर्माण तथा व्यवस्थापन	लुङ्गुप्पा	३५००	१८० घर	२०८१-निरन्तर
११	धितालगाउँ खानेपानी निर्माण तथा व्यवस्थापन	धितालगाउँ	१५००	६० घर	२०८२
लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण					
१	अपाङ्गमैत्री व्यावसायिक सीप विकास तालिम तथा सहायक सामग्री वितरण	वडा नं. ११	२०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	महिला रोग स्तन क्यान्सर र पाठेघर सम्बन्धी घुम्ती स्वास्थ्य शिविर संचालन	वडा नं. ११	१५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
३	कृषि, पशुपालन र घरेलु उद्योग सम्बन्धी सीप विकास तालिम संचालन	वडा नं. ११	१५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
४	ज्येष्ठ नागरिक लक्षित घुम्ती स्वास्थ्य शिविर संचालन	वडा नं. ११	१०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
५	ज्येष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र निर्माण, संचालन तथा व्यवस्थापन सहयोग	प्रगती चोक, वडा	३०००	वडावासी	२०८२
६	बाल उद्यान निर्माण तथा संचालन प्रबन्ध	वडा आसपास	३०००	३०० घर	२०८३
युवा, खेलकुद तथा अन्य					
१	दुर्व्यसन तथा आत्महत्या दर घटाउन मनोसामाजिक परामर्श कार्यक्रम	वडाभरी	१५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	कृषि तथा सांस्कृतिक पर्यटनलाई प्राथमिकतामा राखी युवा लक्षित स्वरोजगारका तालिमहरु संचालन	वडा नं. ११	१०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
३	युवाका लागि सीपमूलक तालिमको व्यवस्था (इलेक्ट्रिकल, मिस्त्री, ड्राइभिङ,	वडा नं. ११	३०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर

	मोटरसाइकल वर्क्सप, कन्सट्रक्सन, सिकर्मी, डकमी..... आदि)				
४	युवा सशक्तिकरण कार्यक्रम	वडाभरी	२५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
५	खेलकुद मैदान स्तरोन्नति	सोयाक र महेश्वर	२०००	वडावासी	२०८२
६	कर्बड हल निर्माण	वडा आसपास	२५००	वडावासी	२०८३
स्थानीय भाषा, संस्कृति, कला तथा साहित्य					
१	लोपोन्मुख भाषा, कला, बाजा तथा साहित्यको संरक्षण कार्यक्रम	वडाभरी	२०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	सांस्कृतिक स्थलहरु र पुराना मठमन्दिर एवं आस्थाकेन्द्रहरुको संरक्षण	वडाभरी	४०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
३	शिव पञ्चायन मन्दिर, बालीकन्या पर्यटन मन्दिर संरक्षण	वडा नं. ११	२०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
४	किराँत भाषा तथा संस्कृति संरक्षण	वडा नं. ११	१५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
५	बालकन्या मन्दिर निर्माण	बालकन्या	१५००	२५० घर	२०८२

पूर्वाधार विकास क्षेत्रको योजना

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको विवरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
सडक तथा यातायात					
१	खरायो डाँडा देखि वेलासे सडक कालोपत्रे	वडा नं. ११	३००००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	वडाको जिल्ला सदरमुकाम जोडने बाटोलाई १२ महिना संचालन प्रवन्ध	वडा नं. ११	१५००००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
३	वडा नं. ९ भन्ज्याङ्ग हुँदै इ.न.पा. १२ मसार बाट वडा नं. ११ को वडा कार्यालय जाने बाटोको मर्मत संभार सहित स्तरोन्नति	वडा नं. ११	२००००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
४	राकसे-वडा कार्यालय सडक स्तरोन्नति	वडा नं. ११	१५०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
५	नवमि डाँडा-निर्फुक-वेलासी सडक स्तरोन्नति	वडा नं. ११	१००००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
६	फतेमान गोलाई कटुसे सडक स्तरोन्नति	वडा नं. ११	१००००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
७	रातेखोलामा कजवे तथा जाली निर्माण	रातेखोला	४०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
८	महादल गाउँ हुँदै निन्दाखु जोडने सडक स्तरोन्नति	वडा नं. ११	६०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
९	जुके याङ्गनाम सडक स्तरोन्नति	वडा नं. ११	५०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
पुल					
१	रातेखोला पक्की पुल निर्माण (सोयाक जाने बाटो)	वडा नं. ११	१५०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	गुन्मुने पक्की पुल निर्माण । (इ.न.पा.११ र माई न.पा. ९)	वडा नं. ११	१५०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
३	पुवा खोला साँखुटार पक्की पुल निर्माण	वडा नं. ११	१५०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
४	विमीरे दुडेवेसी (ठाडेखोला) भोलुङ्गे पुल निर्माण	वडा नं. ११	३०००	वडावासी	२०८३
सिंचाई					
१	इ.न.पा. ११ साविक वडा नं. १ डिहीटारमा खरेखोला बडहरे टार सिंचाई कुलो मर्मत संभार	डिहीटार	२०००	५० घर	२०८१
२	सुइलाङ्गे टापा सिंचाई योजना मर्मत संभार, व्यवस्थापन र संचालन	वडा नं. ११	२०००	८० घर	२०८१
३	तल्लो वहना सेडमाई सिंचाई योजना व्यवस्थापन	वडा नं. ११	१५००	५० घर	२०८२
४	खानीखोला आप डाँडा चालिसे सिंचाई योजना व्यवस्थापन	खानीखोला	१५००	८० घर	२०८१
५	निर्फुक सोलार सिंचाई योजना निर्माण	निर्फुक	४५००	१०० घर	२०८१
६	बहाना सोलार सिंचाई योजना निर्माण	वडा नं. ११	४०००	६५ घर	२०८२
७	निर्फुक सिडमेन खोला सिंचाई आयोजना निर्माण	निर्फुक	१५००	५५ घर	२०८२
आवास, बस्ती विकास तथा सार्वजनिक निर्माण					
१	सामुदायिक भवन निर्माण	वडा आसपास	१५००	वडावासी	२०८३/०८४
२	महेश्वरा आ.वि. आसपास सामुदायिक भवन निर्माण	वडा नं. ११	१५००	३०० घर	२०८३/०८४
३	वेलासे, खरायो डाँडा र सोयाकमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण	वडा नं. ११	५०००	वडावासी	२०८३/०८४
४	वडा कार्यालय आसपास बहुतले वडा भवन निर्माण	वडा नं. ११	२००००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
५	खरायो डाँडामा सामुदायिक भवन निर्माण	वडा नं. ११	१५००	१५० घर	२०८३/०८४
६	सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम	वडाभरी	२५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
सुरक्षा					
१	वडा कार्यालय आसपास प्रहरी पोष्ट स्थापना	वडा नं. ११	१५००	वडावासी	२०८२
विद्युत तथा बैकल्पिक उर्जा					
१	विद्युतीकरण सम्पन्न गरी काठे पोल प्रतिस्थापन	वडाभरी	३०००	वडावासी	२०८१
२	दुई फेजको विद्युतलाई ३ फेज मा स्तरोन्नति	वडाभरी	५०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर

३	धुँवा रहित आधुनिक विद्युतीय चुलोमा अनुदानको व्यवस्था	वडाभरी	१५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
४	निर्फुक-सिरकोट-टापा-भोटे डाँडा-धारापानी विद्युत लाइन विस्तार	वडा नं. ११	२५००	६० घर	२०८१
५	लुङरुप्पा-गैरी गाउँ-कोप्चे-हुलाक डाँडा-सिम्ले-डिहीटार विद्युत लाइन विस्तार	वडा नं. ११	२०००	७० घर	२०८१
६	साविक वडा ६,७,८ विद्युत लाइन विस्तार	वडा नं. ११	२०००	१०० घर	२०८१
७	सोयाक बजारमा विद्युतीय सडकवती विस्तार	नवमी बजार	१०००	वडावासी	२०८२
सूचना प्रविधि					
१	वडा कार्यालय लगायत अन्य सरकारी कार्यालयलाई प्रविधिमैत्री बनाउने	वडा नं. ११	१५००	वडावासी	२०८१
२	बजार क्षेत्र (सोयाक भञ्ज्याङ, प्रगति चोक, खरायो डाँडा), सरकारी कार्यालय तथा विद्यालयमा सि.सि.क्यामेरा जडान सहित अनुगमन	वडा नं. ११	१५००	वडावासी	२०८१
३	प्रगति चोक, खरायो डाँडा, प्रकाश चोक र नवमी डाँडामा free wifi zone	वडा नं. ११	१०००	वडावासी	२०८२

वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
वन, वातावरण तथा जैविक विविधता					
१	सामुदायिक वनमा वृक्षारोपण तथा फलफुल खेती (सितादेवी सा.वन, हरहरे सा.वन,माई भ्याली सा.वन)	सवै सामुदायिक वन	१५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	नमूना जलवायु अनुकुलन गाउँ कार्यक्रम	निर्फुक, निन्दाखु, राकासे	९०००	४०० घर	२०८१-२०८३
जलाधार व्यवस्थापन					
१	भू-संरक्षण	पैरेनी	१०००	१०० घर	२०८२
२	साविक ६ हिटी धारामा पोखरी निर्माण	साविक वडा नं. ६	१५००	२०० घर	२०८२
३	कोप्चे, गोतामेवारी वडा आसपास प्लाष्टिक पोखरी निर्माण	वडा नं. ११	९००	२५० घर	२०८२
फोहरमैला व्यवस्थापन					
१	सरसफाई अभियान तथा जनचेतना कार्यक्रम	वडाभरी	९००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	प्लाष्टिक मुक्त क्षेत्र बनाउन प्लाष्टिक बोटल, चाउचाउ र विस्कटका खोलको व्यवस्थापन सहित आनीबानी सुधार सचेतना	वडाभरी	९००	वडावासी	
विपद व्यवस्थापन					
१	विपद व्यवस्थापनको पूर्वतयारी सामग्री, खुल्ला स्थान र जनशक्ति संयन्त्र व्यवस्थापन	इ.न.पा. ११	२०००	वडावासी	२०८२
२	विपद व्यवस्थापन पूर्वतयारी सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	वडा कार्यालय	५००	वडावासी	२०८२
४	आगलागी अन्तर्गत किचन सुरक्षा सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	सवै टोलहरुमा	९००	वडावासी	२०८१
५	शवदाह घाट व्यवस्थापन	बेलासी र राते दोभान	२०००	६०० घर	२०८२

सुशासन तथा संस्थागत विकास

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
सुशासन तथा संस्थागत विकास					
१	कर्मचारी र पदाधिकारीहरुको क्षमता विकास	वडा नं. ११	५००	सवै	२०८१-निरन्तर
२	वस्तुगत विवरण तयार गर्दा प्राकृतिक श्रोत र सेवा सुविधाहरुको पहुँच सहितको श्रोत नक्साहरु तयार गरी वार्षिक रूपमा अध्यावधिक गर्ने	वडा नं. ११	५००	वडावासी	२०८१
३	भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक, संस्थागत, लैङ्गिक लगायतका विषयगत क्षेत्रका खण्डिकृत तथ्याङ्क सहितको वस्तुगत विवरण तयारी	वडा नं. ११	१०००	वडावासी	२०८१
संस्थागत विकास र सेवा प्रवाह					
१	तालिम, वृत्ति विकास, अध्ययन अवलोकन भ्रमण जस्ता कुरालाई क्षमता विकास योजनाको माध्यमबाट प्राथमिकता दिई कार्यान्वयन	वडा नं. ११	१२००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुलाई आवश्यकता अनुरूप औजार उपकरण तथा सवारी साधनको व्यवस्था	वडा नं. ११	२०००	कर्मचारी, पदाधिकारी	२०८१-निरन्तर
३	जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुलाई विभिन्न तालिमको व्यवस्था	वडा नं. ११	९००	सवै	२०८१-निरन्तर
४	नागरिक वडापत्र अध्यावधिक गरी डिजिटल नागरिक वडापत्र कार्यान्वयन	वडा कार्यालय	१५००	वडावासी	२०८१

इलाम नगरपालिका वडा नं.:१२

आर्थिक विकास

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
कृषि					
१	वडा कार्यालयमा कृषि तथा पशु प्राविधिकको व्यवस्था	साङरुम्बा	२०००	वडावासी	२०८१
२	उन्नत जातका वीउविजन तथा औजार उपकरणहरु वितरण तथा उन्नत नश्ल सुधारको कार्यक्रम	वडाभरी	६०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
३	माटो परीक्षण तथा अर्गानिक मल, विषादी र पोषणतत्व बनाउने तालिम	सवै टोलहरु	१०००	वडावासी	२०८१
४	साना कृषक समूह गठन गरी आधुनिक तथा व्यावसायिक कृषि प्रवर्द्धन कार्यक्रम	सवै टोलहरु	६०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
५	बाली तथा पशु बीमा कार्यक्रम	वडाभरी	१५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
६	कृषि उपज संकलन तथा बिक्रीवितरण केन्द्र स्थापना (अमरज्योति आ.वि. रत्नलक्ष्मी आ.वि र वडा कार्यालय आसपास)	वडा नं. १२	४५००	वडावासी	२०८२
७	चिया (साविक ३,६), अदुवा (साविक ४,५), तरकारी खेती (साविक १,२) मा अनुदानको व्यवस्था	साविक १-६ वडाहरु	९०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
८	जंगली जनावरले क्षति नगर्ने बैकल्पिक बालीहरुको पहिचान तथा खेती प्रवर्द्धन	वडाभरी	१५००	वडावासी	२०८१
पशुपालन					
१	बाखा, गाई, सुँगुर, बँगुर, र कखुरापालनमा अनुदान	वडाभरी	३०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	बाखापालन तथा खोर सुधार कार्यक्रम	वडाभरी	३०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
३	गाईपालन तथा गोठ सुधार कार्यक्रम	वडाभरी	४०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
४	प्राविधिक सहितको पशु सेवाकेन्द्र स्थापना	साविक वडा ४	६०००	वडावासी	२०८३
संस्कृति तथा पर्यटन					
१	नगरस्तरीय पर्यटन सर्किट निर्माणमा वडास्तरीय योगदान	वडाभरी	९०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	लामा गाउँमा भ्यू टावर निर्माण	गुर्दुम	५०००	वडावासी	२०८२
३	वनभोज स्थल निर्माण, संचालन तथा व्यवस्थापन	सटके	१५००	२०००जना	२०८३
४	लक्ष्मीबोटे सिंहदेवी गुफा तथा भरना संरक्षण	वडा नं. १२	२०००	वडावासी	२०८२
उद्योग, व्यापार तथा व्यवसाय					
१	कफी प्रशोधन उद्योग स्थापना	खर्बड,बरबोटे	३०००	वडावासी	२०८३-०८४
२	कूचो प्रशोधन उद्योग स्थापना	लादे वेंसी	४०००	वडावासी	२०८३-०८४
३	मासु प्रशोधन उद्योग स्थापना (साविक वडा नं. ६)	लामा गाँउ	२०००	२०० घर	२०८२
४	निजी लगानीको सुनिश्चतता प्रदान गर्न तालिमको व्यवस्था	वडाकार्यालय	८००	लगानीकर्ता	२०८१
५	ब्लक उद्योग स्थापनामा अनुदानको व्यवस्था	वडा नं. १२	२०००	वडावासी	२०८१
सहकारी संस्था					
१	सहकारी संचालन तथा व्यवस्थापन तालिम कार्यक्रमहरु	वडा नं. १२	८००	सहकारी	२०८१
२	सहकारी क्षमता विकास कार्यक्रम	वडा नं. १२	१०००	सहकारी	२०८१
३	संचालित कृषि सहकारी औद्योगीकरणका लागि तालिमको व्यवस्था	वडा नं. १२	८००	कृषिसहकारी	२०८२
४	सहकारी संस्था मार्फत सुपथ मूल्य पसल संचालन	वडा नं. १२	३०००	वडावासी	२०८२
५	सहकारीमा आवद्ध कृषकलाई अध्ययन अवलोकन भ्रमणको प्रवन्ध	वडा नं. १२	१२००	३००जना	२०८१-निरन्तर
६	सहकारी कर्मचारीलाई लेखा तथा सफ्टवेयर सम्बन्धी तालिम संचालन	वडा नं. १२	७००	सहकारी	२०८१

सामाजिक विकास क्षेत्रको योजना

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
शिक्षा					
१	प्राविधिक शिक्षामा २ जना विद्यार्थीलाई पूर्ण छात्रवृत्तिको व्यवस्था	वडा नं. १२	१५००		२०८१-निरन्तर
२	सवै विद्यालयलाई प्राविधिक शिक्षा बनावै शैक्षिक सुधार अभियान	वडाभरी	४०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
३	सवै विद्यालयमा अङ्ग्रेजी माध्यमबाट पठनपाठनको व्यवस्था	वडाभरी	१०००	वडावासी	२०८२
४	प्राविधिक शिक्षा (कृषि) संचालन	अमरज्योतिआ.वि.	६०००	वडावासी	२०८३
५	प्राविधिक शिक्षा (अमिन) संचालन	साङरुम्बा मा.वि.	६०००	वडावासी	२०८३
६	देउराली आवि, रत्नलक्ष्मी आ.वि र साङरुम्बा मा.वि.मा शिशु कक्षा संचालन	वडा नं. १२	३०००	वडावासी	२०८२

स्वास्थ्य					
१	वडा कार्यालय आसपास आयुर्वेदिक औषधालय निर्माण तथा संचालन	वडा नं. १२	४०००	वडावासी	२०८२
२	निःशुल्क औषधीको दायरा वृद्धि	वडाभरी	९००		२०८१
३	सबैलाई स्वास्थ्य वीमा शतप्रतिशत गर्ने	वडाभरी	२०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
४	वडामा प्राविधिक स्वास्थ्यकर्मी सहित एमबुलेन्सको व्यवस्था	वडा नं. १२	५०००	वडावासी	२०८२
५	स्वास्थ्य चौकीमा सुविधायुक्त पूर्वाधार निर्माण गरी स्तरोन्नति (प्रतिक्षालय, ल्याब, शौचालय आदि)	साङ्खुम्बा	८०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
६	स्वास्थ्य चौकीमा थेरापी सेवा संचालन	साङ्खुम्बा	५०००	वडावासी	२०८२
७	आँखा र दाँतको स्वास्थ्य सेवा विस्तार	साङ्खुम्बा	८०००	वडावासी	२०८३-०८४
खानेपानी तथा सरसफाई					
१	डिपवोरीङ्ग गरी खानेपानीको बैकल्पिक व्यवस्थापन	सुकेपोखरी	१००००	२०० घर	२०८२
२	रातेखोला र घट्टे खोलामा लिफ्टिङ्ग गरी खानेपानीको व्यवस्थापन	वडा नं. १२	१५०००	३५० घर	२०८३-०८४
३	दमाई इन्टेक र सटकेमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण र व्यवस्थापन	वडा नं. १२	६०००	वडावासी	२०८२
४	डस्टबिन वितरण सहित फोहरमैला व्यवस्थापन आनीवानी सुधार सचेतना	वडाभरी	७००	वडावासी	२०८१
६	वडाक्षेत्र भरी १ घर १ धारा कार्यक्रम संचालन	वडा नं. १२	२००००	८३५ घर	२०८१-निरन्तर
७	समाल खोल्सी मुहान संरक्षण तथा व्यवस्थापन	साविक वडा नं. ३	१५००	१०० घर	२०८१
८	जुकेवेशी मुहान संरक्षण तथा व्यवस्थापन	मसार	१०००	५० घर	२०८१
९	कोप्चे बासिलिड मुहान संरक्षण तथा व्यवस्थापन	अम्बरज्योति कोप्चे	१८००	१२० घर	२०८२
१०	लामागाउँ मुहान संरक्षण तथा व्यवस्थापन	नरसिङ्गाउँ	१५००	१०० घर	२०८२
११	ज्योति चर्च शौचालय निर्माण	वडा नं. १२	१०००	४० जना	२०८१
लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण					
१	अपाङ्गमैत्री व्यावसायिक सीप विकास तालिम तथा सहायक सामग्री वितरण	वडा नं. १२	१२००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	महिला रोग स्तन क्यान्सर र पाठेघर सम्बन्धी स्वास्थ्य शिविर संचालन	सवै टोलहरु	१२००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
३	कृषि, पशुपालन र घरेलु उद्योग सम्बन्धी सीप विकास तालिम संचालन	सवै टोलहरु	१२००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
४	ज्येष्ठ नागरिक लक्षित घुम्ती स्वास्थ्य शिविर संचालन	सवै टोलहरु	१२००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
५	ज्येष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र तथा पार्क निर्माण	पिप्ले भञ्ज्याङ	२५००	३०० जना	२०८२
६	टोल विकास संस्था गठन गरी क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन	सवै टोलहरु	१०००	वडावासी	२०८१
युवा, खेलकुद तथा अन्य					
१	खेल पर्यटनलाई प्रवर्द्धन गर्न वार्षिक रुपमा वडास्तरीय खेलकुद प्रतियोगिता संचालन	साङ्खुम्बा	२०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	कृषि तथा सांस्कृतिक पर्यटनलाई प्राथमिकतामा राखी युवा लक्षित स्वरोजगारका तालिमहरु संचालन	वडा कार्यालय	१५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
३	युवाका लागि सीपमुलक तालिमको व्यवस्था (इलेक्ट्रिकल, मिस्त्री, ड्राइभिङ, मोटरसाइकल वर्कसप, कन्सट्रक्सन, सिकर्मी, डकमी..... आदि)	वडा कार्यालय	१५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
४	युवा सशक्तिकरण कार्यक्रम	वडाभरी	३०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
५	अमरज्योति आ.वि., साङ्खुम्बा मा.वि र रत्नलक्ष्मी विद्यालयको खेलकुद मैदान स्तरोन्नति	वडा नं. १२	३०००	वडावासी	२०८२
स्थानीय भाषा, संस्कृति, कला तथा साहित्य					
१	लोपोन्मुख भाषा, कला, बाजा तथा साहित्यको संरक्षण कार्यक्रम	वडाभरी	१५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	दुईसय वर्ष पुरानो वस्तीको इतिहास संरक्षण	वडाभरी	१०००	वडावासी	२०८२
३	सांस्कृतिक स्थलहरु, पुराना मठमन्दिर एवम् आस्थाकेन्द्रहरुको संरक्षण	वडाभरी	३०००	वडावासी	२०८१
४	किराँतेश्वर मन्दिरमा ध्वनिकुण्ड निर्माण	वडा नं. १२	१०००	३०० घर	२०८१
५	मातृभाषा संरक्षण (लिम्बु, राई, तामाङ, मगर, भुजेल) कार्यक्रम	वडा नं. १२	१५००	४०० घर	२०८१
६	फाल्गुनन्दको शालिक स्थापना	पिप्ले भञ्ज्याङ	३५००	३६० घर	२०८३
७	शिवालय मन्दिर निर्माण	गुर्दुम	२०००	२०० घर	२०८२
८	शिवालय मन्दिर र लामागाउँ चर्च संरक्षण	गुर्दुम र लामागाउँ	१०००	२५० घर	२०८१
९	शिवपान्चायन तथा देवीपान्चायन मन्दिरको पूनर्निर्माण	लामाडाँडा	१५००	३०० घर	२०८२
१०	साकेलाथान निर्माण	सुकेपोखरी	१०००	२०० घर	२०८१

पूर्वाधार विकास क्षेत्रको योजना

सिन	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
सडक तथा यातायात					
१	दोकान टोल सटके पुवाखोला इ.न.पा.९ सडक (७ कि.मी.)	वडा नं. १२	२००००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	बोहोरी गैरी-दमाई इनटेक सडक (७ कि.मी.)	वडा नं. १२	१००००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
३	खड्का गोलाई ओफरा सडक (७ कि.मी.)	वडा नं. १२	१००००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
४	वडाका मुख्य बाटोहरुलाई बाह्रमासे बनाउने र सहायक बाटोहरुमा क्रमश ग्राभल तथा नालीको व्यवस्था	वडा नं. १२	१२००००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
५	दमाई साँघु इण्टेक हुँदै होलेदेवी सडक स्तरोन्नति	वडा नं. १२	२००००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
६	इन्टेक लामागाउँ सडक स्तरोन्नति	वडा नं. १२	१००००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
७	इन्टेक नर्सिङगाउँ सडक स्तरोन्नति	वडा नं. १२	२००००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
पुल					
१	ओफरा पुवाखोला पक्की पुल निर्माण	वडा नं. १२	१५०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	सटके पुवाखोला पक्की पुल निर्माण	वडा नं. १२	१५०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
३	रातेखोला दे.न.पा. ७ जोड्ने भोलुङ्गे पुल निर्माण	वडा नं. १२	३०००	वडावासी	२०८३
सिँचाई					
१	घट्टे सिँचाई योजना संचालन व्यवस्थापन	ओखरबोटे	१०००	५० घर	२०८२
२	लिङ्गसुवा राते सिँचाई आयोजना संचालन	वडा नं. १२	१३००	१०० घर	२०८२
३	राते वडारे सिँचाई निर्माण व्यवस्थापन	वडा नं. १२	१५००	१२० घर	२०८२
४	साविक वडा नं. १, २ र ३ मा राते खोल्सी सोलार सिँचाई योजना संचालन	वडा नं. १२	१५०००	२५० घर	२०८१
आवास, वस्ती विकास तथा सार्वजनिक निर्माण					
१	वडा कार्यालय भवनको पूर्वाधार स्तरोन्नति	वडा कार्यालय	१००००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	रत्नलक्ष्मी विद्यालयका आसपास सामुदायिक भवन निर्माण	साविक ४ नं. वडा	३५००	१५० घर	२०८३
३	कृषि तथा पशु बजार स्थापना र संचालन व्यवस्थापन	सटकेमा	८०००	वडावासी	२०८२
४	वडा कार्यालय, सटके कृषि बजार तथा विद्यालयमा प्रतीक्षालय निर्माण	वडा नं. १२	१५००	वडावासी	२०८१
५	पिप्ले भञ्ज्याङ, लामाडाँडा भ्यू टावरमा पार्किङ स्थल निर्माण	वडा नं. १२	१५००	वडावासी	२०८२
६	सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम	वडाभरी	२०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
सुरक्षा					
१	प्रहरी चौकी स्थापना	साविक ३ नं. वडा	२५००	वडावासी	२०८२
विद्युत तथा बैकल्पिक उर्जा					
१	दुई फेज को विद्युतलाई ३ फेज मा स्तरोन्नति गर्ने	वडाभरी	२००००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	धुवाँ रहित तथा विद्युतीय चुलो प्रवर्धन (विद्युतीय भान्सा घर अभियान)	वडाभरी	१५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
३	डाँडा गाउँ, लप्सीबोटे, देउराली, अधिकारी गाउँ, चनौटे, सिम्लेबेंसी, भैयाबारी, नुन्दिमबेंसी, बन्दुके डाँडा, बुमाडटार, बरडाँडा, लादेबेंसी, कार्की गाउँ, समाल गाउँ, थापा गाउँ, भट्टराई गाउँ, तामाड गाउँ, सिम्ले डाँडा, रातमाटे लगायतका स्थानमा विद्युत तार व्यवस्थापन र विस्तार	वडा नं. १२	९०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
४	वडाभरी विजुलीको नाङ्गो तार विस्थापन गरी ए.वि.सी केवल प्रसारण	वडा नं. १२	२००००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
सूचना तथा संचार प्रविधि					
१	वडा कार्यालय लगायत अन्य सरकारी कार्यालयलाई प्रविधिमैत्री बनाउने	वडा नं. १२	५०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	सरकारी कार्यालय तथा विद्यालयमा सि.सि.क्यामेरा जडान र अनुगमन	वडा नं. १२	२०००	वडावासी	२०८१
३	अमरज्योति आ.वि. र रत्नलक्ष्मी आ.वि.लाई प्रविधिमैत्री बनाउने	वडा नं. १२	३०००	३०० घर	२०८२

वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
वन, वातावरण तथा जैविक विविधता					
१	बाँदर, बँदेल, मृग, दुम्सी, खरायो आदिको बासस्थान व्यवस्थापन तथा आहाराका लागि फलफूल वृक्षारोपण	वडाभरी	२५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	सामुदायिक वनक्षेत्र र सार्वजनिक जग्गामा वृक्षारोपण	वडाभरी	१०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
३	गिद्ध संरक्षणका लागि सिमल रोपण कार्यक्रम	सवै सा.ब.हरुमा	१०००	नगरवासी	२०८१-निरन्तर
४	सामुदायिक वनमा वृक्षारोपण तथा एभोकाडो खेती विस्तार	सवै सा.ब.हरुमा	२०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
जलाधार संरक्षण					
१	पहिरो नियन्त्रण	सटके, राते, श्रीपत्र	३०००	२०० घर	२०८३
२	लामाडाँडा र सुकेपोखरीमा आकाशे पानी संकलन गर्न पोखरी निर्माण	लामाडाँडा, सुकेपोखरी	२०००	३०० घर	२०८२
३	सुके पोखरीका वनभोज स्थल निर्माण तथा संचालन व्यवस्थापन	सुकेपोखरी	१०००	१५०० जना	२०८३
४	गल्छोडाको चोक मुनिको गैरीक्षेत्र र सुकेपोखरी पुनर्निर्माण गरी पानी भण्डारण साथै पर्यटन प्रवर्द्धन	वडा नं. १२	३०००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
फोहरमैला व्यवस्थापन					
१	सरसफाई तथा आनीबानी परिवर्तन अभियान संचालन (जनचेतना)	वडाभरी	९००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	प्लाष्टिक मुक्त क्षेत्र बनाउन प्लाष्टिक बोटल, चाउचाउ तथा विस्कटका खोलको व्यवस्थापन	वडाभरी	८००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
३	ढल व्यवस्थापन	सटके पहिरोक्षेत्र, भकसे,दमाई इनटेक	४०००	३२० घर	२०८२
४	घाट व्यवस्थापन	सटके र इनटेक	२०००	४०० घर	२०८१
५	समाधिस्थल व्यवस्थापन (कोप्चे, सुकेपोखरी सामुदायिक वन क्षेत्र)	वडा नं. १२	२०००	४३५ घर	२०८१
विपद व्यवस्थापन					
१	विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी सामग्री, खुला क्षेत्र र जनशक्ति संयन्त्र व्यवस्थापन	वडा नं. १२	२५००	वडावासी	२०८१-निरन्तर
२	विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	सवै टोलहरु	८००	वडावासी	२०८१
३	आगलागी अन्तर्गत किचन सुरक्षा सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था	सवै टोलहरु	६००	वडावासी	२०८१

सुशासन तथा संस्थागत विकास

सिनं	आयोजना/ कार्यक्रमको बिबरण नाम	स्थान	अनुमानित लागत (०००)	लाभान्वित घर/जनसंख्या	कार्यान्वयन वर्ष
सुशासन तथा संस्थागत विकास					
१	कर्मचारी र पदाधिकारीहरुको क्षमता विकास	वडा कार्यालय	५००	पदाधिकारी, कर्मचारी	निरन्तर
२	वस्तुगत विवरण तयार गर्दा प्राकृतिक श्रोत र सेवा सुविधाहरुको पहुँच सहितको श्रोत नक्साहरु तयार गरी वार्षिक रुपमा अध्यावधिक गर्ने	वडा कार्यालय	६००	वडावासी	२०८२
३	भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक, संस्थागत, लैङ्गिक लगायतका विषय क्षेत्रका खण्डिकृत तथ्याङ्क सहितको वस्तुगत विवरण तयारी	वडा कार्यालय	१०००	वडावासी	२०८२
संस्थागत विकास र सेवा प्रवाह					
१	तालिम, वृत्ति विकास, अध्ययन अवलोकन भ्रमण जस्ता कुरालाई क्षमता विकास योजनाको माध्यमबाट प्राथमिकता साथ कार्यान्वयन	वडा कार्यालय	१०००	पदाधिकारी, कर्मचारी	निरन्तर
२	जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुलाई आवश्यकता अनुरूप औजार उपकरण तथा सवारी साधनको व्यवस्था	वडा कार्यालय	२०००	पदाधिकारी, कर्मचारी	२०८१
३	जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुलाई तालिमको व्यवस्था	वडा कार्यालय	७००	पदाधिकारी, कर्मचारी	निरन्तर
४	नागरिक वडापत्र अध्यावधिक गरी डिजिटल नागरिक वडापत्र कार्यान्वयन	वडा कार्यालय	१५००	सवै वडावासी	२०८१

कृषि औद्योगीकरण तथा बजारीकरण योजना नक्सा
इलाम नगरपालिका, इलाम

